

Čj.: 26565/2019-MZE-18123

Ministerstvo zemědělství
Sekce zemědělství a potravinářství

**Jednotný integrovaný víceletý
vnitrostátní plán kontrol ČR
2019**

Ing. Jindřich Fialka
náměstek ministra
Sekce zemědělství a potravinářství

Schváleno dne : 14. 5. 2019

4.1 NÁZEV	1
4.2 KONTAKTNÍ MÍSTO V ČESKÉ REPUBLICE:	1
4.3.1 CELKOVÉ VNITROSTÁTNÍ STRATEGICKÉ CÍLE.....	1
ODDÍL 3.1 JEDNOTNÝ INTEGROVANÝ VÍCELETÝ VNITROSTÁTNÍ PLÁN KONTROL	1
ODDÍL 3.3 STRATEGICKÉ CÍLE JIVVPK.....	2
<i>Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“)</i>	2
<i>Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále jen „SZPI“)</i>	2
<i>Státní veterinární správa (dále jen „SVS“)</i>	4
<i>Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (dále jen „ÚSKVBL“)</i>	6
<i>Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZÚZ“)</i>	6
<i>Česká plemenářská inspekce (dále jen „ČPI“)</i>	7
4.3.2 JMENOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ, NÁRODNÍCH REFERENČNÍCH LABORATOŘÍ A KONTROLNÍCH SUBJEKTŮ, NA KTERÉ BYLY PŘENESENY ÚKOLY	8
ODDÍL 3.5 JMENOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ	8
<i>MZe</i>	30
<i>MZ</i>	34
<i>SZPI</i>	41
<i>SVS</i>	53
<i>ÚSKVBL</i>	63
<i>ÚKZÚZ</i>	68
<i>ČPI</i>	76
ODDÍL 3.8 PŘENESENÍ ÚKOLŮ NA KONTROLNÍ SUBJEKTY	79
<i>SZPI</i>	79
<i>ÚKZÚZ</i>	79
<i>Ekologické zemědělství</i>	79
4.3.3 ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ÚŘEDNÍCH KONTROL PŘÍSLUŠNÝMI ORGÁNY	81
ODDÍL 3.2. OBECNÉ POŽADAVKY NA JIVVPK.....	81
<i>MZ</i>	81
<i>SZPI</i>	83
<i>SVS</i>	96
<i>ÚSKVBL</i>	117
<i>ÚKZÚZ</i>	120
<i>Ekologické zemědělství</i>	126
<i>ČPI</i>	129
ODDÍL 3.4 KATEGORIZACE RIZIK	131
<i>MZ</i>	131
<i>SZPI</i>	132
<i>SVS</i>	134
<i>ÚSKVBL</i>	136
<i>ÚKZÚZ</i>	136
<i>ČPI</i>	138
ODDÍL 3.6 OBECNÁ ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ÚŘEDNÍCH KONTROL	139
<i>MZe</i>	139
<i>MZ</i>	139
<i>SZPI</i>	141
<i>SVS</i>	144
<i>ÚSKVBL</i>	144
<i>ÚKZÚZ</i>	145
<i>ČPI</i>	147
ODDÍL 3.7 KONTROLNÍ SYSTÉMY A KOORDINACE ČINNOSTÍ.....	149
<i>MZe</i>	149
<i>MZ</i>	150
<i>SZPI</i>	151
<i>SVS</i>	153
<i>ÚSKVBL</i>	157
<i>ÚKZÚZ</i>	159
<i>ČPI</i>	161

ODDÍL 3.10 ŠKOLENÍ PRACOVNÍKŮ PROVÁDĚJÍCÍCH ÚŘEDNÍ KONTROLY	162
<i>MZe</i>	162
<i>MZ</i>	164
<i>SZPI</i>	165
<i>SVS</i>	166
<i>ÚSKVBL</i>	168
<i>ÚKZÚZ</i>	169
<i>ČPI</i>	170
ODDÍL 3.11 DOKUMENTOVANÉ POSTUPY	172
<i>MZ</i>	172
<i>SZPI</i>	173
<i>SVS</i>	174
<i>ÚSKVBL</i>	175
<i>ÚKZÚZ</i>	175
<i>ČPI</i>	177
<i>Ekologické zemědělství</i>	178
4.3.4 POHOTOVOSTNÍ PLÁNY A VZÁJEMNÁ POMOC	179
ODDÍL 3.12 OPERATIVNÍ POHOTOVOSTNÍ PLÁNY	179
<i>MZe</i>	179
<i>MZ</i>	179
<i>SZPI</i>	180
<i>SVS</i>	180
<i>ÚSKVBL</i>	181
<i>ÚKZÚZ</i>	182
<i>ČPI</i>	183
ODDÍL 3.13 ORGANIZACE SPOLUPRÁCE A VZÁJEMNÉ POMOCI	184
<i>MZe</i>	184
<i>MZ</i>	184
<i>SZPI</i>	184
<i>SVS</i>	187
<i>ÚSKVBL</i>	187
<i>ÚKZÚZ</i>	188
<i>ČPI</i>	189
4.3.5 OPATŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE AUDITU PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ	190
ODDÍL 3.6 VŠEOBECNÁ ORGANIZACE A ŘÍZENÍ	190
<i>MZ</i>	190
<i>SZPI</i>	191
<i>SVS</i>	192
<i>ÚSKVBL</i>	194
<i>ÚKZÚZ</i>	195
<i>Ekologické zemědělství</i>	197
<i>ČPI</i>	197
4.3.6 OPATŘENÍ S CÍLEM ZAJISTIT DODRŽOVÁNÍ PROVOZNÍCH KRITÉRIÍ NAŘÍZENÍ EP A R (ES) Č. 882/2004	198
ODDÍL 3.9 DODRŽOVÁNÍ PROVOZNÍCH KRITÉRIÍ	198
<i>MZ</i>	201
<i>SZPI</i>	203
<i>SVS</i>	204
<i>ÚSKVBL</i>	208
<i>ÚKZÚZ</i>	209
<i>Ekologické zemědělství</i>	210
<i>ČPI</i>	212
4.3.7 PŘEZKOUMÁNÍ A ÚPRAVA VNITROSTÁTNÍCH PLÁNŮ KONTROL	214
ODDÍL 3.14 ÚPRAVA JIVVPK	214
<i>MZe</i>	214

5. KOMPETENCE K VÝKONU ÚŘEDNÍCH KONTROL DLE NAŘÍZENÍ EP A R (ES) Č. 882/2004 K PRÁVNÍM PŘEDPISŮM	216
6. REŽIMY JAKOSTI ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ A POTRAVIN, VÍN A LIHOVIN.....	219
4.3.1. CELKOVÉ VNITROSTÁTNÍ STRATEGICKÉ CÍLE.....	219
ODD. 3.3. STRATEGICKÉ CÍLE	219
ODD. 3.5. JMENOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ.....	219
ÚPV.....	220
MZe	221
4.3.3. ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ÚK.....	222
ODD. 3.6. OBECNÁ ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ÚŘEDNÍCH KONTROL.....	222
SZPI	222
SVS.....	222
Školení SZPI a SVS - obecně.....	223
ODDÍL 3.4. KATEGORIZACE RIZIK	223
Obecně	223
ODDÍL 3.7. KONTROLNÍ SYSTÉMY A KOORDINACE ČINNOSTI.....	223
ÚPV.....	223
MZe	224
Obecně	225
3.11. DOKUMENTOVANÉ POSTUPY	225
ÚPV.....	225
SZPI	225
SVS.....	226
4.3.4. POHOTOVOSTNÍ PLÁNY A VZÁJEMNÁ POMOC	226
ODDÍL 3.13 ORGANIZACE SPOLUPRÁCE A VZÁJEMNÉ POMOCI.....	226
ÚPV.....	226
1.A) SYSTÉM KONTROL ZDRAVÍ ZVÍŘAT	228
1.B) SYSTÉM KONTROL OZNAČOVÁNÍ A POHYBU ZVÍŘAT.....	229
2. SYSTÉM KONTROL POTRAVIN ŽIVOČIŠNÉHO PŮVODU.....	230
3. SYSTÉM KONTROL DOVOZU ZVÍŘAT A ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ.....	231
4. SYSTÉM KONTROL KRMIV A VÝŽIVY ZVÍŘAT	232
5.A) SYSTÉM KONTROL TSE A VŽP.....	233
5.B) SYSTÉM KONTROL VŽP	234
6.A) SYSTÉM KONTROL VÝROBY MEDIKOVANÝCH KRMIV, DISTRIBUCE A POUŽÍVÁNÍ VETERINÁRNÍCH LÉČIV	235
6.B) SYSTÉM KONTROL REZIDUÍ VETERINÁRNÍCH LÉČIV	236
7. SYSTÉM KONTROL POTRAVIN A HYGIENY POTRAVIN	237
8. SYSTÉM KONTROL DOVOZU POTRAVIN ROSTLINNÉHO PŮVODU	238
9.A) SYSTÉM KONTROL ZDRAVÍ ROSTLIN.....	239
9.B) SYSTÉM KONTROL REZIDUÍ PESTICIDŮ V POTRAVINÁCH.....	240
9.C) SYSTÉM KONTROL REZIDUÍ PESTICIDŮ V KRMIVECH.....	241
10. SYSTÉM KONTROL OCHRANY ZVÍŘAT A PÉČE O JEJICH POHODU	242
11. INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ZÁKLADNÍ VZTAHY	243
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	244

4. 1 Název

Jednotný integrovaný víceletý vnitrostátní plán kontrol ČR 2016-2018 (revize č. 2).

4.2 Kontaktní místo v České republice:

Kontaktní bod:	MZe ČR – Sekce zemědělství a potravinářství
Adresa:	Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Emailová adresa:	jindrich.fialka@mze.cz;
Telefon:	+420 2 2181 2465
Fax:	+420 2 2181 2985

4.3.1 Celkové vnitrostátní strategické cíle

Oddíl 3.1 Jednotný integrovaný víceletý vnitrostátní plán kontrol

Jednotný integrovaný víceletý vnitrostátní plán kontrol ČR 2019 (dále jen „JIVVPK“) je pokračováním dokumentu platného v dřívějším období s tím, že text byl upraven tak, aby informace odpovídaly současnému stavu. JIVVPK byl zpracován v návaznosti na ustanovení čl. 41 až 43 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 (dále jen „nařízení EP a R č. 882/2004“) a je v souladu s pokyny uvedenými v rozhodnutí Komise č. 2007/363/ES.

Doba trvání 1 rok je stanovena s ohledem na dobu platnosti nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, tj. do 14. 12. 2019 (dále viz. čl. 146 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625, kterým se nařízení EP a R (ES) č. 882/ 2004 zrušuje).

Kontaktním místem pro zpracování JIVVPK je MZe. JIVVPK byl zpracován v úzké spolupráci MZe, MZ, GRČ, SÚJB, ÚPV, SZPI, SVS, ÚKZÚZ, ČPI a ÚSKVBL. Příslušné útvary mají v právních předpisech stanovené kompetence a odpovídají za oblast své působnosti. Z toho důvodu jsou podklady k jednotlivým oblastem JIVVPK vypracovány vždy příslušnými útvary působícími v dané oblasti. Koordinaci příslušných útvarů při zpracovávání podkladů a souhrnné zpracování všech podkladů do společného dokumentu zajišťuje odbor potravinářský.

Obecně se působnost MZe vztahuje na bezpečnost, zdravotní nezávadnost, kvalitu a označování potravin (i při poskytování stravovacích služeb), dále na krmiva, zdraví a pohodu zvířat, rostlinolékařství a působnost MZ na veřejné stravování s ohledem na zdraví lidí, na předměty a materiály určené pro styk s potravinami a na šetření poškození nebo ohrožení zdraví spotřebitele v souvislosti s konzumací potravin.

Návrh společného dokumentu je před schválením rozeslán pověřeným zástupcům všech příslušných orgánů podílejících se na zpracování podkladů k připomínkám. Úřední verzi JIVVPK schvaluje Výkonný výbor dozorových orgánů, rozšířen pro tento účel o zástupce z jiných resortů.

Součástí JIVVPK v příloze jsou přehledné obrázky pro každou oblast hodnocenou v rámci Country Profile, které znázorňují rámcovou působnost příslušných orgánů v dané oblasti, hierarchii, vzájemné vztahy a vazby. Podle těchto oblastí probíhá i hodnocení výsledků úředních kontrol do Výroční zprávy. Navíc je zde obrázek znázorňující nastavení informačních systémů v ČR v oblastech spadajících pod hygienický balíček.

Oddíl 3.3 Strategické cíle JIVVPK

- Cíl 1 Zajistit, aby úřední kontroly celého potravinového a krmivového řetězce správně pokrývaly všechny požadavky vyplývající z právních předpisů EU a ČR
- Cíl 2 Zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví lidí a zájmů spotřebitelů, zdraví a pohody zvířat a zdraví rostlin
- Cíl 3 Zajistit, aby účinnost úředních kontrol byla ověřována tak, jak je požadováno čl. 8 odst. 3 písm. a) nařízení EP a R (ES) č. 882/2004
- Cíl 4 Zajistit provádění auditů, jak je požadováno čl. 4 odst. 6 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004
- Cíl 5 Zlepšit důvěru spotřebitelů v systém úředních kontrol

Operativní cíle

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“)

- Cíl 1 Zajištění vysoké úrovně ochrany veřejného zdraví v rámci celého potravinového řetězce
- Cíl 2 Monitorování rizikových faktorů v potravinovém řetězci a hodnocení jejich dopadů na lidské zdraví.
- Cíl 3 Snížení výskytu alimentárních onemocnění a předcházení jejich výskytu.
- Cíl 4 Používání a uvádění na trh materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, které nepředstavují riziko pro konečného spotřebitele.
- Cíl 5 Realizace kontrol správné výrobní praxe při výrobě materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, kontrola aplikace principu dosledovatelnosti a povinnosti vystavení prohlášení o shodě u výrobků a materiálů určených pro styk s potravinami.
- Cíl 6 Sjednávání a hodnocení kontrolních postupů, zavádění nových kontrolních postupů a reagování na vývoj situace na trhu a průběžné vzdělávání kontrolních pracovníků za účelem jejich stálého zvyšování odborné úrovně.
- Cíl 7 Realizace aktivní komunikace vůči veřejnosti, zveřejňování výsledků dozorové činnosti a informací za účelem poskytování objektivních informací veřejnosti o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví.
- Cíl 8 Při zjištění nevyhovujícího materiálu přicházejícího do styku s potravinami s přeshraničním dopadem informovat ostatní členské státy prostřednictvím systému RASFF.
- Cíl 9 Spolupracovat s ostatními orgány státní správy v rámci Evropské unie.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále jen „SZPI“)

- Cíl 1 Ověřit, zda provozovatelé potravinářských podniků, kteří jsou v kompetenci SZPI, pochopili a plní primární odpovědnost k zajištění bezpečnosti potravin.
Za tímto účelem provádět pravidelné komplexní kontroly a audity provozovatelů potravinářských podniků (PPP) se zaměřením na zajištění podmínek pro výrobu a uvádění na trh bezpečných potravin.
- Cíl 2 Realizovat kontroly se zaměřením na bezpečnost potravin tak, aby ochrana lidského života a zdraví měla nejvyšší prioritu.
Realizovat kontroly v rámci stanovených kompetencí v celém potravinovém řetězci od prvovýroby až po maloobchod. Plánování a výkon kontrol podřizovat výsledkům analýzy rizika.

- Při zjištění zdraví škodlivé potraviny důsledně kontrolovat průběh jejího bezodkladného stažení z trhu a o případech s přeshraničním dopadem informovat v rámci systému RASFF.
- Cíl 3 Vést kontroly se zaměřením na odhalování falšování a klamání tak, aby v max. míře byly chráněny zájmy spotřebitelů a současně byly zachovány rovné podmínky na trhu všem provozovatelům potravinářských podniků.
Spolupracovat při odhalování falšování a klamání s ostatními dozorovými orgány v ČR a o případech s přeshraničním dopadem informovat v rámci systému AAC, případně v rámci Food Fraud Contact Points.
Při kontrolách důsledně prověřovat sledovatelnost potravin.
- Cíl 4 Při kontrolách potravin provádět systematický odběr a analýzu vzorků s ohledem na jejich bezpečnost – zda neobsahují zakázané látky, zda nejsou překročeny mikrobiologické ukazatele bezpečnosti, zda nejsou překročeny limity pro kontaminující látky (mykotoxiny, pesticidy, těžké kovy atd.).
Provádět analýzy odebraných vzorků z pohledu klamání spotřebitelů, uvádění zavádějících informací a dodržení požadavků na jakost.
- Cíl 5 Zajišťovat dodržování práv vlastníků chráněných označení a zaručených tradičních specialit v rámci kompetencí SZPI.
- Cíl 6 Při dovozu potravin rostlinného původu ze třetích zemí zajistit, aby na trh EU vstupovaly jen potraviny bezpečné a s povinnými doklady.
- Cíl 7 V rámci nově stanovených kompetencí se zaměřit na kontrolu výroby a zpracování biopotravin. Při kontrolách se zaměřit na legálnost výroby a vysledovatelnost použitých surovin.
- Cíl 8 Zaměřit se na prodej potravin dálkovou formou (zejména s ohledem na bezpečnost nabízených potravin, označování a odhalování nekalých obchodních praktik) a v rámci nově stanovených kompetencí na kontrolu reklamy.
- Cíl 9 Vzhledem k trvale alarmující situaci vykonávat důsledně kontroly ve společném stravování.
- Cíl 10 Průběžně ověřovat, že činnosti SZPI probíhají v souladu s požadavky právních předpisů a interními dokumentovanými postupy.
Spolupracovat na tvorbě právních předpisů, aby kontrola potravin mohla včas a efektivně plnit své základní úkoly.
- Cíl 11 Spolupracovat nejen s ostatními dozorovými orgány (v ČR, EU i mimo EU), ale rovněž se svazy výrobců a samotnými PPP. Vůči podnikatelům i spotřebitelům provádět osvětu; vůči podnikatelům se snažit navíc působit preventivně, tedy předcházet a zamezovat jejich protiprávnímu jednání.
- Cíl 12 Udržovat a rozvíjet systém managementu jakosti řízení procesu úřední kontroly, tak aby se postupně stával účinnou pomůckou jak pro nadřazené zaměstnance, tak zejména pro inspektory.
Kontroly provádět tak, aby byly optimálně využívány lidské i materiální zdroje.
- Cíl 13 Zvyšovat odbornou kvalifikaci zaměstnanců, kteří provádí dozorovou činnost tematicky zaměřenými školeními, a to jak k zajištění vysoké odbornosti prováděných kontrol, tak k osobnímu a profesnímu růstu těchto zaměstnanců.
Příčinít se o to, aby v rámci systému vzdělávání bylo možno vychovat odborníky, kteří budou aktivně spolupracovat na tvorbě, respektive vývoji (zásad) potravinového práva a kteří budou schopni reprezentovat úřad na národních i mezinárodních konferencích, stejně jako v rámci činnosti expertních skupin.
- Cíl 14 Zdokonalovat a zefektivňovat činnost SZPI v souladu s doporučeními externích auditů.
Důsledně pracovat s doporučeními nebo zjištěními externích auditů SMJ, ČIA nebo FVO.

- Cíl 15 Zdokonalovat kontrolní postupy, aktivně a včas reagovat na nové skutečnosti a měnit se situaci při výrobě a uvádění potravin na trh.
- Cíl 16 Být otevřeným úřadem a působit edukativně vůči široké veřejnosti. Výsledky kontrol aktivně komunikovat s veřejností za účelem osvěty a zvyšování informovanosti spotřebitelů. Přijímat podněty od laické i odborné veřejnosti.
- Cíl 17 Výše uvedené cíle realizovat v souladu se střednědobou koncepcí SZPI. Postupně zvyšovat povědomí zaměstnanců o střednědobé koncepci SZPI jako o účinném nástroji k prosazování strategických cílů.

Státní veterinární správa (dále jen „SVS“)

- Cíl 1 Hlavním cílem je zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví v celém potravinovém řetězci počínaje zemědělskou prvovýrobou přes zpracování, přepravu, skladování a distribuci živočišných produktů a vedlejších živočišných produktů. Tato činnost je podpořena spoluprací s příslušnými orgány ochrany veřejného zdraví, SZPI, ÚKZÚZ.

Oblast veterinární hygieny

- Cíl 2 Ve vztahu k podnikům docílit soustavným dozorem v potravinářských podnicích a podnicích, ve kterých jsou zpracovávány vedlejší živočišné produkty, udržení veterinárních hygienických standardů podle požadavků platné legislativy EU.
- Cíl 3 Ve vztahu k činnostem - maximálně využívat platné legislativy k tomu, aby do oběhu nebyly uvolněny zdravotně závadné potraviny. V případě již uvedení zdravotně závadných potravin do oběhu, okamžité zajištění jejich stažení z oběhu.
- Cíl 4 Ve vztahu k plnění kontrolních plánů - na úrovních KVS vést a aktualizovat seznamy potravinářských podniků a podniků na zpracování vedlejších živočišných produktů, které jsou pod veterinárním dozorem.
- Cíl 5 Ve vztahu k zaručeným tradičním specialitám a potravinám s chráněným označením – kontrola specifikace a označení výrobků, povolení výroby a aktualizace seznamů vyrábějících zaručené tradiční speciality a potraviny s chráněným označením.
- Cíl 6 Ve vztahu ke kontrolám v místě určení a ve výrobě - docílit soustavným dozorem dodržování požadavků na zdravotní nezávadnost potravin živočišného původu a ochranu spotřebitele před klamáním.
- Cíl 7 Zajistit ochranu zdraví zvířat a lidí před negativními činiteli, které se mohou vyskytnout v krmivech, zabránit nebo v maximální míře omezit jejich postup v potravním řetězci směrem od krmiv k živočišným produktům, které jsou zpracovávány na produkty určené k výživě lidí prostřednictvím pravidelných kontrol.

Ochrana zdraví

- Cíl 8 Kontrola zdraví zvířat a sledování výskytu nálezů

- udržení statusů země prosté – brucelózy skotu, tuberkulózy skotu, enzootické leukózy skotu, brucelózy ovcí a koz, Aujeszkyho choroby prasat, vztekliny, afrického moru koní, moru malých přežvýkavců, infekční anémie losovitých, klasického moru prasat, slintavky a kulhavky;
- ozdravování stád od nebezpečných nálezů a snížení prevalence původců nebezpečných nálezů – např. Národní program pro tlumení salmonel v chovech drůbeže;
- sledování nových nálezů a zoonóz, monitoring a tlumení nálezů vedoucích k minimalizaci zdravotních rizik a ke zvýšení produktivity;
- zintenzivnění dozorové činnosti v oblasti jiných zdravotních rizik (parazitózy hospodářských i volně žijících zvířat);

- monitoring TSE u skotu, ovcí, koz s cílem udržení statutu země se zanedbatelným rizikem;
- ochrana území před zavlečením aktuálně se vyskytujících nákaz v zemích EU nebo ve třetích zemích a kontrola těchto nákaz – bluetongue, aviární influenza, klasický mor prasat atd.;
- příprava a realizace pohotovostních plánů v případě podezření nebo výskytu nebezpečných nákaz;
- zajištění vzdělávání úředních veterinárních lékařů, SVL a široké chovatelské veřejnosti.

Léčivé přípravky a látky

Cíl 9 Kontrola používání léčivých přípravků a látek

- dodržování zákazu používání zakázaných léčiv a léčivých přípravků u hospodářských zvířat uváděných na trh;
- omezení používání hormonálních přípravků v chovech hospodářských zvířat;
- vedení řádné evidence v případě použití léčiva a léčivých přípravků ze strany chovatele a SVL;
- omezení používání antimikrobiálních látek v chovech hospodářských zvířat
- dodržování ochranných lhůt v případě aplikace léčiv a léčivých přípravků;
- zajištění vzdělávání úředních veterinárních lékařů, SVL a chovatelů hospodářských zvířat.

Označování a evidence hospodářských zvířat

Cíl 10 Kontrola označování a evidence hospodářských zvířat

- zajištění správného označování zvířat;
- zajištění vedení vlastních záznamů o zvířatech a jejich pohybech;
- zajištění předávání správných a úplných údajů do databáze ústřední evidence.

Péče o pohodu zvířat a ochrana zvířat proti týrání

Cíl 11 Kontrola péče pohody zvířat a ochrany zvířat proti týrání

- chov zvířat v odpovídajících technologiích, které zabezpečují nezbytné požadavky na pohodu zvířat;
- zabránění využívání způsobů chovů hospodářských zvířat, které poškozují zdraví zvířat a vedou k týrání zvířat;
- provádění přepravy zvířat pouze za splnění stanovených povinností národní legislativy a legislativy EU s důrazem na podmínky přepravy zvířat do třetích zemí;
- ochrana zvířat v zájmových chovech, chovech druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči;
- ochrana jedinců volně žijících druhů včetně jejich ochrany při chovu v péči člověka;
- využívání pokusných zvířat v souladu s požadavky národní legislativy a legislativy EU;
- ochrana zvířat při porážení, utrácení a jiných způsobech usmrcování v souladu s platnou legislativou EU.

Oblast dovozů ze třetích zemí

Cíl 12 Ochrana zdraví zvířat, zamezení zavlečení nákaz zvířat do EU.

Cíl 13 Ochrana zdraví lidí.

Cíl 14 Ve vztahu ke školení zabezpečení školení vyplývající z potřeb veterinárního dozoru na základě platné legislativy a z doporučení pracovníků DG SANTE v průběhu auditů.

Cíl 15 Laboratorní vyšetřování zásilek živočišných produktů dovážených ze třetích zemí na pohraniční veterinární stanici v souladu s platným plánem kontroly nepovolených látek, reziduí, látek kontaminujících a patogenních organismů.

Cíl 16 Cílené laboratorní vyšetřování zásilek živočišných produktů dovážených ze třetích zemí na základě systému zpřísněných kontrol v TRACES.

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (dále jen „ÚSKVBL“)

Oblast dozoru nad trhem s veterinárními léčivými přípravky (ÚSKVBL)

- Cíl 1 Včasná identifikace případů ilegálního ošetření zvířat a nedovoleného ošetření zvířat.
- Cíl 2 Identifikace případů zanedbání povinností ve vztahu k používání léčivých přípravků při poskytování veterinární péče se zvláštním důrazem na správné používání léčiv, dodržování ochranných lhůt, identifikaci zvířat ve vztahu k podání léčiv a vedení záznamů o podávání léčiv.
- Cíl 3 Kontrola internetového prodeje veterinárních léčivých přípravků.
- Cíl 4 Ve spolupráci s KVS zabránění uvádění do oběhu živočišných produktů pocházejících od zvířat ošetřených ilegálním či nedovoleným způsobem.

Oblast výživy zvířat – hygiena krmiv (ÚSKVBL)

- Cíl 1 Další posilování systému správné výrobní praxe medikovaných krmiv.
- Cíl 2 Včasné odhalování nedostatků v oblasti porušení zásad správné výrobní praxe medikovaných krmiv.

Obecně platné strategické cíle (ÚSKVBL):

- Cíl 1 Rozvoj efektivní spolupráce s dalšími orgány státní správy, jejichž odpovědnost je provázána s odpovědností ÚSKVBL.
- Cíl 2 Uzpůsobení navazujících činností ÚSKVBL s cílem zlepšení poskytování podkladů pro plánování a cílení kontrol.
- Cíl 3 Efektivní komunikace výsledků kontrol s cílem preventivního působení.
- Cíl 4 Pokračování aktivit v oblasti „Antimikrobiální resistance“.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZÚZ“)

Kontrola krmiv

- Cíl 1 Soustředit se na správnost zavedení a dodržování samokontrolních mechanismů v krmivářských provozech, jako jsou správné praxe, plány HACCP a obdobné postupy.
- Cíl 2 Kontrolovat označení krmiv, zda neuvádí uživatele v omyl a zda deklarované složení odpovídá skutečnosti s ohledem na problematiku falšování krmiv.
- Cíl 3 Sledovat krmiva ze třetích zemí s ohledem na možnou kontaminaci.
- Cíl 4 Sledovat, zda výrobní postup zamezuje kontaminaci krmiv, vyráběných po medikovaných krmivech, použitým léčivem.
- Cíl 5 Kontrolovat dodržování zásad vztahujících se na ekologická krmiva v rámci systému ekologického zemědělství.
- Cíl 6 Plánování kontrol uzpůsobovat posouzení rizik v sektoru, zaměřovat se na rizikové kontaminanty a materiály, kontrolní frekvenci adaptovat na základě výsledků předchozích kontrol.

Rostlinolékařská péče

Oblast škodlivých organismů

- Cíl 1 Včasné zjištění zavlečení karanténních popřípadě nových škodlivých organismů pro rostliny a rostlinné produkty (dále jen karanténní případně regulované škodlivé organismy pro rostliny a rostlinné produkty) na území ČR a zabránění jejich šíření v ČR, včetně šíření produkty uváděnými na trh.

- Cíl 2 Monitoring škodlivých organismů ovlivňujících kvalitu potravin v průběhu pěstování rostlin a skladování rostlin a rostlinných produktů.
- Cíl 3 Ověření plnění preventivních rostlinolékařských požadavků před šířením škodlivých organismů rostlin povinnými osobami.
- Cíl 4 Ověření dodržování pravidel koexistence při pěstování Bt-kukuřice.

Cíl 1 a cíl 2 je zajišťován v součinnosti s diagnostickými laboratořemi ÚKZÚZ.

Cíl 4 je zajišťován v součinnosti s Výzkumným ústavem rostlinné výroby, v.v.i., Národní referenční laboratoř pro identifikaci GMO a DNA fingerprinting.

Oblast přípravků na ochranu rostlin (POR)

- Cíl 1 Pro zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví před reziduální zátěží rostlinných produktů a za účelem ochrany včel, suchozemských obratlovců, zdrojů pitné vody, vodních a dalších necílových organismů dále zvyšovat účinnost kontrol dodržování povinností při nakládání s POR.
- Cíl 2 Zpřesňováním postupů při kontrole distribuce POR zvýšit účinnost těchto kontrol s cílem zamezit obchodování s nepovolenými či nevyhovujícími POR.
- Cíl 3 Zachovat a rozvíjet zavedený účinný systém povolování POR pro zemědělské použití, který zabezpečuje omezování POR s nežádoucími účinky.

Cíl 1 a cíl 2 je zajišťován v součinnosti s NRL ÚKZÚZ.

Česká plemenářská inspekce (dále jen „ČPI“)

Kontrola označování a evidence hospodářských zvířat má za cíl:

- Cíl 1 Zabezpečení a plnění podmínek pro soustavné a detailní sledování zdraví zvířat pomocí jejich identifikace, vedení evidence zvířat a jejich pohybů mezi hospodářstvími.
- Cíl 2 Zaregistrování jednotlivých hospodářství a chovatelů pro účely sledování výskytu hromadných nálezů, welfare, zpracování zvířat a jejich produktů v potravinářském odvětví a udržování databáze v aktualizovaném stavu.
- Cíl 3 Plnění stanovených podmínek pro podpory poskytované na národní i evropské úrovni, ve vztahu ke kontrolám podmíněnosti a delegovaným kontrolám.

4.3.2 Jmenování příslušných orgánů, národních referenčních laboratoří a kontrolních subjektů, na které byly přeneseny úkoly

Oddíl 3.5 Jmenování příslušných orgánů

1) Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje působnost ústředních orgánů státní správy.

Podle § 15 tohoto zákona je Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“) ústředním orgánem státní správy

- pro zemědělství, s výjimkou ochrany zemědělského půdního fondu,
- pro vodní hospodářství, s výjimkou ochrany přirozené akumulace vod, ochrany vodních zdrojů a ochrany jakosti povrchových a podzemních vod,
- pro potravinářský průmysl,
- pro státní správu lesů, myslivosti a rybářství, s výjimkou území národních parků,
- ve věcech komoditních burz, které organizují obchody se zbožím pocházejícím ze zemědělské a lesní výroby, včetně výrobků vzniklých jeho zpracováním,
- ve věcech veterinární péče, rostlinolékařské péče, péče o potraviny, péče o ochranu zvířat proti týrání a pro ochranu práv k novým odrudám rostlin a plemenům zvířat.

MZe řídí SZPI, SVS, ÚKZÚZ a ČPI.

Podle § 10 tohoto zákona je Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“) ústředním orgánem státní správy

- pro zdravotní péči,
- ochranu veřejného zdraví,
- zdravotnickou vědeckovýzkumnou činnost,
- zdravotnická zařízení v přímé řídicí působnosti,
- zacházení s návykovými látkami, přípravky, prekursory a pomocnými látkami,
- vyhledávání, ochranu a využívání přírodních léčivých zdrojů, přírodních léčebných lázní a zdrojů přírodních minerálních vod,
- léčiva a prostředky zdravotnické techniky pro prevenci, diagnostiku a léčení lidí,
- zdravotní pojištění a
- zdravotnický informační systém.

Součástí Ministerstva zdravotnictví je Český inspektorát lázní a zřidel.

Organizační součástí MZ je Inspektorát omamných a psychotropních látek. MZ řídí krajské hygienické stanice.

2) Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o potravinách“) zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie povinnosti provozovatele potravinářského podniku a upravuje státní dozor nad dodržováním povinností vyplývajících z tohoto zákona a z přímo použitelných předpisů Evropské unie. Tento zákon se nevztahuje na pitnou vodu.

Státní dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a na základě tohoto zákona vykonávají:

- krajské hygienické stanice (v působnosti MZ) – pro provozování stravovacích služeb, pokud kontrola není prováděna Ministerstvem obrany nebo Ministerstvem vnitra a při zjišťování příčin poškození nebo ohrožení zdraví a zamezení šíření infekčních onemocnění nebo jiného poškození zdraví z potravin,

- Státní veterinární správa (v působnosti MZe) – při výrobě, skladování, přepravě, dovozu a vývozu potravin živočišného původu a při balení, krájení nebo jiném způsobu dělení potravin živočišného původu, které probíhá v zařízeních schválených pro tyto činnosti podle § 22 veterinárního zákona, při uvádění potravin živočišného původu na trh v tržnicích a na tržištích, při uvádění potravin živočišného původu na trh v prodejních úsecích a prodejnách jiných než samoobslužných, kde dochází k úpravě masa, mléka, ryb, drůbeže, vajec, při uvádění zvěřiny na trh a při příchodu potravin živočišného původu z členských států Evropské unie v prodejnách potravin, pokud jsou místy určené, nad uváděním nezpracovaných těl nebo částí těl živočichů, mléka, mleziva, vajec nebo včelích produktů na trh při provozování stravovacích služeb, pokud uvedené kontroly nejsou prováděny Ministerstvem obrany nebo Ministerstvem vnitra, a dále nad prováděním klasifikace těl jatečných zvířat podle přímo použitelných předpisů Evropské unie,
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce (v působnosti MZe) – při výrobě potravin, balení, krájení nebo jiném způsobu dělení potravin a uvádění potravin na trh, pokud tato kontrola není prováděna Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra nebo Státní veterinární správou, při vstupu a dovozu potravin ze třetích zemí do ČR, pokud tento dozor není prováděn Státní veterinární správou a při provozování stravovacích služeb, pokud tato kontrola není prováděna Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra.

Ministerstvo obrany provádí kontroly v ozbrojených silách, v Ministerstvu obrany a v jeho působnosti zřízených organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích a v jimi užívaných objektech, v krajských vojenských velitelstvích, v újezdních úřadech a na území vojenských újezdů. Ministerstvo vnitra provádí kontroly v bezpečnostních sborech, s výjimkou Vězeňské služby České republiky, v Ministerstvu vnitra a organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích zřízených v jeho působnosti, včetně jimi užívaných staveb a zařízení zřízených Ministerstvem vnitra podle jiného právního předpisu.“

Uvedené orgány dozoru dále vykonávají v rámci svých působností dozor nad plněním povinností vyplývajících pro provozovatele potravinářských podniků z přímo použitelného předpisu Evropské unie.

Zákon o potravinách mj. stanoví, že orgán dozoru připraví kontrolní vzorek, který na žádost kontrolované osoby rozdělí na dva či více vzorků o stejné velikosti, z nichž jeden předá kontrolované osobě pro doplňující odborný posudek a zbývající si ponechá orgán dozoru (vzorek se neodebere v případě, že to není možné z důvodu velmi malého množství dostupného substrátu nebo v případě výrobků velmi rychle podléhajících zkáze). Vzorky se zapečetí, označí a uchovávají způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem. O tomto postupu provede orgán dozoru písemný záznam.

Celní úřad se podílí na kontrole dovozu a vývozu potravin ze/do třetích zemí. Kontroluje předložení příslušného osvědčení, certifikátu nebo jiného dokladu, pokud tak stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie. V době radiační mimořádné situace kontroluje předložení příslušného osvědčení nebo certifikátu.

MZe a MZ v rozsahu své působnosti řídí a kontrolují výkon státní správy a monitorování výskytu toxikologicky významných látek v potravinovém řetězci, vykonávaný příslušnými orgány státního dozoru, zpracovávají ve vzájemné spolupráci koncepci státního dozoru a monitorování toxikologicky a radiologicky významných látek a sjednocují postupy pro výkon těchto činností. MZe po projednání s MZ zajišťuje systém rychlého varování při vzniku rizika ohrožení zdraví z potravin a koordinuje činnost zúčastněných dozorových orgánů.

MZ vede evidenci potravin, které mu byly notifikovány. Jedná se o potraviny pro zvláštní lékařské účely, počáteční a pokračovací kojeneckou výživu, potraviny pro malé děti, náhradu celodenní stravy pro regulaci hmotnosti. Oznámení obsahuje údaje z označení potraviny

a údaje o provozovatelích potravinářských podniků, kteří tyto potraviny vyrábějí nebo uvádějí na trh. Údaje z této evidence sděluje orgánům státního dozoru nad potravinami prostřednictvím veřejného webu.

3) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje mj. práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví a soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich působnost a pravomoc. Soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví tvoří Ministerstvo zdravotnictví, krajské hygienické stanice, Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra. Státní zdravotní dozor nad dodržováním zákazů a plněním dalších povinností stanovených přímo použitelnými předpisy EU, tímto zákonem a zvláštními právními předpisy k ochraně veřejného zdraví náleží vykonávat krajským hygienickým stanicím. Krajské hygienické stanice podle tohoto zákona vykonávají dozor nad předměty a materiály určenými pro styk s potravinami a nad činnostmi epidemiologicky závažnými.

4) Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „veterinární zákon“), zahrnuje

- péči o zdraví zvířat a jeho ochranu, zejména předcházení vzniku a šíření nálezů a jiných onemocnění zvířat a jejich zdolávání, ochranu zdraví lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka,
- péči o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty,
- ochranu území České republiky před zavlečením nálezů zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv ze zahraničí,
- ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy souvisejícími s chovem zvířat, výrobou a zpracováváním živočišných produktů, jakož i ochranu zvířat a jejich produkce před riziky ze znečištěného životního prostředí,
- veterinární asanaci,
- dozor nad dodržováním povinností a požadavků stanovených k zajištění těchto úkolů tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a přímo použitelnými předpisy EU (státní veterinární dozor).

Státní správu ve věcech veterinární péče vykonávají MZe, orgány veterinární správy (SVS, ÚSKVBL - pro oblast veterinárních přípravků a veterinárních technických prostředků), Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra, obce.

5) Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů zřizuje Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci, která je správním úřadem podřízeným Ministerstvu zemědělství a stanovuje její působnost pro výkon státního dozoru. Do působnosti Inspekce patří zejména oblast zemědělských výrobků, potravin (včetně pokrmů při poskytování stravovacích služeb) a surovin k jejich výrobě včetně čerstvého ovoce, čerstvé zeleniny nebo konzumních brambor, víno, balená pramenitá voda, ozařování potravin a surovin ionizujícím zářením, označení původu a zeměpisných označení.

6) Zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském) upravuje kompetence ÚKZÚZ k činnosti a kontrolám na úseku

- vinohradnictví,
- krmiv,

- ekologického zemědělství,
- ochrany chmele,
- hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů a agrochemického zkoušení zemědělských půd,
- nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty,
- monitoringu výskytu rizikových látek a kontaminantů v krmivech, půdě a ve vstupech do půdy ve vazbě na komplexní zajištění nezávadnosti zemědělských výrobků a potravin,
- provádění kontroly a další odborné úkony,
- rostlinolékařské péče.

7) Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči“), upravuje oblast

- ochrany rostlin a rostlinných produktů proti škodlivým organismům a poruchám,
- ochrany proti zavlékání organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do České republiky z ostatních členských států Evropské unie a ze třetích zemí, proti jejich rozšiřování na území České republiky a proti zavlékání těchto škodlivých organismů na území ostatních členských států Evropské unie a třetích zemí,
- povolování POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin (PP), požadavky na uvádění POR na trh, používání a skladování POR, kontroly POR a PP,
- uvádění na trh a kontroly účinných látek určených pro použití ve formě přípravků,
- omezování nepříznivého vlivu škodlivých organismů a použití POR a PP na zdraví lidí, zvířat a na životní prostředí,
- používání a kontrolního testování profesionálních zařízení pro aplikaci POR
- odborné způsobilosti pro nakládání s POR.

Státní dozor provádí ÚKZÚZ.

8) Zákon č. 378/2007 Sb. o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů - upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy EU

- výzkum, výrobu, přípravu, distribuci, kontrolu a odstraňování léčivých přípravků a léčivých látek,
- registraci, poregistrační sledování, předepisování a výdej léčivých přípravků,
- prodej vyhrazených léčivých přípravků a poskytování informací,
- mezinárodní spolupráci při zajišťování ochrany veřejného zdraví a vytváření jednotného trhu léčivých přípravků EU,
- vedení dokumentace o činnostech zejména ve vztahu k výkonu dozoru nad používáním léčiv ve formě hromadné medikace s využitím krmiva,
- kontrolu nad předepisováním, výdejem a používáním léčivých přípravků při poskytování veterinární péče,
- dozor nad uváděním do oběhu a používání medikovaných krmiv,
- kontrolu, zda předepisování, výroba nebo používání veterinárních autogenních vakcín je v souladu s požadavky stanovenými zvláštním právním předpisem.

Státní dozor ve vztahu k oblastem pod hygienickým balíčkem vykonává ÚSKVBL a orgány veterinární správy.

9) Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (plemenářský zákon) upravuje

- šlechtění a plemenitbu skotu, buvolů, koní, oslů, prasat, ovcí, koz, drůbeže, plemenných ryb a včel,

- ochranu, uchovávání a využívání genetických zdrojů zvířat,
- označování turů, koní a oslů a jejich kříženců, prasat, ovcí, koz běžců a zvěře ve farmovém chovu,
- evidenci označovaných zvířat, drůbeže, včel, plemenných ryb a neplemenných ryb uvedených v příloze k tomuto zákonu (dále jen "evidovaná zvířata"), evidenci hospodářství a evidenci osob stanovených tímto zákonem.

Tento zákon se nevztahuje na šlechtění, plemenitbu, označování a evidenci zvířat v zoologických zahradách. Některá ustanovení se nevztahují na šlechtění a plemenitbu vyjmenovaných hospodářských zvířat při výzkumu a vývoji.

Státní dozor podle tohoto zákona provádí ČPI, kontrolu dodržování povinností stanovených při označování a evidenci provádějí kromě inspekce také orgány veterinární správy, které provádějí rovněž kontrolu dodržování povinností stanovených při označování a evidenci přímo použitelnými předpisy EU.

10) Zákon č. 148/2003 Sb., o konzervaci a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů) upravuje

- podmínky a postupy ochrany, konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů, které se nacházejí na území České republiky a jsou významné pro výživu a zemědělství, pro uchování biologické a genetické rozmanitosti a pro umožnění jejich využívání. Tyto podmínky a postupy jsou upraveny v Národním programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství,
- shromažďování, hodnocení a dokumentaci genetických zdrojů,
- práva a povinnosti fyzických a právnických osob při ochraně, konzervaci a využívání genetických zdrojů a při výkonu činností s tím souvisejících.

Tento zákon se nevztahuje na genetické zdroje rostlin, které tvoří reprodukční materiál lesních dřevin.

Státní dozor podle tohoto zákona provádí věcně příslušná organizační jednotka MZe.

11) Zákon č. 321/2004 o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o vinohradnictví a vinařství), který upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie další podmínky a požadavky v oblasti vinohradnictví a vinařství. Orgány dozoru nad dodržováním povinností stanovených předpisy Evropské unie a tímto zákonem jsou ÚKZÚZ, pokud jde o vinohradnictví, SZPI, pokud jde o vinařství. Příslušným orgánem pro vydávání průvodních dokladů je celní úřad.

12) Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu) vymezuje podmínky pro výrobu, úpravu, skladování, evidenci a oběh lihu a stanoví působnost ministerstev a jiných správních úřadů na tomto úseku. SZPI projednává v prvním stupni případy, kdy provozovatel uvede do oběhu líh označený klamavým způsobem nebo způsobem vyvolávajícím nebezpečí záměny nebo uvede do oběhu líh vadný nebo líh neznámého původu, ostatní případy v prvním stupni projednává celní úřad.

13) Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, upravuje podmínky, za nichž lze získat ochranu označení původu, popřípadě zeměpisného označení pro zboží v ČR, jakož i právní účinky této ochrany a pravomoci správních orgánů. Dále upravuje

postup při podávání žádostí o zápis označení původu podle Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu a postup upravující zápis zeměpisných označení a označení původu v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie do Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení vedeného Komisí, postup při změnách specifikace, postup při podávání žádostí o zrušení zápisu označení původu či zeměpisného označení v Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení vedeném Komisí (podle nařízení EP a R č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, nařízení EP a R (ES) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, nařízení EP a R (ES) č. 110/2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin, nařízení EP a R č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků).

Státní dozor pro kontrolu specifikace provádí v rozsahu své působnosti SZPI, SVS a ÚKZÚZ.

14) Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis EU podmínky hospodaření v ekologickém zemědělství a k němu se vztahující osvědčování a označování bioproduktů, biopotravin a ostatních bioproduktů, a dále výkon kontroly a dozoru nad dodržováním povinností s tím spojených. Ministerstvo zemědělství je orgánem příslušným podle nařízení Rady (ES) č. 834/2007 a může na základě výsledků obchodní veřejné soutěže uzavřít smlouvu s právnickou osobou nebo organizační složkou státu, na základě níž je pověřená osoba oprávněna vydávat osvědčení o původu bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu, provádět kontroly a další odborné úkony. Orgánem příslušným podle nařízení Komise (ES) č. 1235/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k ustanovením týkajícím se osvědčení o kontrole při dovozu ze třetích zemí podle nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, je příslušný celní orgán.

15) Zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem EU práva a povinnosti osob a působnost správních orgánů při nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty. V pochybnostech, zda jde o výjimku z působnosti tohoto zákona, rozhoduje Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“), které také vykonává vrchní státní dozor v oblasti nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty z hlediska ochrany životního prostředí a biologické rozmanitosti. MZ navrhuje MŽP postupy hodnocení zdravotních rizik pro člověka spojených s nakládáním s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty. MZE navrhuje MŽP postupy hodnocení rizik spojených s nakládáním s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty z hlediska zemědělství. Inspekce MŽP kontroluje samostatně nebo ve spolupráci se správními orgány z hlediska ochrany životního prostředí, jak jsou právními osobami a fyzickými osobami dodržována ustanovení právních předpisů a podmínky stanovené rozhodnutími ministerstva, které se týkají nakládání s geneticky modifikovanými organismy nebo genetickými produkty. Celní úřady kontrolují, zda dovážené, vyvážené nebo provážené zásilky, které jsou při propouštění do celního režimu deklarovány jako geneticky modifikované organismy nebo genetické produkty, jsou vybaveny příslušnými doklady pro přepravu, vývoz, dovoz a tranzit, zajistí zboží v případě zjištění porušení tohoto zákona nebo v případě podezření na porušení, vedou evidenci všech dovážených, vyvážených a provážených zásilek geneticky modifikovaných organismů a genetických produktů, včetně zásilek propuštěných přes státní hranice. Orgány veterinární správy, SZPI, ÚKZÚZ, Státní ústav pro kontrolu léčiv a ÚSKVBL provádějí odbornou kontrolu nad nakládáním s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty,

kontrolu a zkoušky geneticky modifikovaných organismů a genetických produktů v rámci své působnosti a podle zvláštních právních předpisů a v případě zjištění porušení tohoto zákona podávají inspekci podnět k zahájení správního řízení a informují ministerstvo.

16) Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (vodní zákon). Účelem zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem EU, též přispívat k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závisících suchozemských ekosystémů. Zákon upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, a to v zájmu zajištění trvale udržitelného užívání těchto vod, bezpečnosti vodních děl a ochrany před účinky povodní a sucha. Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu Ministerstvo zemědělství. Kontroly nad dodržováním ustanovení vodního zákona a předpisů podle něj vydaných zajišťují vodoprávní úřady a Česká inspekce životního prostředí.

17) Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), který stanoví podmínky pro vyhledávání, ochranu, využívání a další rozvoj přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod určených zejména k dietetickým účelům, přírodních léčebných lázní a lázeňských míst. MZ mimo jiné, vykonává dozor nad dodržováním opatření stanovených podle tohoto zákona, zabezpečuje náležitosti za účelem osvědčení a využívání přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod, vydává certifikáty pro přírodní minerální vody ze zdrojů a certifikáty pro přírodní minerální vody ze zdrojů mimo území České republiky pro potřeby jejich dovozu a spravuje informační systém, zejména registr přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod, uživatelů těchto zdrojů, ochranných pásem zdrojů, evidenci ostatních zdrojů minerálních vod.

18) Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů Účelem zákona je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem, včetně ochrany zvířat při usmrcování, použití znečitlivění a ochrany zvířat při veřejných vystoupeních nebo svodech zvířat. Orgány ochrany zvířat jsou MZe, Státní veterinární správa, ústřední orgány státní správy a Akademie věd České republiky, pokud do okruhu jejich působnosti spadá předmět činnosti právnických a fyzických osob, které provádějí pokusy na zvířatech, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany v rámci své působnosti, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, ve vymezeném rozsahu též obce.

19) Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, který zapracovává příslušné předpisy EU a v návaznosti na přímo použitelné předpisy EU stanoví požadavky pro výrobu, dovoz, používání, balení, označování, dopravu a uvádění do oběhu krmiv, doplňkových látek a premixů, jakož i pravomoc a působnost orgánu odborného dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a přímo použitelnými předpisy EU. Tento zákon se nevztahuje na krmiva, doplňkové látky a premixy, které jsou určeny pro vývoz a jsou nezávadné a na veterinární přípravky a léčiva. Odborný dozor a zkoušení podle tohoto zákona provádí ÚKZÚZ.

20) Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o obalech). Účelem zákona je chránit životní prostředí předcházením

vzniku odpadů z obalů, a to zejména snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti obalů a chemických látek (dále jen "látky") v těchto obalech obsažených v souladu s právem EU. Tento zákon stanoví práva a povinnosti podnikajících právnických a fyzických osob (dále jen "osoba") a působnost správních úřadů při nakládání s obaly a uvádění obalů a balených výrobků na trh nebo do oběhu, při zpětném odběru a při využití odpadu z obalů a stanoví poplatky a ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Tento zákon se vztahuje na nakládání se všemi obaly, které jsou v České republice uváděny na trh nebo do oběhu, s výjimkou kontejnerů užívaných v silniční, železniční nebo letecké dopravě nebo při námořní nebo vnitrozemské plavbě podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů. Státní správu v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů vykonávají pro oblasti pod hygienickým balíčkem - MZe, které vydává stanovisko Ministerstvu životního prostředí k žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci, SZPI, která kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami; Česká obchodní inspekce kontroluje zajištění zpětného odběru osobami, které uvádějí obaly nebo balené výrobky na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli; tyto osoby jsou povinny jí na žádost prokázat způsob zajištění zpětného odběru a dále kontroluje zajištění prodeje nápojů ve vratných zálohovaných obalech u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, které uvádějí balené nápoje na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli; Celní orgány kontrolují, zda obaly nebo balené výrobky dovážené do České republiky nebo přepravované z členských států Evropské unie do České republiky splňují požadavky tohoto zákona. v případě pochybností, zda jsou naplněny podmínky tohoto zákona, celní orgány propustí kontrolované zboží do příslušného celního režimu nebo k další přepravě a manipulaci, vyzvou příslušný kontrolní orgán ke kontrole a současně uvědomí o této výzvě Ministerstvo životního prostředí; Česká inspekce životního prostředí kontroluje plnění povinnosti zpětného odběru a povinnosti využití odpadu z obalů a dalších povinností s tím souvisejících; ÚSKVBL kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů veterinárních léčivých přípravků a obalů surovin pro přípravu veterinárních léčivých přípravků.

21) Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, vešel v účinnost dnem 1. 1. 2017 a upravuje způsob využívání jaderné energie a podmínky vykonávání činností v rámci expozičních situací, nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem, schvalováním typu některých výrobků v oblasti mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření a podmínky přepravy radioaktivní nebo štěpné látky, radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva, monitorování radiční situace, zvládání radiční mimořádné události, podmínky zabezpečení jaderného zařízení, jaderného materiálu a zdroje ionizujícího záření, požadavky k zajištění nešíření jaderných zbraní a výkon státní správy v oblasti mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření. Státní správu a dozor podle tohoto zákona vykonává Státní úřad pro jadernou bezpečnost, který tedy mimo jiné vydává povolení k nakládání se zdroji ionizujícího záření a k provozu pracovišť s nimi včetně ozařovačů a pracovišť pro ozařování potravin a provádí kontroly na těchto pracovištích. Dále řídí činnost celostátní radiční monitorovací sítě (včetně sledování a vyhodnocování radioaktivní kontaminace potravin), zajišťuje funkci jejího ústředí a zabezpečuje mezinárodní výměnu dat o radiční situaci.

22) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví v souladu s právem EU pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany zdraví člověka a trvale udržitelného rozvoje, dále práva a povinnosti osob v odpadovém

hospodářství, a působnost orgánů veřejné správy. Kontrolu, jak jsou právníckými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů provádí Česká inspekce životního prostředí.

23) Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů. Ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, přímo použitelných předpisů EU a rozhodnutí správních úřadů vydaná podle tohoto zákona, pokud upravují obsah látek v předmětech určených pro styk s potravinami kontrolují krajské hygienické stanice.

24) Zákon č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje, že Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen „ÚPV“) je ústředním orgánem státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví České republiky. ÚPV podle tohoto zákona mj. rozhoduje o poskytování ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užitné vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky a označení původu výrobků.

25) Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o oběhu osiva a sadby) upravuje uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin, registraci odrůd druhů pěstovaných rostlin uvedených v druhovém seznamu (dále jen „druhový seznam“) a odrůd okrasných druhů, dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem právníckým a fyzickým osobám a sankce za jejich porušení. Tento zákon se nevztahuje na reprodukční materiál lesních dřevin lesnicky významných druhů a umělých kříženců, určených k obnově lesa a zalesňování a pro udržování a zvyšování biologické různorodosti lesa včetně genetické různorodosti stromů a pro trvale udržitelné hospodaření v lesích. Kontrolu dodržování tohoto zákona a prováděcích právních předpisů k němu provádí ÚKZÚZ.

Právní předpisy společné pro všechny příslušné orgány

1) Zákon č. 234/2014 Sb. o státní službě upravuje mj.

ČÁST PRVNÍ - Všeobecná ustanovení

§ 1

- a) právní poměry státních zaměstnanců vykonávajících ve správních úřadech státní správu,
- b) organizační věci státní služby (dále jen „služba“),
- c) služební vztahy státních zaměstnanců,
- d) odměňování státních zaměstnanců a
- e) řízení ve věcech služebního poměru.

(2) Tento zákon dále upravuje organizační věci týkající se zaměstnanců ve správních úřadech, kteří pracují v základním pracovněprávním vztahu.

§ 3

Správním úřadem pro účely tohoto zákona je ministerstvo a jiný správní úřad, jestliže je zřízen zákonem a je zákonem výslovně označen jako správní úřad nebo orgán státní správy.

§ 4

(1) Správní úřad je pro účely tohoto zákona *služebním úřadem*.

§ 5

(1) Služba zahrnuje

- a) přípravu návrhů právních předpisů a zajišťování právní činnosti,
- b) přípravu mezinárodních smluv a předpisů Evropské unie nebo jiné mezinárodní organizace,
- c) přípravu návrhů koncepcí, strategií a programů,

- d) řízení a usměrňování činnosti jiných správních úřadů, organizačních složek státu, které nejsou správními úřady, nebo orgánů veřejné moci, které nejsou správními úřady,
  - e) vytváření a správu informačních systémů veřejné správy podle jiného zákona, s výjimkou provozních informačních systémů,
  - f) státní statistickou službu,
  - g) správu kapitoly státního rozpočtu vůči organizačním složkám státu a právnickým osobám, s výjimkou služebního úřadu, ve kterém je služba vykonávána,
  - h) ochranu utajovaných informací,
  - i) zabezpečování obrany státu,
  - j) zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti,
  - k) obhajobu zahraničních zájmů České republiky a zájmů České republiky vyplývajících z jejího členství v Evropské unii nebo v jiné mezinárodní organizaci,
  - l) přípravu nebo realizaci dotační politiky,
  - m) přípravu nebo realizaci politiky výzkumu a vývoje,
  - n) přípravu a provádění správních úkonů včetně kontroly,
  - o) ochranu obyvatelstva, krizové řízení a integrovaný záchranný systém,
  - p) zadávání veřejných zakázek,
  - q) audit,
  - r) zajišťování organizačních věcí služby a správy služebních vztahů a odměňování státních zaměstnanců,
  - s) řízení činností uvedených v písmenech a) až r),
  - t) přípravu a vypracování odborných věcných podkladů k činnostem uvedeným v písmenech a) až d), g), k) až n) a p), s výjimkou podkladů spočívajících ve fyzikálních měřeních, chemických rozborech nebo porovnávání a určování technických parametrů,
  - u) přípravu k výkonu zahraniční služby.
- (2) Vláda stanoví nařízením obory služby.

§ 6

Státním zaměstnancem je fyzická osoba, která byla přijata do služebního poměru a zařazena na služební místo nebo jmenována na služební místo představeného k výkonu některé z činností uvedených v § 5.

§ 10

Služební orgán

(1) Služebním orgánem je

- a) vláda nebo ministr vnitra na základě pověření vlády vůči náměstkovi ministra vnitra pro státní službu (dále jen „náměstek pro státní službu“),
- b) vláda nebo pověřený člen vlády vůči vedoucímu služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem,
- c) náměstek pro státní službu vůči vedoucímu služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, státnímu tajemníkovi a personálnímu řediteli sekce pro státní službu,
- d) vedoucí služebního úřadu nebo státní tajemník vůči vedoucímu podřízeného služebního úřadu,
- e) personální ředitel sekce pro státní službu vůči státním zaměstnancům zařazeným v sekci pro státní službu,
- f) vedoucí služebního úřadu nebo státní tajemník vůči ostatním státním zaměstnancům.

(2) Služební orgán jedná a rozhoduje ve věcech služebního poměru.

ČÁST DRUHÁ - Služební poměr

§ 20

Služba se vykonává ve *služebním poměru* na dobu neurčitou nebo na dobu určitou.

§ 21

(1) Státní zaměstnanci vykonávají službu zpravidla ve služebním poměru na dobu neurčitou.

§ 22

Do služebního poměru lze přijmout pouze osobu, u které lze předpokládat, že bude ve službě dodržovat demokratické zásady ústavního pořádku České republiky a řádně vykonávat službu.

§ 23

(1) Do služebního poměru se osoba přijímá *rozhodnutím* služebního orgánu. Spolu s rozhodnutím o přijetí do služebního poměru rozhodne služební orgán o zařazení státního zaměstnance na služební místo nebo o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného.

§ 24

(1) Na obsazení volného služebního místa se koná výběrové řízení.

(2) Výběrového řízení se může zúčastnit státní zaměstnanec nebo jiná osoba za podmínek stanovených tímto zákonem.

(3) Státní zaměstnanec podá služebnímu orgánu žádost o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, které má být na základě výběrového řízení obsazeno.

(4) Jiná osoba podá služebnímu orgánu žádost o přijetí do služebního poměru, jejíž součástí je též žádost o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, které má být na základě výběrového řízení obsazeno.

(5) Výběrové řízení podle odstavce 1 se nekoná, postupuje-li se podle § 47, § 49 odst. 2 až 5, § 51 odst. 5 nebo 6, § 61, 67 nebo 70. Výběrové řízení se dále nekoná, jedná-li se o zařazení státního zaměstnance na služební místo uvolněné v souvislosti s vysláním k výkonu služby v zahraničí; to neplatí, jde-li o služební místo představeného. Výběrové řízení se též nekoná, obsazuje-li se volné služební místo postupem podle jiného zákona.

(6) Výběrové řízení vyhláší služební orgán na úřední desce, dále se zveřejní v informačním systému o státní službě. Právní účinky má zveřejnění na úřední desce.

(7) Oznámení o vyhlášení výběrového řízení musí obsahovat údaje o

a) předpokladech a požadavcích podle § 25,

b) služebním místě, které má být na základě výběrového řízení obsazeno,

c) oboru služby, jehož se výběrové řízení týká,

d) tom, zda se jedná o obsazení služebního místa, na němž je služba vykonávána ve služebním poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou též dobu jeho trvání,

e) zákazu konkurence, je-li pro služební místo stanoven,

f) zařazení do platové třídy,

g) datu, do kterého musí být podána služebnímu orgánu žádost o přijetí do služebního poměru nebo v případě státního zaměstnance žádost o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného.

(8) Žádosti podle odstavců 3 a 4 se podávají písemně v českém jazyce; vzory žádostí zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.

§ 25

(1) Žadatel o přijetí do služebního poměru musí

a) být státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru,

b) dosáhnout věku 18 let,

c) být plně svéprávný,

d) být bezúhonný,

e) dosáhnout vzdělání stanoveného tímto zákonem a

f) mít potřebnou zdravotní způsobilost.

(2) Žadatel, který není státním občanem, musí zkouškou u osoby, která jako plnoprávný člen Asociace jazykových zkušebních institucí v Evropě uskutečňuje touto asociací certifikovanou zkoušku z českého jazyka jako cizího jazyka, prokázat znalost českého jazyka;

to neplatí, doloží- -li, že absolvoval alespoň po dobu 3 školních roků základní, střední nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk. Žadatel, který není státním občanem České republiky, má nárok na náhradu nákladů, které uhradil za jednu účast na zkoušce z českého jazyka, služebním úřadem, na který se hlásí. Obsah a rozsah zkoušky stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhláškou.

(3) Za bezúhonného se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, pokud odsouzení nebylo zahlazeno nebo pokud se na pachatele nehledí, jako by nebyl odsouzen; jestliže trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, je předpoklad bezúhonnosti splněn až po uplynutí 5 let ode dne nabytí právní moci těchto rozhodnutí.

(4) Vláda může v rámci systemizace stanovit služební místa, u kterých je s ohledem na ochranu veřejného zájmu nezbytným požadavkem státní občanství České republiky.

(5) Služební orgán může služebním předpisem stanovit pro služební místo požadavek

a) úrovně znalosti cizího jazyka, odborného zaměření vzdělání nebo jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby,

b) způsobilosti mít přístup k utajovaným informacím podle právního předpisu upravujícího ochranu utajovaných informací.

§ 35

(1) Státní zaměstnanec je povinen úspěšně vykonat úřednickou zkoušku.

(2) Služební úřad umožní státnímu zaměstnanci na jeho žádost vykonat úřednickou zkoušku nejpozději

a) před uplynutím doby trvání služebního poměru na dobu určitou, nebo

b) do 12 měsíců ode dne, kdy státní zaměstnanec začal vykonávat službu v jiném nebo dalším oboru služby.

(3) Služební úřad umožní osobě, která splňuje předpoklady pro přijetí do služebního poměru, vykonat úřednickou zkoušku; tato osoba si hradí náklady na vykonání úřednické zkoušky sama.

(4) Státní zaměstnanec, který úspěšně vykonal úřednickou zkoušku jako osoba podle odstavce 3, má nárok na úhradu nákladů na vykonání úřednické zkoušky pro obor služby, k jehož výkonu byl na služební místo zařazen nebo jmenován, ve výši paušální částky stanovené služebním předpisem náměstka pro státní službu. Úhradu nákladů poskytuje služební úřad, ve kterém státní zaměstnanec vykonává službu, po uplynutí zkušební doby v nejbližším výplatním termínu určeném ve služebním úřadu pro výplatu platu.

(5) Přihlášení na úřednickou zkoušku a další organizační věci spojené s úřednickou zkouškou se uskutečňují prostřednictvím portálu pro přihlašování na úřednickou zkoušku.

ČÁST TŘETÍ Povinnosti a práva státních zaměstnanců, příkazy k výkonu služby a ocenění za příkladný výkon služby

§ 77

(1) Státní zaměstnanec je povinen

a) zachovávat při výkonu služby věrnost České republice,

b) vykonávat službu nestranně, v mezích svého oprávnění a zdržet se při výkonu služby všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v jeho nestrannost,

c) při výkonu služby dodržovat právní předpisy vztahující se k jejímu výkonu, služební předpisy a příkazy k výkonu služby,

d) plnit služební úkoly osobně, řádně a včas,

e) prohlubovat si vzdělání podle pokynů služebního orgánu,

f) dodržovat služební kázeň,

g) poskytovat informace o činnosti služebního úřadu podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jestliže to patří k jeho služebním úkolům,

- h) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděl při výkonu služby, a které v zájmu služebního úřadu nelze sdělovat jiným osobám; to neplatí, pokud byl této povinnosti zproštěn; povinnost zachovávat mlčenlivost, která státnímu zaměstnanci vyplývá z jiného zákona, není dotčena,
- i) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo jiného, jakož i nezneužívat postavení státního zaměstnance,
- j) v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody v hodnotě přesahující částku 300 Kč, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných služebním orgánem,
- k) oznámit služebnímu orgánu, že je proti němu zahájeno trestní stíhání a v jaké věci,
- l) zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě,
- m) vykonávat službu ve výběrové komisi, zkušební komisi, při smírčím řízení, v kárné komisi a v dalších orgánech zřizovaných služebním orgánem podle služebního předpisu,
- n) zachovávat pravidla slušnosti vůči představeným, ostatním státním zaměstnancům a zaměstnancům ve správním úřadu a při úředním jednání,
- o) plně využívat služební dobu k výkonu služby,
- p) řádně hospodařit s prostředky svěřenými mu služebním úřadem a střežit a ochraňovat majetek, který mu byl svěřen, před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím,
- q) při výkonu služby z jiného místa vykonávat službu pouze na místě sjednaném v dohodě o výkonu služby z jiného místa a dodržovat podmínky sjednané v této dohodě,
- r) při úředním ústním nebo písemném jednání s fyzickými osobami nebo právnickými osobami sdělit své jméno, popřípadě jména, a příjmení, služební označení a název organizačního útvaru služebního úřadu, v němž je zařazen,
- s) vykonávat službu při odvracení živelní pohromy nebo jiného hrozícího nebezpečí anebo se podílet na zmírnění jejich bezprostředních následků,
- t) dodržovat pravidla etiky státního zaměstnance vydaná služebním předpisem.

(2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) a h) až k) je povinen státní zaměstnanec dodržovat, i když nevykonává službu.

(3) Víra, náboženství ani politické nebo jiné smýšlení státního zaměstnance nesmějí být na újmu řádného a nestranného výkonu jeho služby.

(4) Povinnosti zachovávat mlčenlivost o služebních věcech může státního zaměstnance zprostit služební orgán; vedoucího služebního úřadu může této povinnosti zprostit vedoucí nadřízeného služebního úřadu. Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, může vedoucího služebního úřadu zprostit povinnosti zachovávat mlčenlivost náměstek pro státní službu.

(5) Povinnosti zachovávat mlčenlivost o služebních věcech může náměstka pro státní službu zprostit vláda nebo ministr vnitra na základě pověření vlády.

(6) Jiné zákony, které stanoví povinnost zachovávat mlčenlivost, nejsou odstavci 4 a 5 dotčeny.

§ 79

Práva státních zaměstnanců

(1) Státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu v mezích oprávnění stanovených jinými právními předpisy, tímto zákonem a služebními předpisy, mají právo, aby jim služební úřad, v němž vykonávají službu, poskytoval podporu při výkonu služby.

(2) Státní zaměstnanec má zejména právo

a) na vytvoření podmínek pro řádný výkon služby,

b) na to, aby mu byla ve služebním úřadu k dispozici odborná literatura vztahující se k jím vykonávanému oboru služby,

- c) na veřejné užívání služebního označení státního zaměstnance včetně služebního označení představeného nebo služebního orgánu,
- d) na prohlubování vzdělání,
- e) na plat a platový postup; platová třída státního zaměstnance odpovídá služebnímu místu v oboru služby, na které je státní zaměstnanec zařazen nebo jmenován; změnu služebního místa spojenou se snížením platové třídy lze bez souhlasu státního zaměstnance provést jen v případech stanovených tímto zákonem nebo na základě zákona, kterým se mění působnost služebního úřadu,
- f) odmítnout vyřizovat služební úkoly, které nepatří do oboru služby, v němž vykonává službu; to neplatí, spadá-li služební úkol do působnosti organizačního útvaru, v němž je zařazen jeho služební místo,
- g) odmítnout splnit služební úkol, který má podle jiného právního předpisu, služebního předpisu nebo příkazu splnit osobně představený; to neplatí v případě zastupování,
- h) podat ve věcech výkonu služby a služebních vztahů stížnost,
- i) domáhat se zákonným způsobem svých práv vyplývajících ze služebního poměru.

§ 80

Představený nesmí po dobu trvání služebního poměru vykonávat žádnou funkci v politické straně nebo v politickém hnutí.

§ 81

(1) Státní zaměstnanec nesmí být členem řídicích nebo kontrolních orgánů obchodních korporací právnických osob provozujících podnikatelskou činnost, s výjimkou případů, kdy byl do těchto orgánů vyslán služebním orgánem; vyslaný státní zaměstnanec jedná v těchto orgánech jako zástupce státu, a je povinen prosazovat jeho zájmy a nesmí od příslušné obchodní korporace pobírat odměnu, nestanoví-li zákon jinak. Zákaz pobírat odměnu trvá i v době po skončení služebního poměru. Celkový úhrn odměn vyplacených státnímu zaměstnanci za všechna členství v řídicích nebo kontrolních orgánech právnických osob provozujících podnikatelskou činnost za kalendářní rok včetně podílu na zisku či jiného plnění (dále jen „plnění“) činí nejvýše 25 % z ročního úhrnu nejvyššího platového tarifu a nejvýše přípustného osobního příplatku v příslušné platové třídě a v případě představeného též příplatku za vedení, který mu lze jako nejvýše přípustný přiznat podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu, a to podle služebního místa, na kterém státní zaměstnanec v příslušném kalendářním roce naposledy vykonával službu. Státní zaměstnanec je povinen služební orgán bezodkladně informovat o každém plnění, které mu bylo vyplaceno.

(2) Státní zaměstnanec může vykonávat jinou výdělečnou činnost než službu podle tohoto zákona pouze s předchozím písemným souhlasem služebního orgánu; toto omezení neplatí v případech podle § 64 a 65 a při výkonu vazby. Toto omezení se rovněž nevztahuje na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou, na činnost znalce nebo tlumočnicka vykonávanou podle jiného zákona pro soud nebo jiný správní úřad než ten, ve kterém vykonává službu, na činnost v poradních orgánech vlády a jejich orgánech, činnost v poradních nebo jiných orgánech ústředního správního úřadu nebo ve zvláštních orgánech, které podle jiného zákona vykonávají státní správu, a na správu vlastního majetku.

ČÁST ČTVRTÁ Kárná odpovědnost

§ 87

Služební kázeň

Služební kázní se rozumí řádné plnění povinností státního zaměstnance vyplývajících mu z právních předpisů, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby, ze služebních předpisů a z příkazů.

§ 88

Kárné provinění

(1) Zaviněné porušení služební kázně je kárným proviněním.

(2) Státní zaměstnanec odpovídá za kárné provinění.

(3) Drobné nedostatky ve službě může představený nebo služební orgán vyřídit tak, že je státnímu zaměstnanci ústně nebo písemně vytkne. Písemná výtka se založí do osobního spisu státního zaměstnance na dobu 1 roku; po uplynutí této doby se z osobního spisu státního zaměstnance vyřadí.

ČÁST PÁTÁ Podmínky výkonu služby

§ 107

Prohlubování vzdělání

(1) Prohlubováním vzdělání je vstupní vzdělávání, průběžné vzdělávání, vzdělávání představených a jazykové vzdělávání. Prohlubování vzdělání státního zaměstnance se zaměřuje na jeho další odborný růst v jím vykonávaném oboru služby včetně zdokonalování nebo získávání jazykových znalostí.

(2) Prohlubování vzdělání státního zaměstnance se považuje za výkon služby, za který přísluší státnímu zaměstnanci plat.

(3) Rozsah prohlubování vzdělání státního zaměstnance určuje služební orgán, přitom vychází zejména z výsledku služebního hodnocení státního zaměstnance a z návrhů jeho představeného.

(4) Náklady vynaložené na prohlubování vzdělání nese služební úřad.

§ 111

(1) Služební úřad kontroluje průběh a výsledky zvyšování vzdělání státního zaměstnance;

ČÁST DESÁTÁ Společná ustanovení

§ 153

Osobní spis

(1) O služebním poměru státního zaměstnance se vede osobní spis, který smí obsahovat jen písemnosti nezbytné pro služební poměr a hodnocení státního zaměstnance.

(2) Do osobního spisu mají právo nahlížet služební orgán, jakož i představení, kteří jsou státnímu zaměstnanci nadřízeni. Právo nahlížet do osobního spisu, jakož i právo na pořízení opisu osobního spisu má Ministerstvo vnitra, orgán inspekce práce, Úřad pro ochranu osobních údajů, soud, státní zástupce, policejní orgán, Národní bezpečnostní úřad a zpravodajská služba.

(3) Státní zaměstnanec a bývalý státní zaměstnanec mají právo nahlížet do svého osobního spisu, činit si z něj výpisy a na náklady služebního úřadu z něho požadovat opisy listin.

(4) Rozhodnutí o uložení kárného opatření se po zahlazení kárného opatření uchová.

§ 154

Služební průkaz

(1) Služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, vystaví státnímu zaměstnanci služební průkaz. Služební průkaz osvědčuje, že jeho držitel je státním zaměstnancem.

§ 155

(1) Státní zaměstnanec podléhá služebnímu hodnocení.

(2) Služební hodnocení státního zaměstnance zahrnuje hodnocení

a) znalostí,

b) dovedností a

c) výkonu služby z hlediska správnosti, rychlosti a samostatnosti v souladu se stanovenými individuálními cíli.

§ 156

(1) Služební hodnocení státního zaměstnance provede bezprostředně nadřízený představený v součinnosti se služebním orgánem, není-li dále stanoveno jinak.

§ 180

(1) Zřizuje se informační systém o státní službě jako informační systém veřejné správy, jehož účelem je vedení údajů nezbytných pro správu organizačních věcí služby a služebních vztahů v rámci služebních úřadů i mezi nimi a činění některých úkonů podle tohoto zákona.

(2) Správcem informačního systému o státní službě je Ministerstvo vnitra.

(3) Součástí informačního systému o státní službě je rejstřík státních zaměstnanců, evidence obsazovaných služebních míst, portál pro přihlašování na úřednickou zkoušku a evidence uskutečněných úřednických zkoušek.

§ 181

(1) Rejstřík státních zaměstnanců obsahuje údaje o státním zaměstnanci

(pozn. § 203 (1) Ministerstvo vnitra zprovozní informační systém o státní službě nejpozději do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.)

ČÁST JEDENÁCTÁ Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 204

Služební průkaz

Služební úřad vystaví státnímu zaměstnanci služební průkaz nejpozději do 31. prosince 2019.

ČÁST TRINÁCTÁ Účinnost

§ 207

Tento zákon (výše zmíněná ustanovení) nabývá účinnosti dnem **1. ledna 2015**.

2) Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) stanovuje obecný rámec pravidel k provádění kontrol a vztah k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (ohledně podmínek a požadavků na postupy řízení související s kontrolami).

HLAVA I – Obecná ustanovení

Zákon upravuje postup kontrolních orgánů vykonávajících působnost v oblasti veřejné správy při kontrole. Kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů.

HLAVA II Úkony předcházející kontrole (opatření podkladů k posouzení, zda provést kontrolu)

HLAVA III Průběh kontroly

- Pověření ke kontrole (písemné pověření k jednotlivé kontrole nebo průkaz, stanoví-li tak jiný právní předpis)
- Zahájení kontroly (prvním kontrolním úkonem)
- Přizvané osoby (přizve kontrolní orgán v zájmu dosažení účelu kontroly)
- Vstup na pozemky, do staveb a jiných prostor, (oprávnění v místech, které vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné; vstup do obydlí pouze v případě, že je využíváno k podnikání nebo provozování hospodářské činnosti, nebo za účelem odstranění takových pochybností)
- Další práva kontrolujícího (prokázání totožnosti osob přítomných v místě kontroly, provádět kontrolní úkony, požadovat poskytnutí podkladů, pořizování záznamů, použití technické prostředky kontrolované osoby a vyžadovat součinnost)
- Povinnosti kontrolujícího (zjistit stav a doložit ho, šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované, povinné i třetí osoby, předložit doklady o pověření, vydat potvrzení o zajištění dokladů, umožnit účast na kontrolních úkonech, vyhotovit protokol o kontrole a doručit kontrolované osobě)
- Práva a povinnosti kontrolované osoby (*oprávnění* požadovat předložení pověření ke kontrole, namítat podjatost, seznámit se s obsahem protokolu, podávat námitky; *povinnost* vytvořit podmínky, umožnit výkon oprávnění, poskytovat součinnost,

na žádost podat písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou). Povinná osoba je povinna poskytnout součinnost.

- Odebrané vzorky (pouze nezbytně nutné množství, je-li to možné, odebraný vzorek vrátit, za vzorek náleží náhrada, která však nevznikne, pokud bylo odmítnuto převzetí zpět, pokud vzorek nesplňuje požadavky nebo není náhrada požadována)
- Protokol o kontrole – obsahuje skutečnosti vztahující se k vykonané kontrole a vždy obsahuje označení kontrolního orgánu, kontrolujícího i kontrolovaných osob, ustanovení vymezující pravomoc, předmět kontroly, zahájení, poslední úkon, kontrolní zjištění včetně poukazu na předpis i na podklad, poučení o námitkách, datum vyhotovení, podpis, vyhotovení protokolu do 30, ve složitých případech do 60 dnů od posledního kontrolního úkonu)
- Námitky proti kontrolnímu zjištění (podává kontrolovaná osoba do 15 dnů písemně, nutno uvést proti čemu a důvod nesouhlasu)
- Vyřizování námitek (nevyhoví-li kontrolující do 7 dnů od doručení, námitky vyřídí nadřízený kontrolující do 30, ve složitém případě do 60 dnů – vyhoví, částečně vyhoví nebo zamítne, námitky lze řešit i v rámci správního řízení o uložení sankce nebo opatření k nápravě v přímě souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu o kontrole, je-li zahájeno)
- Přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob
- Společné ustanovení k přestupkům - přestupky projednává kontrolní orgán, který je příslušný k provedení kontroly, v souvislosti s nímž byl přestupek spáchán.
- Ukončení kontroly (marným uplynutím lhůty pro námitky, doručením vyřízení námitek, předáním námitek k vyřízení správnímu orgánu)
- Kontrola výkonu státní správy – kontrolující je oprávněn ukládat opatření k odstranění nebo prevenci zjištěných nedostatků a opatření uvede do protokolu)

HLAVA IV Společná ustanovení

- Povinnost mlčenlivosti a nezneužití informací platí pro kontrolujícího i přizvanou osobu
- Oprava nesprávností a případné došetření věci (zaznamenávají se do dodatku k protokolu a doručují kontrolované osobě)
- Zvláštní ustanovení o nahlížení do spisu (vyloučeny dokumenty nebo jejich části, z nichž lze zjistit totožnost osoby, která podala podnět ke kontrole)
- Náklady kontroly (nese kontrolní orgán i kontrolovaná či povinná osoba)
- Převzetí výkonu kontroly nadřízeným správním orgánem (v odůvodněných případech)
- Spolupráce kontrolních orgánů (koordinace, poskytování údajů, informací a podkladů při zachování mlčenlivosti)
- Zveřejňování informací o kontrolách (obecné informace alespoň 1x ročně)
- Plánování kontrol (zpracovat plán, nebrání-li tomu povaha nebo účel kontrol, koordinovat obsah s jinými kontrolními orgány, je-li to v zájmu ochrany práv kontrolovaných osob a nebrání-li to účelu kontrol)
- Vztah ke správnímu řádu – nestanoví-li zákon jinak, postupuje se podle správního řádu

HLAVA V Přechodná a zrušovací ustanovení (pokud pověření ke kontrole ve formě průkazu obsahuje odkaz na zákon o státní kontrole, zůstávají v platnosti nejdéle do 31. prosince 2017).

3) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

ČÁST PRVNÍ – úvodní ustanovení

§ 1 HLAVA PŘEDMĚT ÚPRAVY - zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud

vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán"). Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.

§ 2 - 8 HLAVA II ZÁKLADNÍ ZÁSADY ČINNOSTI SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ – základní pravidla vztahují se na správní řízení a na veškeré postupy a činnosti správních orgánů, které podléhají správnímu řádu.

Jedná se zejména o tyto *základní zásady pro správní orgány*:

- postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy a mezinárodními smlouvami,
- uplatňovat pravomoc pouze k těm účelům a v takovém rozsahu, jakým byla zákonem svěřena,
- šetřit práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob,
- dbát, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu a aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly,
- postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti,
- pokusit se o smírné odstranění rozporů, které brání řádnému projednání a rozhodnutí dané věci, pokud to povaha projednávané věci umožňuje,
- vyřizovat věci bez zbytečných průtahů, postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, dbát o vzájemný soulad všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s tímiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby, vzájemně spolupracovat se správními orgány.

Ve vztahu k dotčeným osobám, které mají při uplatňování svých procesních práv rovné postavení, se chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc, poskytovat jim přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to potřebné, uvědomit je s dostatečným předstihem o úkonu, který učiní správní orgán, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu, umožnit jim uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy, postupovat tak, aby byly co nejméně zatěžovány.

Tyto základní zásady činnosti se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, že zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.

ČÁST DRUHÁ – obecná ustanovení o správním řízení

§ 9 HLAVA SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ - postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jimž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jimž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá

§ 10 - 26 HLAVA II SPRÁVNÍ ORGÁNY - příslušnost správních orgánů (věcná, místní, postoupení pro nepřislušnost, dožadání), vyloučení z projednávání a rozhodování věci (podjatost), vedení řízení a úkony správních orgánů (jazyk, spis, protokol), doručování (společné ustanovení, F a PO, do ciziny, uložení, překážky při doručování, doručování veřejnou vyhláškou, úřední deska)

§ 27 - 38 HLAVA III ÚČASTNÍCI ŘÍZENÍ A ZASTOUPENÍ - účastníci řízení, úkony účastníků

§ 39 - 41 HLAVA IV LHŮTY A POČÍTÁNÍ ČASU

§ 42 - 43 HLAVA V POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ - přijímání podnětů k zahájení řízení, odložení věci

§ 44 - 79 HLAVA VI PRŮBĚH ŘÍZENÍ V PRVNÍM STUPNI - zahájení řízení (o žádosti nebo z moci úřední, žádost, překážky řízení), ústní jednání, podklady pro vydání rozhodnutí (dokazování, důkaz listinou, důkaz ohledáním, důkaz svědeckou výpovědí, důkaz znaleckým posudkem, předběžná otázka), zajištění účelu a průběhu řízení (předvolání, předvedení, předběžné opatření, pořádková pokuta, vykázání z místa konání úkonu), přerušení řízení

a zastavení řízení, rozhodnutí (obsah a forma, náležitosti, lhůty pro vydání, oznamování rozhodnutí, právní moc, vykonatelnost a jiné právní účinky, doložka právní moci nebo vykonatelnosti, usnesení), nicotnost rozhodnutí, náklady řízení

§ 80 HLAVA VII OCHRANA PŘED NEČINNOSTÍ – upravuje postup v případě, že správní orgán nevydá rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě

§ 81 - 93 HLAVA VIII ODVOLACÍ ŘÍZENÍ – odvolání (podává se u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal), odvolací lhůty (zpravidla 15 dnů), odvolací lhůta při neoznámení rozhodnutí (30 dnů), účinky odvolání, podání odvolání a postup správního orgánu, které napadené rozhodnutí vydal, předání spisu odvolacímu správnímu orgánu, postup odvolacího správního orgánu, rozhodnutí odvolacího správního orgánu, použití obecných ustanovení

§ 94 - 99 HLAVA IX PŘEZKUMNÉ ŘÍZENÍ - opravní prostředek, který směřuje proti pravomocným správním rozhodnutím nebo rozhodnutím předběžně vykonatelným, rozhodnutí v přezkumném řízení, kritériem pro přezkoumávání správního rozhodnutí v přezkumném řízení je pouze zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, zkrácené přezkumné řízení (pokud je porušení právního předpisu zjevné), účinky rozhodnutí v přezkumném řízení

§ 100 - 102 HLAVA X OBNOVA ŘÍZENÍ A NOVÉ ROZHODNUTÍ

§ 103 - 129 HLAVA XI EXEKUCE – výkon rozhodnutí úvodní ustanovení, exekuce na peněžitá plnění, exekuce na nepeněžitá plnění (obecná ustanovení, exekuce provedením náhradního výkonu, exekuce přímým vynucením, exekuce ukládáním donucovacích pokut)

ČÁST TŘETÍ - zvláštní ustanovení o správním řízení

Zvláštní ustanovení uvedené v této části se v běžných správních řízeních použít mohou, avšak nemusejí, jedná se o řešení ne zcela obvyklých procesních situací, které v mnoha správních řízeních nemusejí nastat. Ustanovení obsahují pravidla, která mohou zjednodušit průběh řízení a vydání rozhodnutí.

§ 130 - 135 HLAVA ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O SPRÁVNÍCH ORGÁNECH - příslušnost orgánu veřejnoprávní korporace nebo jiné právnické osoby, změny příslušnosti spory o věcnou příslušnost, řízení před kolegiálním orgánem, součinnost Policie České republiky při provádění úkonů správního orgánu

§ 136 HLAVA II DOTČENÉ ORGÁNY

§ 137 - 139 HLAVA III ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O POSTUPU PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ (vysvětlení, zajištění důkazu, předběžná informace)

§ 140 - 146 HLAVA IV ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH ŘÍZENÍCH - společné řízení, sporné řízení, řízení o určení právního vztahu, řízení na místě, řízení s velkým počtem účastníků, řízení s předstihem žádosti, řízení o výběru žádosti

§ 147 HLAVA ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU A ÚČELU ŘÍZENÍ - záruka za splnění povinnosti

§ 148 - 151 HLAVA VI ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH ROZHODNUTÍCH - mezitímní rozhodnutí a rozhodnutí v části věci, rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem, příkaz, vydání dokladu

§ 152 - 153 HLAVA VII ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O PŘEZKOUMÁVÁNÍ ROZHODNUTÍ - rozklad, uspokojení účastníka po podání žaloby ve správním soudnictví

Část čtvrtá, pátá a šestá patří mezi jiné úkony správních orgánů, jež nemají povahu správních rozhodnutí a nejsou výsledkem správního řízení

ČÁST ČTVRTÁ - vyjádření, osvědčení a sdělení

Jedná se o takové úkony správních orgánů, které sice nezakládají, nemění ani neruší práva a povinnosti osob, avšak v mnoha případech mají velký význam. Ustanovení této části dává těmto činnostem správních orgánů rámcový zákonný podklad.

ČÁST PÁTÁ – veřejnoprávní smlouvy

Upravuje veřejnoprávní smlouvy (druhy, uzavírání, přezkoumání souladu, změna obsahu, výpověď a zrušení, souhlas třetích osob, závazky)

ČÁST ŠESTÁ – opatření obecné povahy

Postupuje se v případech, kdy zvláštní zákon ukládá vydat závazné opatření obecné povahy, které není právním předpisem ani rozhodnutím

ČÁST SEDMÁ – společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 175 HLAVA I - společná ustanovení

Stížnosti – upravuje právo dotčených osob obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany. Lze ji podat písemně i ústně, podává se k tomu správnímu orgánu, který vede řízení a ten je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené, lhůta k vyřízení je do 60 dnů ode dne doručení (za předpokladu, že se zajistí podklady potřebné pro vyřízení). V případě důvodné stížnosti je nutné učinit opatření k nápravě a tyto poznamenat do spisu. Stěžovatel je vyrozuměn jen v případě, že o to požádal. Stěžovatel může požádat nadřízený správní orgán o přešetření stížnosti.

§ 179 - 183 HLAVA VII - přechodná a závěrečná ustanovení

ČÁST OSMÁ - účinnost - od 1. ledna 2006

4) Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů

§ 1 - předmět úpravy

a) povinnost veřejných funkcionářů vykonávat svoji funkci tak, aby nedocházelo ke střetu mezi jejich osobními zájmy a zájmy, které jsou povinni z titulu své funkce prosazovat nebo hájit,

b) povinnost veřejných funkcionářů oznamovat skutečnosti, které umožňují veřejnou kontrolu jejich činností konaných vedle výkonu funkce veřejného funkcionáře, veřejnou kontrolu majetku nabytého za dobu výkonu funkce a dalších příjmů, darů nebo jiného prospěchu, získaných za dobu výkonu funkce, popřípadě závazků, které veřejný funkcionář má,

c) omezení některých činností veřejných funkcionářů a neslučitelnost výkonu funkce veřejného funkcionáře s jinými funkcemi,

d) odpovědnost veřejných funkcionářů za porušení povinností stanovených tímto zákonem, včetně sankcí, které lze veřejnému funkcionáři za porušení těchto povinností uložit.

§ 2 Veřejný funkcionář (např.)

Odst. 2 písm. d) vedoucí organizační složky státu, vedoucí zaměstnanec 2. až 4. stupně řízení podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce) v organizační složce státu,

§ 3 Střet zájmů

(1) Veřejný funkcionář je povinen zdržet se každého jednání, při kterém mohou jeho osobní zájmy ovlivnit výkon jeho funkce. Osobním zájmem se pro účely tohoto zákona rozumí takový zájem, který přináší veřejnému funkcionáři, osobě blízké veřejného funkcionáře, právnické osobě ovládané veřejným funkcionářem nebo osobou blízkou veřejného funkcionáře zvýšení majetku, majetkového nebo jiného prospěchu, zamezení vzniku případného snížení majetkového nebo jiného prospěchu nebo jinou výhodu; to neplatí, jde-li jinak o prospěch nebo zájem obecně zřejmý ve vztahu k neomezenému okruhu adresátů.

(2) Dojde-li ke střetu řádného výkonu funkce ve veřejném zájmu se zájmem osobním, nesmí veřejný funkcionář upřednostňovat svůj osobní zájem před zájmy, které je jako veřejný funkcionář povinen prosazovat a hájit.

(3) Veřejný funkcionář nesmí ohrozit veřejný zájem tím, že

a) využije svého postavení, pravomoci nebo informací získaných při výkonu své funkce k získání majetkového nebo jiného prospěchu nebo výhody pro sebe nebo jinou osobu,

- b) se bude odvolávat na svou funkci v záležitostech, které souvisejí s jeho osobními zájmy, zejména s jeho povoláním, zaměstnáním nebo podnikáním, nebo
- c) dá za úplatu nebo jinou výhodu ke komerčním reklamním účelům svolení k uvedení svého jména, popřípadě jmen a příjmení nebo svolení ke svému vyobrazení ve spojení s vykonávanou funkcí.

5) Zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je zákonem speciálním k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku. Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Promlčecí doba činí 1 rok nebo 3 roky (jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč). Za přestupek není odpovědný ten, kdo v době spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku nebo ten, který trpí duševní poruchou. Právnícká osoba (i podnikající fyzická osoba) za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Odpovědnosti se však nemůže zprostit, jestliže nevykonávala povinné nebo potřebné kontroly nebo neučinila nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Za přestupek lze uložit správní trest - napomenutí, pokuty, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty, zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Správní trest lze uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Věcnou příslušnost k řízení o přestupcích stanovují zákony, místní příslušnost je v rámci správního obvodu, kde byl přestupek spáchán. Výše pokuty se stanovuje s přihlédnutím k zákonným kritériím (zejména k povaze a závažnosti přestupku, přitěžujícím či polehčujícím okolnostem, k míře dokonání přestupku a okolnostem a důvodům, pro které nedošlo k dokonání, k povaze činnosti právnícké nebo podnikající fyzické osoby, k osobním poměrům fyzické osoby atd.). Pokud nelze vydat rozhodnutí o přestupku bezodkladně, vydá je správní orgán nejpozději do 60 dnů ode dne zahájení řízení. Proti rozhodnutí o přestupku, kterým byla vyslovena vina, lze podat odvolání.

6) Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie a upravuje

- některé podmínky podnikání významné pro ochranu spotřebitele,
- úkoly veřejné správy v oblasti ochrany spotřebitele a oprávnění spotřebitelů, sdružení spotřebitelů nebo jiných právníckých osob založených k ochraně spotřebitele.

Zákon se vztahuje na nabízení a prodej výrobků a nabízení a poskytování služeb v případech, kdy k plnění dochází na území České republiky, na ostatní případy pouze tehdy, souvisí-li plnění s podnikatelskou činností provozovanou na území České republiky.

Dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem provádí na úseku zemědělských a potravinářských výrobků Státní zemědělská a potravinářská inspekce, při prodeji výrobků a poskytování služeb podle zákona o ochraně veřejného zdraví krajské hygienické stanice, na úseku veterinární péče Státní veterinární správa, krajské veterinární správy a Městská veterinární správa v Praze.

7) Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím. Povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti podle tohoto zákona mají státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce a dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právníckých osob v oblasti veřejné správy, a to pouze

v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti. Zákon se nevztahuje na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací. Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

8) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Tento zákon v souladu s právem Evropské unie, mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a k naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů a stanoví podmínky, za nichž se uskutečňuje předání osobních údajů do jiných států. Tento zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby. Tento zákon se vztahuje na veškeré zpracovávání osobních údajů, ať k němu dochází automatizovaně nebo jinými prostředky. Tento zákon se nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány. Pro účely tohoto zákona se *osobním údajem* rozumí jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. *Zpracováním* osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. *Shromažďováním* osobních údajů systematický postup nebo soubor postupů, jehož cílem je získání osobních údajů za účelem jejich dalšího uložení na nosič informací pro jejich okamžité nebo pozdější zpracování. *Uchováváním* osobních údajů udržování údajů v takové podobě, která je umožňuje dále zpracovávat. Správce a zpracovatel osobních údajů jsou povinni přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů. Dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů provádí Úřad pro ochranu osobních údajů.

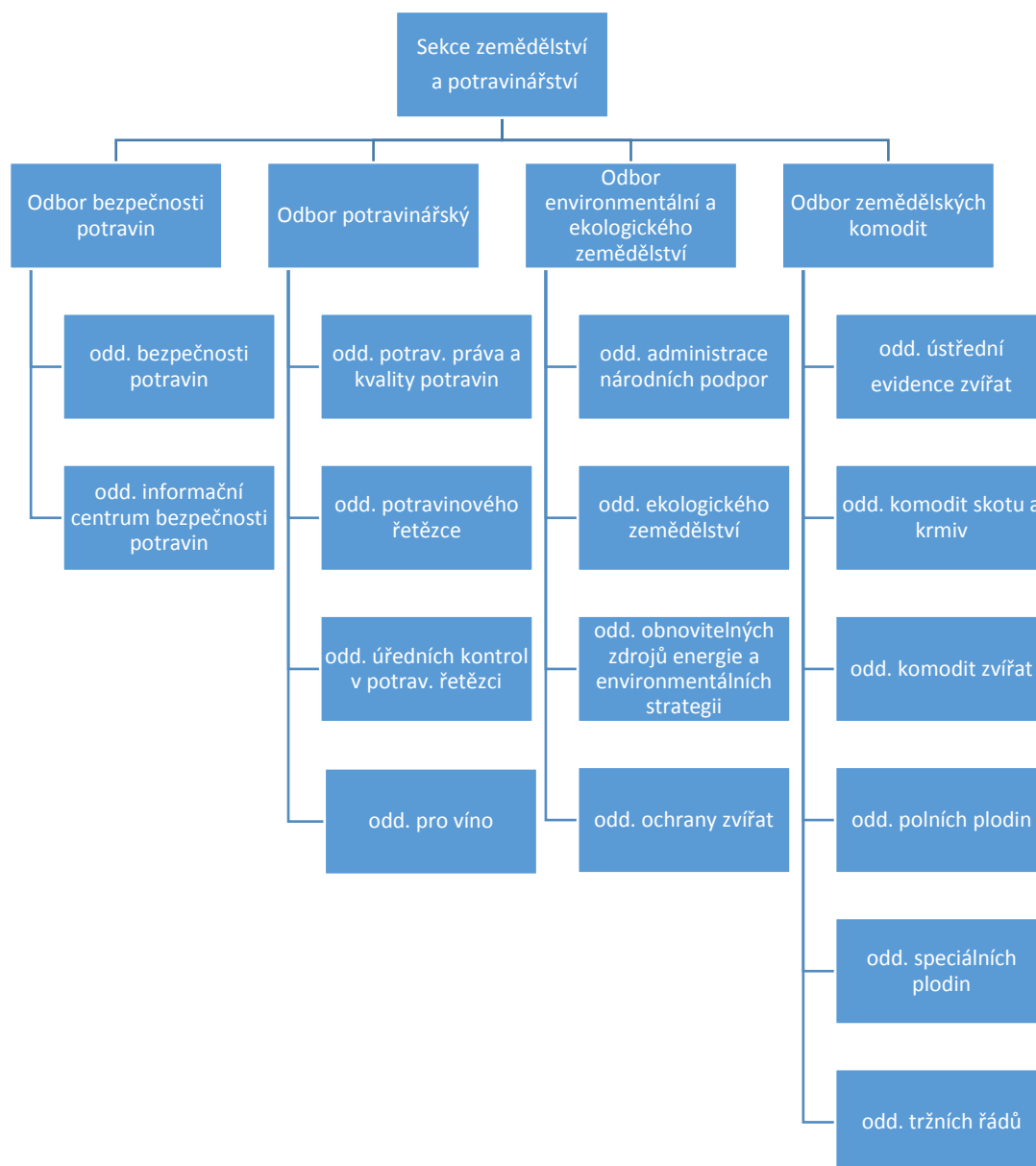
9) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (krizový zákon) stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a při jejich řešení.

10) Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků). Smyslem tohoto zákona je, aby výrobky uváděné na trh nebo do oběhu byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví pro spotřebitele bezpečné. Tento zákon se pro posouzení bezpečnosti výrobku nebo pro omezení rizik, která jsou s užíváním výrobku spojená, použije tehdy, jestliže požadavky na bezpečnost nebo omezení rizik nestanoví příslušná ustanovení zvláštního právního předpisu, který přejímá požadavky stanovené právem EU. Dozor nad tím, zda na trh a do oběhu jsou uváděny bezpečné výrobky, provádějí podle působnosti, vyplývající z povahy konkrétního výrobku, orgány dozoru stanovené zvláštními právními předpisy; pokud nelze působnost orgánu dozoru takto stanovit, je k provádění dozoru příslušná Česká obchodní inspekce.

Ministerstvo zemědělství i Ministerstvo zdravotnictví jsou ústředním orgánem státní správy. Jejich věcná působnost je vymezena zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími právními předpisy.

MZe

Organizační struktura útvarů MZe - ve vztahu k bezpečnosti potravin a krmiv, zdraví a pohodě zvířat a rostlinolékařství

MZe je odpovědné za:

- problematiku veterinární, fyto-sanitární, oblasti výživy a ochrany zvířat a péče o jejich pohodu a za procesy související s výrobou a označováním potravin a krmiv, za problematiku správy s geneticky modifikovanými potravinami a krmivy; geneticky modifikované potraviny a krmiva procházejí povinným posouzením jejich bezpečnosti a pouze ty, které prošly nařízenými procesy, jsou považovány za bezpečné pro lidskou

- spotřebu; na konci schvalovacího procesu je konečné rozhodnutí Evropské komise, které umožňuje uvádět potraviny a krmiva do oběhu ve všech zemích EU za stanovených podmínek,
- monitorování obsahu cizorodých látek v potravinovém řetězci a za sledování kontaminace složek prostředí (půda, povrchové vody),
  - monitorování výskytu toxikologicky a radiologicky významných látek v potravinovém řetězci,
  - podání žádosti Evropské komisi o aktualizaci seznamu Unie o potravinářských přídatných látkách, potravinářských enzymech, potravinářských aromatech, výchozích materiálů, potravinářských aromat a složek potravin s aromatickými vlastnostmi, používaných nebo určených k použití v potravinách,
  - sběr, srovnání a analýzu dat o obsahu kontaminantů a reziduí chemických látek v potravinách a výskytu a rozšíření biologického rizika pro rostliny a zvířata,
  - za oblast ochrany zvířat proti týrání, která se vztahuje i na zacházení se zvířaty, a to z hlediska jejich ošetřování, výživy a napájení, hygieny, prostředí, šlechtění, plemenitby a rozmnožování, využívání, přepravy, léčení, zdlouvání hromadných onemocnění a usmrcování zvířat,
  - agendu související s režimy jakosti zemědělských produktů a potravin podle nařízení EP a R (EU) č. 1151/2012 tj. problematiku chráněného zeměpisného označení (dále jen „CHZO“), chráněného označení původu (dále jen „CHOP“) a zaručených tradičních specialit (dále jen „ZTS“),
  - zpracování víceletého plánu kontrol a roční zprávy o prováděných kontrolách podle čl. 41 až 44 P a R (ES) č. 882/2004,
  - problematiku ekologického zemědělství a biopotravin, kde je MZe příslušným orgánem podle článku 2, písm. n) nařízení Rady (ES) 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91,
  - značku „Regionální potravina“, jejíž je správcem; základní rolí MZe je stanovení a ovlivňování strategie, klíčové vize a cílů projektu Regionální potravina, přijetí, úprava a realizace Metodiky pro udělování značky Regionální potravina a zajištění činnosti Pracovní skupiny zabývající se problematikou regionálních potravin, dále pak kontrola plnění všech částí projektu, které vyplývají ze smluv uzavřených s vítěznými uchazeči výběrových řízení na zakázky marketingové, mediální a PR kampaně; administrace značky Regionální potravina spadá pod SZIF, především v souvislosti s realizací marketingové, mediální a PR kampaně; dozorovou činnost v oblasti Regionálních potravin vykonávají dozorové orgány v působnosti MZe (SZPI, SVS ČR) - tyto dozorové orgány ověřují a hodnotí po dobu užívání loga splnění všech kvalitativních kritérií a dalších požadavků, které byly předpokladem a podmínkou pro udělení značky Regionální potravina, jsou zastoupeny v hodnotitelských komisích jednotlivých krajů a mohou být jako poradní orgán pozvány na zasedání Pracovní skupiny k problematice regionálních potravin,
  - značku „KLASA“; základní rolí MZe je stanovení, ovlivňování a kontrola strategie a vize projektu KLASA, přijetí a realizace Pravidel pro udělování národní značky KLASA a zajištění činnosti Hodnotitelské komise, která doporučuje/doporučuje s podmínkou/nedoporučuje udělení značky KLASA; administrace značky KLASA spadá pod SZIF, především v souvislosti s realizací marketingové, mediální a PR kampaně; dozorovou činnost v oblasti značky KLASA vykonávají dozorové orgány v působnosti MZe (SZPI, SVS ČR) - tyto dozorové orgány ověřují a hodnotí po dobu užívání loga splnění všech kvalitativních kritérií a dalších požadavků, které byly předpokladem a podmínkou pro udělení značky „KLASA“ a jsou zastoupeny v Hodnotitelské komisi.

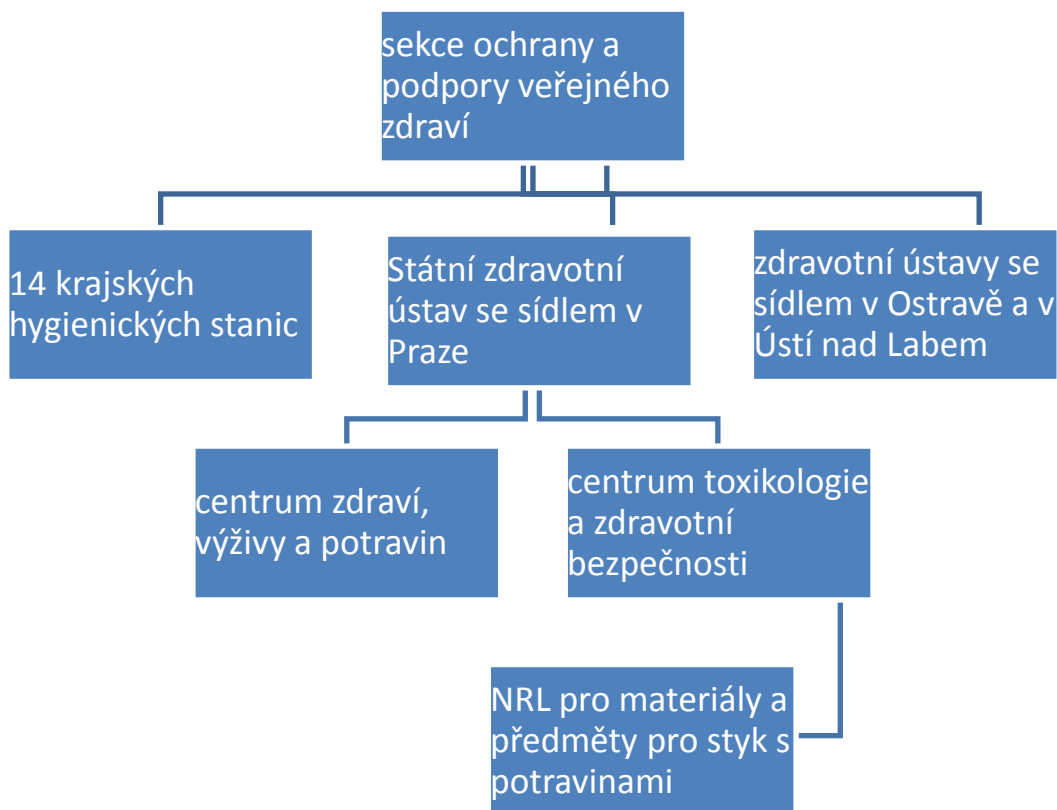
Sekce zemědělství a potravinářství (dále jen „Sekce“) odpovídá za koncepcce MZe v oblasti environmentální, ekologického zemědělství a za koordinaci činností spojených se zemědělskými komoditami. Koordinuje, metodicky řídí a usměrňuje v oblasti rostlinné výroby činnosti oboru ochrany rostlin, včetně problematiky pěstování geneticky modifikovaných organismů a v oblasti živočišné výroby ochranu a výživu zvířat. Odpovídá za metodické řízení institucí státní správy resortu zemědělství, tedy UKZUZ, SVS, ČPI, a SZPI. Náměstek pro řízení Sekce navrhuje jmenování a odvolání ředitelů ÚKZÚZ, SVS, SZPI a ČPI. Spolupracuje při zabezpečení implementace Integrovaného administrativního a kontrolního systému (IACS). Odpovídá za vedení systému pro identifikaci a registraci zvířat. Náměstek Sekce je přímo zodpovědný za řízení dozorových orgánů působících v rámci potravinového řetězce i garantem úkolů vyplývajících z evropského právního rámce, zejména z nařízení EP a R (ES) Č. 178/2002 a z národního potravinového práva a je pověřen řízením Úřadu pro potraviny (dále jen „Úřadu“) ve funkci jeho ředitele. Zpracovává strategie potravinářství a spolupracuje na tvorbě dalších koncepcí v zemědělské oblasti. Sekretariát Sekce zabezpečuje činnosti spojené s výkonem funkce ředitele Úřadu. Zvláštním útvarem v rámci Sekce je Výkonný výbor dozorových orgánů (dále jen „VVDO“) pod řízením náměstka Sekce, tvořený dále statutárními zástupci dozorových orgánů působících v oblasti potravinového řetězce (ÚKZÚZ, SVS, SZPI a ČPI), řediteli příslušných odborů Sekce. Postavení a činnosti VVDO jsou dány statutem, slouží k posílení vazby mezi MZe a dozorovými orgány s cílem efektivního výkonu úředních kontrol v rámci celého potravinového řetězce. V souladu s nařízením EP a R (ES) č. 882/2004, resp. nařízením EP a R (EU) 2017/625 Úřad zodpovídá v rámci ČR za jednotný systém úředních kontrol v oblasti potravin a jeho fungování v ČR i navenek. Koordinuje zpracování a zpracovává Jednotný integrovaný víceletý vnitrostátní plán kontrol ČR (dále jen „JIVVPK“) a Výroční zprávu z úředních kontrol, v oblasti úředních kontrol se podílí na administrativní spolupráci. Vydává rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí UKZUZ, SZPI a SVS vztahující se k předpisům v působnosti Sekce. Zodpovídá za složky řízení rizika, hodnocení rizika a komunikaci o riziku v rámci potravinového řetězce. Zodpovídá za předkládání a realizaci opatření k lepšímu fungování potravinového řetězce v rámci společného vnitřního trhu EU a třetích zemí pro oblast potravin a zpracovaných zemědělských produktů (zejména v oblasti ochrany spotřebitele). Zodpovídá za resortní politiku kvality potravin a zpracovaných zemědělských výrobků, včetně regionálních potravin. Navrhuje úpravy právních předpisů ČR v oblasti výroby, kontroly, hygieny potravin a jejich zdravotní nezávadnosti. V rámci své věcné příslušnosti se podílí na kontrolních a auditních misích EK (DG SANTE) konaných v ČR. Představuje národní kontaktní místo pro pracovní orgány EU v oblasti potravinového práva a potravinových standardů. Zodpovídá za oblast bezpečnosti potravin a spolupráci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA). Je zodpovědný za pravidelnou a efektivní komunikaci s nevládními organizacemi v rámci potravinového řetězce. Ověřuje tzv. vyšší moci dokumenty vydané dozorovými orgány k bezpečnosti potravin určených pro vývoz do třetích zemí. Náměstek Sekce je předsedou Koordinační skupiny bezpečnosti potravin (dále jen „KSBP“). Sekce má ve své působnosti SZPI, SVS, ÚKZÚZ, ČPI, SVÚ Jihlava, SVÚ Olomouc a SVÚ Praha. Zpracovává zásadní koncepční materiály celostátního významu a významu pro resort v oblasti řízení těchto resortních organizací, či jejich vzniku, transformace nebo zániku. Sekce se podílí na přípravě strategií a finančně-obchodních plánů těchto organizací. Schvaluje strategii těchto organizací, stanovuje kritéria pro hodnocení jejich činností a hodnotí je a dále stanovuje jejich personální a mzdovou politiku.

- *Odbor bezpečnosti potravin* zajišťuje hodnocení a posuzování rizika a komunikaci o riziku v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 178/2002. Je gestorem za ustanovení týkající se hodnocení rizik a komunikace o riziku. Zajišťuje spolupráci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA), zastupuje ČR v Poradním sboru EFSA.

Je sekretariátem KSBP. Ředitel odboru bezpečnosti potravin je místopředsedou KSBP, vedoucí oddělení bezpečnosti potravin je tajemníkem KSBP. Ve spolupráci s MZ vypracovává strategie bezpečnosti potravin a výživy a další koncepce v oblasti bezpečnosti potravin s celostátní působností a zajišťuje naplňování úkolů z těchto dokumentů vyplývajících. Ověřuje tzv. vyšší moci dokumenty vydané dozorovými orgány k bezpečnosti potravin určených pro vývoz do třetích zemí.

- *Odbor potravinářský* je gestorem právních předpisů EU (č. 178/2002, 1169/2011, 852/2004, 1151/2012, 882/2004, č. 669/2009, č. 258/2010, č. 1135/2009, č. 91/2013, č. 1924/2006, č. 1331/2008, 1332/2008, 1333/2008, 1334/2008) a dále gestorem evropských a národních předpisů a výkonu státní správy v oblasti vinohradnictví a vinařství. Zodpovídá za dodržování zákonů v oblasti potravin, kterých je v rámci ČR gestorem. V souladu s těmito předpisy zodpovídá za složku řízení rizika v rámci potravinového řetězce. Je národním kontaktním místem pro EK v oblasti potravinového práva a potravinových standardů. S ohledem na nařízení (ES) č. 882/2004, resp. 2017/625 zabezpečuje agendu k potravinám a zodpovídá za plnění povinností členských států, které se týkají všech sektorů, na které se nařízení vztahuje (např. koordinuje a zpracovává JIVVPK a výroční zprávu, je hlavním kontaktním místem pro síť EU pro podvody v potravinovém řetězci, zodpovídá za implementaci nařízení v oblasti potravin). Plní funkci národního kontaktního místa pro zastupování ČR v mezinárodních normalizačních organizacích v oblasti potravin a zpracovaných zemědělských výrobků (zejména Codex Alimentarius a UNECE).
- *Odbor environmentální a ekologického zemědělství* odpovídá za tvorbu koncepcí MZE v oblasti environmentální a ekologického zemědělství a koordinuje přípravu a aplikaci legislativy a strategických dokumentů v uvedených oblastech. Stanoví hlavní úkoly na úseku ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje jejich plnění. Je věcným gestorem zákona na ochranu zvířat proti týrání a prováděcích právních předpisů k němu vydaných.
- *Odbor zemědělských komodit* rozhoduje v prvním stupni správního řízení o žádostech o náhrady nákladů, ztrát a škod vzniklých v souvislosti s nebezpečnými nákazami podle veterinárního zákona, ve druhém stupni správního řízení jako odvolací orgán vůči rozhodnutí kontrolních orgánů SVS, UKZUZ a ČPI. Prostřednictvím ÚKZÚZ, SVS a ČPI a oprávněných organizací koordinuje, metodicky řídí a usměrňuje oblast ochrany a výživy zvířat a zajišťuje dohled nad plněním ustanovení zákona o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat, zákona o krmivech, veterinárního zákona a zákona o ÚKZÚZ a zabezpečuje agendu vyplývající z výše uvedených zákonů. Zpracovává koncepce a koordinuje záměry a programy chovu hospodářských zvířat a rozvoje příslušných technologií. Metodicky řídí vedení ústřední evidence hospodářských zvířat (vč. činnosti pověřené osoby). Je zodpovědný za výklad a metodické řízení postupů označování a evidence hospodářských zvířat a v této oblasti také spolupracuje na zavádění a administraci Integrovaného administrativního a kontrolního systému EU (IACS). Prostřednictvím UKZUZ a dalších oprávněných organizací koordinuje, metodicky řídí a usměrňuje činnost zejména v oboru rostlinolékařské péče, včetně problematiky geneticky modifikovaných organismů. Koordinuje a zajišťuje povinnosti vyplývající pro MZe ze zákona o ÚKZÚZ a zákona o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, zákona o rostlinolékařské péči, zákona o hnojivech.

Schéma orgánů Ministerstva zdravotnictví

MZ odpovídá v rámci potravinového řetězce za provádění kontrol v oblasti společného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami, které provádí prostřednictvím 14 krajských hygienických stanic. Dále pak, ve vztahu k výrobě a spotřebě potravin odpovídá za mikrobiologická kritéria a hodnocení prováděných v souvislosti se stanovením požadavků na rezidua pesticidů a podmínek ozařování potravin a je spolugestorem při stanovování požadavků na rezidua veterinárních léčiv v potravinách. MZ je gestorem za vybrané druhy potravin upravených nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013, vede jejich evidenci a informace o oznamovaných potravinách v rozsahu stanoveným zákonem zveřejňuje. MZ vydává na žádost provozovatele potravinářského podniku potvrzení (free sale certificate) požadavků stanovených právními předpisy pro účely vývozu potravin (potravin v rozsahu nařízení EU č. 609/2013) do států mimo Evropskou unii. Je obecně odpovědné za hodnocení zdravotních rizik plynoucích z expozice nebezpečnými činiteli z potravin a z předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami. MZ je rovněž odpovědné za identifikaci zdrojů onemocnění ve vztahu k potravinám a za tímto účelem může prostřednictvím krajských hygienických stanic provést šetření v celém potravinovém řetězci. Ministerstvo zdravotnictví se zabývá monitorováním zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí, zdravotními důsledky zátěže lidského organismu cizorodými látkami z potravinových řetězců a dietární expozicí.

Společné stravování

Zařízení poskytující stravovací služby včetně školního stravování se řadí mezi potravinářské podniky, které spadají do dozorové kompetence orgánů ochrany veřejného zdraví, a tudíž jejich provozovatelé jsou povinni dodržovat povinnosti stanovené potravinovým právem.

Kmenovými předpisy jsou nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů.

Materiály a předměty určené pro styk s potravinami

V sektoru materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami jsou základními právními předpisy nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětem kontroly je sledování předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami vymezenými nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 v rozsahu stanoveném zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů, vyhláškou č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, ve znění pozdějších předpisů, která zapracovává příslušné směrnice EU, nařízením EP a R č. 1935/2004/ES a nařízením Komise (ES) č. 1895/2005 ze dne 18. listopadu 2005 o omezení použití některých epoxyderivátů v materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami, nařízením Komise (ES) č. 2023/2006 ze dne 22. prosince 2006 o správné výrobní praxi pro materiály a předměty určené pro styk s potravinami, nařízením Komise (ES) č. 372/2007/ES ze dne 2. dubna 2007, kterým se stanoví přechodné migrační limity pro plastifikátory v těsnících kroužcích ve víkách, která jsou určena pro styk s potravinami a nařízením Komise (ES) č. 282/2008 ze dne 27. března 2008 o materiálech a předmětech z recyklovaných plastů určených pro styk s potravinami a o změně nařízení Komise (ES) č. 2023/2006, nařízením Komise (EU) č. 10/2011 a nařízením Komise (EU) č. 284/2011.

Stejná pozornost se věnuje jak domácím výrobcům předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami tak i výrobkům z ostatních členských států a zejména ze zemí mimo Evropskou unii.

Vnitřní organizace a struktura obecně

V čele MZ stojí ministr, kterému podléhá Hlavní hygienik České republiky.

Hlavní hygienik ČR odpovídá ministrovi za odborné vedení **Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví**, která zahrnuje dva odbory:

- *Odbor strategie a řízení ochrany a podpory veřejného zdraví (SOZ)*
- *Odbor ochrany veřejného zdraví (OVZ)* kam, mimo jiné, spadá oblast bezpečnosti potravin (viz Organizační schéma Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví MZ).

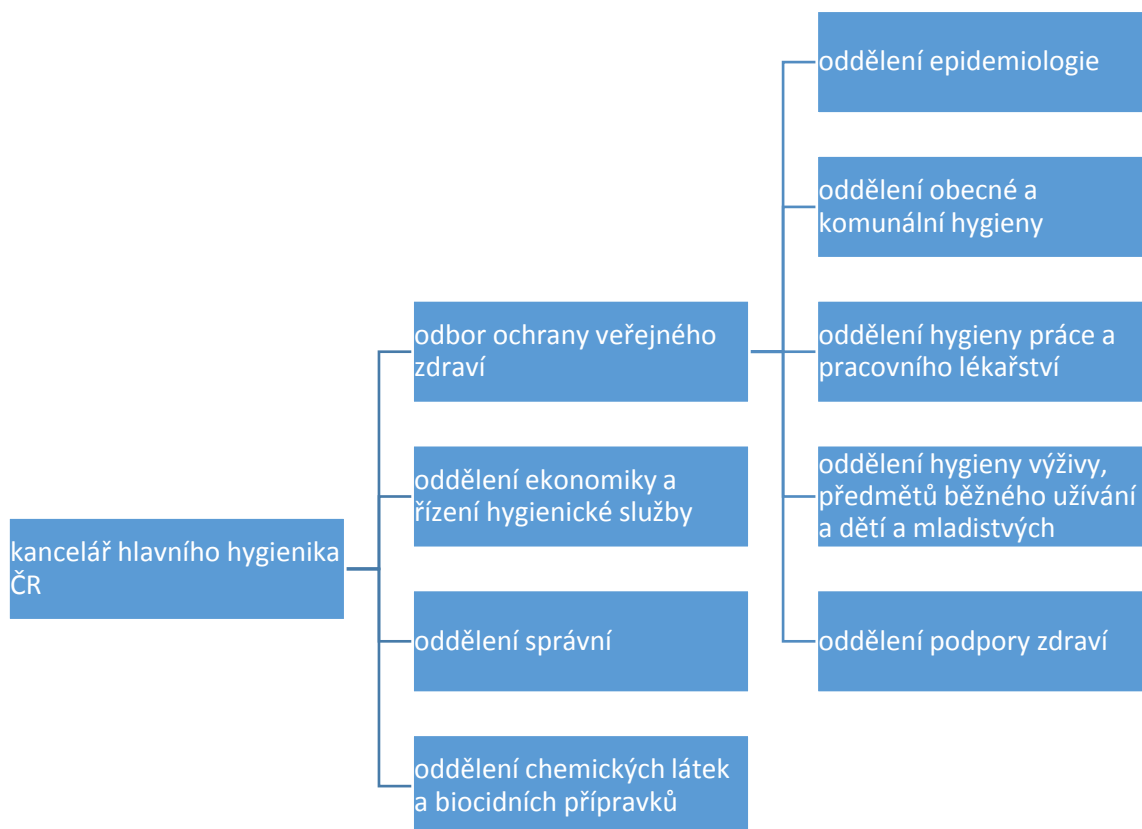
MZ řídí 14 krajských hygienických stanic (KHS), které svým umístěním odpovídají územně správním celkům regionální úrovně. KHS vede ředitel. Organizační uspořádání hygienických stanic je v základě analogické s uspořádáním Odboru ochrany veřejného zdraví MZ (viz Obecné schéma KHS).

MZ řídí Státní zdravotní ústav v Praze a Zdravotní ústavy, které jsou podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného a zdraví, mimo jiné pověřeny přípravou podkladů pro ochranu a podporu veřejného zdraví a pro hodnocení a řízení zdravotních rizik.

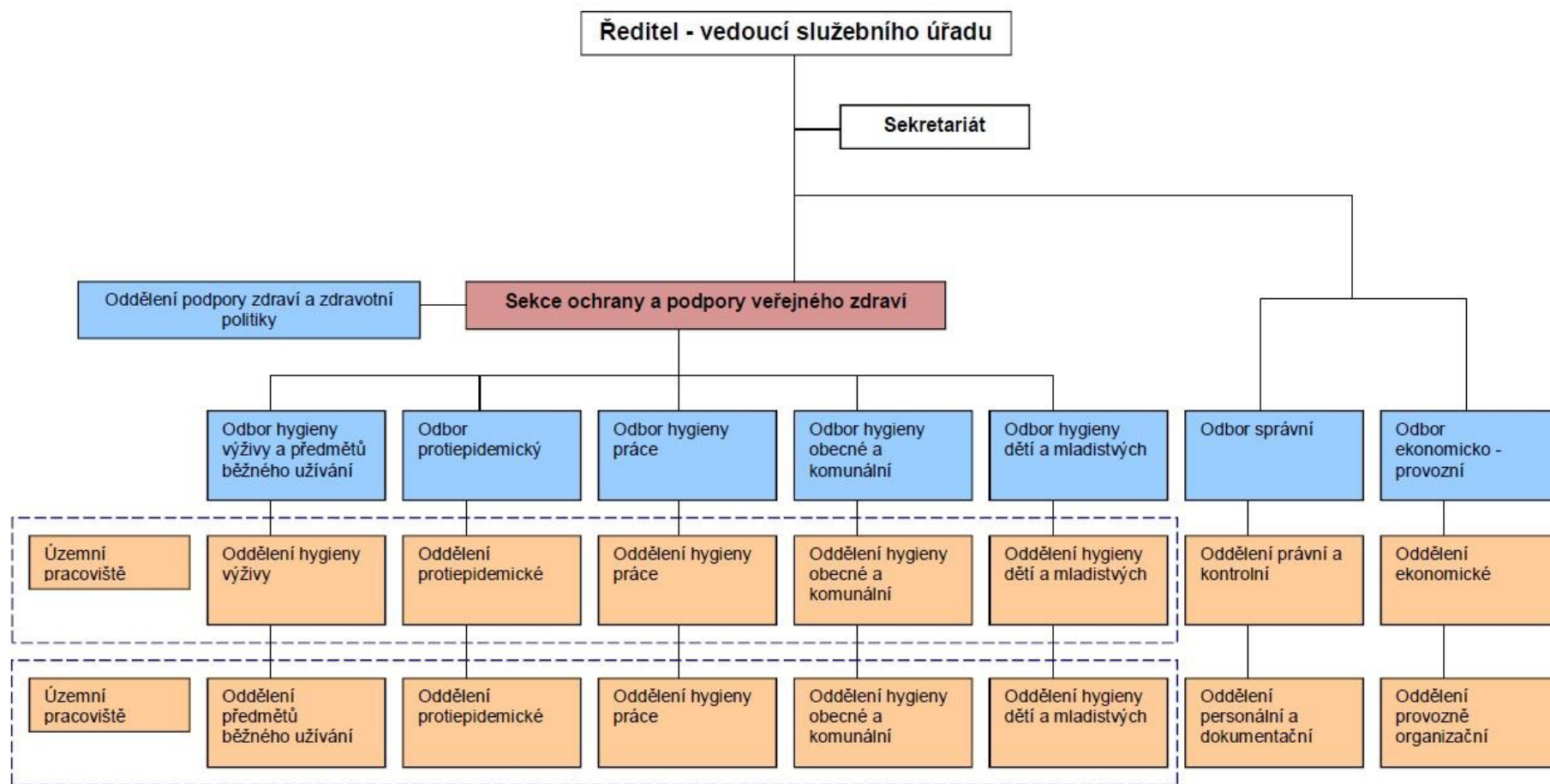
Zdravotní ústavy zajišťují mimo jiné také laboratorní činnost pro krajské hygienické stanice. V čele Zdravotního ústavu je ředitel, který je statutárním zástupcem. Do funkce jej jmenuje a z funkce odvolává na návrh hlavního hygienika ČR ministr zdravotnictví. Státní zdravotní ústav se sídlem v Praze a zdravotní ústavy se řídí vnitřním organizačním řádem, ve kterém je uvedeno podrobné organizační členění, řídicí vztahy a jsou stanoveny kompetence jednotlivých organizačních útvarů.

Státní zdravotní ústav je příspěvkovou organizací ministerstva zdravotnictví. Statutárním zástupcem ústavu je ředitel. V rámci SZÚ fungují odborné skupiny, centra a referenční pracoviště. Dále je uveden seznam odborných center, z nichž hlavní význam pro oblast bezpečnost potravin mají zejména centrum zdraví a životních podmínek (z hlediska požadavků na pitnou vodu), centrum zdraví, výživy a potravin a centrum toxikologie a zdravotní bezpečnosti, pod které organizačně spadá Národní referenční laboratoř pro předměty a materiály určené pro styk s potravinami.

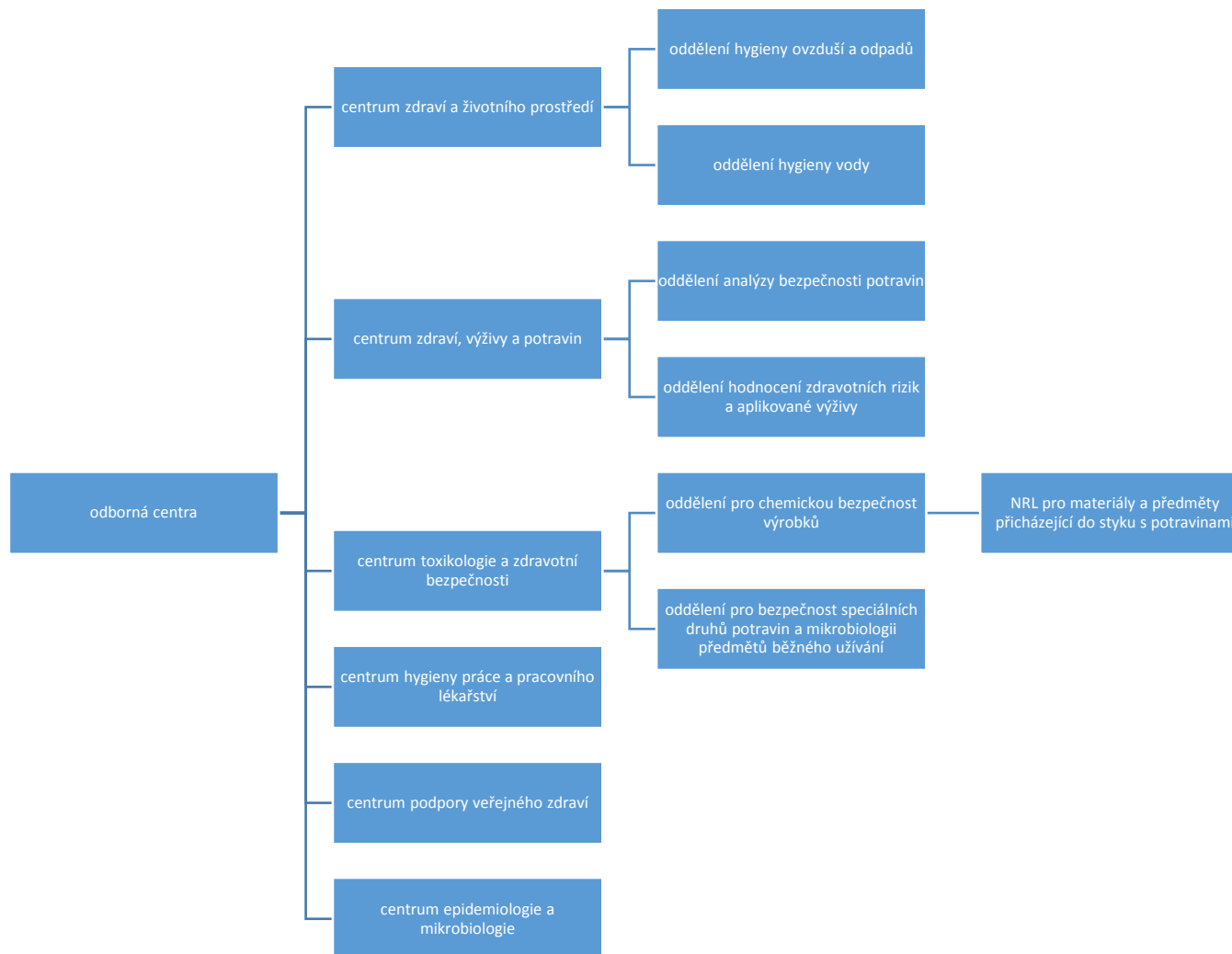
Organizační schéma Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví MZ

Obecné schéma krajské hygienické stanice

Organizační schéma SZÚ

Zdravotní ústavy

Název laboratoře	Zaměření laboratoří ve vztahu k úřední kontrole potravin
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě	Potraviny, materiály a předměty určené pro styk s potravinami
Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem	Potraviny, materiály a předměty určené pro styk s potravinami

Lidské zdroje

Lidské zdroje (přepočtené počty, stav k 31. 12. 2018)

Celkový počet systemizovaných míst KHS: 2062

Celkový počet inspektorů provádějících úřední kontroly (včetně supervize, správní řízení): 512

- z toho s VŠ vzděláním: 266
- z toho se ŠŠ vzděláním: 246

Inspektoři mají středoškolské vzdělání, doplněné odborným zdravotnickým vzděláním. Jedná se o celkový počet inspektorů odboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání a odboru hygieny dětí a mladistvých, kdy inspektoři v sektoru hygieny výživy vykonávají další činnosti vymezené jinými právními předpisy např. kontrolují ustanovení zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, realizují zkoušky k ověřování znalosti hub osob činných při výrobě a uvádění potravin a pokrmů do oběhu, realizují koncepční a zdravotně politické programy, vydávají stanoviska v rámci stavebního řízení k projektovým dokumentacím a kolaudacím staveb zařízení společného stravování, supermarketů, obchodních domů, prodejen potravin, výroben potravin atd. V sektoru předmětů běžného užívání, kam patří také problematika kosmetických přípravků a výrobků pro děti ve věku do 3 let s výjimkou hraček a potravin, tvoří dozor nad předměty a materiály určenými pro styk s potravinami pouze část dozorové činnosti.

Informační systém hygieny výživy a informační systém předmětů běžného užívání (kam patří materiály a předměty určené pro styk s potravinami) jsou dostupné pracovníkům na regionální i místní úrovni. MZ oba systémy spravuje, zadané informace vyhodnocuje a využívá při stanovení kontrolních plánů a zpracovávání zpráv o dozorové činnosti.

Podávání zpráv a komunikační kanály

Krajské hygienické stanice každoročně MZ podávají zprávy o své činnosti v uplynulém roce, které jsou dále sumarizovány a zpracovávány do podoby souhrnné zprávy. Zprávy mimo jiné zahrnují personální situaci, výsledky laboratorních analýz odebraných vzorků, výsledky centrálních a regionálních kontrolních akcí, vzdělávání a školení zaměstnanců, publikační, přednáškovou činnost atd. Tyto zprávy vychází z podkladů dodaných jednotlivými územními pracovišti, které jsou na regionální úrovni sumarizovány. Na centrální úrovni pak dochází ke zpracování výroční zprávy o činnosti oboru hygiena výživy a předmětů běžného užívání.

K běžné komunikaci je využíváno standardních komunikačních prostředků, tj. elektronická a klasická pošta, telefon, fax.

V průběhu roku jsou v rámci metodického vedení organizovány porady vedoucích odborů hygieny výživy a předmětů běžného užívání krajských hygienických stanic, z nichž je pořizován písemný záznam. Na regionální úrovni jsou pak zhruba v měsíčních intervalech organizovány porady odboru hygiena výživy a předmětů běžného užívání, kde jsou přenášeny informace z centra a jsou doplňovány informacemi o situaci v daném regionu. O poradách jsou vedeny písemné záznamy, které jsou následně rozeslány všem zúčastněným pracovníkům.

Zdroje podporující úřední kontroly

Pro laboratorní vyšetření vzorků slouží především laboratoře zdravotních ústavů, akreditované Českým institutem pro akreditaci, obecně prospěšnou společností, dle ČSN EN ISO/IEC 17025, a laboratoře Státního zdravotního ústavu. Laboratoře provádějí chemické, mikrobiologické a senzorní analýzy, hodnocení zdravotních rizik, stanovení specifické nebo celkové migrace látek u materiálů určených pro styk s potravinami. V současné době jsou zřízeny 2 zdravotní ústavy, jejichž činnosti jsou uvedeny v příslušné tabulce.

Mezi zdroje podporující výkon úředních kontrol patří i informační systémy, určené ke shromažďování informací o prováděném státním zdravotním dozoru. Jsou vedeny dva informační systémy – jednak systém pro oblast kontrol ve stravovacích službách, a jednak systém pro kontroly v oblasti předmětů běžného užívání, kam jsou řazeny materiály a předměty určené pro styk s potravinami. Informační systémy slouží nejen jako databáze o provedených kontrolách a jejich výsledcích, ale slouží také k ověřování efektivnosti a verifikaci nastaveného systému. Dále MZ spravuje informační systém ROP (Registr oznamovaných potravin), kam jsou vkládány informace o vybraných druzích potravin. ROP má výstup pro veřejnost.

Dokumentovaný postup vzorkování

K naplnění cíle kontrol může kontrolní pracovník v rámci výkonu státního zdravotního dozoru provést odběr vzorků. Při odběru vzorků v rámci úřední kontroly je postupováno v souladu s právními předpisy ČR a EU, zejména čl. 11 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, § 16 odst. 6 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a vyhláškou č. 231/2016 Sb., o odběrech kontrolních vzorků potravin. Odběr vzorků se provádí také v souladu se standardním operačním postupem (viz oddíl 4.3.11), nebo je postup odběru vzorků a rozsah analytických stanovení uváděn v metodických pokynech při vyhlášení cíleného úkolu hlavního hygienika.

Národní referenční laboratoř pro předměty a materiály určenými pro styk s potravinami

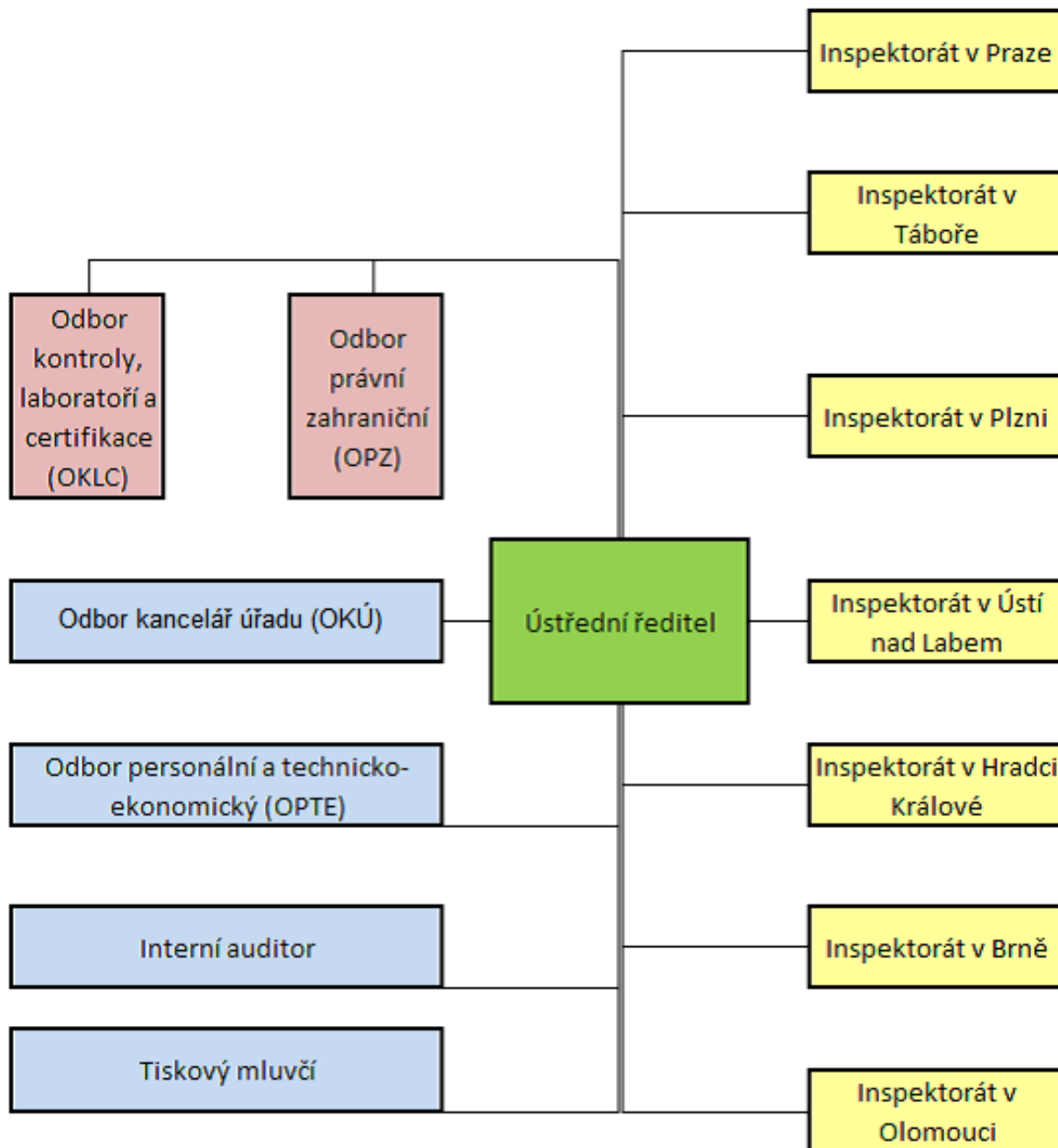
NRL pro předměty a materiály určenými pro styk s potravinami byla ustavena při Státním zdravotním ústavu a je orgánem odpovědným za hodnocení rizika v tomto sektoru. NRL byla zřízena na základě článku 33 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. NRL spolupracuje s komunitární referenční laboratoří v Ispře a s dalšími a referenčními laboratořemi členských států, účastní se srovnávacích testů. Na národní úrovni koordinuje činnosti laboratoří zdravotních ústavů zabývajících se analýzou předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami a zajišťuje předávání informací mezi jednotlivými laboratořemi a dozorovými orgány. Podílí se na přípravě legislativy v daném sektoru a poskytuje expertní a poradenské služby Ministerstvu zdravotnictví. Další hlavní činností je zavádění a vývoj analytických metod pro stanovení chemických látek, které mohou migrovat z předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami do potravin. Kromě toho se podílí na odborném výcviku jak pracovníků zdravotních ústavů, tak i kontrolních pracovníků provádějících výkon státního zdravotního dozoru. NRL je akreditovány Českým institutem pro akreditaci podle EN ISO 17 025, např. pro stanovení celkové migrace a specifických migrací do potravinových simulantů, dále podle EN 1186 a EN 13130, stanovení těžkých kovů a primárních aromatických aminů. NRL se pravidelně účastní mezilaboratorních srovnávacích testů FAPAS a srovnávacích testů organizovaných komunitární referenční laboratoří.

Ostatní zdroje

Infrastrukturu potřebnou k zajištění výkonu státního zdravotního dozoru tvoří především:

- prostředky informační a komunikační technologie (PC, mobilní telefony, v menší míře notebooky);
- digitální fotoaparáty;
- osobní ochranné pracovní oděvy a pomůcky;
- materiál a pomůcky pro odběr vzorků;
- služební vozidla.

Organizační struktura SZPI

Kompetence SZPI ke kontrole potravin vyplývají zejména z těchto ustanovení:

- § 3 odst. 1 až 3 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SZPI“) - **kontrola zemědělských výrobků, potravin a surovin** určených k jejich výrobě u fyzických a právnických osob;
- § 16 odst. 5 zákona o potravinách – SZPI vykonává státní dozor: 1. **při výrobě a uvádění potravin na trh, není-li prováděn orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra nebo orgány veterinární správy**; 3. pro vstup dozor potravin ze třetích zemí, pokud tento dozor není prováděn orgány veterinární správy; 4. pro provozování stravovacích služeb, pokud není prováděna orgány Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra.
- § 16 odst. 9 zákona o potravinách - v rámci své působnosti podle § 16 odst. 5 zákona o potravinách vykonává dozor nad plněním povinností vyplývajících pro provozovatele potravinářských podniků **z přímo použitelného předpisu Evropské unie**.
- § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů - orgán dozoru pro **oblast vinařství** (zpracování vinných hroznů, rmutu, hroznového moštu nebo vína, povolenými technologickými postupy, plnění produktu do obalu, označování produktu a jeho uvádění do oběhu, přeprava produktu, dovoz produktu).
- § 1 odst. 2 nařízení vlády 98/2005 Sb., Nařízení vlády, kterým se stanoví **system rychlého varování** o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv, SZPI je národním kontaktním místem pro síť systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (dále jen „NKM RASFF“), která je spravována Evropskou Komisí a NKM RASFF posílá hlášení týkající se ČR všem členům národní sítě.
- § 23 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., **o ochraně spotřebitele**, ve znění pozdějších předpisů, - orgán dozoru nad ochranou spotřebitele (poctivost prodeje, nekalé obchodní praktiky, informační povinnost prodávajících).
- § 10 odst. 1 zákona č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisného označení orgán dozoru, kterému přísluší **kontrola specifikace** podle tohoto zákona, v rozsahu své působnosti.
- § 17b odst. 1 zákona č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů, - orgán dozoru, kterému přísluší kontrola **lihu** v rozsahu své působnosti (označeného klamavým způsobem nebo způsobem vyvolávajícím nebezpečí záměny, a lihu vadného nebo neznámého původu).
- § 37 zákona č. 477/2001 Sb., **o obalech** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – orgán dozoru v rozsahu působnosti stanovené tímto zákonem.
- § 7 písm. g) zákona č. 40/1995 Sb., o **regulaci reklamy** a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů – SZPI přísluší kontrola požadavků stanovených zákonem o potravinách, zejména pokud jde o uvedení informace naznačující, že země původu potraviny je Česká republika, dále kontrola souladu znění reklamního sdělení s čl. 7 nařízení (EU) č. 1169/2011, a jeho soulad s předpisy stanovujícími nároky na výživová a zdravotní tvrzení, v neposlední řadě pak soulad s předpisy stanovujícími nároky na chráněná označení (zeměpisná a původu) a tradičními výrazy.
- § 30 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky **návykových látek** – orgán dozoru v rozsahu působnosti stanovené tímto zákonem (zákon v účinnosti od 31. 5. 2017).
- § 72 odst. 2 písm. b) zákona č. 307/2013 Sb., o povinném **značení lihu** – orgán dozoru v rozsahu působnosti stanovené tímto zákonem.

Vnitřní organizace a struktura

Vnitřní organizace a struktura je upravena základními vnitřními předpisy:

- Systemizací SZPI, který v návaznosti na příslušné usnesení vlády, resp. schválení státním tajemníkem MZe, provádí konkrétní změny organizační struktury SZPI a
- Organizačním řádem SZPI, který v návaznosti na zřizovací listinu blíže vymezuje činnost úřadu, jeho základní organizační strukturu, systém řízení, působnost jednotlivých organizačních útvarů úřadu a jejich vzájemné organizační vztahy a funkcionální vazby. Charakteristika a organizace řízení kontroly jsou popsány ve vnitřním předpisu SZPI, kterým je Řád kontrolní činnosti určený pro potřeby výkonu státní kontroly.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce je řízena ústředním ředitelem SZPI.

Ústřední ředitel na centrální úrovni přímo řídí ředitele OKÚ, ředitele OPTE, ředitele OKLC, ředitele OPZ, interního auditora a tiskového mluvčího. Na regionální úrovni řídí ředitele územně příslušných inspektorátů.

Centrální úroveň:

Ústřední ředitel SZPI má komplexní odpovědnost za náležité plnění povinností uložených SZPI, které jsou dány obecně závaznými právními předpisy.

- *Odbor kontroly, laboratoří a certifikace* odpovídá zejména za metodické řízení kontrolní a laboratorní činnosti SZPI, tvorbu a koordinaci realizace hlavních směrů kontrolní a laboratorní činnosti a sjednocování kontrolních postupů a přístupů ke kontrole a za agendu uzavírání a realizace smluv s ostatními orgány státní správy v oblasti kontrolní, laboratorní a certifikační činnosti. Odbor se člení na oddělení metodiky I a II, oddělení Národních kontaktních míst, oddělení laboratoří a asistenta.
- *Odbor právní a zahraniční* zajišťuje koncepční, koordinační a metodickou činnost s celostátní působností v oblasti právní a legislativní, mezinárodní spolupráce a vztahů s EU. Odpovídá zejména za veškerou agendu v oblasti správního práva, koordinaci aktivní účasti v pracovních formacích Komise a Rady EU, zpracovávání návrhů programů a projektů pro využití prostředků z rozpočtu EU, zajišťování plnění požadavků zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v části týkající se přípravy rozhodnutí o odmítnutí žádosti, odvolacího řízení, vyřizování stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace a přípravy vyjádření k podaným informacím. Odbor se člení na oddělení právní a legislativní I – III, referenta a dva asistenty.
- *Odbor kancelář úřadu* odpovídá zejména za provoz spisové služby ústředního inspektorátu a její metodické řízení v rámci SZPI, za technickou správu veškerých informačních systémů v rámci SZPI a metodické řízení informatiků a správců sítě v rámci SZPI, právní agendu týkající se veřejných zakázek a smluv a za metodické řízení v této oblasti v rámci SZPI, komunikaci úřadu s veřejností, zejména se spotřebiteli, zajišťování plnění požadavků zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím s výjimkou kompetencí svěřených Odboru právnímu a zahraničnímu, a řízení agendy spojené se systémem managementu jakosti v rámci SZPI. Odbor kancelář úřadu se člení na administrativního pracovníka, oddělení administrativní podpory, oddělení veřejných zakázek a smluv, oddělení informatiky a oddělení komunikace se spotřebiteli.
- *Odbor personální a technicko-ekonomický* zajišťuje koncepční činnost s celostátní působností v oblasti personální, ekonomické a technické. Odpovídá zejména za personálně právní agendu zaměstnanců SZPI, organizaci a systemizaci úřadu, platovou oblast, vzdělávání zaměstnanců, péči o zaměstnance, organizaci a koordinaci průběhu zahraničních cest včetně zahraničních stáží a seminářů, financování SZPI, správu rozpočtu, účetní správu majetku, řízení, organizaci a koordinaci investičních stavebních akcí, koordinaci správy budov SZPI, provoz budovy sídla SZPI včetně zajištění pohotovostní služby, evidenci

veškerého majetku ÚI, metodické řízení a zajišťování úkolů SZPI v oblasti BOZP, PO a CO, oblast ochrany osobních údajů. Odbor se člení na oddělení personální, technické a ekonomické a asistenta.

Interní auditor zajišťuje provádění interních auditů a dalších úkolů vyplývajících ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

Tiskový mluvčí zajišťuje zejména externí komunikaci úřadu, vypracovává tiskové zprávy a vykonává další související činnosti.

Regionální úroveň:

Úkoly v oblasti kontrolní činnosti zabezpečují jednotlivé inspektoráty v rámci své územní působnosti stanovené zákonem č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Úkoly plní samostatně, případně s metodickou pomocí OKLC.

Ředitel inspektorátu odpovídá za řízení, kontrolu a činnost inspektorátu. Řediteli inspektorátu je podřízen odbor kontroly, odbor kontroly vína (Brno), odbor zkušební laboratoře (Praha, Brno), právník, informatik, administrativní.

- *Odbor kontroly* zabezpečuje úkoly v oblasti kontrolní činnosti, plánuje, organizuje a vykonává kontrolní činnost inspektorátu v souladu s vnitřními předpisy SZPI. Odbor kontroly se člení na jednotlivá oddělení kontroly.
- *Odbor kontroly vína* zabezpečuje úkoly v oblasti kontrolní činnosti spojené s vínem, plánuje, organizuje a vykonává kontrolní činnost inspektorátu v oblasti vína v souladu s vnitřními předpisy SZPI. Plánuje a organizuje činnosti související s ověřováním hroznů pro výrobu vín s přívlastkem a dále činnosti související s hodnocením a zařizováním vín v Komisi. Odbor kontroly se člení na jednotlivá oddělení kontroly vína.
- *Odbor zkušební laboratoře* provádí rozborů pro účely kontroly kvality a zdravotní nezávadnosti zemědělských a potravinářských výrobků a surovin, provádí senzorické a zbožíznalecké zkoušky. Odbor zkušební laboratoře se dále člení na jednotlivá oddělení laboratoří.

Podávání zpráv a komunikační kanály

Informační a komunikační systém SZPI je tvořen komplexním souborem technologií od různých dodavatelů na různých platformách zaměřených na procesní i datovou integraci heterogenních softwarových systémů a aplikací provozovaných v několika podsystémech se specifickým řešením.

Informačně komunikační infrastruktura je koncipována integrací osmi lokálních sítí propojených pomocí virtuální privátní sítě na bázi stabilní hybridní technologie MPLS, která je centrálně spravována a proaktivně monitorována včetně zálohy. Všechny lokální sítě mají integrována vlastní výkonná zařízení FortiGate, která zajišťují komplexní firewallovou ochranu. Celá infrastruktura perimetru je provozována pod proaktivním dohledem systému síťového monitoringu PRTG a QRadar SIEM s nadstavbou vylepšených funkcí Nessus. SZPI tak disponuje výkonným zabezpečením vysoké spolehlivosti a kvality síťových spojů a služeb.

Moderní serverová infrastruktura s výkonnými servery provozovanými ve virtuálním prostředí VMware je centralizována na ústředním inspektorátu a to včetně optimálně dimenzovaných diskových polí. Regionální inspektoráty disponují novými výkonnými servery s vlastní virtualizací. Společně s odpovídajícím výpočetním výkonem mají také rozšířené možnosti ukládání dat pomocí NAS serverů.

Uživatelské stanice jsou provozovány na nejnovější platformě operačního systému MS Windows 10 Enterprise LTSC, který poskytuje bezpečný provoz, včetně šifrování dat.

Elektronická pošta, mobilní telefony, intranet a internet jsou hlavními komunikačními kanály jak na jednotlivých inspektorátech, tak v rámci celé SZPI. Všechny lokality mohou vzájemně

komunikovat VCF vysoké úrovně a to včetně hlasových služeb realizovaných na platformě IP telefonie.

Pro poštovní služby je používána platforma služeb Microsoft Exchange Server 2010 současně s nasazením výkonné kontroly před e-mailovými hrozbami od dodavatele GFI. Každý zaměstnanec má přidělenou vlastní e-mailovou adresu. Pro urychlení komunikace uvnitř SZPI je účelně využíváno globálních distribučních seznamů umožňujících hromadné odesílání zpráv nadefinovaným skupinám osob.

Výrazné zefektivnění komunikace poskytuje synchronizace e-mailových schránek s mobilními přístroji. Těmito přístroji jsou vybaveni všichni zaměstnanci SZPI.

Hlavním zdrojem informací a jejich zpracování v přímé souvislosti s kontrolní činností úřadu jsou agendové informační systémy - IS KLČ (informační systém pro kontrolní a laboratorní činnost) a nově vyvinutý IS KOPR (informační systém pro kontrolní, laboratorní a právní činnost), který je moderní a rozšířenou náhradou IS KLČ.

V procesu dohledu nad veškerým tokem informací z pohledu dokumentů je v rámci celého úřadu stěžejním systémem elektronická spisová služba ERMS.

Zaměstnanci jsou standardně vybaveni PC/NB, pevnými i mobilními telefony a bezpečnostními prvky pro připojení k VPN a nově i tokeny pro kvalifikované elektronické podpisy. Osobní jednání či poštovní korespondence jsou užívány ve vhodných či nutných případech.

O důležitých jednáních či jejich výsledcích je pořizován písemný záznam. Zápis je vždy z jednání poradních orgánů ústředního ředitele (ÚŘ) – porady vedení (PV = 13 členů nejvyššího vedení = ÚŘ + ředitelé regionálních inspektorátů, ředitelé odborů ústředního inspektorátu + tiskový mluvčí) a operativní porady (OP = 6 členů = ÚŘ + ředitel OKLC + ředitel OPZ + ředitel OKÚ + ředitel OPTE + tiskový mluvčí). Dále probíhá řada porad a jednání za účelem setkání pracovních skupin, odborných pracovníků, metodického vedení zaměstnanců apod. Vybrané zápisy jsou zpřístupněny na intranetu, ostatní jsou distribuovány cíleně dle účelu jednání. Veškerá problematika informačních a komunikačních technologií, zahrnující používaný HW i SW je řešena příslušnými vnitřními předpisy SZPI popisujícími bezpečnostní opatření, požadavky na nákup, provoz a údržbu těchto zařízení, přidělování přístupových práv a hesel, zálohování dat apod.

Systém komunikace na SZPI je typický svou otevřeností a flexibilitou, nicméně je primárně vázán zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Inspekce však komunikuje i nad rámec povinností stanovených tímto zákonem a veřejnost může prostřednictvím e-mailu, telefonu, písemně, webovým formulářem nebo při osobní návštěvě položit inspekci jakýkoliv dotaz. Pokud zajištění odpovědi nepřekračuje možnosti a kompetence úřadu, je vždy v co nejkratší době poskytnuta.

Důležitou součástí této komunikace jsou průběžně aktualizované webové stránky SZPI (<http://www.szpi.gov.cz>). Pro veřejnost jsou především zdrojem informací o činnosti úřadu, dále obsahují například varování před nebezpečnými potravinami, informace pro spotřebitele o bezpečném nákupu potravin či různé zajímavosti ze světa potravin. Podnikatelé se na webu dozvědí, jaké jsou podmínky provozování potravinářského podniku a mohou si zde stáhnout potřebné formuláře.

Webové stránky SZPI jsou archivovány Národní knihovnou ČR a splňují podmínky internetové přístupnosti a všechny informace zde zveřejněné jsou přístupné i zdravotně postiženým spoluobčanům, tedy jsou plně v souladu s vyhláškou č. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (tzv. vyhláška o přístupnosti).

SZPI věnuje náležitou pozornost tomu, aby veškeré příspěvky uvedené na webových stránkách byly aktuální a pro širokou veřejnost v plné míře využitelné.

Uživatelé internetu naleznou webovou prezentaci SZPI také na portálu eAGRI Ministerstva zemědělství ČR. Jsou zde zahrnuty základní informace o SZPI včetně odkazu na webové stránky SZPI, na které je návštěvník po několika vteřinách přesměrován.

SZPI podporuje jakoukoliv formu komunikace s PPP, ať už se jedná o bilaterální jednání či jednání na půdě některého z profesních svazů. V případě potřeby SZPI pořádá tematické semináře pro členy Potravinářské komory, pravidelně se zástupci SZPI účastní setkání dozorových orgánů se členy Svazu obchodu a cestovního ruchu, dle potřeby SZPI organizuje jednání s menšími profesními organizacemi. Samozřejmostí jsou přednášky a příspěvky odborníků SZPI na setkáních členů nejrůznějších sdružení.

SZPI se při komunikaci s veřejností řídí principem transparentnosti a otevřenosti, přičemž zásadní úlohu v této komunikaci sehrávají média. Komunikační prioritou vůči veřejnosti a médiím zůstává pro SZPI zveřejňování informací o zjištění potravin nebezpečných, nevhodných k lidské spotřebě a falšovaných. Tyto informace inspekce zveřejňuje s důrazem na rychlost, dostupnost široké veřejnosti a adresnost ohledně názvu výrobku, výrobní šarže, výrobce a místa prodeje tak, aby byli v maximální možné míře chráněni ti spotřebitelé, kteří mohou mít závadnou potravinu doma. Dále inspekce průběžně zveřejňuje zprávy o opatřeních ukládaných v provozovnách potravinářských podniků, které nesplňují příslušné normy.

Základním nástrojem pro komunikaci s veřejností prostřednictvím médií je vydávání tiskových zpráv, kterých v roce 2018 SZPI zveřejnila celkem 62. Dále inspekce průběžně zodpovídá dotazy individuálně vznesené jednotlivými médii. Vedoucí pracovníci SZPI i ostatní skupiny odborných zaměstnanců rovněž pravidelně přispívají k informování veřejnosti prostřednictvím účasti ve zpravodajských, spotřebitelských a populárně naučných pořadech v televizi a rozhlase, nebo odbornou korekturou článků v tištěných médiích.

Dalším kanálem, který SZPI pro komunikaci využívá, je portál Potraviny na pranýři. Zde SZPI zveřejňuje závažná zjištění nebezpečných, falšovaných a nejakostních potravin distribuovaných v České republice a informace o uzavřených provozovnách, tyto informace jsou k dispozici i prostřednictvím aplikace pro mobilní telefony s operačním systémem Android, Windows Phone, Windows 10 a iOS.

Zájemci mohou na portálu nalézt informace o více než 200 potravinách, které nevyhověly požadavkům právních předpisů a více než 620 uzavřených provozovnách. K těmto komunikačním kanálům byly postupně SZPI v letech 2014 a 2016 připojeny i účty na sociálních sítích Facebook, Twitter a Instagram s denně aktualizovaným obsahem.

Lidské zdroje (stav k 1. 1. 2019)

Celkový počet systematizovaných míst SZPI: 559

Celkový počet systematizovaných míst inspektorů (kteří provádí úřední kontroly, včetně pracovníků supervize a pracovníků podílejících se na SR): 392

- z toho centrální úroveň: 45
  - z toho s VŠ vzděláním: 45
  - z toho se SŠ vzděláním: 0
- z toho regionální úroveň: 347
  - z toho s VŠ vzděláním: 318
  - z toho se SŠ vzděláním: 29
  - z toho inspektor (provádí úřední kontroly): 303
  - z toho supervize a podílení se na SR: 44

Obecné principy financování

SZPI je rozpočtová organizace, která je finančně řízena MZe. Jako organizační složka státu hospodáří s prostředky státního rozpočtu, které stanoví správce kapitoly (MZe) v rámci rozpočtu kapitoly. Přidělování finančních prostředků SZPI státu se řídí zákonem o státním rozpočtu na příslušný rok. Na počátku každého roku obdrží SZPI z MZe rozpis závazných ukazatelů schváleného rozpočtu příjmů a rozpočtu výdajů.

Příjmy a výdaje SZPI jsou příjmy a výdaji státního rozpočtu. Rozpočet SZPI může zahrnovat pouze příjmy a výdaje související s činnostmi vymezenými ve zřizovací listině, případně stanovenými zákonem, kterým byla SZPI zřízena.

SZPI je povinna dbát, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila své úkoly nejehospodárnějším způsobem.

Laboratoře

Laboratoře SZPI (Praha, Brno), jsou laboratoře státní (tzn. jsou organizační složkou státu), které provádějí rozbory pouze v rámci úřední kontroly a jejich činnost je zcela hrazena z rozpočtu státu.

Mikrobiologické rozbory potravin podle požadavků stanovených nařízením Komise (ES) č. 2073/2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny, v platném znění, zajišťují externí akreditované laboratoře Eurofins Bel/Novamann s r.o., pracoviště Nové Zámky a EUROFINS CZ, s r.o. Praha Hloubětín a NRL pro oblast *E. coli* při Výzkumném ústavu veterinárního lékařství (rozbory *E. coli* produkující shigatoxin). Rozbory balených vod na mikrobiologické požadavky stanovené vyhláškou č. 275/2004 Sb., v platném znění, o požadavcích na jakost a zdravotní nezávadnost balených vod a způsobu jejich údržby a vyhláškou č. 252/2004 Sb., v platném znění, kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, zajišťují rovněž externí laboratoře EUROFINS CZ, s r.o. Praha Hloubětín a Eurofins Bel/Novamann s r.o., pracoviště Piešťany (Slovensko). Další mikrobiologické rozbory, například viry v potravinách nebo vybrané patogenní mikroorganismy neuvedené v nařízení 2073/2005, zajišťuje pro SZPI laboratoř Výzkumného ústavu veterinárního lékařství (viry v potravinách).

Chemické rozbory podle požadavků stanovených předpisy EU a ČR zajišťují státní laboratoře (SZPI) a laboratoře (externí).

Laboratoře SZPI i externí laboratoře splňují požadavky uvedené v článku 11 a 12 nařízení EP a R č. 882/2004. ČIA je orgánem, který v souladu s článkem 12, bod 2 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 tyto laboratoře hodnotí a akredituje.

Laboratoře SZPI (v Praze a v Brně) jsou vybaveny potřebným laboratorním zařízením, které umožňuje provedení laboratorních analýz v souladu s požadavky uvedenými v článku 11 a 12 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004.

Vzhledem k tomu, že všechny laboratoře provádějící rozbory vzorků odebraných v rámci úředních kontrol SZPI splňují akreditační kritéria uvedená v ČSN EN/ISO/IEC 17025 – Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří, splňuje laboratorní zařízení i obsluhující personál těchto laboratoří požadavky kladené na správné a přesné provedení analýz.

Laboratoře SZPI a seznam externích laboratoří provádějících rozborů vzorků odebraných při úředních kontrolách SZPI

Laboratoř (název a adresa)	Povaha prováděných analýz
<p>Státní zemědělská a potravinářská inspekce Odbor zkušební laboratoře Inspektorátu v Praze Za Opravnou 300/6 150 06 Praha 5</p>	<p>Sladidla a jiné aditivní látky, kontaminanty včetně mykotoxinů, pesticidy, anabolika, enterotoxiny, rozborů lihovin, ozářené potraviny, nepovolená léčiva, rozborů zaměřené na falšování potravin, alergeny, alkaloidy, jakostní parametry potravin, vitamíny, živiny Kontrola hmotnosti a objemů spotřebitelských balení</p>
<p>Státní zemědělská a potravinářská inspekce Odbor zkušební laboratoře Inspektorátu v Brně Květná 15 603 00 Brno</p>	<p>Rozborů zaměřené na jakostní požadavky a aditiva ve víně a medu, falšování vína, lihovin, medu a ovocných šťáv, rozborů lihovin, alergeny ve víně Kontrola hmotnosti a objemů spotřebitelských balení Velikost písma, sensorické rozborů potravin</p>
<p>Státní veterinární ústav Jihlava Oddělení chemie, hygieny potravin a úsek kontroly zdraví zvířat Rantířovská 93, 586 05 Jihlava</p>	<p>Metody zkoušení potravin, zejména masných a mléčných výrobků Metody zkoušení medu Aditiva, kontaminanty Aflatoxin M1, mykotoxiny Melamin Rozborů zaměřené na falšování Alergeny Rezidua veterinárních léčiv Vybrané mikrobiologické rozborů Toxiny</p>
<p>Státní veterinární ústav Olomouc Oddělení hygieny potravin, výživy, virologie, sérologie, chemie, cizorodých látek, patologické morfologie, speciální mikrobiologie se sídlem Jakoubka ze Stříbra 1 779 00 Olomouc</p>	<p>Radioaktivita Metody zkoušení medu Aditiva, kontaminanty Melamin Jakostní parametry potravin, živiny Rozborů zaměřené na falšování Minerální látky, arzen Vybrané mikrobiologické rozborů</p>
<p>Státní veterinární ústav Praha Oddělení chemie se sídlem Sídlištění 136/24, 165 03 Praha 6</p>	<p>Radioaktivita Dioxiny, PCB a další kontaminanty Melamin Aditiva Minerální olej, PAH Minerální látky Rozborů zaměřené na falšování masa, ryb a masných a mléčných výrobků Jakostní parametry potravin Rezidua veterinárních léčiv</p>
<p>Vysoká škola chemicko-technologická v Praze Ústav chemie a analýzy potravin se sídlem Technická 5, 166 28 Praha 6 Ústav konzervace potravin a technologie masa Nezávislá obalová laboratoř Technická 5</p>	<p>Akrylamid, Bisfenol Furany a další kontaminanty Pesticidy Alkaloidy Formaldehyd v těstovinách a obalech Rozborů lihovin</p>

Laboratoř (název a adresa)	Povaha prováděných analýz
166 28 Praha	
Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a.s. Analytická zkušební laboratoř - Pivovarský ústav Praha se sídlem Lípová 15 120 44 Praha 2	Metody zkoušení piva
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě Centrum hygienických laboratoř Partyzánské náměstí 7 702 00 Ostrava	Chemické požadavky na balené vody Jakostní parametry potravin, rozbory lihovin, vitamíny
Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem regionální pracoviště Hradec Králové Jana Černého 361 503 41 Hradec Králové	Chemické požadavky na balené vody
EUROFINS BEL/NOVAMANN s.r.o. se sídlem Továrenská 14, 811 09 Bratislava, pracoviště Nové Zámky, Piešťany, Bratislava, Turčianské Teplice, Ružomberok Slovensko	Mikrobiologie potravin a balených vod, chemické požadavky na balené vody Rozbory doplňků stravy - chondroprotektiva, kyselina listová aj. Dusičnany, těžké kovy a další kontaminanty, pesticidy, minerální látky, konzervační látky, sladidla a další aditivní látky, jakostní parametry potravin, metody zaměřené na falšování potravin, doplňky stravy, analýza vína a lihovin včetně jejich falšování
EUROFINS CZ, s.r.o. Poděbradská 186/56 198 00 Praha 9 – Hloubětín	Mikrobiologie potravin a balených vod
Výzkumný ústav bramborářský s.r.o. Laboratorní centrum Kyjovská 3605 580 01 Havlíčkův Brod	Odrůdová pravost brambor
Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., Národní referenční laboratoř pro identifikaci GMO a DNA fingerprinting Drnovská 507 161 06 Praha 6 - Ruzyně	GMO analýzy
Intertek Food Services GmbH Olof-Palme-Str. 8 D-28719 Bremen Germany	Jakostní požadavky a falšování medu
Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i. Hudcova 70 621 00 Brno	Virologie potravin Metody průkazu falšování potravin
Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i. (NRL pro E.coli) Hudcova 70 621 00 Brno	Shiga-toxin produkující <i>E. coli</i>
Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv Hudcova 56A 621 00 Brno	Rezidua veterinárních léčiv

Laboratoř (název a adresa)	Povaha prováděných analýz
Státní ústav radiální ochrany, v.v.i. Odbor monitorování Bartoškova 28 140 00 Praha 4	Měření radioaktivity potravin neživočišného původem z Japonska popř. z jiných třetích zemí
LATSERT Latvian Certification Centre, Ltd. 87 Lacpleša Street Riga Latvia LV1011	Snížená schopnost hoření cigaret za účelem posouzení schopnosti cigaret zapálit z hlediska nároků na bezpečnost
Státní zdravotní ústav Praha Šrobárova 48 100 42 Praha 10	Sladidla a další aditivní látky
Laboratory of olive oil testing University of Primorska Science and Research Center of Koper Zelena ulica 8, Izola Slovenia	Senzorické hodnocení olivových olejů
DHI LAB PRODUCTS Agern Alle 5 2970 Hoersholm Denmark	Doplňky stravy
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava Zkušební laboratoře výzkumného centra hornin 17. listopadu 15 708 33 Ostrava - Poruba	Stanovení kovového hořčíku
LUA ILCAMZ laboratory Emy-Roeder-Straße 1 55129 Mainz Germany	Stanovení syntetických aromat ve víně

Mezilaboratorní porovnávací testy

Fyzikálně-chemické laboratoře inspektorátů SZPI v Praze a v Brně se pravidelně zúčastňují mezilaboratorních porovnávacích testů v systému FAPAS (The Food Analysis Performance Assessment Scheme) pořádaných FERA (The Food and Environment Research Agency) ve Velké Británii, příležitostně rovněž v systému CHEK (Chemical and Quality Assurance) pořádaných VWA (Food and Consumer Product Safety Authority) v Nizozemí. Podle aktuální potřeby se laboratoře účastní nebo samy organizují mezilaboratorní porovnání a validace metod v oblasti fyzikálně chemických metod.

Laboratoř SZPI Praha, která je národní referenční laboratoří (NRL) pro oblast pesticidů, mykotoxinu a rostlinných toxinů a kontaminujících látek z výroby, se mimo testů FAPAS účastní také mezilaboratorních porovnávacích testů pro NRL, které jsou organizovány Referenčními laboratořemi Evropské unie. Dále se Laboratoř SZPI Praha účastní porovnávacích testů v oblasti senzorických zkoušek pořádaných německou referenční laboratoří DRRR v Kemptenu a testů způsobilosti v oblasti fyzikálně chemických zkoušek organizovaných DLA (Dienstleistung Lebensmittel Analytik GbR) z Ahrensburgu v Německu a testů DGF (Deutsche Gesellschaft für Fettwissenschaft e.V.) Frankfurt/Main, Německo. V rámci Evropské sítě laboratoří pro detekci potravinových alergenů (European Network of Food Allergen Detection Laboratories (ENFADL)) se laboratoř v Praze účastní porovnávací studie na mléčnou bílkovinu. Laboratoř se pravidelně podílí

na spolupráci na mezinárodní mezilaboratorní porovnávací zkoušce MPZ ÚKZÚZ pro stanovení mykotoxinů v krmivech a potravinách. Brněnská laboratoř se účastní mezilaboratorních porovnávacích testů v systému FIT-PTS (Food analysis using Isotopic Techniques - Proficiency Testing Scheme) pořádaných Joint Research Centre (EK), porovnávacích testů vína pořádaných evropskou referenční laboratoří (EU RL) Oenologues de France a porovnávacích testů v oblasti senzorických zkoušek pořádaných německou referenční laboratoří DRRR v Kemptenu. Laboratoř v Brně se dále příležitostně účastní mezinárodních validačních studií metod pořádaných pod záštitou Mezinárodní organizace pro révu a víno (OIV).

Laboratoř SZPI v Praze je současně v níže vymezených oblastech i *národní referenční laboratoří* ve smyslu článku 33 nařízení (ES) č. 882/2004.

Národní referenční laboratoř	Laboratoř	Vymezené analytické činnosti	Poznámka
1. NRL pro oblast mykotoxinů	SZPI Praha	Mykotoxiny	Jmenována MZe s účinností od 01. 07. 2006 do 20. 04. 2018
2. NRL pro oblast pesticidů singlreziduální metodou	SZPI Praha	Pesticidy	Jmenována MZe s účinností od 01. 07. 2006
3. NRL pro oblast pesticidů v cereáliích	SZPI Praha	Pesticidy v cereáliích	Jmenována MZe s účinností od 01. 07. 2006
4. NRL pro oblast pesticidů v ovoci a v zelenině	SZPI Praha	Pesticidy v ovoci a zelenině	Jmenována MZe s účinností od 01. 07. 2006
5. NRL pro oblast mykotoxinů a rostlinných toxinů	SZPI Praha	Mykotoxiny a rostlinné toxiny v potravinách	Jmenována MZe s účinností od 20. 04. 2018
6. NRL pro oblast kontaminujících látek z výroby	SZPI Praha	Kontaminující látky z výroby	Jmenována MZe s účinností od 20. 04. 2018

Národní referenční laboratoře SZPI

NRL Praha pro oblast pesticidů, mykotoxinů a rostlinných toxinů a kontaminujících látek z výroby vyhovuje požadavkům uvedeným v čl. 33, nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

- účastní se pravidelných porad a mezilaboratorního testování laboratoří pořádaných referenčními laboratořemi Evropské unie (Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt Stuttgart – Germany, Danish Institute for food and veterinary Research - Denmark, Pesticides Residue Research group Universidad de Almeria – Spain, RIKILT - Nizozemí),
- vzhledem k nízkému počtu úředních laboratoří v ČR pro oblast pesticidů, mykotoxinů a rostlinných toxinů a kontaminujících látek z výroby je místo organizace mezilaboratorních testů i s ohledem na obtížné vyhodnocení upřednostňována účast ostatních úředních laboratoří v mezilaboratorních testech EUPT organizovaných EURL, případně v jiných (akreditovaných) mezinárodních systémech (FAPAS, CHEK apod.),
- podává zprávy o informacích poskytovaných referenčními laboratořemi Evropské unie a pravidelně předává veškeré podklady druhé NRL pro mykotoxiny (ÚKZÚZ),
- podílí se na přípravě a provedení plánovaných kontrol SZPI, tj. poskytuje odbornou pomoc a provádí požadované rozborů.

Zástupce NRL prověřuje v rámci auditů plnění požadavků čl. 11, nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

Dokumentovaný postup vzorkování

Při odběru vzorků potravin při úřední kontrole zdravotní nezávadnosti a jakosti prováděné SZPI je postupováno v souladu s právními předpisy ČR a EU, zejména čl. 11 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, § 16 odst. 6 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a vyhláškou č. 231/2016 Sb., o odběrech kontrolních vzorků potravin.

SZPI má organizační směrnici stanovena vnitřní pravidla pro odběr vzorků potravin, která zahrnují požadavky právních předpisů EU a ČR. Vzorky určené pro hodnocení na místě kontroly i vzorky určené pro provedení laboratorních rozborů nebo určené k hodnocení mimo provozovnu kontrolované osoby, se odebírají shodně podle pravidel uvedených v této organizační směrnici.

Při každém odběru vzorku je v souladu s požadavky vyhlášky č. 231/2016 Sb. vyhotoven záznam o odběru vzorku.

Kontrolovaná osoba je prostřednictvím tohoto záznamu informována o předpokládaném rozsahu zkoušek, které budou na odebraném kontrolním vzorku vykonány, seznámena s normativy, podle kterých bude při odběru vzorku postupováno. Kontrolovaná osoba je také poučena o svém právu na odběr vzorku pro doplňující odborný posudek.

Ostatní zdroje/infrastruktura

Hlavním zařízením pro proces kontrolní činnosti a ostatní navazující procesy jsou:

a) Informační a komunikační technologie

Všichni inspektoři odborů kontroly jednotlivých inspektorátů jsou vybaveni výkonnými notebooky zajišťujícími plynulou a hladkou práci s klienty stěžejních systémů SZPI a souvisejícím softwarem.

Dále jsou inspektoři vždy po uvedeném počtu kusů vybaveni:

- 4G/LTE USB modemy, které umožňují inspektorům kombinovanou podporu služeb internetu a virtuální privátní sítě SZPI technologiemi 4G, EDGE a GPRS s připojeními o rychlosti až 100 Mbps
- tokeny k bezpečnému přístupu do VPN
- tokeny s kvalifikovanými elektronickými podpisy
- přenosnými tiskárnami převážně typů Canon IP90/IP100, IP 110, které umožňují monochromatický i barevný tisk formátů A4 o rozlišení min. 4800 x 2400 dpi
- přenosnými skenery
- digitálními fotoaparáty pro pořizování fotodokumentace
- mobilními telefony na platformě Android
- USB flash disky pro zálohování a přenos dat.

Všechny odbory kontroly jsou vždy jištěny záložními NB (několik kusů) pro případ poruchy.

b) Měřidla a pomůcky pro přepravu vzorků

Používání měřidel a měřících zařízení je definováno v Metrologickém řádu SZPI. Inspektoři pro svoji činnost využívají zejména váhy, teploměry, délková měřidla, tj. šablony a posuvná měřítka, hustoměry, lupy na čtení velikosti písma a odměrné válce pro měření objemu a testery fritovacích olejů.

- pomůcky pro odběr a přepravu vzorků tvoří zejména vzorkovací tyče, kleště, odběrové sety, chladič a mrazicí boxy, záznamníky teplot apod. Nákup a používání těchto zařízení je popsáno v příslušných vnitřních předpisech SZPI. Opravy a údržbu těchto zařízení si zajišťují jednotlivé inspektoráty samostatně.
- vozový park

Podpůrnou službou pro kontrolní činnost je autoprovaz, jehož režim upravuje organizační směrnice. Směrnice obsahuje povinnosti řidičů a ostatních zaměstnanců užívajících služební vozidla a základní povinnosti řidičů užívajících soukromá vozidla pro služební účely, povinnosti zaměstnavatele, požadavky na oprávnění k řízení vozidla při pracovních cestách, odbornou a zdravotní způsobilost, údržbu a pojištění vozidel a dokumentaci autoprovazu. Počet

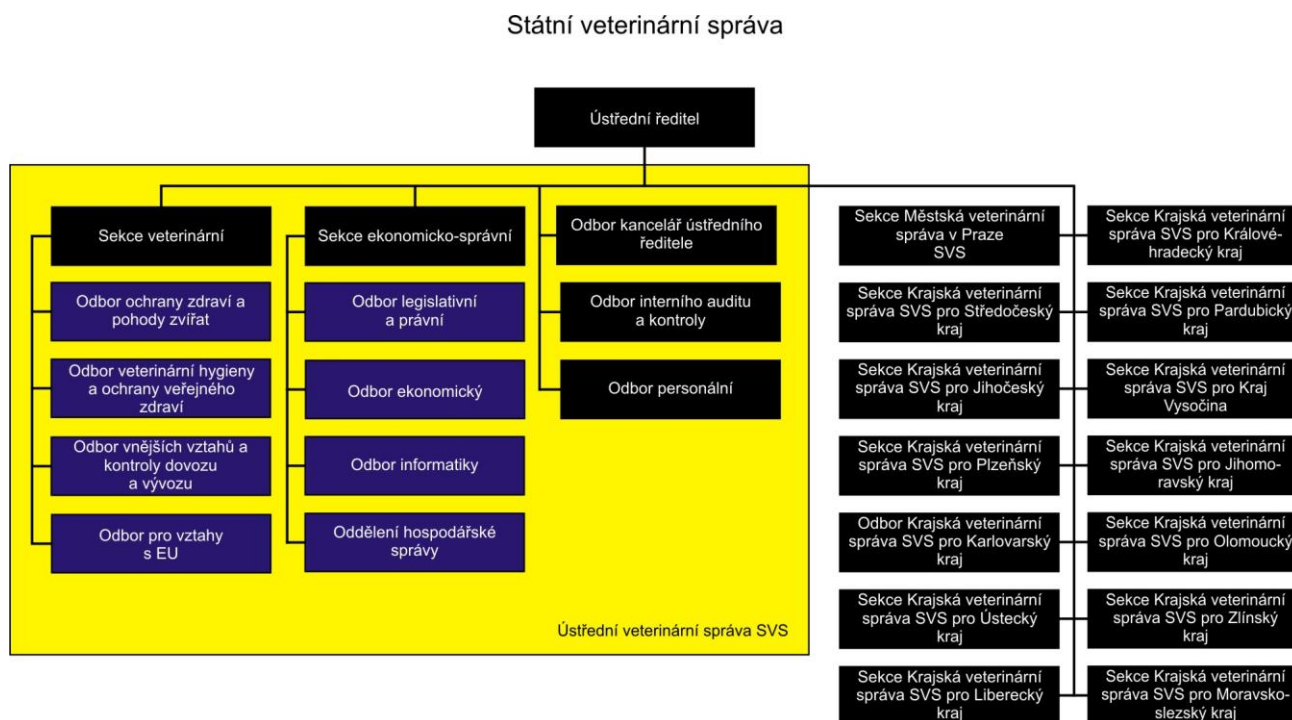
soukromých vozidel používaných pro služební účely je 145 ks a počet vozidel v majetku SZPI používaných pro služební účely je 46 ks.

– osobní a ochranné pracovní pomůcky

Pro všechny zaměstnance bylo provedeno vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných prostředků dle přílohy k Nařízení vlády č. 495/2001 Sb. Následně je dle vlastní organizační směrnice jmenovitě pro každého zaměstnance sestavena tabulka nároků na OOPP, mycí, čistící a dezinfekční prostředky s využitím vzorového seznamu OOPP dle jednotlivých profesí s uvedením druhu, počtu a životnosti. Převzetí uvedených prostředků je evidováno s podpisem zaměstnance na jeho osobní kartě. Vedoucí zaměstnanci zodpovídají za dokumentované seznámení zaměstnanců s povinností tyto prostředky při práci používat. Po uplynutí stanovené životnosti a/nebo při ztrátě ochranné funkce jsou zaměstnancům vydány nové OOPP. Seznamy OOPP, mycích čistících a dezinfekčních prostředků jsou udržovány v aktuálním stavu.

SVS

Organizační struktura SVS

Kontrolní kompetence pro orgány veterinární správy jsou vymezeny zejména veterinárním zákonem, zákonem o potravinách, zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, plemenářským zákonem, zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákonem o léčivech a zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisného označení.

Úkoly plynoucí ze svěřené působnosti (§ 48 a § 49 veterinárního zákona) plní SVS zejména těmito prostředky:

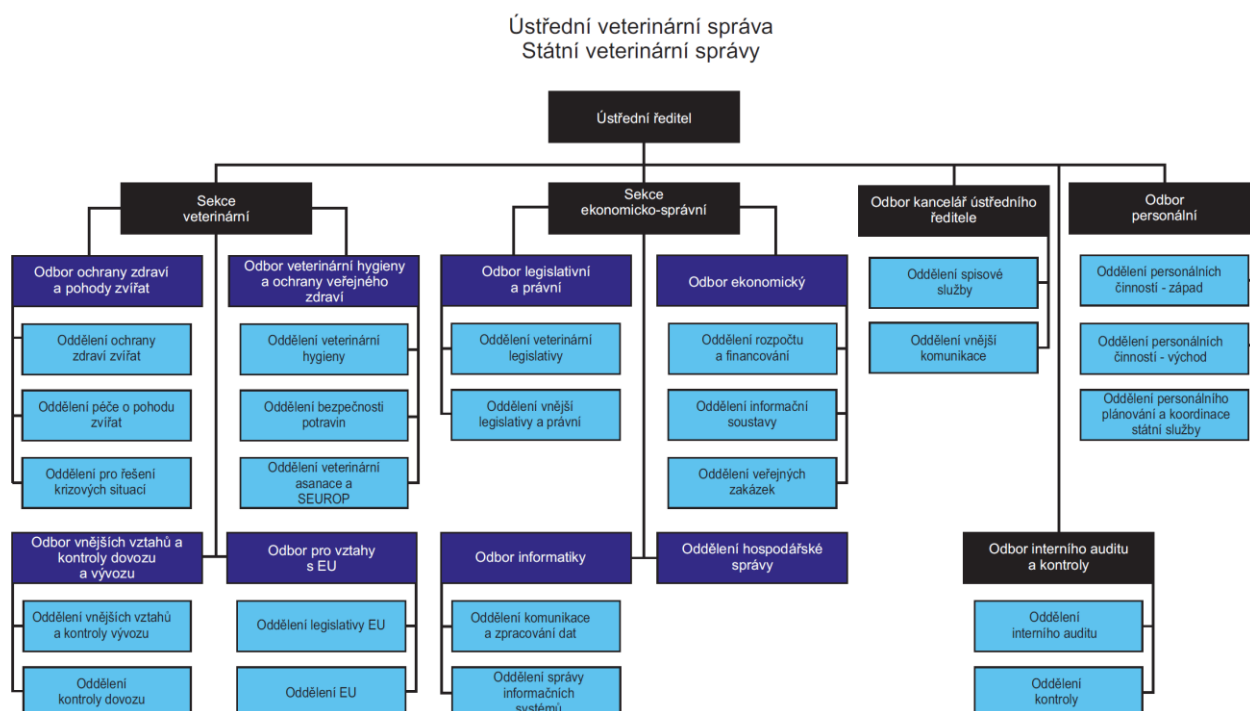
- výkonem státního veterinárního dozoru,
- vydáváním závazných pokynů k odstranění zjištěných nedostatků,
- nařizováním mimořádných veterinárních opatření,
- vydáváním závazných posudků pro stavební řízení, ohlášení stavby a pro kolaudační souhlas,
- vystavováním veterinárních osvědčení,

- f) určováním veterinárních podmínek pro svody zvířat a pokusy na zvířatech,
- g) prováděním prohlídky jatečných zvířat a masa a vyšetřováním ostatních živočišných produktů,
- h) udělováním povolení k výkonu některých diagnostických a asanačních činností,
- i) schvalováním a registrováním podniků, závodů a jiných zařízení, které se podílejí na uvádění zvířat a živočišných produktů do oběhu, na jejich přepravě a obchodování s nimi,
- j) ukládáním pokut za přestupky na úseku veterinární péče.

Pokud nejde o oprávnění, která veterinární zákon svěřuje pouze ústřední veterinární správě (dále jen „ÚVS“ nebo „ÚVS SVS“) vykonává je v souladu se svou působností také krajská veterinární správa („KVS“ resp „KVS SVS“); to platí i naopak.

Vnitřní organizace a struktura

Centrální úroveň:

ÚVS je řízena ústředním ředitelem SVS, její kompetence jsou stanoveny § 48 veterinárního zákona. Jednou ze základních organizačních norem SVS je Organizační řád SVS, který upravuje a blíže rozvádí vnitřní organizaci, zásady řízení, organizační uspořádání, působnost a strukturu jednotlivých útvarů, dělbu práce a vztahy mezi nimi. Celá SVS má celkem 15 sekcí.

Dvě sekce jsou součástí ÚVS – sekce veterinární a sekce ekonomicko-správní, tyto jsou řízeny ředitelem sekcí.

ÚVS SVS řídí:

- a) 13 sekcí - Krajských veterinárních správ SVS, které se zřizují pro územní obvody krajů a vykonávají v nich státní správu ve věcech veterinární péče, a Městskou veterinární správu v Praze SVS, která vykonává působnost krajské veterinární správy na území hlavního města Prahy. Ředitelé KVS jsou na stejném stupni řízení jako ředitelé sekcí Ústřední veterinární správy. Čtrnáctá krajská veterinární správa (KVS SVS pro Karlovarský kraj) je organizačně vymezena jako odbor;
- b) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv;
- c) 3 státní veterinární ústavy.

Sekce veterinární ÚVS: následující odbory jsou klíčové pro kontrolu bezpečnosti potravin, zdraví a pohody zvířat:

- *Odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví* má tři oddělení: oddělení veterinární hygieny, oddělení bezpečnosti potravin a oddělení veterinární asanace a SEUROP. Odbor připravuje a zpracovává návrhy koncepcí péče o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a koncepcí na ochranu životního prostředí související s chovem hospodářských zvířat a výrobou živočišných produktů a s veterinární asanací. Organizuje, řídí a kontroluje výkon státního veterinárního dozoru na úseku zabezpečování zdravotní nezávadnosti živočišných produktů a krmiv a veterinární asanace. U produktů živočišného původu provádí kontrolu nad dodržováním pravidel ekologické produkce. Taktéž vydává nálezy, posudky a osvědčení. Zpracovává a koordinuje plány sledování (monitorování) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících potravinový řetězec. Koordinuje veterinární hygienický dozor nad nakládáním s živočišnými produkty, vedlejšími živočišnými produkty a krmivy. Připravuje podklady pro vytváření metodiky kontrol a vyhodnocování jejich plánů. Aktivně se podílí na činnosti v orgánech EU, spolupracuje s ostatními ústředními správními orgány, podílí se na přípravě návrhů právních předpisů v oblasti veterinární hygieny, ochrany veřejného zdraví a ekologie a je kontaktním místem Systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (dále jen „RASFF“) a Systému správní pomoci a spolupráce (dále jen „AACs“). Spolupracuje na vypracovávání odborných stanovisek k odvoláním proti rozhodnutím krajských veterinárních správ.
- *Odbor ochrany zdraví a pohody zvířat*, který má tři oddělení: oddělení ochrany zdraví zvířat a oddělení péče o pohodu zvířat a oddělení pro řešení krizových situací se sídlem v Brně. Odbor připravuje a zpracovává návrhy koncepce ochrany zdraví zvířat před nákazami a jinými onemocněními zvířat, organizuje, řídí a kontroluje výkon státního veterinárního dozoru na úseku ochrany zdraví zvířat včetně nemocí přenosných ze zvířat na člověka a dále na úseku péče o pohodu zvířat a ochrany zvířat proti týrání. Koordinuje výkon veterinární laboratorní diagnostiky na úseku ochrany zdraví zvířat a veterinární hygieny. Aktivně se podílí na činnosti v orgánech EU, Mezinárodní organizace pro zdraví zvířat (dále jen „OIE“), Organizace OSN pro výživu a zemědělství (dále jen „FAO“) a Evropské komise pro slintavku a kulhavku (dále jen „EuFMD“). Spolupracuje s odbornými útvary MZe, MZ, MŽP a ostatními dozorovými orgány.
- *Odbor vnějších vztahů a kontroly dovozu a vývozu*, který má dvě oddělení: oddělení kontroly dovozu a oddělení vnějších vztahů a kontroly vývozu. Odbor organizuje, řídí a kontroluje výkon státního veterinárního dozoru na úseku dovozů zvířat a produktů živočišného původu ze třetích zemí. Vlastní pohraniční veterinární kontrolu provádí při vstupu veterinárního zboží do České republiky Pohraniční veterinární stanice (dále jen „PVS“) Praha-Ruzyně, která je součástí Městské veterinární správy v Praze SVS. Účelem prováděných kontrol je zajistit ochranu území České republiky a ostatních členských států Evropské unie před zavlečením nálezů zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv ze zahraničí. Součástí řízení dovozních kontrol je každoroční zpracování a koordinace plánu kontroly nepovolených látek, reziduí, látek kontaminujících a patogenních organismů v dovážených živočišných produktech ze třetích zemí a průběžná aktualizace metodických pokynů souvisejících s prováděním pohraniční veterinární kontroly. Odbor dále sleduje právní normy vydávané orgány Evropské unie týkající se podmínek dovozu (vzory veterinárních osvědčení), seznamů schválených třetích zemí a schválených výrobních závodů a v souladu s nimi aktualizuje informace uveřejňované na webových stránkách SVS. Odbor dále dojednávává veterinární podmínky pro vývoz veterinárního zboží z ČR do třetích zemí, připravuje veterinární osvědčení a vzory a bilaterálně schválených certifikátů zveřejňuje pro potřeby vývozců na webových stránkách SVS. Odbor se také aktivně podílí na jednáních v orgánech Evropské unie týkajících

se problematiky dovozu a vývozu veterinárního zboží a přípravy smluv mezi Evropskou komisí a třetími zeměmi, spolupracuje s ústředními správními orgány řady zemí, taktéž se podílí na přípravě návrhů právních předpisů v oblasti dovozu a vývozu.

- *Odbor pro vztahy s EU*, který má dvě oddělení: oddělení EU a oddělení legislativy EU. Odbor zajišťuje koncepční, metodickou a koordinační činnost se zahraničními a českými vládními institucemi a orgány EU. Odbor sleduje, přejímá, zpracovává a registruje legislativu EU, sestavuje přehledy o legislativě EU a navrhuje tvorbu nových právních předpisů s celostátní působností tak, aby byla dosažena slučitelnost s právem EU. Zabezpečuje účast expertů na jednáních Evropské Komise a Rady.

Ústřednímu řediteli SVS navíc přímo podléhá:

- *Odbor kancelář ústředního ředitele*, který tvoří oddělení vnější komunikace a oddělení spisové služby.
Odbor kancelář ústředního ředitele zajišťuje informativní, expertní, poradenskou a mediální podporu činnosti ústředního ředitele a ředitele sekce veterinární, administrativní službu pro ústředního ředitele a ředitele sekce ekonomicko-správní. Dále zajišťuje spisovou službu a přípravu archivace včetně elektronického systému spisové služby (e-spisu) v rámci celé SVS a metodicky řídí spisovou službu KVS.
- *Odbor interního auditu a kontroly*, který tvoří oddělení kontroly a oddělení interního auditu. Odbor zajišťuje provádění kontrol dodržování právních předpisů na úseku veterinárním, dále např. účetnictví, majetku organizace, vyplácení cestovních náhrad, daňové problematiky, personální agendy atd. Zpracovává a vyřizuje podání občanů označovaných jako stížnosti. V určených oblastech provádí v rámci celé organizační struktury stanovené auditu. Vede agendu řízených dokumentů a všech činností s tím spojených. Kromě toho plní další úkoly plynoucí z rozhodnutí vedení.
- *Odbor personální*, který vytváří koncepci personální správy v SVS, zajišťuje veškerou personální agendu a plní úkoly vyplývající z platných právních předpisů - zejména ze zákona o státní službě a ze zákoníku práce, ze služebních předpisů náměstka ministra vnitra pro státní službu, ze služebních předpisů a z příkazů ústředního ředitele SVS, zajišťuje personálně organizační strukturu a další vzdělávání zaměstnanců orgánů veterinární správy. Zpracovává informace do programu personálního informačního systému. Kontroluje v okruhu své působnosti činnost organizací podřízených SVS včetně dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany. Má gesci nad organizačním a pracovním řádem SVS.

Sekce ekonomicko-správní ÚVS má tři odbory a jedno oddělení:

- *Odbor legislativní a právní* (oddělení veterinární legislativy, oddělení vnější legislativy a právní)
- *Odbor ekonomický* (oddělení rozpočtu a financování, oddělení informační soustavy, oddělení veřejných zakázek)
- *Odbor informatiky* (oddělení komunikace a zpracování dat, oddělení správy informačních systémů)
- *Oddělení hospodářské správy*

Regionální úroveň:

KVS je řízena ředitelem KVS.

Kompetence KVS jsou stanoveny § 49 veterinárního zákona.

KVS se člení na:

- *oddělení útvar ředitele KVS,*
- *odbor/oddělení ochrany zdraví a pohody zvířat,*
- *odbor/oddělení veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví,*

- *oddělení ekonomické/oddělení ekonomicko-správní/oddělení právně-správní,*
- *MěVS v Praze SVS oddělení pohraniční veterinární kontroly (PVK letiště Praha-Ruzyně).*

Působnost organizačních útvarů KVS je částí působnosti SVS, která je podle veterinárního zákona vykonávána na prvním stupni státní správy v oblasti veterinární péče a ve stanovených územních obvodech (krajích a hlavním městě Praze).

Podávání zpráv a komunikační kanály

Odborný IS SVS (dále jen „OIS SVS“) je legislativně vymezen ve vyhlášce č. 329/2003 Sb., o informačním systému Státní veterinární správy. Tento systém je mj. určen pro evidenci a předávání informací o úředních kontrolách.

SVS zpracovává v tomto IS registry, katalogy, data. Počítačové soubory jsou vytvářeny a vkládány do klienta modulárního databázového IS SVS přímo na jednotlivých pracovištích státního veterinárního dozoru na území celé České republiky (KVS, SVÚ, specializovaná pracoviště). Data o výsledcích výkonu státního veterinárního dozoru jsou pravidelně agregována do celorepublikových databází, z nichž jsou připravovány výstupy pro interní potřeby vedení SVS i MZe. Je zde zpracován registr subjektů pod státním veterinárním dozorem, registr laboratoří, zabývajících se veterinární a potravinářskou laboratorní diagnostikou, registr veterinárních lékařů (v případě SVL spolupráce s KVL), údaje o dovozech živých zvířat a živočišných produktů, podléhajících kontrole na pohraniční veterinární stanici, data o preventivních akcích v rámci monitorování a udržování příznivé nakažové situace u volně žijících, hospodářských i zájmových zvířat, evidence a údaje o zdolávání ohnisek nakaž volně žijících, hospodářských i zájmových zvířat (vazba na evropský veterinární informační systém ADNS, BT-NET a IZS), evidence výsledků veterinární prohlídky porážených hospodářských zvířat, evidence výsledků veterinární prohlídky zvěřiny, evidence dozorových akcí nad produkcí potravin živočišného původu (RASFF), evidence zjišťovaných závad a jejich řešení, evidence odběrů indikovaných vzorků a výsledků jejich vyšetření, evidence správních řízení, evidence dozorových akcí nad dalším zacházením s potravinami živočišného původu (RASFF), evidence zjišťovaných závad jejich řešení, evidence odběrů indikovaných vzorků a výsledků jejich vyšetření, evidence správních řízení, evidence dozorových akcí nad likvidací odpadů živočišného původu (RASFF), evidence zjišťovaných závad a jejich řešení, evidence odběrů indikovaných vzorků a výsledků jejich vyšetření, evidence správních řízení, data v systému detekce a prevence výskytu cizorodých látek v potravních řetězcích, speciální monitorovací akce SVS podle aktuální situace v ČR i ve světě, evidence vyšetření na BSE, evidence likvidování specifikovaného rizikového materiálu, evidence akcí kontrol plnění zákona na ochranu zvířat a obecně welfare, evidence mezikrajových přesunů zvířat a vybraných živočišných komodit (vazba na evropský veterinární informační systém TRACES), evidence kontrol identifikace a registrace zvířat (spolupráce s MZe a ČPI), evidence registrovaných veterinárních léčivých přípravků, schválených veterinárních přípravků a schválených veterinárních technických přípravků (ÚSKVBL).

Evidence dokumentů je webová aplikace přístupná všem úředním veterinárním pracovníkům včetně pracovníkům úředních laboratoří; je to jedna z podpůrných složek (satelitních aplikací) IS SVS. Jsou v ní mj. vedeny všechny platné metodické pokyny a diagnostické příručky. Ty jsou rovněž na příslušné subjekty zasílány elektronicky. Z evropských IS jsou to především TRACES, ADNS, BT-NET, RASFF (přes NKM na SZPI), Residues a ze světových WAHIS (IS O. I. E.).

Kromě toho odbor informačních a komunikačních technologií zajišťuje provoz neveřejné části webových stránek SVS (tzv. Portál SVS), které slouží spolu s evidencí dokumentů pro podporu výkonu státního veterinárního dozoru.

Odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví SVS používá také vnitřní systém varovných hlášení tzv. vnitřní alert, kterým jsou zasílány informace o zjištění zdravotně závadných surovin, potravin nebo krmiv na území ČR, případně informace o falšování potravin a podvodech

v potravinách ve spojení s klamáním spotřebitele. Systém je založen na vkládání stručné informace o nebezpečí, identifikaci suroviny, nebo potraviny, případně krmiva, dále identifikaci výrobce a způsobu řešení nebezpečí do jednotného formuláře a rozeslání této informace jak na odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví SVS, tak všem KVS pomocí e-mailových zpráv.

K dalším komunikačním kanálům ÚVS a KVS patří internet, poštovní korespondence a elektronická pošta, faxy, telefony, PC s tiskárnou a notebooky, porady, včetně zápisů, pracovní skupiny, osobní jednání. O průběhu důležitých jednání a jejich výsledcích je vyhotoven písemný záznam. Následně je zápis rozeslán účastníkům jednání a ostatním pracovníkům, kterých se projednávávaná problematika včetně úkolů týká. Zápisy jsou archivovány v listinné formě.

Lidské zdroje

1. Celkový počet systemizovaných míst na SVS pro rok 2019 je 1 326 (přepočtený počet). Údaje o kvalifikaci a pracovním zařazení zaměstnanců v členění na ÚVS a regionální útvary se týkají počtů fyzických osob.

- ÚVS 131

- VŠ vzdělání: 93

- veterinární lékaři (MVDr.): 43

- ostatní (JUDr., RNDr., Ing., Mgr., Bc.): 50

- SŠ a nižší vzdělání: 38

- regionální úroveň (13 KVS SVS, 1 MěVS v Praze SVS): 1 152 zaměstnanci

- veterinární lékaři (MVDr.): 649

- ředitelé regionálních útvarů: 14

- epizootologie a welfare: 222

- hygiena: 413

- veterinární technici a asistenti vč. SEUROP: 324

- ekonomicko-správní oblast: 155

- provozně obslužné síly: 24

2. Celkový počet inspektorů provádějících úřední kontroly (včetně supervize, správní řízení): 664

3. Celkový počet veterinárních techniků a asistentů vč. SEUROP: 325

Dokumentovaný postup vzorkování

Při dozorové činnosti jsou odebírány vzorky. Při odběru vzorků postupují všechny KVS v souladu s metodickým návodem SVS č. 6/2014, kde jsou podrobně uvedeny platné ČSN pro odběry vzorků různých komodit. Metodický návod vymezuje jak jednotlivé postupy odběru vzorků a zacházení s nimi, tak i potřebný materiál a pomůcky pro samotný odběr. Úřední vzorky k mikrobiologickému vyšetřování jsou odebírány zpravidla v souladu s nařízením Komise (ES) č. 2073/2005, ve výjimečných případech i jiných předpisů.

Laboratorní zařízení

Je-li podkladem pro rozhodnutí orgánu veterinární správy výsledek laboratorního vyšetření vzorků, musí být výsledkem vyšetření provedeného

a) státním veterinárním ústavem, národní referenční laboratoří, referenční laboratoří nebo laboratoří, které bylo vydáno pro příslušný okruh vyšetřování osvědčení o akreditaci podle zákona o technických požadavcích na výrobky a které SVS vydala povolení k provádění veterinární laboratorní a diagnostické činnosti,

b) laboratoří jiného orgánu státního dozoru, která provádí laboratorní vyšetření vzorků při úředních kontrolách, nebo

c) referenční laboratoří Evropské unie nebo laboratoří jiného členského státu schválenou pro provádění laboratorních vyšetření vzorků při úředních kontrolách.

Při laboratorním vyšetření vzorků se postupuje podle norem a metod stanovených na základě čl. 12 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004.

V rámci veterinárních organizací je vytvořena diagnostická síť, která je zastoupena třemi státními veterinárními ústavu: SVÚ Praha, Jihlava, Olomouc.

Z hlediska financování jsou ústavy příspěvkovou organizací zřízenou MZe ČR.

Laboratoře SVÚ, včetně národních referenčních laboratoří, provádí komplexní laboratorní diagnostiku v oblasti kontroly zdraví zvířat a zdravotní nezávadnosti potravin, surovin živočišného a rostlinného původu, vody a krmiv.

Veterinární laboratoře jsou akreditovány ČIA podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 „Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří“. Úřední vzorky z jednotlivých KVS jsou předávány k vyšetřování zejména pomocí svozných linek, nebo v případě mimořádných situací, poslem. Výsledky vyšetření jsou sdělovány bezprostředně po ukončení zkoušek zavedenými komunikačními prostředky.

V případě potřeby spolupracují diagnostické laboratoře s jinými laboratořemi v rámci resortu MZe, nebo i mimo něj.

Mezilaboratorní porovnávací testy

NRL úzce spolupracují s partnerskými CRL formou účasti na výročních zasedáních, účasti v mezilaboratorních srovnávacích testech a poskytováním potřebných údajů.

Na národní úrovni zabezpečují kruhové testy jiných laboratoří provádějících daný druh vyšetření. Tyto zkoušky jsou organizovány jedenkrát ročně. O své činnosti vypracovávají každoročně zprávu o činnosti NRL.

Národní referenční laboratoře SVS

Národní referenční laboratoř	Odpovědný kompetentní orgán	Vymezené analytické činnosti	Poznámka
I. NRL pro potraviny a krmiva			
1. NRL pro salmonely	SVS – SVÚ Praha	salmonely	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
2. NRL pro <i>Listeria monocytogenes</i>	SVS – SVÚ Jihlava	<i>Listeria monocytogenes</i>	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
3. NRL pro koaguláza pozitivní stafylokoky	SVS – SVÚ Olomouc	stafylokoky	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
4. NRL pro <i>Escherichia coli</i>	SVS – VÚVeL	<i>Escherichia coli</i>	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
5. NRL pro kampylobaktery	SVS – SVÚ Olomouc	<i>Campylobacter</i>	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
6. NRL pro antimikrobiální rezistenci	SVS – SVÚ Praha	antimikrobiální rezistence	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
7. NRL pro sledování reziduí veterinárních léčiv	SVS - ÚSKVBL	skupina reziduí dle vyhlášky č. 291/2003 Sb. ve znění vyhlášky č. 375/2006 Sb. všechna rezidua skupiny A, B2 písm. d)	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
8. NRL pro mykotoxiny a další přírodní toxiny, barviva, antibakteriální (inhibiční) látky a rezidua veterin. léčiv	SVS – SVU Jihlava	skupina reziduí dle vyhlášky č. 291/2003 Sb.: všechna rezidua skupiny B1, B2 písm. a, b), c), e), f), B3 písm. d, B3 písm. e)	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
9. NRL pro chemické prvky	SVS – SVÚ Olomouc	těžké kovy; skupina reziduí dle vyhlášky č. 291/2003 Sb.: všechna rezidua skupiny B3 písm. c	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
10. NRL pro rezidua pesticidů a PCB	SVS – SVÚ Praha	pesticidy v potravinách živočišného původu; skupina reziduí dle vyhlášky č. 291/2003 Sb.:všechna rezidua skupiny B3 písm. a, B3 písm. b	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
11. NRL pro polycyklické aromatické uhlovodíky	SVS – SVÚ Praha	polycyklické aromatické uhlovodíky	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
12. NRL pro BSE a animální transmisivní encefalopatie	SVS – SVÚ Jihlava	BSE a animální transmisivní encefalopatie	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
13. NRL pro maso a masné výrobky	SVS – SVÚ Jihlava	maso a masné výrobky	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.

Národní referenční laboratoř	Odpovědný kompetentní orgán	Vymezené analytické činnosti	Poznámka
14. NRL pro oblast parazitů	SVS- SVÚ Olomouc	paraziti	Jmenována MZe s účinností od 1. 1. 2008
15. NRL pro dioxiny a PCB v potravinách a krmivech	SVS-SVÚ Praha	potraviny a krmiva	Jmenována MZe s účinností od 8. 4. 2014
16. NRL pro perzistentní organické sloučeniny (POPs)	SVS-SVÚ Praha	potraviny a krmiva	Jmenována MZe s účinností od 8. 4. 2014
II. NRL pro zdraví zvířat			
17. NRL pro syrové mléko	SVS-VÚCHS, s.r.o. Rapotín	syrové mléko	Jmenována MZe s účinností od 15. 3. 2007
18. NRL pro klasický mor prasat a africký mor prasat	SVS – SVÚ Jihlava	klasický mor prasat a africký mor prasat	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
19. NRL pro aviární influenzu a newcastleskou chorobu	SVS – SVÚ Praha	aviární influenza a newcastleská choroba	Jmenována MZe s účinností od 1.12.2006.
20. NRL pro slintavku a kulhavku a vezikulární choroby zvířat	SVS – SVÚ Praha	slintavka a kulhavka a vezikulární choroby zvířat	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
21. NRL pro virové choroby ryb	SVS - VÚVeL	virové choroby ryb	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
22. NRL pro vzteklinu	SVS- SVÚ Praha	vzteklina	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2007.
23. NRL pro katarální horečku ovcí	SVS – SVÚ Jihlava	katarální horečka ovcí	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
24. NRL pro brucelózu	SVS – SVÚ Olomouc	brucelóza	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
25. NRL pro tuberkulózu, paratuberkulózu a ostatní mykobakterií	SVS – SVÚ Praha	tuberkulóza, paratuberkulóza a ostatní mykobakterií	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
26. NRL pro infekční bovinní rhinotracheitidu (IBR/IPV)	SVS – SVÚ Jihlava	infekční bovinní rhinotracheitida	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
27. NRL pro infekční nemoci koní	SVS – SVÚ Praha	infekční nemoci koní	Jmenována MZe s účinností od 1. 3. 2011
28. NRL pro zdraví včel	SVS – SVU Olomouc	nemoci včel	Jmenována MZe s účinností od 1. 2. 2012

Podle § 48 veterinárního zákona SVS navrhuje MZe schválení národních referenčních laboratoří, usměrňuje a koordinuje jejich činnost. Laboratoř je navržena MZe ke schválení jako NRL pokud splňuje požadavky uvedené v čl. 11 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, je v souladu s článkem 12, bod 2 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 hodnocena a akreditována a je schopna plnit povinnosti NRL, vyplývající z čl. 33 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, z vyhlášky č. 298/2003 Sb., o národních referenčních laboratořích a referenčních laboratořích.

V rámci zajištění a kontroly kvality provádí národní referenční laboratoře SVS pravidelně a v souladu s předem stanoveným časovým plánem a postupem interní nebo externí auditu svých činností, s cílem ověřit, zda jejich činnosti nadále vyhovují požadavkům systému managementu a mezinárodní normě ČSN EN ISO/IEC 17025.

Jakost v laboratoři je dána plněním zásad systému jakosti zakotvených v příručce jakosti. Ke splnění těchto zásad jsou vytvořeny určité dokumenty, které podrobně popisují příslušné činnosti např. standardní operační postupy (SOP). Národní referenční laboratoře SVS se účastní mezilaboratorních srovnávacích testů pořádaných referenčními laboratořemi EU nebo mezinárodními autoritami (např. FAPAS, FEPAS).

Způsobilost laboratoří státních veterinárních ústavů, ÚSKVBL, národních referenčních laboratoří, referenčních laboratoří a laboratoří, kterým SVS vydala povolení k provádění laboratorní popřípadě jiné veterinární diagnostické činnosti a které jsou akreditovány podle ČSN EN ISO/IEC 17025, je posuzována ve shodě s touto ISO normou Českým institutem pro akreditaci.

Ostatní zdroje/infrastruktura

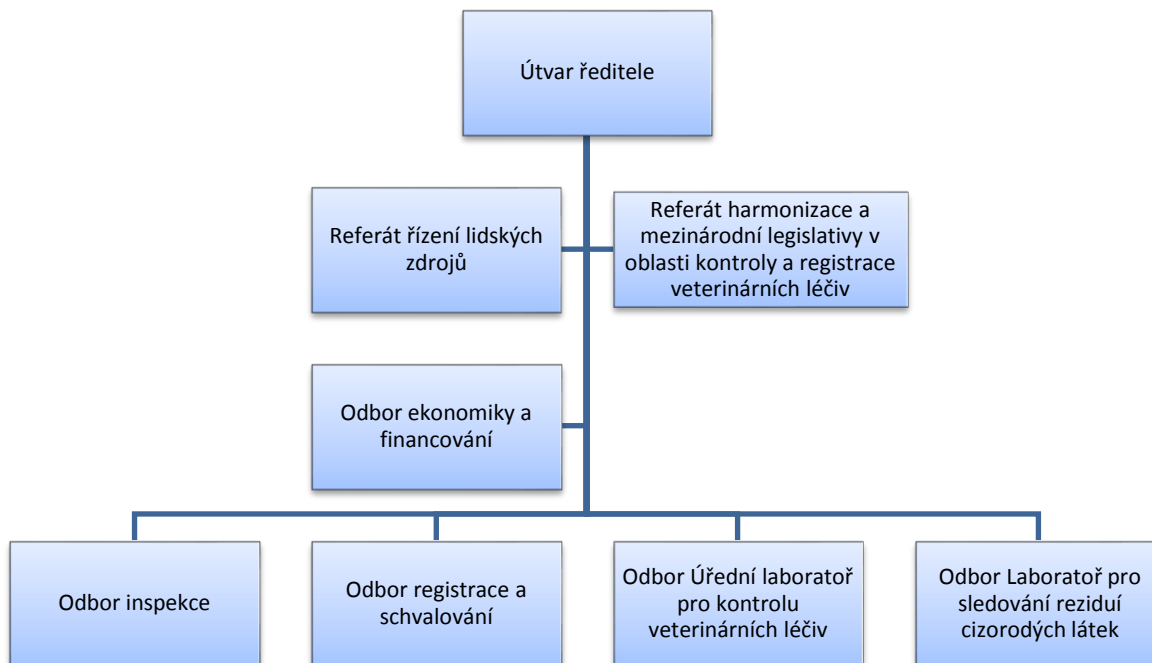
Zdrojem financování úředních kontrol je státní rozpočet ČR.

Infrastrukturu potřebnou k zajištění výkonu veterinárního dozoru tvoří:

- informační a komunikační technologie (osobní počítače, notebooky, mobilní telefony, fotoaparáty, tiskárny)
- osobní ochranné pracovní oděvy a pomůcky
- měřidla
- materiál a pomůcky pro odběr a přepravu vzorků
- služební vozidla

Nákup a údržbu potřebného vybavení si zajišťují KVS a MěVS v Praze samostatně.

Organizační struktura ÚSKVBL

ÚSKVBL je správní úřad s celorepublikovou působností se sídlem v Brně a tudíž má pouze centrální úroveň řízení. Jeho odpovědnost je ve vztahu ke kontrolám, které jsou předmětem tohoto víceletého kontrolního plánu, vymezena zejména v § 16 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o léčivech“). Podle ustanovení § 47 veterinárního zákona je ÚSKVBL orgánem veterinární správy pro oblast veterinárních přípravků a veterinárních technických prostředků.

ÚSKVBL odpovídá v rámci oblastí spadajících pod nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 dle § 16 zákona o léčivech zejména za:

- **vydávání povolení k výrobě** léčivých přípravků, včetně medikovaných krmiv a veterinárních autogenních vakcín, povolení k činnosti kontrolní laboratoře a povolení k distribuci, rozhoduje o změně, pozastavení nebo zrušení povolení vydaných podle tohoto zákona
- **v případě ohrožení** zdraví nebo života zvířat, nebo zdraví osob nebo ohrožení životního prostředí, zejména v případě zjištění nežádoucího účinku léčivého přípravku nebo podezření z jeho nežádoucího účinku anebo v případě zjištění závady nebo podezření ze závady v jakosti léčiva **vydává dočasné opatření**:
  1. dočasné opatření o pozastavení používání léčiva nebo pomocné látky určené pro přípravu léčivých přípravků nebo pozastavení uvádění léčiva nebo takové pomocné látky do oběhu, nebo
  2. dočasné opatření o omezení pro uvádění jednotlivých šarží léčiva do oběhu
- **rozhoduje** v případě ohrožení zdraví nebo života zvířat, nebo zdraví osob nebo ohrožení životního prostředí o **opatřeních**:

1. stažení léčiva z oběhu, včetně určení rozsahu stažení, a to i v případě, že léčivý přípravek je uváděn na trh jako jiný výrobek, nebo
  2. odstranění léčiva
- **provádí kontrolu v oblasti veterinárních léčiv:**
    - provádí namátkovou laboratorní kontrolu léčiv a vydává certifikáty na jakost léčiv a pomocných látek
    - kontroluje u provozovatelů a u dalších osob zacházejících s léčivy dodržování zákona o léčivech
    - v případě důvodného **podezření z protiprávního jednání** podle zákona o léčivech je ÚSKVBL oprávněn v odůvodněných případech provést dočasné zajištění, odejmutí a zabránění léčivého přípravku
  - **projednává** v prvním stupni v oblasti veterinárních léčiv **přestupky**, pokud je neprojednává Krajská veterinární správa podle § 17 písm. c) zákona o léčivech, a provádí opatření při porušení povinností stanovených zákonem o léčivech
  - **provádí monitorování** poměru rizika a prospěšnosti léčivých přípravků zahrnující monitorování nežádoucích účinků, včetně nedostatečné účinnosti, používání mimo rozsah rozhodnutí o registraci, rizik plynoucích z léčivých přípravků pro životní prostředí a dostatečnosti ochranných lhůt léčivých přípravků
  - **provádí vyšetření vzorků** živočišných produktů a krmiv v rámci monitoringu nepovolených látek a přípravků nebo zbytků látek s farmakologickým účinkem nebo jejich metabolitů (provádí NRL pro rezidua veterinárních léčiv).

ÚSKVBL odpovídá v rámci oblastí spadajících pod nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 zejména za: ***kontrolu chovatele hospodářských zvířat***, zda

- podává zvířatům pouze léčivé přípravky v souladu s pravidly pro jejich používání při poskytování veterinární péče, veterinární přípravky schválené podle veterinárního zákona, a dodržuje podmínky pro podávání některých látek a přípravků zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí (§ 19 veterinárního zákona)
- nepodává zvířatům látky a přípravky, jejichž používání u hospodářských zvířat nebo u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, není povoleno (§ 19 odst. 1 a 3 veterinárního zákona).

Vnitřní organizace a struktura ÚSKVBL

V čele ÚSKVBL se sídlem v Brně stojí vedoucí služebního úřadu (ředitel). Jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě. Vedoucí služebního úřadu přímo řídí ředitele Odboru ekonomiky a financování, Referát harmonizace a mezinárodní legislativy v oblasti kontroly a registrace veterinárních léčiv, referát řízení lidských zdrojů a čtyři další ředitele odborných útvarů, t.j.:

- *Odboru registrace a schvalování*
- *Odboru inspekce* včetně detašovaného pracoviště Louny, jehož činnost je přímo řízena ředitelem odboru inspekce
- *Odboru Úřední laboratoře pro kontrolu veterinárních léčiv*
- *Odboru Laboratoře pro sledování reziduí cizorodých látek.*
- *Odbor registrace a schvalování* připravuje rozhodnutí o registraci léčivých přípravků, rozhodnutí o jejich změnách, prodloužení, převodu, pozastavení a zrušení, rozhodnutí o povolení souběžného dovozu. Posuzuje v případě pochybností, zda jde o léčivý přípravek nebo o jiný výrobek, povoluje klinické hodnocení léčiv a vydává stanovisko k použití neregistrovaného přípravku. Dále připravuje návrh schválení veterinárního přípravku, schválení změn proti dokumentaci předložené v rámci schvalovacího řízení, prodloužení nebo pozastavení platnosti schválení veterinárního přípravku a zrušení schválení

veterinárního přípravku. Posuzuje vhodnost technických prostředků pro veterinární použití a vede jejich evidenci.

- *Odbor Úřední laboratoř pro kontrolu veterinárních léčiv a Odbor Laboratoř pro sledování reziduí cizorodých látek* – jejich činnost je popsána v níže uvedené podkapitole „Laboratorní zařízení“.
- *Odbor inspekce* v oblasti regulace výroby, kontroly jakosti, distribuce a používání veterinárních léčiv a veterinárních přípravků plní úkoly dané zejména zákonem o léčivech a veterinárním zákonem. Je oprávněn (prostřednictvím ÚSKVBL) v oblasti správných praxí vydávat Povolení k výrobě veterinárních léčivých přípravků, Povolení k činnosti kontrolní laboratoře, Povolení k distribuci veterinárních léčiv, rozhodovat o jejich změně, rozšíření nebo zrušení, vydávat Certifikáty provozovatelům dokládající dodržování zásad správné praxe. Dále je oprávněn prostřednictvím ÚSKVBL nařít pozastavení používání léčiva a jeho uvádění do oběhu, stažení léčiva z oběhu, zneškodnění léčiva. Odbor inspekce dozoruje u provozovatelů jakost, bezpečnost a účinnost veterinárních léčiv, dodržování zákona o léčivech, dodržování požadavků správné praxe. V mezích své působnosti navrhuje sankce za porušení zákona o léčivech a veterinárního zákona. Dále je dle veterinárního zákona oprávněn vydávat Certifikát pro výrobce veterinárních přípravků.

Uspořádání ÚSKVBL je upraveno vnitřním řízeným dokumentem – Organizační řád ÚSKVBL, který stanoví základní uspořádání, orgány a funkční vztahy v rámci ÚSKVBL. Tento dokument současně vymezuje odpovědnosti pracovníků na jednotlivých stupních řízení a je základem pro ostatní interní dokumenty a pravidla v rámci organizace. Druhým základním dokumentem je Pracovní řád ÚSKVBL. Na tyto dokumenty navazuje soustava dalších systémově řízených dokumentů, které vychází z Příručky kvality ÚSKVBL. Jednotlivé odbory potom v rámci uplatňování systému řízení kvality vydávají řízené dokumenty (příručky kvality, standardní operační postupy, záznamy), které upravují specifické oblasti, které tyto odborné útvary zajišťují, s cílem zajistit standardní výkon zajišťovaných činností.

Ve vztahu k víceletému plánu kontrol hraje klíčovou úlohu Odbor inspekce, který zajišťuje přímo plánování a výkon kontrol a inspekcí. Ostatní útvary představují v tomto ohledu podpůrné útvary, které zajišťují podporu v oblasti administrativní, zajištění zdrojů a odborného zázemí.

Lidské zdroje

Celkový počet zaměstnanců ÚSKVBL je 88 v počtu přepočteném na plnou pracovní dobu (FTE). Odbor Laboratoře pro sledování reziduí cizorodých látek ÚSKVBL zaměstnává 12 pracovníků (6 VŠ, 6 SŠ) a odbor Úřední laboratoře pro kontrolu veterinárních léčiv 19 zaměstnanců (9 VŠ, 10 SŠ). Odbor inspekce ÚSKVBL disponuje celkem 13 inspektory (12 VŠ + 1 SŠ) a 1 SŠ administrativním pracovníkem.

Ve vztahu k problematice úředních kontrol v rámci nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 je počet inspektorů 8 (7 VŠ + 1 SŠ), z toho 2 VŠ inspektoři pro oblast kontroly výrobců medikovaných krmiv a 5 inspektorů (4 VŠ + 1 SŠ) pro oblast dozoru nad trhem s veterinárními léčivými přípravky (oblast používání léčiv a zakázaných látek) a 1 inspektor pro kontrolu distributorů léčiv.

Podávání zpráv a komunikační kanály

Na Odboru inspekce ÚSKVBL jsou vedeny elektronické databáze provozovatelů, a to podle oddělení útvaru inspekce, do jejíž kompetence daná oblast spadá.

Jsou vytvořeny elektronické databáze, mimo jiné pro tyto provozovatele:

- i. databáze „Výroba MK“ – pro výrobce medikovaných krmiv, správcem databáze je referát SVP MK,
- ii. databáze „Kontrola“ – pro lékárny, veterinární lékaře a prodejny s veterinárním sortimentem a chovatele, kteří jsou předmětem kontrolních inspekcí.

Vytvořené databáze jsou základním nástrojem pro tvorbu přehledů a seznamů o provozovatelích (např. seznam provozovatelů s povolením k činnosti pro jednotlivé oblasti, přehled míst schválených k činnosti apod.), dále pro vytváření přehledů o provedených inspekcích u provozovatelů a vytváření plánů inspekcí a kontrol pro jednotlivé referáty odboru inspekce ÚSKVBL. Postup plánování inspekcí je popsán v SOP – 023/112000 „Plánování inspekcí“.

Komunikace v rámci ÚSKVBL i mimo je upravena systémovými řízeními dokumenty, které upravují kromě pravidel pro komunikaci pravidla pro součinnost jednotlivých útvarů ÚSKVBL a součinnost s externími subjekty.

Základním nástrojem pro vnitřní komunikaci v rámci ÚSKVBL je porada vedení, která se koná pravidelně 1x týdně. Porada Odboru inspekce, která je jedním z komunikačních nástrojů pracovníků Odboru inspekce, se koná 1x měsíčně za účasti inspektorů detašovaného pracoviště v Lounech. Vnitřní komunikace v rámci ÚSKVBL je podporována intranetem ÚSKVBL, na kterém jsou k dispozici aktuální verze veškerých systémových řízených dokumentů schválených v rámci ÚSKVBL (řády, příručky kvality, směrnice, SOP, příkazy vedoucích pracovníků, zápisy z porad a aktuální organizační struktura). Kromě přístupu na ústavní Intranet má každý pracovník Odboru inspekce přístup na vnitřní server Odboru inspekce, kde jsou uloženy a archivovány všechny elektronické záznamy Odboru inspekce (např. SOP, pokyny, formuláře).

Pracovníci ÚSKVBL využívají v souladu s potřebami kontroly všechny běžné způsoby komunikace – osobní jednání, telefonický kontakt, e-mailová pošta, poštovní korespondence. ÚSKVBL udržuje svoji internetovou stránku, na které poskytuje veškeré významné informace týkající se činností, které jsou v odpovědnosti ÚSKVBL, včetně přehledu platných právních předpisů. ÚSKVBL zpracovává pravidelně svoji výroční zprávu, má ustanoven systém na poskytování informací v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. ÚSKVBL je zapojen do Informačního systému SVS (bližší informace v textu SVS), do kterého jsou zadávány výsledky laboratorních vyšetření nepovolených látek a reziduí veterinárních léčiv v rámci veterinárního dozoru (SVS). Dále má ÚSKVBL nastaven systém pro předávání výsledků kontrol ÚSKVBL u veterinárních lékařů. Od roku 2015 jsou tyto výsledky těchto kontrol poskytovány i do IS SVS.

Dokumentovaný postup vzorkování a laboratorní zařízení

Vzhledem k naplnění cíle inspekcí může provést inspektor v průběhu úřední kontroly (kontrolní inspekce) odběr suspektní matrice, např. veterinárních léčivých přípravků včetně medikovaných krmiv, napájecí vody. Odběr vzorků je proveden v souladu s SOP – 016/112000 Odběr vzorků, který stanovuje jednotný odběr vzorků tak, aby byl zajištěn odpovídající postup odběru, transportu a předávání vzorků a nebyla tak nepříznivě ovlivněna jejich jakost. Takto odebrané vzorky jsou analyzovány v laboratořích ÚSKVBL, které zajišťují:

1. Sledování reziduí veterinárních léčiv v potravinách živočišného původu. Tato laboratoř Ústavu je začleněna do systému monitoringu reziduí veterinárních léčiv a byla jmenována Národní referenční laboratoř pro sledování reziduí veterinárních léčiv. Jedná se o rezidua látek skupiny A (A1 – stilbeny, deriváty stilbenů, jejich soli a estery, A2 – látky s thyreostatickým účinkem, A3 – steroidy, A4 – laktony kyseliny resorcylové včetně zeranolu, A5 – beta agonisté, A6 – látky s farmakologickým účinkem, pro které nemohou být stanoveny žádné maximální limity – viz nařízení Komise (EU) č. 37/2010 o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu) a rezidua sedativ (sk. B2d) vyhlášky č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech (viz tabulka „Národní referenční laboratoře SVS“). V rámci systému monitoringu reziduí veterinárních léčiv musí národní referenční laboratoř používat pouze validované metody a řídit se Metodickým návodem SVS č. 4/2004, kterým se stanovuje postup

k provádění vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pokud se týká analytických metod a interpretace výsledků (transpozice rozhodnutí Komise 2002/657/ES).

2. Laboratorní kontrolu kvality veterinárních léčivých přípravků. Ústav je zapojen do činnosti v rámci sítě úředních laboratoří pro kontrolu léčiv (OMCL) za koordinace EDQM. Laboratoř je akreditována a pravidelně se účastní kruhových testů a zkoušek způsobilosti. Kromě zkoušení hromadně vyráběných léčivých přípravků zajišťuje i zkoušení léčivých a pomocných látek a medikovaných krmiv.

Laboratoře Odboru Úřední laboratoře pro kontrolu veterinárních léčiv a Odboru Laboratoře pro sledování reziduí cizorodých látek, včetně NRL jsou akreditovány ČIA podle ČSN EN ISO/IEC 17025 „Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří“, pravidelně se účastní kruhových testů a testů způsobilosti.

Národní referenční laboratoř pro sledování reziduí veterinárních léčiv plní také úkoly vyplývající z ustanovení čl. 33 odst. 2 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Zejména:

- 1) spolupracuje v oblasti své působnosti s příslušnými referenčními laboratořemi EU:
  - a. EU-RL RIKILT (Wageningen, Nizozemsko) – pro rezidua látek skupiny A1, A2, A3, A4, B2d
  - b. Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (Berlin, Německo) – pro rezidua skupiny A5 a A6 (nitroimidazoly)
  - c. EU-RL ANSES (Fougeres, Francie) – pro rezidua antimikrobiálních látek skupiny A6 (nitrofurany, chloramfenikol)např. se účastní srovnávacích zkoušek a školení pro pracovníky NRL organizovaných příslušnými referenčními laboratořemi EU;
- 2) poskytuje SVS vědeckou a technickou pomoc při provádění koordinovaných plánů kontrol (např. plán pravidelného sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících v potravinovém řetězci).

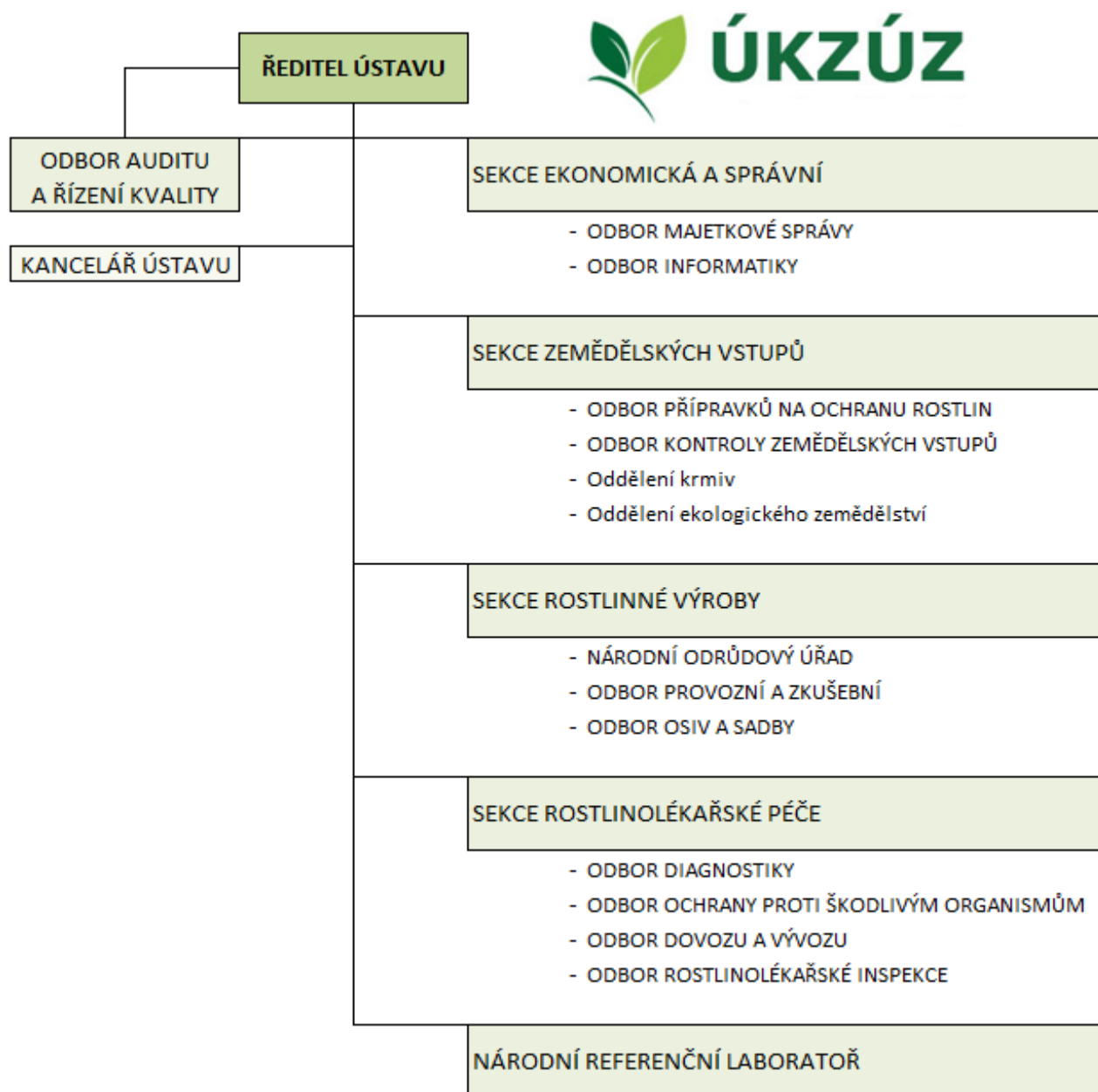
Principy financování úředních kontrol

ÚSKVBL je rozpočtová organizace. Je financována ze státního rozpočtu. Materiálně technické zabezpečení činnosti Odboru inspekce včetně úředních kontrol je stanoveno v Příručce kvality ÚSKVBL. Vedoucí jednotlivých odborů plánují ve spolupráci s Odborem ekonomiky a financování finanční zdroje tak, aby byly vždy zajištěny dostatečné zdroje pro plnění základních úkolů odborů.

Ostatní zdroje/infrastruktura

Každý pracovník Odboru inspekce má k dispozici osobní počítač připojený prostřednictvím vnitřní sítě Ústavu k internetu, intranetu ÚSKVBL a serveru Odboru inspekce. Dále má každý inspektor na pracovišti k dispozici telefonické spojení pro vnitrostátní spojení na pevnou linku. K dispozici je kopírovací zařízení, skener a zapisovací CD-ROM mechanika. Pro potřeby úřední kontroly může inspektor použít také služební vozidla, mobilní telefony, mobilní kanceláře (notebook s příslušnými databázemi ÚSKVBL + tiskárna), digitální fotoaparát, pomůcky pro odběr a přepravu vzorků (např. chladicí boxy, přístroj zaznamenávající teplotu během přepravy), osobní ochranné pracovní pomůcky. Používání měřidel a měřících zařízení je definováno v Metrologickém řádu ÚSKVBL.

Organizační struktura

Kompetence Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) je vymezena v zákoně č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů, postup ÚKZÚZ při kontrole upravuje zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole.

- Jak je stanoveno v zákoně č. 91/1996 Sb., o krmivech, ÚKZÚZ dohlíží na dodržování povinností v oblasti krmiv, doplňkových látek a premixů, zodpovídá v celostátní působnosti za výkon státní správy, úřední kontroly a odborného zkušebnictví.

- Podle zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči provádí rostlinolékařskou kontrolu, rostlinolékařský dozor a kontrolu přípravků na ochranu rostlin (POR) a pomocných prostředků (PP). Seznamy organismů škodlivých rostlinám a rostlinným produktům jsou zveřejňovány na základě vyhlášky č. 215/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Oblast kontroly krmiv

Kontroly krmiv zajišťuje **Sekce zemědělských vstupů (SZV)**, která vykonává administrativní a správní činnosti:

- vede správní řízení včetně výkonu úředních kontrol, pořizování důkazů (laboratorní a biologické zkoušení krmiv) a ukládání sankcí,
- registruje a schvaluje krmivářské provozy,
- podílí se na tvorbě národní legislativy, zastupuje resort v pracovních skupinách Komise a Rady EU,
- sestavuje plány úředních kontrol zaměřených hlavně na kvalitu a bezpečnost krmiv; tyto plány jsou součástí národního plánu úředních kontrol,
- odpovídá za tvorbu a validaci metodologie v oblasti úřední kontroly, laboratorního a biologického zkoušení krmiv.

Oddělení krmiv (OdK) spadá pod *Sekci zemědělských vstupů (SZV)*

- sleduje aktuální krmivářskou legislativu
- na centrální úrovni metodicky vede pracovníky provádějící úřední kontroly krmiv,
- registruje a schvaluje provozy výrobců, dodavatelů, distributorů a dovozců produktů ke krmení, včetně prvovýrobců krmiv a výrobců krmiv na mobilních míchárnách. Požadavky pro registraci a schválení stanovuje zákon o krmivech č. 91/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krmivech“), v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 183/2005 o hygieně krmiv a ostatními předpisy ES s přímou účinností. Nařízení EP a R (ES) č. 183/2005 uvádí základní podmínky registrace a schvalování krmivářských provozů a primární odpovědnost za bezpečnost krmiv určuje provozovateli. Činnosti jsou děleny do základních kategorií – výroba, uvádění na trh a prvovýroba. Provozovatelé jsou registrováni nebo schvalováni rozhodnutím po splnění požadavků zákona o krmivech, prováděcí vyhlášky a příloh uvedeného nařízení.

Odbor kontroly zemědělských vstupů (OKZV)

- odpovídá za vlastní provádění úředních kontrol v šesti regionech (Praha, Planá nad Lužnicí, Plzeň, Havlíčkův Brod, Brno, Opava). Úřední kontroly krmiv, doplňkových látek a premixů provádějí inspektoři podle ročních plánů kontrol, v souladu s metodickými pokyny, které jsou aktualizovány minimálně jednou za dva roky, v případě potřeby i dříve. Kontroly provozů provádějí bez předchozího upozornění.

Kontroly provozů krmivářských podniků jsou zaměřené hlavně na kontrolu výroby krmiv (průmyslové výroby, výroby krmných směsí, výroba krmiv pro vlastní potřebu), dále na kontrolu krmiv uváděných na trh (zejména dovoz), mimo jiné také na ochranu spotřebitele (např. složení, označování, klamavá tvrzení, falšování krmiv) a kontroluje prvovýrobce a krmení zvířat na farmách; kontroly zahrnují zejména tyto oblasti:

- ověření podmínek registrace nebo schválení provozu,
- vlastní kontrola provozu (skladování, výroba, používání a přeprava krmiv)
- kontroly označování krmiv, doplňkových látek a premixů,
- používání povolených doplňkových látek při výrobě premixů a krmiv,
- sledování přítomnosti zakázaných, nepovolených a nežádoucích látek a produktů v krmivech,

- kontroly nastavení samokontrolních mechanismů a systému HACCP a cílené kontroly křížové kontaminace kokcidiostatiky a léčivy včetně posouzení dekontaminačních programů
- vzorkování krmiv,
- analýzy odebraných vzorků krmiv v Národní referenční laboratoři ÚKZÚZ.

Vedle plánovaných kontrol provozů provádí OKZV

- sledování aktuálně problematických oblastí - zaměřuje se např. na:
  - dioxiny a PCB v rybích moučkách, krmných tučích a dalších krmivech
  - savčí tkáně v rybích moučkách a krmivech pro přežvýkavce
  - mykotoxiny
  - falšovaná krmiva
- mimořádné kontroly (stížnosti, RASFF)
- dodatečné kontroly - kontrola související s již provedenou běžnou kontrolou, která umožňuje ověřit plnění uložených nápravných opatření, zjistit rozsah problému a/nebo opakovaně prokázat porušení krmivářské legislativy
- monitoring zakázaných a nežádoucích látek v krmivech (viz bod 4.3.3, oddíl 3. 7.) specifické kontrolní plány nebo programy požadované legislativou EU.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Na příslušných kontrolách se podílí Sekce rostlinolékařské péče (SRLP) a Sekce zemědělských vstupů (SZV).

Sekce rostlinolékařské péče:

Odbor ochrany proti škodlivým organismům

- metodicky vede inspektory Odboru rostlinolékařské inspekce (ORLI) k provádění soustavných rostlinolékařských kontrol a rostlinolékařského dozoru a k postupům při mimořádných rostlinolékařských opatřeních; zajišťuje přípravu vybraných vnitřních předpisů ÚKZÚZ
- účastní se jednání příslušných pracovních skupin Rady EU a expertních pracovních skupin a Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva – Sekce zdraví rostlin a v dalších mezinárodních odborných organizacích (např. EPPO a FAO)
- podílí se na tvorbě mezinárodní a národní rostlinolékařské legislativy a implementaci předpisů EU; připravuje podklady pro vydávání Nařízení ÚKZÚZ o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti zavlečení a rozšiřování škodlivých organismů
- koordinuje požadavky na uplatňování integrované ochrany rostlin na území ČR.

Odbor dovozu a vývozu provádí

- dovozní rostlinolékařskou kontrolu stanovených rizikových rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů ve vstupních místech a v místech schválených po dohodě s Celní správou
- veškeré činnosti spojené s vývozem rostlin a rostlinných produktů do třetích zemí, včetně vydávání příslušných mezinárodních certifikátů
- certifikaci zásilek, které nepodléhají povinné kontrole v rámci EU
- šetření v porostech, jejichž produkce je určena k exportu a v místech skladování produkce, která je určena k exportu
- registraci zařízení k hubení škodlivých organismů, výrobců dřevěného obalového materiálu a s touto činností spojený dozor
- kompletní dozorovou činnost nad dřevěným obalovým materiálem
- komunikaci a součinnost s organizacemi pro ochranu rostlin v rámci dovozu a vývozu zásilek rostlin a rostlinných komodit v mezinárodním obchodu
- schvalování míst pro dovozní rostlinolékařskou kontrolu a vývozní šetření rizikových komodit.

Odbor diagnostiky plní funkci národní referenční laboratoře ÚKZÚZ pro diagnostiku škodlivých organismů a zejména:

- provádí a koordinuje rostlinolékařskou diagnostiku škodlivých organismů, určování původců chorob a poškození rostlin, testování a detekci škodlivých organismů rostlin
- průběžně ověřuje kvalitu diagnostických výstupů
- provádí expertní audity v externích a referenčních laboratořích
- spolupracuje na přípravě právních předpisů ČR a předpisů EU týkající se diagnostiky škodlivých organismů
- odborně spravuje systém pro diagnostiku škodlivých organismů
- provádí odborné úkony ve své působnosti a stanovuje konkrétní výši náhrady nákladů za jejich provedení.

Laboratoře Odboru diagnostiky ÚKZÚZ mají od roku 2007 zavedený systém řízení kvality a jsou od roku 2008 vlastníkem **Osvědčení o akreditaci** podle normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2005.

Jsou akreditovány jako celek (laboratoře Odboru diagnostiky) pod číslem zkušební laboratoř č. 1512.

Odbor rostlinolékařské inspekce (ORLI) provádí:

– Kontrolu zdraví rostlin

- Inspektoři soustavně kontrolují rizikové rostliny v místech jejich produkce a skladování a při zjištění výskytu regulovaných škodlivých organismů nařizují opatření. Dále provádějí rostlinolékařský dozor nad plněním fytosanitárních preventivních opatření a mimořádných rostlinolékařských opatření.

– Kontrolu POR

- Inspektoři ORLI v rámci sedmi regionálních oddělení vykonávají kontroly u profesionálních uživatelů POR z hlediska dodržování požadavků v oblasti používání a skladování POR, PP, funkční způsobilostí zařízení pro aplikaci POR a odborné způsobilostí pro nakládání s POR podle plánu kontrol nebo na podnět (šetření úhynů včel ve spolupráci s KVS, šetření příčin úletů POR a nadlimitního výskytu reziduí POR ve zdrojích pitné vody). V rámci kontrol při aplikaci POR, při šetření příčin úhynu včel a úletu POR odebírají vzorky rostlin k analýze reziduí POR. Dále provádí kontroly orientačních pokusů mimo GEP stanice (experimentální použití POR).
- Oddělení koordinace kontrol v rámci ORLI zpracovává metodické pokyny ke kontrole nakládání s POR a dalším činnostem souvisejícím s POR.
- Mezi další činnost inspektorů ORLI patří sběr dat o spotřebě POR u vybraných subjektů za předcházející kalendářní rok a zápis do programu STATPOR. Data o spotřebě POR zapsaná ve STATPOR jsou následně zpracována za ČR a slouží k poskytování informací na základě podaných žádostí, pro potřeby MZe, MŽP, ČHMÚ a EUROSTAT (ČSÚ) v souvislosti s nařízením EP a R (ES) č. 1185/2009 o statistice pesticidů.
- Regionální oddělení rostlinolékařské inspekce provádí osvědčování odborné způsobilosti fyzických osob pro nakládání s POR včetně vydávání osvědčení II. a III. stupně dle zákona o rostlinolékařské péči.
- ORLI v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 1185/2009 zpracovává také statistiku o uvádění účinných látek obsažených v POR na trh. Data v požadované struktuře předává ČSÚ, který je včetně zprávy o kvalitě zasílá do Eurostatu.
- V rámci součinnosti na základě žádosti SZV se podílí na dohledávání POR na podnět za účelem odběru vzorků POR u uživatelů.
- Udržuje databázi požadavků ke kontrole nakládání s POR v programu PPP (Plant Protection Products) a v meziskladu zpráv MZe v souladu s platnou legislativou.

Sekce zemědělských vstupů

Odbor přípravků na ochranu rostlin

- zajišťuje povolování POR a PP
- posuzuje návrhy návodů k použití POR a PP zaslaných držiteli povolení a zajišťuje jejich zveřejnění v Registru POR

Odbor kontroly zemědělských vstupů

- provádí kontrolu plnění povinností distributorů POR při uvádění POR na trh, kontrolu označování a balení a kontrolu propagace POR
- zajišťuje odběr vzorků POR a PP
- vede záznamy o POR na základě oznámení distributorů, tato hlášení jsou využívána i při plánování odběrů vzorků přípravků a kontrolách
- vede registr distributorů přípravků pro profesionální uživatele
- provádí odborné činnosti a rozhodování v oblasti zařízení pro aplikaci POR a jejich kontrolního testování včetně následného dozoru
- provádí ověřování technických a technologických parametrů trysek a tlakoměrů pro pracoviště pověřená MZe zkoušením POR.

Lidské zdroje

Na konci roku 2017 bylo na Oddělení krmiv 15 pracovníků, Odbor kontroly zemědělských vstupů zaměstnává 76 pracovníků, včetně vedoucích a administrativních pracovníků, z toho vlastní kontrolu krmiv vykonává 25 inspektorů, z nich 92 % pracovníků má vysokoškolské a ostatní středoškolské vzdělání.

Úřední rostlinolékařské kontroly provádějí inspektoři z Odboru rostlinolékařské inspekce a inspektoři z Odboru dovozu a vývozu. K tomuto účelu je vyčleněno celkem 176 funkčních míst. Na centrální úrovni se na kontrolní činnosti podílí metodicky a koordinačně 18 zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním.

Podávání zpráv a komunikační kanály

K vlastní kontrolní a zkušební činnosti slouží informační systémy.

Pro kontrolu krmiv je hlavním informačním systémem registrační program, který eviduje krmivářské provozy, a systém LPIS, který slouží k zápisu kontrol a k analýze rizika využívané pro plánování kontrol, a laboratorní systém sloužící k zápisu odebraných vzorků krmiv a výsledků jejich laboratorního zkoušení. Dalším zdrojem informací je Stálý výbor pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva včetně jeho pracovních skupin. Jednání se účastní někteří experti OdK.

Pro zápis výsledků kontrol používání POR je inspektory využíván program PPP (kontroly CC a národní), LPIS – modul Kontroly (delegované kontroly dle smlouvy o součinnosti mezi ÚKZÚZ a SZIF). Výstupem je protokol z kontroly uvádějící zjištěné nedostatky a uložená úřední opatření, ukládaná současně do databáze, dostupná on-line všem inspektorům a zaměstnancům, zapojeným do kontrolní činnosti nebo těm, kteří tuto činnost formou vnitřního auditu hodnotí. LPIS – modul RA je využíván k výběru subjektů ke kontrole CC na základě rizikové analýzy.

V oblasti kontroly distribuce POR je od roku 2018 pro zápis výsledků kontrol využíván LPIS – modul kontrol.

Kontrola škodlivých organismů rostlin využívá informační systém Monitoring, což je jednotná databáze dostupná on-line pro věcně příslušné zaměstnance, kde jsou všechny zjištěné informace z kontrolní činnosti uváděné do protokolů. Informace o prvním výskytu určitého regulovaného škodlivého organismu rostlin na území ČR a výskytu regulovaných škodlivých organismů rostlin

na území ČR, kde se dosud nevyskytly, jsou neprodlenně oznamovány Evropské komisi a členským státním EU prostřednictvím internetového systému EUROPHYT.

Na webových stránkách ÚKZÚZ průběžně zveřejňuje:

- aktuální informace
- on-line registr krmivářských provozů
- on-line registr POR, který je v rámci aktualizace doplněn jednou denně o nově vydaná povolení přípravků na ochranu rostlin. Také jsou v něm zveřejňována opatření (ÚO, MRO) vydaná na jednotlivé šarže přípravku, u nichž je opatřením zakázáno uvádění na trh a používání a jsou v něm rozšířena kritéria pro výběr, podle nichž lze plánovat nákup přípravků před aplikací, např. přípravky, které jsou vyloučeny z používání pouze v OP II. stupně povrchového zdroje vody nebo pouze v OP II. stupně podzemního zdroje vody,
- on-line registr distributorů POR pro profesionální uživatele
- on-line registr držitelů osvědčení o odborné způsobilosti osob pro nakládání s POR.

Pro prodejce POR (distributory POR) je na webových stránkách ÚKZÚZ k dispozici také průběžně aktualizovaný přehled o přípravcích, kterým skončí uvádění na trh a obdobně je zde zejména pro subjekty používající POR v rámci podnikání přehled přípravků s datem ukončení používání.

Dále ÚKZÚZ používá podle potřeby všechny způsoby komunikace – datovou schránku, osobní jednání, telefonický kontakt, e-mailovou poštu, poštovní korespondenci. Pracovníci dále používají internet a systém pro správu dokumentů. Důležitá jednání a jejich výsledky jsou zaznamenány formou zápisů, které jsou archivovány podle vnitřních pravidel ústavu.

Zdroje podporující úřední kontrolu

Vzorkování v rámci úředních kontrol je zabezpečováno na základě příslušných metodických pokynů pro jednotlivé kontrolní činnosti, které stanoví postup a dokumentaci vzorkování.

Odběr vzorků krmiv je proveden také v souladu s vyhláškou č. 415/2009 Sb. a nařízením (ES) č. 152/2009, kde je definován odpovídající postup odběru, transportu a předávání vzorků tak, aby nebyla nepříznivě ovlivněna jejich jakost. Takto odebrané vzorky jsou analyzovány v laboratořích ÚKZÚZ nebo ve smluvních laboratořích.

Laboratoří ÚKZÚZ je **Národní referenční laboratoř (NRL)** se sídlem v Brně a s regionálními pracovišti v Praze, Plané, Plzni, Lípě a Opavě. Laboratoř je akreditovaná ke zkoušení POR a dalších prostředků na ochranu rostlin, krmiv, doplňkových látek a premixů, půd, rostlinného materiálu a hnojiv.

- V krmivech se NRL zaměřuje na analýzy zakázaných, nežádoucích a jinak rizikových látek v krmivech včetně analýz jakostních znaků. NRL například provádí ve spolupráci s laboratořemi SZPI analýzy přítomnosti GMO, detekuje hladiny mykotoxinů v krmivech, provádí analýzy přítomnosti veškerého sortimentu doplňkových látek včetně homogenity doplňkových látek v krmivu nebo kontaminace. Analýzy, které zatím nelze v NRL provádět zadáváme smluvním laboratořím (např. dioxiny SZÚ Ostrava).
- Laboratorní kontrolu POR zabezpečuje Národní referenční laboratoř, Oddělení zkoušení přípravků na ochranu rostlin (NRL, OdZPOR).
- Oddělení zkoušení přípravků na ochranu rostlin (OdZPOR) je součástí NRL ÚKZÚZ v Brně. Laboratoř je akreditovaná podle ČSN EN ISO/IEC 17025 Českým institutem pro akreditaci a předmětem akreditace je fyzikální, chemické a technické zkoušení přípravků na ochranu rostlin. Laboratoř kontroluje fyzikální, chemické a technické vlastnosti POR podle FAO nebo národních specifikací. Laboratorní zkoušky jsou převážně prováděny podle mezinárodně platných metodik uvedených v CIPAC příručce, a validovanými metodami uvedenými v dokumentaci předkládané žadatelem o povolení přípravku/POR. To představuje přibližně 200 různých technik pro kontrolu fyzikálních, chemických a technických vlastností

POR a více než 800 metod pro stanovení účinných látek POR. U analyzovaných vzorků jsou prováděny zkoušky totožnosti účinných látek, kvantitativní stanovení jejich obsahu a kvalitativní, popř. kvantitativní stanovení nečistot a formulačních přísad. U přípravků EC formulací je kontrolován také obsah xylynu. Uvedené zkoušky jsou prováděny převážně metodou kapalinové a plynové chromatografie. Kontroly přípravků/POR ze souběžného dovozu jsou navíc rozšířeny o detailní srovnávací chromatografické analýzy profilu nečistot s referenčním přípravkem/POR. U vzorků POR odebraných na podnět třetí strany je mimo jejich identifikace i detailně analyzováno jejich chemické složení všemi vhodnými a dostupnými laboratorními postupy a technikami.

OdZPOR se aktivně se podílí na činnosti CIPAC (Collaborative International Pesticides Analytical Council) při mezilaboratorní validaci metod zkoušek a s vynikajícími výsledky se pravidelně zúčastňuje mezinárodních mezilaboratorních testů, organizovaných AAPCO (Association of American Pesticide Control Officials) a belgickou laboratoří AFSCA (Laboratoire fédéral pour la Sécurité alimentaire).

Diagnostické laboratoře zaměřené na diagnostiku škodlivých organismů jsou součástí Odboru diagnostiky, který má 4 diagnostické laboratoře - umístěné v Olomouci, Havlíčkově Brodě, Opavě a v Praze.

- Diagnostická laboratoř Olomouc se člení na laboratoře bakteriologie, biochemie, entomologie, mykologie, nematologie, virologie a pracoviště podpory integrované ochrany rostlin, které vykonávají činnosti na těchto úsecích.
- Diagnostická laboratoř Praha vykonává činnosti na úseku nematologie a úřední zkoušky rezistence brambor proti rakovině bramboru a hád'átku bramborovému a hád'átku nažloutlému a ověřování a identifikaci patotypů těchto škodlivých organismů.
- Diagnostická laboratoř Havlíčkův Brod vykonává činnosti na úseku rostlinolékařské diagnostiky zaměřené především na bakteriózy bramboru pod metodickým vedením odpovědných útvarů Odboru diagnostiky.
- Diagnostická laboratoř Opava monitoruje letové aktivity mšic na základě diagnostiky denních úlovků mšic z 5 sacích pastí typu Johnson – Taylor, jejichž rozmístění reprezentuje hlavní pěstitelské oblasti ČR. Sleduje se letová aktivita u 2 rodů a 14 hospodářsky významných druhů mšic.

Laboratoře odboru diagnostiky byly v lednu 2008 akreditovány podle ČSN EN ISO/IEC 17025 Českým institutem pro akreditaci, v současnosti mají laboratoře (ve 4 diagnostických laboratořích) akreditováno celkem 12 zkoušek. Platnost osvědčení o akreditaci je nyní do roku 2021.

Diagnostické laboratoře vedle zajištění vlastní rostlinolékařské diagnostiky plní funkci ústředního zdroje směrodatných informací v příslušných úsecích odborných rostlinolékařských činností, spolupracují s obdobně zaměřenými pracovišti členských států Evropské unie, koordinují spolupráci referenčních laboratoří v oblastech svého zaměření a spolu s referenčními laboratořemi jsou expertní základnou pro zajištění výkonu státní správy v oblastech svého zaměření.

Ostatní zdroje

Informační a komunikační technologie zahrnují veškerý používaný HW a systémový, aplikační a kancelářský SW, elektronickou poštu, stacionární a mobilní telefonní přístroje, tiskovou a kopírovací techniku. Inspektoři mají k dispozici služební vozidla, vzorkovací pomůcky a notebooky s připojením na internet. Příslušné vnitřní předpisy ústavu stanoví veškerá bezpečnostní opatření včetně používání internetu a intranetu (přístupová práva apod.) a požadavky na nákup, provoz a údržbu těchto zařízení. K dispozici jsou různé informační systémy a aplikace jako je registr krmivářských provozů, LIMS, aplikace Monitoring, LPIS, IZR, SZR, STATPOR, Vnější karanténa,

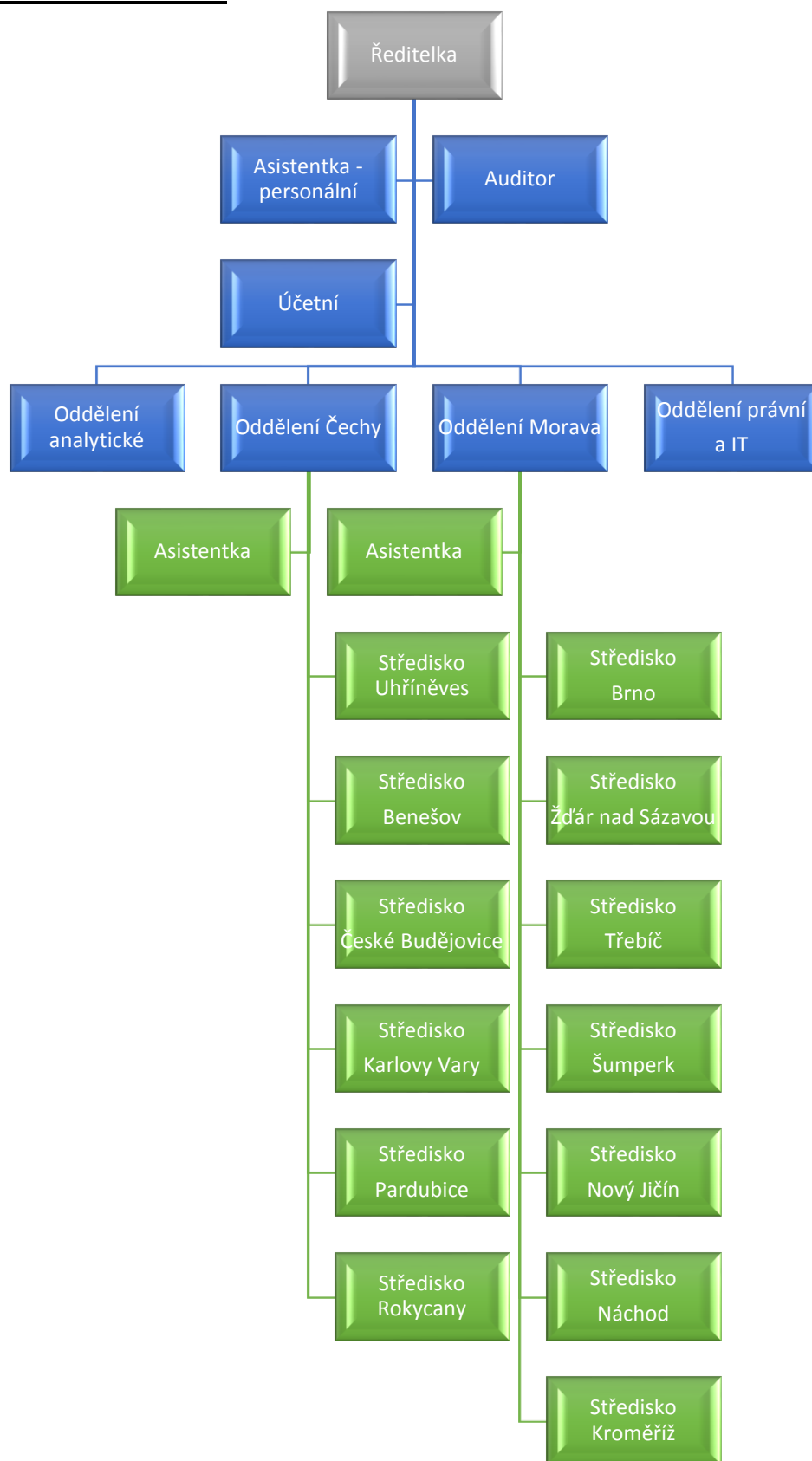

program PPP, Spisová služba (součástí je Datová schránka), LDAP (adresář), Registr subjektů aj. Tyto aplikace jsou vzájemně propojeny.

Principy financování úředních kontrol

ÚKZÚZ je rozpočtová organizace finančně řízená MZe. Jako organizační složka státu je financována ze státního rozpočtu. Příjmy a výdaje ÚKZÚZ jsou příjmy a výdaji státního rozpočtu. Rozpočet ÚKZÚZ může zahrnovat pouze příjmy a výdaje na činnosti vymezené ve zřizovací listině, případně stanovené zákonem. Vedoucí jednotlivých regionálních pracovišť plánují finanční zdroje tak, aby byly vždy dostatečné pro plnění základních úkolů inspekce.

Organizační struktura ČPI

Vymezení, struktura a organizace

Kompetence České plemenářské inspekce jsou vymezeny v zákoně č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon). Dále postupuje podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a podle zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Inspekce

- kontroluje, jak chovatelé, uznaná chovatelská sdružení, chovatelské podniky prasat, oprávněné osoby, provozovatelé jatek, provozovatelé líhni, provozovatelé shromažďovacích středisek, obchodníci, dopravci, uživatelská zařízení, asanační podniky, určená osoba, účastníci Národního programu a pověřená osoba dodržují povinnosti stanovené v plemenářském zákoně
- kontroluje osoby, které vykonávají činnost, k níž je třeba podle tohoto zákona souhlas, uznání, určení nebo pověření ministerstva
- zjišťuje příčiny nedostatků a osoby za ně odpovědné a ukládá opatření k odstranění těchto nedostatků a jejich příčin, včetně termínu pro jejich odstranění
- projednává přestupky a jiné správní delikty
- může ukládat zvláštní opatření
- kontroluje splnění opatření uložených k odstranění zjištěných nedostatků a jejich příčin včetně termínu pro odstranění
- kontroluje splnění uložených zvláštních opatření, po jejich splnění ruší rozhodnutí o uložení zvláštních opatření
- kontroluje plnění povinností stanovených přímo použitelnými předpisy EU v oblasti šlechtění, plemenitby, označování a evidence zvířat fyzickými a právníckými osobami,

a dále

- kontroluje dodržování postupů testování vyjmenovaných hospodářských zvířat
- provádí kontroly na úseku šlechtění a plemenitby vyjmenovaných hospodářských zvířat, označování a evidence zvířat, nařízené ministerstvem, a kontroly podle zvláštního zákona v souladu s předpisy EU, v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

V čele ČPI stojí ředitelka organizace, která řídí 4 oddělení. Někteří pracovníci jsou jí přímo podřízeni.

- Vedoucí *Oddělení kontroly Čechy*
- Vedoucí *Oddělení kontroly Morava*
- Vedoucí *Analytického oddělení*
- Vedoucí *Oddělení právního a IT*
- Účetní a personální
- Auditor

Lidské zdroje

ČPI má k 31. 12. 2018 celkem 61 zaměstnanců. V rámci obou oddělení tzn. 13 středisek, rozmístěných v celé ČR, pracuje celkem 44 kontrolujících inspektorů. Všichni inspektoři jsou proškoleni tak, aby mohli provádět jak kontroly označování a evidence, tak kontroly šlechtění a plemenitby.

Sídlo ČPI je v Praze 2, Slezská 100/7, sídla oddělení jsou v Praze – Uhříněvsi a v Brně, střediska jsou umístěna v Praze-Uhříněvsi, Benešově, Českých Budějovicích, Rokycanech, Karlových Varech, Pardubicích, Náchodě, Žďáru nad Sázavou, Třebíči, Brně, Novém Jičíně, Šumperku a Kroměříži.

Kompetence činností:

Ústředí:

Na ústředí je zaměstnáno celkem 11 pracovníků (8 pracovníků má vysokoškolské vzdělání a 3 středoškolské). Tito pracovníci zajišťují činnost legislativně-právní, personální, účetní a ekonomickou agendu, IT a audit. Dále je zde oddělení analytické, které provádí kontrolu spisů (supervize) a jejich kompletování a přípravu na poradu, kde se rozhoduje o výši sankce či zahájení správního řízení. Dále se zde zpracovávají metodické pokyny a vnitřní pokyny pro zaměstnance.

Střediska:

Inspektoři provádějí kontrolní činnost přímo u chovatelů nebo pomocí databáze v kanceláři. Z jednotlivých kontrol je vypracován protokol, který je vyhotoven zpravidla ve dvou kopiích pro chovatele a pro oddělení, kam je neprodleně po kontrole odeslán. Počet vyhotovených kopií protokolu se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

Oddělení:

Na obou odděleních je dohromady zaměstnáno 50 zaměstnanců. 46 má vysokoškolské vzdělání a 4 středoškolské. Z celkového počtu 50 zaměstnanců je 44 inspektorů, kteří provádí úřední kontroly. Vedoucí oddělení řídí a kontrolují inspektory na střediscích.

Podávání zpráv a komunikační kanály

Základním prvkem interní komunikace jsou webové stránky Inspekce a tzv. „Chráněná sekce“. Chráněná sekce je zabezpečena proti externímu vstupu a umožňuje sdílení různých dokumentů. V chráněné sekci jsou umístěny formuláře, metodiky a informace důležité pro pracoviště v celé republice a všechny zaměstnance. Také jsou zde umístěny zásadní vnitřní předpisy Inspekce. Každý zaměstnanec má vlastní e-mailovou adresu pro komunikaci uvnitř i vně Inspekce. Další interní komunikace je umožněna využíváním mobilní i pevné sítě telefonů. Ostatní informace z porad jsou předávány na jednotlivé oddělení přes vedoucí a dále formou školení nebo porad oddělení.

Veškeré podklady ke kontrolám označování a evidence hospodářských zvířat jsou získávány z Integrovaného registru zvířat databáze ústřední evidence, který spravuje Ministerstvo zemědělství. Zde jsou získávány informace o chovatelích, hospodářstvích i o narození, přemístění a původu zvířat. Databáze poskytuje soupisy zvířat pro inventury a pro posuzování historie jejich pohybů během života. ČPI vkládá do databáze kompletní informace o kontrolách na hospodářstvích a odesílá zprávy pro platební agenturu z kontrol cross-compliance. Od 1. 11. 2009 byla spuštěna interní databáze Easy Work, která slouží ke komunikaci mezi jednotlivými složkami ČPI a k elektronické archivaci veškerých dokumentů.

Ostatní zdroje

Služební vozidla, čtečky čipových identifikátorů, mobilní telefony, mobilní kanceláře (notebook + tiskárna), pomůcky pro odběr a přepravu vzorků, osobní ochranné pracovní pomůcky, dalekohledy, digitální fotoaparáty.

Principy financování kontrol

ČPI je rozpočtová organizace. Je financována ze státního rozpočtu. Vedoucí jednotlivých oddělení plánují ve spolupráci s ředitelkou ČPI a ekonomickým oddělením finanční zdroje tak, aby byly vždy zajištěny dostatečné zdroje pro plnění základních úkolů inspekce.

Oddíl 3.8 Přenesení úkolů na kontrolní subjekty

SZPI

Ústřední inspektorát a inspektorát jsou oprávněny přibírat k provedení odborných činností souvisejících s výkonem kontroly i jiné odborníky. Přibrání odborníci jsou oprávněni a povinni plnit úkoly v rozsahu pověření daného jim ústředním inspektorátem nebo inspektorátem; nemohou však ukládat opatření a sankce (zákon č. 146/2002 Sb., o SZPI a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

V souladu s článkem 5 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 pověřuje SZPI laboratoře k provedení analýz, tj. SZPI jmenuje podle článku 12 laboratoře, které mohou provádět analýzy vzorků odebraných při úředních kontrolách. Jedná se o externí laboratoře (nejsou součástí SZPI), které splňují požadavky ČSN EN ISO/IEC 17025 a postupují v souladu s ustanovením článku 11 a 12 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Pověřené laboratoře jsou ze strany SZPI hodnoceny a to zejména z pohledu plnění ustanovení článku 11 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Postup pro pověření laboratoří upravuje vnitřní předpis.

ÚKZÚZ

Ekologické zemědělství je legislativně zakotveno v zákoně č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství. Podle § 2 zákona je Ministerstvo zemědělství příslušným orgánem pro ekologické zemědělství, konkrétně odbor environmentální a ekologického zemědělství MZe dohlíží jako zodpovědný orgán na výkon kontroly a certifikace v ekologickém zemědělství. Podle nařízení Rady č. 834/2007 spadá od ledna 2009 kontrola ekologického zemědělství pod požadavky nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Kontrolu provádějí soukromé kontrolní subjekty (organizace) a také státní dozorové orgány, mezi něž patří i ÚKZÚZ. Kontroly ÚKZÚZ cílí na ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv, potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat. V podnicích ekologického zemědělství vykonává obvykle namátkové kontroly pravidel ekologické produkce založené na výsledcích rizikové analýzy nebo na vyžádání ze strany Ministerstva zemědělství.

Ekologické zemědělství

Ministerstvo zemědělství na základě § 29 zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství pověřuje kontrolní organizace, které provádějí kontrolu a certifikaci registrovaných osob podnikajících v ekologickém zemědělství, tj. ekologických podnikatelů, výrobců a zpracovatelů biopotravin a bioproduktů, obchodníků a dalších registrovaných osob ve smyslu zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství. Ministerstvo zemědělství pověřilo 4 soukromé kontrolní a certifikační subjekty:

- KEZ o.p.s., Poděbradova 909, 537 01 Chrudim, www.kez.cz
- ABCERT AG, organizační složka, Komenského 1, 586 01 Jihlava, www.abcert.cz
- Biokont CZ, s.r.o., Měříčkova 34, 621 00 Brno, www.biokont.cz
- BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC. s.r.o., Olbrachtova 1, 140 02 Praha 4, www.ekozemedelstvi.cz.

Každý kontrolní subjekt má s MZe podepsanou smlouvu, na základě které je pověřen ke konkrétním činnostem v oblasti kontroly a certifikace v ekologickém zemědělství.

Kontrolní organizace (KO) zajišťují kontrolní činnosti spojené s vydáním osvědčení o původu bioproduktu, biopotravin nebo ostatního bioproduktu.

Kontrolní subjekty jsou na základě smlouvy s MZe oprávněny především k těmto činnostem:

- provádět kontrolu osob, na které se vztahují požadavky pravidel pro ekologickou produkci (Uvedené kontrolní organizace mají povinnost vykonat u každého registrovaného ekologického podniku kontrolu alespoň 1x za rok. Zároveň mají povinnost vykonat alespoň u 10% podniků další namátkovou kontrolu (na základě analýzy rizik) a musí odebrat alespoň u 5% podniků kontrolní vzorky za účelem analýzy možného použití nepovolených látek. V případě podezření na porušení pravidel ekologické produkce jsou KO povinny odebrat vzorek vždy.)
- vydávat osvědčení o původu produktů ekologického zemědělství,
- provádět vstupní kontrolu u žadatelů, kteří se registrují do systému ekologického zemědělství,
- hlásit závažné nesoulady mající vliv na ekologický status produktu, zaslat podněty pro zahájení řízení o přestupku a prověřit podněty od ministerstva
- provádět v registru evidence půdy (LPIS) audit půdních bloků, které spadají do režimu přechodného období, nebo ekologického zemědělství
- provádět analýzu rizik u kontrolovaných subjektů
- zasílat plány kontrol na MZe do 5. dne v měsíci
- kontrolní organizace jsou povinny si vzájemně předávat informace v případě přestupu klientů.

4.3.3 Organizace a řízení úředních kontrol příslušnými orgány

Oddíl 3.2. Obecné požadavky na JIVVPK

MZ

Každý provozovatel potravinářského podniku v sektoru společného stravování je povinen oznámit v listinné podobě nebo způsobem umožňujícím dálkový přenos dat zahájení výkonu předmětné činnosti nejpozději v den zahájení této činnosti příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví (§ 23 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Každá krajská hygienická stanice vede databázi provozovatelů, která je průběžně aktualizována.

Databáze evidovaných provozovatelů nejsou veřejně přístupné, ale od roku 2011 je seznam evidovaných subjektů zveřejňován na webových stránkách MZ (http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/seznam-evidovanych-provozoven_3452_5.html) a každé 3 měsíce je seznam provozoven aktualizován. K datu 31. 12. 2018 bylo v databázích zaregistrováno 63 870 provozoven poskytující stravovací služby a 12 786 provozoven školního stravování. V sektoru předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami povinnost registrace výrobců a dovozců není stanovena.

Kontrolní činnost orgánů ochrany veřejného zdraví (dále jen „OOVZ“) v oblasti potravin a materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami je vymezena zákonem č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem o potravinách a zákonem č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o kontrolu obsahu látek v předmětech určených pro styk s potravinami, zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o prodej výrobků a poskytování služeb, které jsou upraveny zákonem o ochraně veřejného zdraví a zákonem č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků).

Úřední kontroly jsou prováděny na základě:

- a) centrálních kontrolních plánů a cílených akcí vyhlášených hlavním hygienikem
- b) regionálních akcí místně příslušných krajských hygienických stanic a
- c) ostatních akcí vyplývajících ze situace územního pracoviště (místní úroveň).

Frekvence kontrol vychází z plánu kontrolní činnosti a z hodnocení rizika spojených s daným typem provozovny podle cílové skupiny spotřebitelů, sortimentu, denní produkce, způsobu zásobování vodou, hygienického standardu provozovny a dosavadním výsledkům kontrol v provozovně, tzn., že větší pozornost je věnována zařízením s výrobou pokrmů a zařízením poskytujícím stravovací služby v rámci zdravotních a sociálních služeb a stravování dětí. Současně se vychází z personálních možností pracoviště.

Minimální frekvence kontrol

1. kategorie – bez výroby, přípravy a zpracování potravin - nejméně 1x za 5 let.

Příklady provozoven: čajovny, pivnice, bary, herny, kantýny, nevyvařující provozovny typu pohostinství, stánky apod.

2. kategorie – provozovny s výrobou, přípravou a zpracováním potravin a jejich uváděním do oběhu s omezeným rizikem - nejméně 1x za 3 roky.

Příklady provozoven: malé a střední provozovny s nižší kapacitou výroby, malým počtem zaměstnanců, výdejny jídla, kavárny apod.

3. kategorie – provozovny s výrobou, přípravou a zpracováním potravin a jejich uváděním do oběhu, kdy nelze vyloučit zásadní riziko ohrožení zdraví spotřebitele - nejméně 1x ročně.

Příklady provozoven: sociální služby, nemocniční stravovací zařízení, provozovny s vysokým počtem strážníků (kapacita víc než 500 jídel), stravování potravinářů apod.

Výkon úředních kontrol je prováděn formou kontrol plánovaných a neplánovaných. Plán je sestavován podle metodiky Hlavního hygienika ČR na základě „Metodiky pro sestavování kontrolních plánů“ pro daný rok.

Výsledkem provádění kontrol podle kontrolních plánů je dosažení poměrně srovnatelného počtu kontrol ve všech krajích za určité období. K zajištění standardizace z hlediska kvalitativního slouží jednotné kontrolní postupy stanovené MZ a standardizace činnosti KHS. Kromě sjednocení rozsahu a četnosti kontrol slouží kontrolní plány rovněž k usměrnění kontrol z hlediska priorit podle aktuálního stavu veřejného zdraví a jeho ochrany. Respektují i požadavky specifické problematiky veřejného zdraví v jednotlivých krajích. KHS je umožněno zaměřit se při výkonu státního zdravotního dozoru na oblasti, které představují problémy na regionální úrovni a na které bylo nutné soustředit pozornost. Priority dozoru a četnost kontrol jsou KHS stanovovány na základě analýzy rizika a znalosti problematiky v jednotlivých regionech. Priority stanovené na centrální úrovni souvisí s vývojem na úrovni Evropské unie a s oblastmi mající celostátní dosah.

Podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů, hygienické stanice vykonávají státní zdravotní dozor podle kontrolních plánů, které určují priority činnosti úseku ochrany veřejného zdraví. MZ tyto kontrolní plány přezkoumává, zároveň má oprávnění konkretizovat kontrolní postupy a stanovit rozsah a četnost kontrol.

Kontrolní plán je každoročně analyzován a na základě výsledků z předchozích let upravován pro další rok. Provádí se srovnávání mezi jednotlivými kraji a hledání příčin případných rozdílů v jeho plnění. Při tvorbě kontrolního plánu se přihlíží ke skutečnému počtu zaměstnanců regionálních pracovišť, každoročně se zpřesňují a zjednodušují kritéria a kontrolní plány jsou vytvářeny tak, aby je regionální pracoviště mohla snadno sestavit.

Kontrolními plány je pokryta pouze část úředních kontrol, resp. část tzv. běžného hygienického dozoru, kterou je možné dopředu naplánovat. Kromě toho budou prováděny kontroly, které nelze předem stanovit, jako je šetření stížností apod. Tyto kontroly jsou vykonávány nad rámec stanovených kontrolních plánů.

Do plánu kontrol nejsou zahrnuty další činnosti jako je například posuzování projektových dokumentací potravinářských provozoven v souvislosti se zahájením jejich činnosti, změnou užívání, nebo kolaudacemi, šetření v souvislosti s onemocněním z potravin nebo oznámením ze systému RASFF, vyřizování stížností nebo provádění následných kontrol na zjištění odstranění nedostatků. Četnost kontrol v zařízeních za rok je určena na základě míry rizikovosti zařízení nebo jeho činnosti a předpokládaného počtu těchto zařízení.

Počet odebraných vzorků si stanoví každé regionální pracoviště podle dlouhodobých průměrů odebraných vzorků se zaměřením na rizikové skupiny pokrmů a potravin ve vztahu k provozovně a epidemiologické situaci. Pro plánovaný odběr vzorku k mikrobiologickému vyšetření je zpravidla prováděn odběr 1 vzorku, pokud je u vzorku zjištěna přítomnost hledaného mikroorganismu, odebírá se stejný druh výrobku v počtu, které stanoví nařízení Komise (ES) č. 2073/2005.

V roce 2015 v návaznosti na zákon č. 139/2014 Sb., kterým se změnila kompetence v oblasti dozoru nad veřejným stravováním, kdy tímto dozorem byly pověřeny rovněž dozorové orgány Ministerstva zemědělství, došlo i k úpravě kontrolních plánů. Aby nedošlo k nadměrnému zatížení provozovatelů potravinářských podniků kontrolami nad dodržováním požadavků potravinového práva, byla dohodnuta koordinace výkonu úředních kontrol v sektoru veřejného stravování. V případě výskytu

nebo podezření na alimentární onemocnění nebo otravu z potravin, šetření provádí pouze orgány ochrany veřejného zdraví bez ohledu na toto ujednání.

Oblast materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami

Výrobci - jedná se o výrobní provozovny, kde se kontroluje dodržování požadavků na výrobky přicházející do styku s potravinami z hlediska ochrany veřejného zdraví. Četnost kontroly je stanovena podle potřeby, četnost kontroly správné výrobní praxe je stanovena na 1x za 4 roky.

Dovozci - jedná se o kontrolu dodržování dovozních podmínek na výrobky přicházející do styku s potravinami z hlediska ochrany veřejného zdraví. Četnost kontrol je stanovena podle potřeby a podle vývoje na trhu.

Distribuce, prodejny - provádí se kontrola dodržování požadavků na výrobky přicházející do styku s potravinami z hlediska ochrany veřejného zdraví v distribuční síti a prodejnách. Četnost kontrol se stanoví podle potřeby.

Plán kontrolní činnosti je každoročně aktualizován a kompletní revize je prováděna v tříletých cyklech. Četnost kontrol a odběr počtu kontrolních vzorků jsou limitovány a definovány především finančními prostředky určenými na výkon státního zdravotního dozoru a personální obsazením, a dále požadavky stanovenými právními předpisy.

Veškeré prostředky na výkon státního zdravotního dozoru jsou přidělovány ze státního rozpočtu.

Dokumentované postupy

Veškeré postupy při výkonu státního zdravotního dozoru vycházejí z právních předpisů a jsou písemně zdokumentovány. Všechny standardní pracovní postupy a metodické návody, které jsou zpracovány Ministerstvem zdravotnictví, jsou k dispozici všem kontrolním pracovníkům.

Každá krajská hygienická stanice každoročně zpracovává zprávu o výsledcích kontrolní činnosti v oboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání, které jsou zveřejňovány na webových stránkách jednotlivých krajských hygienických stanic. Kromě toho jsou průběžně zveřejňovány zprávy o výsledcích regionálních kontrolních akcí, které jsou dávány k dispozici i sdělovacím prostředkům.

Na centrální úrovni se zpracovává celková roční zpráva o výsledcích v oboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání. Kromě toho probíhá pravidelná komunikace s veřejností, která má různou podobu, např. vydávání tiskových zpráv, odpovědi veřejnosti na jednotlivé dotazy, účast pracovníků orgánů ochrany veřejného zdraví na různých vzdělávacích akcích v oblasti bezpečnosti potravin, nebo vydávání propagačních materiálů.

SZPI

Registrace

Provozovatel potravinářského podniku je povinen oznámit v listinné podobě nebo způsobem umožňujícím dálkový přenos dat zahájení, změny nebo ukončení výkonu předmětu činnosti podle zákona nejpozději v den, kdy tyto skutečnosti nastaly, příslušnému orgánu dozoru s uvedením svého jména, příjmení nebo obchodní firmy, místa podnikání a adresy provozovny, jde-li o osobu fyzickou, nebo obchodní firmy nebo názvu, sídla a adresy provozovny, jde-li o osobu právnickou, dále identifikačního čísla osoby a předmětu činnosti nebo podnikání (§ 3 zákona o potravinách). K datu 01. 01. 2014 bylo v databázi SZPI zaregistrováno 48 880 provozoven, které SZPI kontroluje, k 01. 01. 2015 to bylo 52 052 provozoven, k datu 01. 01. 2016 bylo v databázi zaregistrováno 61 834 kontrolovaných provozoven a k datu 01. 01. 2018 to bylo 65 245 provozoven a k datu 01. 01. 2019 to bylo 70 198 provozoven.

Registrační formulář pro provozovatele je ke stažení na internetových stránkách SZPI na adrese: <http://www.szpi.gov.cz/clanek/oznameni-provozovatele-potravinarskeho-podniku-o-zahajeni-ukonceni-vykonu-predmetu-cinnosti.aspx>.

Dokumentované postupy

Na všechny vnitřní předpisy SZPI je uplatňován režim řízené dokumentace: vnitřní předpisy podléhají nastaveným pravidlům pro schvalování, přezkoumávání, aktualizaci, identifikaci, změny a zajištění aktuálních verzí, v souladu s požadavky normy EN ISO 9001.

Druhy vnitřních předpisů

- *Strategické dokumenty* jsou dokumenty charakterizující strategické záměry SZPI (např. Střednědobá koncepce určuje záměry a cíle SZPI)
- *Řády* – jsou vnitřní předpisy, kterým se v úřadu stabilizují důležité systémy nebo podsystemy, určující strukturu úřadu nebo základní pravidla vnitřního pořádku. Pro kontrolní činnost je základním interním předpisem Řád kontrolní činnosti, který upravuje výkon úřední kontroly v podmínkách SZPI. Specifikuje zodpovědnost zaměstnanců realizujících nebo zabezpečujících kontrolní činnost, stanoví základní pravidla pro výkon kontroly a požadavky na dokumentaci kontrolních zjištění, vymezuje základní vztahy mezi kontrolní činností a příslušnými podsystemy informačního systému SZPI, sjednocuje postupy při výkonu kontrolní činnosti atd.
- *Organizační směrnice* – jsou vnitřní předpisy, kterými se podrobněji, a zpravidla na základě příslušného řádu, upravují vlastnosti a chování prvků některého systému v úřadu. Jsou více konkrétní než řád, ale méně konkrétní než metodický pokyn.
- *Metodické pokyny* – jsou vnitřní předpisy vydávané za účelem úpravy jednotného postupu při plnění konkrétních, zpravidla termínovaných úkolů. Jde o relativně podrobný návod pro uskutečnění konkrétních kontrol. Podle metodických pokynů se realizují např. kontroly z Plánu ústředně řízených kontrol.
- *Služební předpisy* – jsou vnitřní předpisy vydané v souladu s § 11 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, které stanoví organizační věci služby, tj. podrobnosti výkonu působnosti služebnímu orgánu včetně vydávání služebních předpisů, bližší podmínky výkonu práv a povinností souvisejících se služebním poměrem státních zaměstnanců, s pracovním poměrem zaměstnanců vykonávajících činnosti podle § 5 zákona o státní službě a se služebním poměrem osob ve služebním poměru podle jiného zákona zařazených k výkonu služby ve služebním úřadu a podrobnosti týkající se systemizace a organizace služebnímu úřadu.

Dokumentace kontrolního zjištění

Každý kontrolní vstup ke kontrolované osobě musí být dokumentován. Kontrolními dokumenty jsou (dle daných okolností) protokol o kontrole, doklad o provedených kontrolních úkonech, záznam o odběru vzorku, záznam o odběru vzorku a posudek na potraviny a výrobky hodnocené na místě, opatření, nebo například zpráva z auditu.

- Základním materiálem prokazujícím kontrolní zjištění je protokol o kontrole, jehož přílohami mohou být další písemné doklady nebo jejich kopie či údaje z těchto dokladů získané při kontrole. Po provedení posledního kontrolního úkonu v rámci dané kontroly je vždy vyhotoven protokol o kontrole. Povinností kontrolních pracovníků je seznámit kontrolované osoby s obsahem protokolu o kontrole a stejnopis protokolu o kontrole jim doručit. Proti zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole může kontrolovaná osoba podat písemné a řádně odůvodněné námítky, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li v protokolu o kontrole stanovena lhůta delší. Doklad o provedených kontrolních úkonech je dokumentem, do nějž inspektor uvádí důležité skutečnosti v případech, kdy není možné nebo účelné vyhotovit přímo protokol o kontrole, např. při odběru vzorku nebo je-li kontrola vícedenní. Nemusí obsahovat ucelené kontrolní zjištění nebo právní kvalifikaci zjištěných porušení právních předpisů; doklad o provedených kontrolních úkonech protokol o kontrole nenahrazuje.

- Záznam o odběru vzorku je dokumentem popisujícím skutečnost, že byl z kontrolované šarže nebo z části šarže odebrán vzorek.
- Záznam o odběru vzorku a posudek na potraviny a výrobky hodnocené na místě je dokumentem, který se používá pro dokumentaci kontrolního zjištění při hodnocení označení, sensorických a některých analytických znaků a mikrobiologických požadavků, které provádí inspektor přímo na místě kontroly.
- Opatření je nástrojem, jak zabránit pokračování závadného, respektive protiprávního stavu. Opatření může být ve formě zákazu (jednání, které je v rozporu s právními předpisy), zajištění (potravin, zemědělských výrobků či věcí, které nesplňují nároky stanovené právními předpisy), uložení povinnosti odstranit zjištěné nedostatky, uložení povinnosti dle specifického právního předpisu ad.
- Zpráva z auditu je dokumentem, který informuje o výsledku auditu provedeného u provozovatele potravinářského podniku, jakožto jedné z forem úřední kontroly definované nařízením (ES) č. 882/2004.

Opatření v případě zjištění protiprávního stavu

Inspektor na základě výsledků provedené kontroly u kontrolované osoby:

- zakáže výrobu nebo uvádění na trh nevyhovujících zemědělských výrobků nebo potravin
- zakáže používání obalů, přístrojů a zařízení, které neodpovídají stanoveným požadavkům, nebo ke kterým není přiloženo požadované písemné prohlášení
- zakáže užívání prostor pro výrobu a uvádění na trh zemědělských výrobků a potravin, pokud nesplňují stanovené podmínky, které umožňují uchovat jejich bezpečnost
- zakáže užívání prostor pro výrobu nebo uvádění na trh zemědělských výrobků nebo potravin, pokud kontrolovaná osoba neumožnila inspektorovi vstupovat na pozemky, do staveb nebo do jiných prostor v souladu s jeho oprávněním podle zákona č. 255/2012 Sb.
- zakáže používání obalů nebo etiket, jestliže informace na nich uvedené jsou v rozporu s požadavky stanovenými zvláštním právním předpisem nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie
- nařídí zničení nebezpečných zemědělských výrobků, potravin, anebo výrobků z révy vinné, které nelze uvést na trh podle přímo použitelného předpisu EU
- uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků
- uloží opatření k zajištění na trh uváděných zemědělských výrobků nebo potravin v případě, kdy jsou tyto označeny nebo nabízeny klamavým způsobem, případně které nesplňují požadavky stanovené zvláštními nebo přímo použitelnými předpisy
- uloží opatření k zajištění zemědělských výrobků, potravin nebo dalších věcí, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis
- pozastaví uvádění na trh zemědělských výrobků nebo potravin, při podezření, že nejsou bezpečné
- stanoví způsob zpracování vinných hroznů sklizených na vinici vysazené v rozporu se zákonnými požadavky, nebo produktů vyrobených z těchto vinných hroznů
- uloží povinnost provádět na náklady kontrolované osoby rozbory v laboratoři
- zakáže jednání, které je protiprávní podle nařízení (EU) č. 2006/2004 a kterého se kontrolovaná osoba dopustila na území EU či v jiném státě tvořícím EHS, za předpokladu, že takové jednání poškozuje nebo může poškodit společný zájem spotřebitelů
- uloží další opatření ve smyslu platných právních předpisů, například podle nařízení (ES) č. 882/2004, zákona č. 40/1995 Sb. nebo zákona č. 634/1992 Sb.

Při zjištění porušení ustanovení právních předpisů, je-li to možné, přiměřené a účelné, jsou inspektoři povinni vydat opatření podle § 5 odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb. Pokud kontrolovaná osoba s vydaným opatřením nesouhlasí, může proti němu podat, nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne jeho oznámení, písemné odvolání.

Priority kontrol:

SZPI koncipuje kontrolu tak, aby svou činností pokryla všechny kompetence svěřené jí právními předpisy; kontroly jsou tedy zaměřené na hygienu potravin, sledovatelnost, bezpečnost potravin, odhalování falšování a klamání, jakost, označování potravin atd.

Důležitými kritérii při sestavování plánů kontrol jsou zejména:

- požadavky a doporučení Ministerstva zemědělství
- JIVVPK, doporučení Evropské komise
- notifikace v systému rychlého varování pro potraviny a krmiva
- změny právních předpisů
- analýzy výsledků kontrol, stanoviska či doporučení oborových porad
- aktuální zjištění inspektorů v terénu, znalost místních podmínek
- podněty spotřebitelů, profesních svazů, spotřebitelských organizací, provozovatelů či veřejných médií
- výsledky vědeckého výzkumu (zjištění nových rizik, které je třeba ovládat),
- informace od jiných orgánů státní a veřejné správy
- zjištění partnerských organizací v zahraničí
- poznatky evropských a světových institucí atd.

Plán kontrolní činnosti SZPI

Vychází z nařízení EP a R č. 882/2004, nařízení EP a R č. 178/2002, nařízení EP a R č. 852/2004, ze zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů, ze zákona o potravinách, včetně jeho prováděcích vyhlášek, a z centrálního řízení ústředních kontrol SZPI.

Cíle plánování

- realizovat koncepci kontroly stanovenou vedením SZPI
- vytvořit předpoklad pro rovnoměrné a efektivní využití pracovních sil a finančních a materiálních zdrojů
- zajistit jednotné přístupy, jednotné provedení kontrol a zpětnou vazbu (vypracování zpráv, vyhodnocení plánu).

Základními plánovacími dokumenty pro každý kalendářní rok jsou „Plán ústředně řízených kontrol“, „Program auditů provozovatelů“ a „Plány kontrol inspektorátů“.

Plán ústředně řízených kontrol stanoví základní rámec kontrolní činnosti SZPI na každý rok. Na jeho základě jsou sestavovány roční plány inspektorátů. Obsahuje tzv. kontroly tématické (kontroly zaměřené na určité specifické téma potravinového práva), kontroly celoroční (kontroly obvykle většího rozsahu) a kontroly doporučené (do ročních plánů inspektorátů).

Program auditů provozovatelů stanoví roční plán pro kontroly formou auditu.

Pravidelně (každoročně) opakujícími se akcemi Plánu ústředně řízených kontrol jsou, kromě jiných, Plánovaná kontrola cizorodých látek v potravinách, Plánovaná mikrobiologická kontrola potravin nebo Kontrola potravin (surovin) zaměřená na přítomnost genetické modifikace.

Roční plány inspektorátů jsou zpracovány v návaznosti na Plán ústředně řízených kontrol. Jsou koncipovány jako „Plán kontrol inspektorátu“ - pro konkrétní rok (zahrnuje tématické kontroly) a Plán komplexních kontrol inspektorátu - pro konkrétní rok (zde jsou naplánovány komplexní kontroly provozovatelů = systematické kontroly hygieny, systémů HACCP a sledovatelnosti, popřípadě kontroly i dalších oblastí potravinového práva).

Koordinace úředních kontrol

V rámci úřadu je koordinace kontrol zajišťována na různé úrovni a různými způsoby. Základem této koordinace je PLÁN ÚSTŘEDNĚ ŘÍZENÝCH KONTROL, který se vypracovává na každý rok. Obsahuje kontroly tematické, celoroční a obvykle i kontroly doporučené. Na každou kontrolu je vypsán metodický pokyn nebo směrnice, které zajišťují jednotné metodické vedení kontroly.

Kromě toho probíhají ještě ústředně koordinované kontroly mimořádné, které se uskutečňují neplánovaně, podle aktuálních potřeb a mimořádně vyvstalých situací. Mimořádné kontroly jsou obvykle koordinovány prostřednictvím metodického dopisu, který zajišťuje operativní metodické vedení a včasné provedení kontroly. Z kontrol jsou zpracovány souhrnné zprávy dosažitelné na Intranetu SZPI.

Rezervace kapacit laboratoří

Nedílnou součástí ročního plánu kontrolní činnosti je plán kapacit laboratoří SZPI, který je průběžně aktualizován o nově zavedené metody zkoušení. Rezervace kapacit laboratoří je dvoustupňová, nejprve je zarezervována kapacita laboratoří pro ústředně řízené kontroly, následně si zajišťují inspektoráty rezervaci kapacit dle svých potřeb/plánů a to pomocí rezervačního systému umístěného v informačním systému SZPI. Tento rezervační systém zahrnuje i přehled analýz, které mohou v případě potřeby zajistit externí laboratoře, jmenované SZPI.

Četnost kontrol a počty kontrolních vzorků jsou limitovány a definovány:

- finančními prostředky, které jsou SZPI přidělovány ze státního rozpočtu
- analýzou rizika u komplexních kontrol provozoven
- rizikovostí komodity
- rizikovostí analytu
- požadavky definovanými v právních předpisech EU;
- programem auditů
- ad hoc kontrolními zjištěními (např. RASFF).

Některé typy kontrol

Kontrola internetového obchodu

Kontrola dodržování požadavků potravinového práva a předpisů týkajících se ochrany spotřebitele a reklamy při prodeji potravin prostřednictvím internetových obchodů včetně sociálních sítí probíhá kontinuálně v průběhu celého roku. SZPI při kontrole využívá jak standardní nástroje a metody, tak specifické zákonné oprávnění k provedení kontrolního nákupu pod skrytou identitou pomocí technických prostředků informačních a komunikačních technologií, které nejsou zapojeny do virtuální privátní sítě SZPI. Institut kontrolního nákupu je pro SZPI jedním z hlavních nástrojů, který umožňuje provést jak efektivní kontrolu, tak zajistit relevantní důkazy pro případné správní řízení o uložení pokuty.

Internetový prodejce nabízející potraviny je z hlediska potravinového práva považován za provozovatele potravinářského podniku a nese plnou zodpovědnost za dodržování právních předpisů v této oblasti. SZPI proto kontroluje, zda prostřednictvím internetu na trh uvádí bezpečné a jakostní potraviny a dodržuje ostatní požadavky (hygiena, způsob přepravy, skladování a manipulace s potravinami, oznámení o zahájení činnosti aj.). Velká pozornost je věnována také kontrole uváděných informací o potravinách včetně nepovolených zdravotních a výživových tvrzení a kontrole nekalých obchodních praktik.

Největší zastoupení při kontrole internetového prodeje mají doplňky stravy. Velké množství kontrol je prováděno na základě podnětů spotřebitelů. SZPI se rovněž zapojuje do koordinovaných kontrolních akcí v oblasti e-commerce, které organizuje EK.

Některé potraviny jsou v určitých případech nabízeny na webových stránkách, které cílí na českého zákazníka, ale dodavatel sídlí obvykle mimo území EU. Kontrola těchto dodavatelů je mimo územní

kompetence SZPI, která proto na svých webových stránkách vytvořila a postupně aktualizuje seznam těchto potenciálně rizikových webových stránek (viz. <http://www.szpi.gov.cz/clanek/seznam-rizikovy-ch-webovych-stranek-a-vyro-bku.aspx>).

Kontrola prvovýroby

SZPI kontroluje, zda jsou ve fázích před sklizní a po sklizni dodržovány hygienické požadavky pro prvovýrobu a související postupy uvedené v příloze I, části A nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004. Ověřuje, zda PPP do nejvyšší možné míry zajistil, aby produkty prvovýroby byly chráněny před kontaminací s přihlédnutím k jejich pozdějšímu zpracování a zda jím vyprodukované zemědělské výrobky nebo potraviny splňují požadavky na bezpečnost a sledovatelnost potravin dle článku 14, resp. článku 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002.

Kontroly podmíněnosti (Cross Compliance)

SZPI provádí kontroly Cross Compliance od 1. 1. 2011 na základě nařízení EP a Rady (EU) č. 1306/2013 a nařízení vlády č. 48/2017 Sb., o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor. Konkrétně se jedná o plnění povinných požadavků na hospodaření PPH 4/1 – 4/7. Kontroly podmíněnosti podléhají všichni žadatelé, kteří žádají o přímé platby, dále některé podpory osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem a jejich výběr probíhá na základě rizikové analýzy, náhodného výběru nebo podnětu třetí osoby.

Střednědobá koncepce kontroly doplňků stravy a potravin pro zvláštní výživu

V souvislosti s dlouhodobě problematickou situací v oblasti prodeje doplňků stravy a potravin pro zvláštní výživu byla na konci roku 2010 přijata střednědobá koncepce s cílem posílit kontrolu doplňků stravy a potravin pro zvláštní výživu, zvýšit informovanost provozovatelů potravinářských podniků a upravit zásady vzájemné součinnosti MZd a SZPI. Za tímto účelem byla v rámci SZPI sestavena pracovní skupina, jejímž úkolem je sjednocovat kontrolní postupy, navrhnout systémová opatření, určovat priority kontroly, poskytovat odbornou pomoc a konzultace při řešení složitých případů.

Kontroly SZPI v této oblasti se prioritně zaměřují na doplňky stravy, které nebyly notifikovány MZd (do 31. 12. 2014), resp. MZe (od 1. 1. 2015), doplňky stravy obsahující zakázané složky a farmakologicky účinné látky, potraviny pro zvláštní výživu určené pro sportovce obsahující nepovolené látky s anabolickým účinkem a některé složky léčivých přípravků. Velká pozornost je věnována také nebezpečí klamání spotřebitele z hlediska složení doplňků stravy, ale i nekalých praktik při jejich nabízení.

Zvláštní pozornost je věnována rovněž zdravotním a nutričním tvrzením, a to zejména z pohledu zakázaných léčebných tvrzení, tvrzení týkajících se vývoje a zdraví dětí a tvrzení o snížení rizika onemocnění.

V roce 2016 došlo k výrazné změně týkající se právních předpisů souvisejících s potravinami pro zvláštní výživu. Dne 20. 7. 2016 se stalo použitelným nařízením (EU) č. 609/2013 o potravinách určených pro kojence a malé děti, potravinách pro zvláštní lékařské účely a náhradě celodenní stravy pro regulaci hmotnosti a o zrušení směrnice Rady 92/52/EHS, směrnic Komise 96/8/ES, 1999/21/ES, 2006/125/ES a 2006/141/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/39/ES a nařízení Komise (ES) č. 41/2009 a (ES) č. 953/2009. Toto nařízení představuje nový koncept týkající se potravin pro zvláštní výživu, neboť ruší definici „potravin pro zvláštní výživu“ a stanovuje požadavky pouze na vybrané kategorie potravin určené pro specifické citlivé skupiny populace. SZPI veškeré tyto změny reflektuje a bude i nadále pokračovat v kontrolách zaměřených na tyto vybrané druhy potravin.

Předmětem kontrol SZPI je rovněž přítomnost dosud neschválených potravin nového typu. Jedním z důležitých cílů koncepce je zvýšit frekvenci a intenzitu kontrol doplňků stravy a vybraných kategorií potravin nabízených prostřednictvím internetových obchodů, které se v předchozím období ukázaly jako rizikové z hlediska nabídky nebezpečných potravin a rovněž z hlediska klamání spotřebitelů.

SZPI usiluje o zvýšení ochrany zájmů spotřebitelů rovněž alternativními cestami, jejichž cílem by mělo být zlepšení povědomí spotřebitelů o možných rizicích spojených s prodejem doplňků stravy a vybraných kategorií potravin, zejména při prodeji přes internet. Na webu SZPI byla vytvořena zvláštní sekce zaměřená na problematiku doplňků stravy a potravin pro sportovce. Webové stránky SZPI jsou jedním z účinných nástrojů, které SZPI využívá k informování provozovatelů potravinářských podniků o platných právních předpisech nebo zjištění nebezpečných výrobků. Závažná zjištění nebezpečných a klamavě označených výrobků jsou rovněž umísťována na webu SZPI v sekci Potraviny na pranýři.

Kontroly v oblasti společného stravování

SZPI vykonává dozor v provozovnách společného stravování od 1. 1. 2015, kdy došlo k rozšíření kompetencí SZPI v rámci novely zákona o potravinách (zákon č. 139/2014 Sb., kterým se mění zákon o potravinách). Cílem rozšíření kompetencí SZPI bylo zvýšení intenzity kontrol provozovatelů společného stravování a zajištění komplexnější ochrany spotřebitelů při poskytování stravovacích služeb. V souladu se závěry mezirezortního jednání mezi MZe a MZ ze dne 30. 10. 2014 o koordinaci výkonu úředních kontrol v sektoru veřejného stravování jsou v působnosti Státní zemědělské a potravinářské inspekce níže uvedené typy zařízení:

- herny, bary, diskotéky, pivnice, vinárny, vinotéky, výčepy, čajovny
- automaty na veřejných místech
- provozovny zajišťující pouze výrobu pokrmů a jejich distribuci (bez konzumace v provozovně)
- stravovací služby poskytované v maloobchodních prodejnách
- stravovací služby poskytované v rámci čerpacích stanic
- cukrárny
- "kamenné" provozovny rychlého občerstvení (s výjimkou řetězců rychlého občerstvení)
- poskytování stravovacích služeb na palubách dopravních prostředků
- stánky s občerstvením v rámci farmářských trhů
- restaurace (2/3 provozovatelů restaurací je v působnosti SZPI)

Kontrola SZPI v sektoru společného stravování se zaměřuje obecně na systémy řízení bezpečnosti potravin (FSMS) – splnění nezbytných hygienických požadavků PRPs (GHP/GMP), postupy založené na zásadách HACCP, sledovatelnost potravin.

Prioritou kontrol SZPI u provozovatelů zařízení společného stravování je dodržování hygienických požadavků stanovených v nařízení (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin, které jsou s ohledem na převažující podíl malých podniků v tomto segmentu problematické.

Další oblastí, které je věnována velká pozornost, je povinnost provozovatelů společného stravování poskytovat spotřebiteli informace o alergenních látkách použitých při přípravě pokrmů, která byla do zákona č. 110/1997 Sb. zapracována na základě nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.

Dlouhodobým cílem kontrolní činnosti SZPI v oblasti stravovacích služeb je rovněž postihovat případy klamání spotřebitele a falšování potravin (zejména čl. 7 nařízení (EU) č. 1169/2011, čl. 16 nařízení (ES) č. 178/2002, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele). Jedná se např. o použití alternativních výrobků z rostlinného tuku imitujících sýr nebo smetanu, uvádění zavádějících informací při nabídce piva (*stupňovitost, značka, objem*), při nabídce teplých nápojů v prodejnách

automatech – čokoláda, káva (*použití směsí s nižším obsahem kakaového prášku, rostlinných náhražek mléka a smetany*) apod.

Kontrola prodeje rozlévaných lihovin v provozovnách společného stravování, jejímž cílem je ověřit požadavky na bezpečnost a jakost lihovin a rovněž požadavky a povinnosti stanovené zákonem č. 307/2013 Sb. o povinném značení lihu, je další důležitou oblastí zaměření kontrol SZPI v sektoru stravovacích služeb.

Kontroly reziduí pesticidů

Pro jednotlivé členské státy EU povinnost provádět úřední kontroly reziduí pesticidů, zavést víceleté národní kontrolní programy pro rezidua pesticidů, účastnit se víceletého kontrolního programu EU zpracovaného Evropskou komisí, předkládat výsledky národního programu zaměřeného na sledování úrovně kontaminace potravin rezidui pesticidů v ČR a výsledky koordinovaného kontrolního programu EU Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin vyplývá z požadavků nařízení EP a R (ES) č. 396/2005, o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2018/555 o koordinovaném víceletém kontrolním programu Unie pro roky 2019, 2020 a 2021 s cílem zajistit dodržování maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a vyhodnotit expozici spotřebitelů těmto reziduím pesticidů.

Národní program kontroly reziduí pesticidů, jehož součástí je i kontrolní program Unie, je prováděn dle Víceletého kontrolního plánu pro kontrolu reziduí pesticidů v ČR 2019-2021, který vypracovalo Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s ostatními dozorovými orgány v souladu s čl. 30 nařízení (EU) č. 396/2015. Aktualizovaný Víceletý kontrolní plán pro kontrolu reziduí pesticidů v ČR je předkládán Komisi nejpozději tři měsíce před koncem každého kalendářního roku, výsledky analýz v požadovaném formátu jsou zasílány EFSA nejpozději do 31. srpna následujícího roku.

Kontroly mikrobiologické kontaminace

SZPI pravidelně provádí kontrolu kritérií bezpečnosti potravin a kritérií hygieny výroby podle požadavků stanovených v nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny, v platném znění. Odebírány jsou vzorky jak potravin určených k přímé spotřebě, tak vzorky potravin určených k dalšímu kulinářskému zpracování. Odběry v tržní síti jsou zaměřovány na sledování kritérií bezpečnosti především u potravin na konci data použitelnosti či data minimální trvanlivosti. U výrobců potravin jsou pak sledovány i kritéria hygieny výrobního procesu. Ve výrobě potravin určených k přímé spotřebě a pokrmů jsou prováděny stěry z míst, předmětů a zařízení na sledování přítomnosti *Listeria monocytogenes*, a to především v případě zjištění nedodržení základních hygienických požadavků v provozovně, ale i s ohledem na analýzu rizik, depistážním šetřením apod. V rámci provozoven společného stravování jsou odebírány vzorky rozpracovaných pokrmů pro sledování kritérií hygieny výrobního procesu a především hotové pokrmy na sledování kritérií bezpečnosti potravin.

Výběr komodit a mikroorganismů zařazených do kontroly mikrobiologické kontaminace vychází především z výsledků minulých kontrol, oznámení v rámci systému RASFF, výsledků monitoringu zoonóz EFSA a publikovaných vědeckých názorů EFSA. Výsledky analýz v požadovaném formátu jsou zasílány EFSA-monitoring zoonóz nejpozději do 31. května následujícího roku.

Kontroly CHOP, CHZO a ZTS

SZPI provádí kontroly chráněných označení původu, chráněných zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit podle interní organizační směrnice, v níž jsou zapracovány všechny odpovídající právní předpisy EU i předpisy národní.

SZPI má vnitřním předpisem stanovenou pravidelnou kontrolu potravin používajících označení „chráněné označení původu (CHOP)“, „chráněné zeměpisné označení (CHZO)“ nebo „zaručená tradiční specialita (ZTS)“, jejichž výroba spadá pod kontrolu SZPI.

V tržní síti může SZPI kontrolovat potraviny neživočišného i živočišného původu označené CHZO/CHOP/ZTS. U potravin živočišného původu vyrobené v ČR je o nevyhovujících zjištěních informována SVS, která situaci řeší u výrobce. U potravin původem z jiných členských států jsou nevyhovující zjištění z trhu předávána kontrolním orgánům uvedených u příslušných specifikací v databázi DOOR.

U výrobců z ČR je hodnoceno dodržování specifikace výrobků tj. technologický postup včetně použitých surovin, na místě mohou být hodnoceny senzorické vlastnosti potravin nebo odebrány vzorky do laboratoře.

Kontrolu CHOP, CHZO a ZTS u komodit, které nespádají do kompetence SZPI, provádí jiné kontrolní orgány, konkrétně SVS a ÚKZÚZ.

Kontroly KLASA

Potraviny oceněné národní značkou kvality KLASA musí kromě zákonných požadavků splňovat ještě další nadstandardní požadavky, ke kterým se jejich výrobci dobrovolně zavázali.

Kontroly potravin oceněných národní značkou kvality KLASA a podmínek při jejich výrobě provádí SZPI od roku 2003. Kontroly probíhají především u výrobců, případně i v tržní síti. Každou oceněnou potravinu SZPI pravidelně kontroluje.

Certifikace čerstvého ovoce a zeleniny

Certifikaci čerstvého ovoce a zeleniny SZPI provádí v souladu s požadavky nařízení Komise (EU) č. 543/2011. Je prováděna pouze při dovozu či vývozu čerstvého ovoce a zeleniny ze třetích zemí, jedná se o kontrolu shody těchto produktů s obchodními normami Unie. Inspektoři SZPI kontrolují jakost a označování produktů dle požadavků stanovených v jednotlivých obchodních normách.

Obchodník, který vyváží nebo dováží čerstvé ovoce a zeleninu (včetně čerstvých pěstovaných hub a skořápkových plodů) ze třetích zemí, je povinen tuto skutečnost nahlásit na příslušný inspektorát SZPI. Bez certifikátu (platného osvědčení o shodě) není možné danou šarží proclít (propustit do volného oběhu). Vydávání certifikátů o shodě s obchodními normami Unie pro čerstvé ovoce a zeleninu je prováděno podle zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI ve znění pozdějších předpisů.

Kontroly dovozu ze třetích zemí

Kontroly dovozu potravin neživočišného původu jsou prováděny v souladu s nařízením (ES) č. 882/2004 a podle přímo použitelných předpisů EU, které upravují podmínky dovozu pro vybrané komodity. Kontroly jsou prováděny v místech vstupu před propuštěním zásilky do volného oběhu.

Konkrétní komodity podléhající kontrole dovozu jsou dány přímo použitelnými předpisy. Tyto předpisy jsou pravidelně aktualizovány tak, aby zohledňovaly aktuální rizika.

Dle nařízení (ES) č. 882/2004 si členské státy mohou stanovit seznam komodit, které jsou při dovozu rovněž kontrolovány, ani by jejich dovoz byl upraven přímo použitelnými předpisy. Tvorba a aktualizace seznamu podléhá rizikové analýze (kontrolní zjištění z trhu, hlášení v systému RASFF apod.).

U zásilek kontrolovaných při dovozu, které nelze propustit do volného oběhu v důsledku nevyhovujícího kontrolního zjištění, nejsou ukládány pokuty – přijmou se vhodná následná opatření dle výše uvedené legislativy.

Kontrola informační povinnosti příjemce potravin v místě určení

Vyhláška č. 172/2015 Sb., o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení je účinná od 1. 8. 2015.

Dle vyhlášky mají provozovatelé potravinářského podniku v místě prvního příjmu, zacházení nebo manipulace s vybranými druhy komodit (čerstvé ovoce, zelenina, brambory, doplňky stravy, mák setý;) povinnost podat o těchto potravinách hlášení na SZPI prostřednictvím webové nahlašovací aplikace. Tato hlášení jsou využívána jako podklad pro plánování kontrol jakosti a zdravotní bezpečnosti zahrnutých potravin.

Audity u provozovatelů potravinářských podniků

SZPI zavedla audity u provozovatelů potravinářských podniků jakožto jednu z používaných kontrolních metod v roce 2007. Od roku 2008 jsou audity využívány systematicky a od tohoto roku také pravidelně vzniká program auditů obsahující seznam podniků, které budou v daném kalendářním roce auditovány.

Audity u provozovatelů probíhají na základě centrálně zpracovaného ročního programu auditů. Na základě plánů kontrol vydaných z ústředí a na základě vlastních potřeb probíhá plánování na úrovni regionálních inspektorátů.

Audity jsou zaměřeny především na ověření toho, zda mají provozovatelé zaveden systém pro zajištění výroby a dalšího uvádění bezpečných potravin a pokrmů do oběhu a na ověření toho, zda je tento systém v praxi funkční. Prakticky to znamená ověření toho, zda má provozovatel zaveden systém postavený na zásadách HACCP, zda jej má zdokumentovaný, zejména s ohledem na provedenou identifikaci možných nebezpečí a s ohledem na potencionální míru jejich uplatnění. Kontrolovány jsou také podmínky, za kterých je tento systém zaveden do praxe a jaké podpoře se provozování tohoto systému těší ze strany vedení podniku. Důležitou složkou auditů jsou pohovory s řadovými zaměstnanci podniků, protože na těchto pracovních pozicích se snadno odhalí, nakolik je, či není zavedený systém funkční, zda jsou zaměstnanci patřičně vyškoleni a dokážou tento systém realizovat v praxi.

Výsledky auditů jsou zaznamenávány do informačního systému SZPI a jejich výsledky jsou zohledňovány při plánování dalších kontrol typu inspekce.

V rámci SZPI mohou audity provádět jen zaměstnanci, kteří jsou certifikováni nezávislou autoritou jakožto auditori bezpečnosti potravin. Certifikující autoritou pro SZPI je CSQ-CERT působící při České společnosti pro jakost. V pravidelných tříletých intervalech se pak provádí reakreditace auditorů.

Prokazování falšování potravin

SZPI se problematikou falšování zabývá již více než 20 let. Pojem „falšovaná potravina“ sice není přímo definován právními předpisy, ale podle článku 16 nařízení (ES) č. 178/2002 nesmí označování, propagace a obchodní úprava potravin nebo krmiv, jejich tvar, vzhled nebo balení, použité obalové materiály, způsob jejich úpravy a místo vystavení, jakož i informace poskytované o nich jakýmkoli médii uvádět spotřebitele v omyl, což problematiku falšování zahrnuje.

Nařízení EP a R (EU) č. 1169/2011 ve svém článku 7 navíc stanovuje, že informace o potravinách nesmějí být zavádějící a musejí být přesné, jasné a spotřebitelům snadno srozumitelné. Informace o potravině nesmějí být zavádějící, pokud jde o charakteristiky potraviny (povaha, totožnost, vlastnosti, složení, množství, trvanlivost, země původu nebo místo provenience, způsob výroby nebo získání), potravině nesmějí být připisovány účinky, které dotčená potravina nemá, potravina nesmí vyvolávat dojem, že má určité zvláštní charakteristiky, přestože stejné charakteristiky obdobné potraviny mají také, a potravina nesmí vyvolávat dojem, že obsahuje určitou složku, přestože tato přirozeně se vyskytující složka byla nahrazena složkou jinou.

Kontrola falšování zahrnuje kontrolu autenticity „jednosložkových“ potravin jako je např. kakao, káva, čaj, víno, oleje, lihoviny, líh, odrůdy brambor, koření, mléko, maso, med, dále kontrolu dodržení obsahu předepsaných nebo zdůrazněných složek, např. ovoce, zeleniny, mléka, masa, vajec, ryb, kakaa a kontrolu dodržení obsahu látek deklarovaných na obalu, např. vitamínů, chemických prvků, aminokyselin, organických kyselin, bílkovin, cukrů atd.

Ke zjišťování průkazu falšování SZPI používá celou škálu metod od nejjednodušších, jako jsou senzorické metody (posouzení, chutě, vůně, vzhledu, barvy, konzistence atp.), přes klasické fyzikálně chemické metody (např. stanovení hmotnosti, sušiny, bílkovin, popela aj.), až po složité a sofistikované metody, jako jsou například GC (plynová chromatografie), HPLC (vysokoúčinná

kapalinová chromatografie), AAS (Atomová absorpční spektrometrie), spektroskopické metody (UV/VIS, NIR), klasické metody (titrace, popel, bílkoviny, vláknina), hmotnostní spektrometrie (MS) – LC/GC/HR/DART/TOF (proteomika, metabolomika, fingerprinting), SNIF-NMR (Site-specific Natural Isotope Fractionation NMR), poměr D/H, SIR-MS (Stable Isotope Ratio MS), hmotnostní spektrometrie - poměr C12/C13 a dalších izotopů, elektroforetické metody, biochemické a ELISA (Enzyme Linked Immunosorbent Assay) metody, PCR (Polymerase Chain Reaction), molekulární biologie - identifikace DNA; průkaz GMO.

K prokázání falšování je potřeba často celý komplex stanovení a měření. SZPI se zabývá prokazováním falšování u komodit, jako jsou např. ovocné šťávy, nektary a nápoje, kečupy, džemy a marmelády, med, káva, proslazené a sušené ovoce, kakao, vaječné těstoviny, pekařské a cukrářské výrobky, mražené rybí výrobky, mléčné výrobky, čokoláda, doplňky stravy, koření, lihoviny, víno aj. Prokazování falšování potravin je jednou z priorit inspekční činnosti SZPI.

Minimální frekvence kontrol

- Roční programy komplexních kontrol SZPI jsou postaveny na minimální frekvenci, která vyplývá z hodnocení rizika. Zvolená frekvence komplexních kontrol sledovatelnosti, systémů založených na zásadách HACCP a hygieny prováděná SZPI je v souladu s požadavky nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Pro stanovení rizika při hodnocení každé provozovny jsou využívána čtyři kritéria (rizika spojená s velikostí provozovny, rizika spojená s typem potraviny, rizika spojená s historií dřívějších kontrol v provozovně, využívání poradenství či certifikace) a provozovna je do kategorií zařazena až po vyhodnocení všech čtyř kritérií. SZPI stanovila vzhledem k míře rizika provozovny celkem 13 kategorií, a to:
- Provozovna společného stravování mající Opatření „Uzavření provozovny“ - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 12 měsíců.
- Provozovna výroby mající Opatření „Uzavření provozovny“ - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 12 měsíců.
- Provozovna ostatní (např. velkoobchod a maloobchod) mající Opatření „Uzavření provozovny“ - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 12 měsíců.
- Provozovna společného stravování s vysokým rizikem – doporučená komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 24 měsíců.
- Provozovna výroby s vysokým rizikem - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 18 měsíců.
- Provozovna ostatní (např. velkoobchod a maloobchod) s vysokým rizikem - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 36 měsíců.
- Provozovna společného stravování se středním rizikem - doporučená komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 30 měsíců.
- Provozovna výroby se středním rizikem - doporučená komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 54 měsíců.
- Provozovna ostatní (velkoobchod a maloobchod) se středním rizikem - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 72 měsíců.
- Provozovna ostatní (vybrané obchodní řetězce) se středním rizikem - doporučená komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 72 měsíců.
- Provozovna společného stravování s nízkým rizikem - doporučená komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 78 měsíců.
- Provozovna výroby s nízkým rizikem - doporučená komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 96 měsíců.

- Provozovna ostatní (např. velkoobchod a maloobchod) s nízkým rizikem - doporučená komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 120 měsíců.

Nastavená minimální frekvence komplexních kontrol plánovaných SZPI ve všech provozovnách včetně těch s vysokým rizikem je dostatečná pro dosažení cílů zmíněného nařízení.

Komunikace s veřejností

SZPI zveřejňuje všechny důležité informace na svých webových stránkách – www.szpi.gov.cz. Jedná se o informace o úřadu samotném, jeho činnosti a kompetencích. Pro podnikatele jsou zde k dispozici všechny potřebné formuláře (např. k nahlašovací povinnosti, povinné i dobrovolné certifikaci dovážených a vyvážených potravin, formuláře k ověřování hroznů a zatřídění vín apod.), prostřednictvím nichž se na SZPI obracejí. Dozvědí se zde také například, jaké jsou podmínky provozování potravinářského podniku. Pro spotřebitele nabízí webové stránky SZPI varování před nebezpečnými potravinami a další obecné informace o potravinách, jejich označování, podmínkách prodeje, ale i domácího zacházení. Na webových stránkách je také možné stáhnout výroční zprávy o činnosti SZPI, zprávy z monitoringu cizorodých látek v potravinách či zprávy o fungování systému RASFF. Tištěné verze těchto dokumentů jsou k nahlédnutí na ústředním inspektorátu. Kromě výše uvedeného SZPI na své stránky umísťuje i odborné příspěvky svých zaměstnanců nebo stanoviska úřadu k aplikaci některých právních předpisů.

Tiskový mluvčí Státní zemědělské a potravinářské inspekce vydává tiskové zprávy a poskytuje informace médiím, a to jak na regionální, tak na národní úrovni. Tiskové zprávy slouží jednak k prezentaci úřadu a SZPI jejich prostřednictvím seznamuje veřejnost se svými stanovisky, ale hlavně jejich prostřednictvím informuje o svých závažných zjištěních či přímo varuje před nebezpečnými potravinami. V takových případech je informování veřejnosti vždy adresné tak, aby byli spotřebitelé, ale i podnikatelé, schopni přesně identifikovat závadnou potravinu. V tiskových zprávách, které slouží k prezentaci úřadu, údaje o kontrolovaných osobách či konkrétních značkách potravin zveřejňovány nejsou. Tiskové zprávy jsou po rozeslání médiím neprodleně zveřejněny na webových stránkách úřadu, v řadě případů včetně fotodokumentace.

Za naplňování povinností vyplývajících ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, je zodpovědný ředitel Odboru kancelář úřadu.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce má zavedený velmi flexibilní systém komunikace s veřejností, čímž se myslí jak spotřebitelé, tak podnikatelé. Hlavním nástrojem k tomu určeným je informační telefonní a e-mailová linka nebo elektronický formulář pro vznesení dotazu či podání podnětu ke kontrole, který se nachází na webových stránkách SZPI. Ročně takto SZPI zodpovídá okolo šesti tisíc dotazů (telefonických i písemných), které se vztahují k potravinám, k legislativě nebo k vlastní činnosti SZPI. Největší část je pak vyřízena přímo ústředním inspektorátem SZPI.

Významným komunikačním prostředkem s veřejností je pro SZPI projekt Potravin na pranýři, který se skládá z několika vzájemně propojených částí – webová stránka www.potravinynapranryri.cz, mobilní aplikace a profily na online sítích Facebook, Twitter a Instagram.

Web Potravin na pranýři byl spuštěn 10. 7. 2012 a přináší informace o nevyhovujících šaržích potravin zjištěných v rámci úřední kontroly SZPI, uzavřených provozovnách a tematicky zaměřených kontrolách.

Web je členěn do tří sekcí – Potravin, Provozovny a Tematické kontroly a je designově propojen s oficiální webovou stránkou SZPI – www.szpi.gov.cz.

V sekci Potravin jsou záznamy o nevyhovujících vzorcích potravin zjištěných úřední kontrolou členěny do třech kategorií dle závažnosti porušení právního předpisu – nebezpečné, falšované a nejakostní. U každého záznamu je uveden název výrobku, název a adresa kontrolované osoby (kde

byla nevyhovující šarže odebrána), typ provozovny (např. maloobchod, velkoobchod, výroba, restaurace, internetový obchod) popis a vysvětlení důvodu nevyhovění právním předpisům. Mezi další uváděné údaje patří informace o výrobci, distributorovi, dovozci, šarži, datu spotřeby, datu odběru vzorku, zemi původu, nebo fotografie výrobku.

V sekci Potraviny jsou možné dva způsoby vyhledání – přímým zadáním výrazu do vyhledávacího pole na úvodní stránce nebo pomocí rozšířeného hledání. V rozšířeném hledání je možné třídit záznamy např. podle kontrolované osoby, výrobce, země původu apod. Rovněž je možné třídit výrobky podle skupin a podskupin potravin. Web umožňuje třídit i kliknutím na konkrétní informaci (např. na kontrolovanou osobu) u jednotlivých záznamů. Lze tak zobrazit například seznam výrobků od jednoho výrobce nebo od jedné kontrolované osoby, které jsou na webu zveřejněny.

Od 15. 11. 2016 přispívá do sekce Potraviny svými kontrolními zjištěními i Státní veterinární správa.

Sekce Provozovny byla spuštěna 1. 4. 2015. V sekci „Provozovny“ jsou zveřejňovány provozovny nebo části provozoven, ve kterých SZPI uložila zákaz užívání prostor dle § 5 odst. 1 písm. a) bodu 3 zákona č. 146/2002 Sb. z důvodu závažného porušení hygienických předpisů. Záznamy o uzavřených provozovnách jsou doplněny fotografiemi. Pokud kontrolovaná osoba zajistí nápravu zjištěných nedostatků a zákaz je uvolněn, je u provozovny na webu doplněna informace o jejím znovuotevření. Záznamy je možné zobrazit jako seznam, nebo pro lepší přehled na mapě ČR. V Tematických kontrolách jsou uvedeny výsledky kontrolních akcí, které byly zaměřeny na určitou konkrétní problematiku trhu. Jsou zde uvedeny všechny šarže potravin, které byly v rámci kontrolní akce zkontrolovány, a to i ty, které vyhověly právním předpisům.

V části Informace je uveden Seznam rizikových webových stránek a výrobků, v němž upozorňujeme spotřebitele na rizikové webové stránky a výrobky prodávané přes Internet.

Komunikace se spotřebiteli je pro SZPI velmi důležitá, proto je na webu umístěn kontaktní formulář „Připomínka k webu“, v rámci něhož mají spotřebitelé možnost zasílat své dotazy nebo návrhy na zlepšení webu.

Web je spotřebiteli velmi kladně hodnocen, v letech 2012 až 2014 získal ocenění Křišťálová lupa – Cena českého Internetu v kategorii Veřejně prospěšná služba, v níž vítěze určilo hlasování veřejnosti.

Spotřebitelům je k dispozici ke stažení zdarma mobilní aplikace Potraviny na pranýři pro operační systémy iOS, Windows Phone, Windows 10 a Android.

Mobilní aplikace uživatelům umožňuje zobrazit si 20 nejnovějších záznamů zveřejněných na webu Potraviny na pranýři; zkontrolovat si, kde v jejich okolí byly zjištěny nevyhovující potraviny a to nejen pomocí GPS lokalizace zařízení, ale i po zadání PSČ či vyhledání konkrétního místa na mapě; podívat se do Tematických kontrol; zobrazit si aktuality z www stránek SZPI; vyhledat si kontakt na všechny inspektoráty SZPI.

Mobilní aplikace dále umožňuje uživateli/spotřebiteli podat podnět ke kontrole – jednoduše svým mobilním zařízením vyfotit závadný stav nebo potravinu, o které chce SZPI informovat, doplnit popis nedostatku a odeslat informace z mobilní aplikace přímo na příslušný inspektorát SZPI.

Mobilní aplikace byla v roce 2014 v anketě Mobilní aplikace roku veřejností zvolena jako nejlepší aplikace v kategorii *Aplikace pro lepší svět*.

SZPI zaměřila pozornost k novým silným informačním platformám na internetu, kterými jsou sociální sítě. 26. 2. 2014 spustila SZPI Facebookový profil Potraviny na pranýři, který spotřebitelům přináší každodenní informace o výsledcích kontrol a osvětové seriály s populárně-edukativní náplní, kterými se podílí na jejich vzdělávání. Důraz je kladen i na vizuální styl příspěvků, díky kterému

se společně s méně formálním jazykem daří oslovit širokou veřejnost napříč generacemi. Dne 7. 7. 2014 byl spuštěn profil @NaPranyri na sociální síti Twitter a 20. 10. 2016 profil na sociální síti Instagram. Důležitý je fakt, že veřejnost může na sociálních sítích aktivně o problematice potravin diskutovat.

Informace k důvěrnosti

Kontrolující má povinnost šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob, předat neprodleně převzaté doklady kontrolované osobě, pominou-li důvody jejich převzetí, zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití, pořizovat o výsledcích kontroly protokol. Kontrolující (a přizvaná osoba) má dále povinnost zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s kontrolou nebo úkony jí předcházejícími, přičemž nesmí takto získaných informací zneužít. Povinnost mlčenlivosti přitom trvá i po skončení pracovněprávního či jiného vztahu. Kontrolujícího (nebo přizvanou osobu) může povinnosti mlčenlivosti zprostit ten, v jehož zájmu tuto povinnost má, anebo ve veřejném zájmu nadřazená osoba kontrolujícího. Tímto ustanovením není dotčena povinnost oznamovat určité skutečnosti příslušným orgánům.

SVS

JIVVPK orgánů veterinární správy vychází z nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, nařízení EP a R (ES) č. 178/2002, nařízení EP a R (ES) č. 1069/2009, nařízení R (ES) č. 834/2007, dále z veterinárního zákona, prováděcích vyhlášek k tomuto zákonu, ze zákona o potravinách, včetně jeho prováděcích vyhlášek a ze zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, včetně jeho některých prováděcích předpisů (dále jen „zákon o léčivech“).

Hlavním cílem je zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví v celém potravinovém řetězci počínaje zemědělskou prvovýrobou přes zpracování, přepravu, skladování a prodej živočišných produktů. Jedná se o rozsáhlou kontrolní činnost všech oblastí, které vymezují především nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, č. 853/2004, č. 852/2004 a výše jmenované zákony.

Kontrola orgánů veterinární péče je směřována na:

- péči o **zdraví zvířat a jeho ochranu**, zejména předcházení vzniku a šíření nálezů a jiných onemocnění zvířat a jejich zdolávání, ochranu zvířat a péči o jejich pohodu, ochranu zdraví lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka,
- péči o **zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv** a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty,
- **dozor** nad dodržováním povinností a požadavků stanovených k zajištění těchto úkolů veterinárním zákonem, dalšími zvláštními právními předpisy (obecným předpisem upravujícím výkon státní kontroly v České republice je zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), dále jde například o zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění zákona č. 444/2005 Sb., zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon o potravinách, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, k dispozici jsou i dohody o společných kontrolách, a to Dohoda s GŘC

o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 9. 3. 2015, a společný metodický pokyn k předávání informací o výskytu infekčních onemocnění z potravin mezi orgány ochrany veřejného zdraví a orgány veterinární správy ze dne 31. 8. 2009, Dohoda s MZe a SZPI o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 21. 7. 2009, Dohoda o spolupráci při zveřejňování výsledků kontrolní činnosti SVS na internetových stránkách Potravin na pranýři ze dne 13. 1. 2017, Dohoda o spolupráci s ÚKZÚZ stanovující rámec spolupráce mezi ÚKZÚZ a SVS při výkonu úředních kontrol nad zdravotní nezávadností a bezpečností krmiv a krmných surovin a používáním vedlejších živočišných produktů jako hnojiva ze dne 22. 2. 2010, Veřejnoprávní dohoda mezi MZe a SVS o provádění kontrol ze dne 20. 11. 2015 upravující rámec spolupráce ve věci kontrol pravidel ekologické produkce a předpisy EU, například nařízení EP a R (ES) č. 999/2001, nařízení EP a R (EU) č. 576/2013, nařízení EP a R (ES) č. 178/2002, nařízení EP a R (ES) č. 852/2004, nařízení EP a R (ES) č. 853/2004, nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, nařízení Komise (ES) č. 206/2009, nařízení EP a R (ES) č. 1069/2009), které se týkají státního veterinárního dozoru, nařízení R (ES) č. 834/2007, nařízení Komise (ES) č. 889/2008, nařízení Komise (ES) č. 1235/2008, které se týkají pravidel ekologické produkce, nařízení EP a R (EU) č. 1151/2012, prováděcí nařízení Komise (EU) č. 668/2014 a Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 664/2014 a č. 665/2014, které se týkají oblasti režimu jakosti zemědělských produktů a potravin a chráněných označení původu, chráněných zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit.

- **ochranu území České republiky (EU) před zavlečením nákaz** zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv ze zahraničí,
- **veterinární asanaci, a státní dozor nad prováděním klasifikace těl jatečných zvířat**, kdy SVS v roce 2015 převzala od ÚKZÚZ tyto kompetence nad výkonem dozoru nad klasifikací těl jatečných zvířat. Kontrolní činnost je v této oblasti vedena s důrazem na kontrolu klasifikace jatečně upravených těl skotu a prasat, na dodržování referenční úpravy jatečných těl těchto zvířat, na jejich správné označování, vedení a evidenci klasifikačních protokolů. Součástí činnosti v této oblasti je i dohled a kontrola nad řádným odesláním hlášení o klasifikaci v návaznosti na další zpracovávání těchto dat.
- **ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy** souvisejícími s chovem zvířat, výrobou a zpracováváním živočišných produktů, jakož i ochranu zvířat a jejich produkce před riziky ze znečištěného životního prostředí.

Oblast veterinární hygieny a neškodného odstraňování a dalšího zpracování vedlejších živočišných produktů

Víceletý plán kontrol SVS pro oblast veterinární hygieny a neškodného odstraňování a dalšího zpracování vedlejších živočišných produktů vychází z kontrolních plánů krajských veterinárních správ, u nichž je frekvence kontrol dozorovaných jednotek určena zejména objemem výroby, cílovou skupinou spotřebitelů, rizikovostí výroby, údržností výrobku a náročností na výrobní a skladovací podmínky. V případě vedlejších živočišných produktů zejména s ohledem na druh a kategorii zpracovávaného materiálu, objem zpracovávaného množství, účel následného použití zpracovaných produktů, celkovou úroveň zpracovatelského podniku, dosahované výsledky u odebraných vzorků, znalost místních specifik provozu a podobně.

- 1) Veterinární kontrola (dozor) za stálé přítomnosti veterinárního pracovníka je prováděna na všech jatečných provozech, v asanačních podnicích a v některých velkých mlékárenských provozech.
- 2) Plánovaná doporučená frekvence veterinárních kontrol v jednotkách pod veterinárním dozorem na rok 2019 je uvedena v tabulce 1. Na základě posouzení výsledků inspekcí z minulých let byla již pro rok 2016 upravena minimální frekvence kontrol. Byla analyzována nebezpečí, bylo přihlédnuto k možnostem KVS a na základě této analýzy byla snížena frekvence kontrol s tím,

že jde o frekvenci doporučenou. Jednotlivé KVS si tuto frekvenci mohou v jednotlivých konkrétních případech upravit v souladu s již platným interním metodickým návodem SVS č. 3/2008 (verze 4 z 26. 7. 2018). Tento metodický návod rámcově popisuje postup, jak má být analyzováno nebezpečí a za jakých podmínek lze zvýšit, případně snížit doporučenou (dříve minimální) frekvenci kontrol. Doporučená frekvence veterinárních kontrol může být kdykoli upravována na základě analýzy nebezpečí i v průběhu roku. Od roku 2017 byla snížena doporučená frekvence kontrol v prvovýrobě mléka, kontroly budou probíhat v rámci epizootologických, případně welfare kontrol. Seznam dozorovaných typů výrob byl v roce 2016 rozšířen o výroby jedlého kolagenu a jedlé želatiny. I těmto provozům byla stanovena doporučená frekvence kontrol.

Tab. 1 Plánovaná **doporučená frekvence** veterinárních kontrol podle jednotlivých typů provozů na rok 2019

TYP PROVOZU	FREKVENCE
ČERSTVÉ MASO – JATKY	6× ročně
ČERSTVÉ MASO – BOURÁRNÝ	6× ročně
ČERSTVÉ MASO – MRAZÍRNÝ	6× ročně
ČERSTVÉ DRŮBEŽÍ MASO – PORÁŽKY	6× ročně
ČERSTVÉ DRŮBEŽÍ MASO – PORCOVNÝ	6× ročně
ČERSTVÉ DRŮBEŽÍ MASO – MRAZÍRNÝ	6× ročně
MASNÉ VÝROBNY	6× ročně
ZPRACOVÁNÍ VAJEC	6× ročně
TŘÍDÍRNÝ a BALÍRNÝ VAJEC	6× ročně
ZPRACOVÁNÍ RYB	6× ročně
KRÁLÍČÍ MASO a MASO FARMOVÉ ZVĚŘE - JATKY a PORCOVNÝ	6× ročně
ZARÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ SE ZVĚŘINOU	6× ročně
ZARÍZENÍ PRO UCHOVÁNÍ TĚL ULOVENÉ VOLNĚ ŽIJÍCÍ ZVĚŘE	1× ročně
MLÉKÁRNÝ (včetně sýráren)	6× ročně
STŘEVÁRNÝ – samostatné	6× ročně
HLEMÝŽDI	6× ročně
MRAZÍRNÝ OSTATNÍCH ŽIV. PRODUKTŮ	2× ročně
MLETÉ MASO, MASNÉ POLOTOVARY	6× ročně
VÝROBKY s MALÝM OBSAHEM MASA	6× ročně
ČERSTVÉ MASO SEPARÁT	6× ročně
MED – SBĚRNÉ A STÁČECÍ MÍSTO	1× ročně
MED A VČELÍ PRODUKTY – VÝROBNA	1× ročně
CHLADÍRENSKÉ SKLADY – samostatné	2× ročně
SKLADY s NEŘÍZENOU TEPLOTOU - samostatné	1× ročně
VÝROBA JEDLÉHO KOLAGENU A/NEBO JEDLÉ ŽELATINY	1× ročně
MALOOBCHOD – VELKÉ PROVOZOVNY	
MALOOBCHOD – BOURÁRNÝ a PORCOVNÝ	3× ročně
MALOOBCHOD – POLOTOVARY, MLETÉ MASO	3× ročně
MALOOBCHOD – MASNÉ VÝROBNY	3× ročně
MALOOBCHOD – ZPRACOVÁNÍ RYB	3× ročně
MALOOBCHOD – OSTATNÍ PROVOZOVNY	3× ročně
MALOOBCHOD – DISTRIBUČNÍ (LOGISTICKÁ) CENTRA	2× ročně
MALOOBCHOD – MALÉ PROVOZOVNY	
MALOOBCHOD – BOURÁRNÝ a PORCOVNÝ	1× ročně
MALOOBCHOD – POLOTOVARY, MLETÉ MASO	1× ročně
MALOOBCHOD – MASNÉ VÝROBNY	1× ročně
MALOOBCHOD – ZPRACOVÁNÍ RYB	1× ročně
MALOOBCHOD – MLÉKO, MLÉČNÉ VÝROBKY – PŘÍMÝ PRODEJ (vč. automatů)	1× ročně
MALOOBCHOD – OSTATNÍ PROVOZOVNY	1× ročně
MLÉČNICE (bez přímého prodeje)	1× za 5 let v rámci epizootolog. dozoru
OSTATNÍ	1× ročně
PROVOZY SPOLEČNÉHO STRAVOVÁNÍ	1x za 5 let
ASANAČNÍ PODNIKY	4× ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE – GRANULOVANÁ KRMIVA	1× ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE – SYROVÁ KRMIVA	2× ročně

TYP PROVOZU	FREKVENCE
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE – SUŠENÁ KRMIVA	1 × ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE – KONZERVY	1× ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE – ZLEPŠOVAČE CHUTI	1× ročně
SAMOSTATNÉ ZPRACOVNY SYROVÝCH KŮŽÍ	1× ročně
VÝROBNY ZPRACOVANÝCH ŽIVOČIŠNÝCH BÍLKOVIN z MATERIÁLŮ 3. KATEGORIE MIMO ASANAČNÍCH PODNIKŮ	1× ročně
ZPRACOVNY KRVE KROMĚ KOŇSKÉ	1× ročně
ZPRACOVNY KOŇSKÉ KRVE a KOŇSKÉHO SÉRA K FARMACEUTICKÝM, DIAGNOSTICKÝM NEBO LABORATORNÍM ÚČELŮM	1× ročně
ŠKVAŘIRNY A TAVÍRNY TUKŮ Z MATERIÁLŮ 3. KATEGORIE	2× ročně
ZPRACOVNY LOVECKÝCH TROFEJÍ – PREPARACE	1× ročně
ZÁVODY NA VÝROBU BIOPLYNU A KOMPOSTÁRNY, KTERÉ ZPRACOVÁVAJÍ HNŮJ A DALŠÍ VŽP	1× ročně
ZÁVODY NA VÝROBU BIOPLYNU A KOMPOSTÁRNY ZPRACOVÁVAJÍCÍ POUZE HNŮJ BEZ DALŠÍCH VŽP	1x za 5 let
ZPRACOVNY VLNY, SRSTI, ŠTĚTIN a PEŘÍ	1× ročně
PROVOZY NA FARMACEUTICKÉ ZPRACOVÁNÍ VŽP	1× ročně
SKLADY ZPRACOVANÝCH MATERIÁLŮ 1., 2. A 3. KATEGORIE	1× ročně
ZPRACOVÁNÍ MLÉKA a KOLOSTRA NEURČENÉHO PRO LIDSKOU SPOTŘEBU	1× ročně
TUKOVÉ ZÁVODY – OLEOCHEMIE	2× ročně
SBĚRNÁ STŘEDISKA VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	1× ročně
ZÁVODY NA PŘECHODNOU MANIPULACI S VŽP – PŘEKLADIŠTĚ	2× ročně
ZÁVODY NA PŘECHODNOU MANIPULACI S VŽP – OŠETŘENÍ KŮŽÍ	1× ročně
SPALOVNY a SPOLUSPALOVNY	1× ročně
ZÁVODY NA ZPRACOVÁNÍ VČELAŘSKÝCH PRODUKTŮ MIMO LIDSKOU SPOTŘEBU	1× ročně
JINÁ ČINNOST ZÁVODU NA ZPRACOVÁNÍ VŽP	1x ročně
PODNIKY SCHVÁLENÉ PRO EXPORT DO RF	1× ročně
OBCHODNÍCI S VŽP/ZP REGISTROVANÍ V ČR	1× za 2 roky
PŘEPRAVCI VŽP/ZP REGISTROVANÍ V ČR	1× za 2 roky
LOGISTICKÁ CENTRA OBCHODNÍCH ŘETĚZCŮ	1× ročně
PRODEJNY NATIVNÍCH KRMIV PRO ZVÍRATA V ZÁJMOVÝCH CHOVECH	1× za 5 let
KONTROLA PROŠKOLENÉ OSOBY (PRO PROHLÍDKU ZVĚŘINY)	1× za 5 let
KONROLA UŽIVATELE HONITBY	1× za 10 let

- 3) V souladu s vyhláškou č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů, je každoročně zpracován podrobný „Plán pravidelného sledování (monitorování) reziduí a látek kontaminujících (cizorodých látek) v potravinovém řetězci“ na základě § 48 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona. Plán je sestaven podle zásad daných vyhláškou č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů (transpozice směrnice Rady 96/23/ES, ve znění pozdějších předpisů, směrnice Rady 96/22/ES, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí Rady 98/179/ES, rozhodnutí

Komise 97/747/ES). Plán monitoringu je spolu s výsledky za minulý rok předkládám Komisi vždy do 31. března, popis přijatých opatření k nevyhovujícím zjištěním (nevyhovující výsledky vyšetření) vždy do 31. května.

Vyšetřování obsahu pesticidních látek v surovinách a potravinách živočišného původu je součástí systému národního monitoringu reziduí a kontaminantů v potravinovém řetězci. Podle směrnice EP a R 96/23 o kontrolních opatřeních u některých látek a jejich reziduí v živých zvířatech a živočišných produktech. Dále jsou rezidua pesticidů kontrolována v rámci Víceletého kontrolního plánu pro rezidua pesticidů vydávaného Ministerstvem zdravotnictví České republiky a v rámci koordinovaného víceletého plánu každoročně vydávaného formou nařízení Evropské Komise.

Dle směrnice Rady 96/23/ES jsou pesticidy zařazeny do skupin se stanoveným minimálním počtem odebraných vzorků. Jedná se o skupiny B3a – organochlorové pesticidy, B3b - organofosforové insekticidy a některé karbamáty a pyretroidy (skupina B2c), které mají farmakologický účinek a jsou řazeny i mezi léčiva (např. tau-fluvalinat, cypermetrin, deltametrin aj.).

Počty plánovaných odběrů vzorků jsou vypočítány z celkového počtu jednotlivých druhů porážených zvířat a z celkové produkce surovin a potravin živočišného původu za posledních 12 měsíců (podle přílohy IV směrnice Rady 96/23/ES). Skupiny veterinárních léčiv, pesticidních látek, chemických prvků, mykotoxinů, potravinářských barviv a polutantů životního prostředí ve vazbě na druhy analyzovaných vzorků, jsou dány přílohou č. I. a II. směrnice Rady 96/23/ES.

Práce laboratoří státních veterinárních ústavů (SVÚ) v Praze, v Jihlavě a v Olomouci a Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL), které participují na vyšetřování reziduí a látek kontaminujících v rámci národního plánu monitoringu, se řídí rozhodnutím Komise 2002/657/ES, kterým se provádí směrnice Rady 96/23/ES, pokud jde o provádění analytických metod a interpretace výsledků. Chemické laboratoře uvedených ústavů jsou současně národními referenčními laboratořemi (NRL) pro konkrétní skupiny chemických látek a chemických prvků, jejichž rezidua a koncentrace se zjišťují v rámci národního monitoringu (ustanovení NRL dle článku 14 směrnice Rady 96/23/ES).

KVS mají povinnost podle § 49 odst. 1 písm. b) veterinárního zákona rozpracovat celostátní plán na svá jednotlivá pracoviště a zodpovídají za jeho splnění.

Vyšetřování vzorků, odebíraných podle tohoto plánu, je součástí státní kontroly zdravotní nezávadnosti krmiv a potravin živočišného původu v rámci kontroly dodržování požadavků všeobecného potravinového práva (nařízení EP a R (ES) č. 178/2002). Výsledky tedy slouží především orgánům státního veterinárního dozoru. Veřejnosti jsou každoročně souhrnně prezentovány formou informačního bulletinu na oficiálních webových stránkách SVS a průběžně formou tiskových zpráv. Výsledky jsou dále předkládány Ministerstvu zemědělství jako podklad pro vydávání roční Zprávy o výsledcích sledování a vyhodnocování cizorodých látek v potravinových řetězcích. Vybrané výsledky využívá pro svá hodnocení Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zdravotnictví a Státní ústav pro jadernou bezpečnost.

Pro případy dovozu komodit ze třetích zemí se postupuje podle každoročně vydávaného „Plánu kontroly nepovolených látek, reziduí, látek kontaminujících a patogenních organismů v dovážených živočišných produktech ze třetích zemí určeném pro PVS Praha – Ruzyně“, který je zpracováván na základě § 33 odst. 3 písm. b) veterinárního zákona a článku 1 a přílohy č. II nařízení Komise (ES) č. 136/2004. Pokud kontroly potravin a krmiv u dováženého zboží ze třetích zemí prokáží, že produkty nesplňují dovozní podmínky, uplatňují se ustanovení článku 19 až 22 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004.

Do tohoto systému úředních kontrol je ÚSKVBL zapojen národní referenční laboratoří pro sledování reziduí veterinárních léčiv, která provádí analýzy látek skupiny A a reziduí sedativ (sk. B2d) vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění vyhlášky č. 51/2012 Sb., ve vzorcích napájecích vod, krmiv, živých zvířat, surovin a potravin živočišného původu, odebraných v rámci:

- plnění plánu pravidelného sledování (monitorování) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících v potravinovém řetězci v ČR, které provádí ÚVS SVS,
- plnění plánu kontroly reziduí a kontaminantů v dovážených komoditách ze třetích zemí na pohraniční veterinární stanici (PVS) Praha – Ruzyně, které provádí ÚVS SVS,
- běžného veterinárního hygienického dozoru, který provádí KVS/MěVS.

Výsledky těchto analýz předává ÚSKVBL příslušným orgánům státního veterinárního dozoru (KVS/MěVS včetně PVS Praha-Ruzyně a ÚVS SVS), kterým slouží jako podklady pro jejich rozhodnutí. SVS ČR výsledky monitoringu hodnotí a každoročně předkládá Komisi vždy do 31. března, dále je předkládá Ministerstvu zemědělství ČR a zveřejňuje je formou informačního bulletinu na oficiálních stránkách ÚVS SVS.

Pracovníci odboru inspekce ÚSKVBL se podílí i na šetření nevyhovujících nálezů reziduí veterinárních léčiv (viz text níže).

Šetření v případech nevyhovujících nálezů reziduí veterinárních léčivých přípravků a biologicky aktivních látek

ÚVS v případech nadlimitních/nevyhovujících nálezů a případů podezření na nedovolené ošetření či prokázaného nedovoleného ošetření postupuje v souladu s ustanovením veterinárního zákona a vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zejména:

- koordinuje spolupráci mezi KVS a SVÚ a ÚSKVBL,
- rozhoduje o poskytování informací o případu,
- informuje (v určených případech) orgány EU.

KVS v případech nadlimitních/nevyhovujících nálezů a případů podezření na nedovolené ošetření či prokázaného nedovoleného ošetření:

- provádí kontroly a opatření zaměřené na shromáždění důkazů prokazujících důvody a původce nadlimitního nálezu či nedovoleného ošetření, včetně případného odběru vzorků od zvířat, vzorků živočišných produktů a vzorků krmiv, napájecí vody či vody, v níž byli chováni živočišné vodního hospodářství,
- provádí kontroly a opatření zaměřené na shromáždění důkazů prokazujících další nadlimitní nález/nálezy či (další) nedovolené ošetření, včetně odběru vzorků od zvířat, vzorků živočišných produktů a vzorků krmiv, napájecí vody či vody, v níž byli chováni živočišné vodního hospodářství,
- provádí další opatření směřující k ochraně veřejného zdraví (identifikace zvířat, zákaz přemísťování zvířat apod.),
- zahajuje správní řízení v případech potvrzení nadlimitních/nevyhovujících nálezů,
- informuje ÚVS o veškerých významných zjištěních

Za tímto účelem KVS provádí:

- kontroly u chovatele, včetně kontroly příslušné dokumentace, tj.:
- kontroly v hospodářstvích původu nebo odeslání, včetně kontroly zvířat či živočišných produktů,
- kontroly v hospodářstvích, v nichž byla zvířata chována, včetně hospodářství administrativně spojených,
- kontroly u zpracovatelů surovin a potravin živočišného původu,
- kontroly výroby krmiv.

ÚSKVBL v případech nadlimitních/nevýhovujících nálezů a případů podezření na nedovolené ošetření či prokázaného nedovoleného ošetření:

- provádí kontroly a opatření zaměřené na shromáždění důkazů prokazujících další nadlimitní nález/nálezy či (další) nedovolené ošetření, včetně případného odběru vzorků léčivých přípravků, vzorků krmiv či medikovaných krmiv, napájecí vody a dalších souvisejících materiálů,
- provádí další opatření směřující k ochraně veřejného zdraví v oblasti uvádění do oběhu, používání či registrace veterinárních léčivých přípravků,
- informuje ÚVS a KVS o veškerých významných zjištěních.

Za tímto účelem ÚSKVBL provádí:

- kontroly u veterinárních lékařů,
- kontroly u výrobců veterinárních léčivých přípravků a distributorů veterinárních léčiv,
- kontroly u výrobců medikovaných krmiv,
- kontroly lékáren a ostatních provozovatelů (dle zákona o léčivech),
- kontroly u držitelů rozhodnutí o registraci,
- kontroly u chovatele, včetně kontroly příslušné dokumentace, tj.
  - i. kontroly v hospodářstvích, včetně kontroly zvířat či živočišných produktů,
  - ii. kontroly v hospodářstvích, v nichž byla zvířata chována, včetně hospodářství administrativně spojených.

V případě držení, používání nebo výroby nepovolených látek nebo přípravků anebo látek uvedených ve skupinách A, B1 a B2 přílohy č. 1 k vyhlášce č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, osobami, které k tomu nejsou oprávněny, oznámí KVS nebo ÚSKVBL toto zjištění příslušným orgánům. Takovými orgány jsou zpravidla:

- Policie ČR,
- orgány Celní správy,
- ÚKZÚZ

- 4) Na základě vyhlášky č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů, se zpracovává plán monitoringu zoonóz a původců zoonóz a v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 2160/2003 monitoring salmonel v chovech hospodářských zvířat.
- 5) SVS provádí schvalování a kontroly souladu se specifikací u ZTS a potravin s CHZO nebo CHOP podle vnitřních metodických informací vydaných SVS, které jsou vypracovány v souladu s nařízením EP a R č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu zeměpisných označení a dalších platných předpisů Evropské Unie a národní legislativy.
- 6) Dozor nad TSE v souladu s veterinárním zákonem, formou dodržování stanoveného monitoringu odběru vzorků dle přílohy III nařízení EP a R (ES) č. 999/2001. Jsou odebírány vzorky u skotu na jatkách a u skotu, ovcí a koz v asanačních podnicích. Zvířata jsou vybírána k testování podle věkové kategorie v souladu s legislativou.
- 7) SVS vyhláší dle aktuální potřeby cílené kontrolní akce k ověřování shody s potravinovým a krmivovým právem.
- 8) Orgány veterinárního dozoru provádějí audity určených zpracovatelských podniků dle čl. 4 odst. 3 písm. a) nařízení EP a R č. 854/2004. Audity jsou prováděny v jedno až tříletých cyklech podle plánů KVS na základě analýzy rizika. V odůvodněných případech bude možné prodloužit cyklus až na 5 let.
- 9) KVS provádí kontrolu všech zásilek živočišných produktů, krmiv živočišného původu a dalších produktů a předmětů, pokud mohou být nositeli původců nákaz, vyvážených do třetích zemí. Na základě této kontroly KVS potvrzuje příslušné veterinární osvědčení pro vývoz.

Oblast ochrany zdraví a pohody zvířat

JIVVPK SVS v oblasti zdraví a pohody zvířat vychází z nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, nařízení EP a R (ES) č. 178/2002. V souladu s kompetencemi SVS jsou akce dozoru v systému kontrol zdraví zvířat prováděny v souladu s:

- zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů („veterinární zákon“),
- zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 154/2000 Sb.“),
- zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dále jen „zákon č. 246/1992 Sb.“), ve znění pozdějších předpisů,
- zákonem č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 378/2007 Sb.“).

Požadavky plnění legislativy a provádění kontrol lze rozdělit do pěti oblastí, které jsou řešeny jak národní legislativou, tak přímo použitelnými předpisy Evropské unie (dále jen „EU“). Jedná se o tyto oblasti:

D) Veterinární dozor v oblasti zdraví zvířat

Veterinární dozor v oblasti zdraví zvířat je zaměřen na dodržování povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám veterinárním zákonem, zákonem č. 154/2000 Sb., a přímo použitelnými předpisy EU.

A. Kontroly plánované

Počet a typ plánovaných kontrol, minimální roční frekvenci kontrol (schvalované subjekty) nebo minimální procento z celkového počtu kontrolovaných hospodářství nebo subjektů.

Kontrolní akce v oblasti zdraví zvířat jsou prováděny:

- na hospodářstvích (biologická bezpečnost)
- a) Kontrolní akce v oblasti biologické bezpečnosti zaměřené na:
- provedení povinných preventivních úkonů stanovených MKZ. Tyto úkony zahrnují zdravotní zkoušky prováděné ve vztahu k udržení statusu země prosté nálezů a k dodatečným garancím a vyšetření v rámci monitoringu a ozdravovacích programů
  - administrativní kontroly pohotovostních plánů u chovatelů
  - kontrolu požadavků na evidenci a označování zvířat
  - kontrolu údajů v dokumentech, které doprovázejí zvířata při jejich přesunech v rámci ČR a EU. Tyto údaje jsou zároveň ověřovány IS SVS, resp. v ústřední evidenci hospodářských zvířat - IZR.
- b) Kontroly chovatelů v souvislosti s používáním veterinárních léčivých přípravků.
- c) Kontroly podmíněnosti (Cross Compliance), jsou plánovány na základě legislativy pro vyplývající oblasti a jsou prováděny u subjektů s chovem hospodářských zvířat, které jsou žadateli o dotace.

Kontroly biologické bezpečnosti, kontroly používání veterinárních léčivých přípravků a kontroly podmíněnosti v chovech hospodářských zvířat jsou plánovány na základě centrálně provedené analýzy rizika. Pro jednotlivé oblasti kontrol jsou stanovena specifická kritéria míry rizika, která zohledňují zejména počet a druhy chovaných hospodářských zvířat, datum a výsledek předchozí kontroly, výsledky zdravotních zkoušek, nedostatky zjištěné při kontrolách SVS a ČPI, frekvenci přesunů zvířat, překročení max. limitů reziduí cizorodých látek a nálezy při prohlídce na jatkách.

- v zařízeních, která slouží pro držení a chov zvířat nebo kde dochází k jejich shromažďování (plemenářská zařízení, shromažďovací střediska, kontrolní stanoviště, svody, karanténní zařízení pro dovoz ptáků ze třetích zemí, závody s produkcí násadových vajec a drůbeže), produkční podniky akvakultury, zařízení k obchodování s „ostatními zvířaty“)

a u podnikatelů, kteří jsou schváleni jako obchodníci se zvířaty (obchodníci) - kontroly jsou plánovány podle počtu zařízení na začátku roku a počet kontrol je dále upraven podle změny ve vztahu k vzniku a zániku subjektů.

- u soukromých veterinárních lékařů (dále jen „SVL“), kteří provádějí úkony pro chovatele v souladu s Metodikou kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace (dále jen „MKZ“) zpracovanou Ústřední veterinární správou SVS a schválenou MZe a u soukromých veterinárních techniků.

Veterinární dozor v oblasti zdraví zvířat a výskytu nálezů zahrnuje:

- kontrolu zdraví zvířat,
- kontrolu nálezů zvířat,
- kontrolu při přemísťování zvířat.

1) Kontrola zdraví zvířat

Kontrola zdraví zvířat je zaměřena na provádění povinných preventivních a diagnostických úkonů k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka stanovených v Metodice. Provedení úkonů MKZ ve stanovených termínech je kontrolováno inspektory krajských veterinárních správ a Městské veterinární správy v Praze Státní veterinární správy v rámci kontrol na hospodářstvích a v rámci kontrol SVL. Zdravotní zkoušky musí být provedeny do jednoho roku od předchozího provedení a výsledek zkoušek, vyšetření a úkonů musí být předložen do jednoho měsíce od provedení místně příslušné KVS. V případě, že provedení zdravotních zkoušek nebylo v předešlém roce požadováno, je termín pro předložení výsledků zkoušek, vyšetření a úkonů do 31. října daného roku.

Tato kontrolní činnost je zaznamenávána v odborném informačním systému SVS („OIS“). Dokumenty jsou založeny podle působnosti na jednotlivých pracovištích KVS. V případě plemenařských zařízení jsou kromě živých zvířat kontrolována i vajíčka, embrya a sperma z pohledu manipulace, uskladňování a přesunů.

2) Kontrola nálezů zvířat

Kontrola nálezů zvířat je zaměřena na dodržování a plnění nařízených ochranných a zdlavacích opatření. Kontroly jsou prováděny minimálně 2 x v průběhu trvání ohniska a to při vyhlášení ohniska a při zániku ohniska. O kontrolní činnosti v ohnisku nálezů je sepsán protokol a kontrola je evidována v OIS SVS v modulu evidence nálezů a událostí. Přiměřeně tento požadavek platí i na kontrolu opatření ve stanovených pásmech.

3) Kontrola při přemísťování zvířat

Kontrola při přemísťování zvířat zahrnuje činnosti vykonávané v souvislosti s veterinární certifikací, s přepravou zvířat v rámci ČR, s obchodováním se zvířaty v rámci zemí EU nebo s dovozem a vývozem zvířat z a do třetích zemí.

II. Veterinární dozor v oblasti péče o pohodu zvířat

V souladu s kompetencemi SVS jsou akce dozoru v systému kontrol nad ochranou zvířat a péčí o jejich pohodu (welfare) prováděny v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., veterinárním zákonem, přímo použitelnými předpisy EU, zejména nařízením Rady (ES) č. 1/2005, o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES, nařízením Rady (ES) č. 1255/97, nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 o ochraně zvířat při usmrcování a v souladu s dalšími souvisejícími předpisy.

Veterinární dozor zahrnuje kontroly ochrany a péče o pohodu hospodářských zvířat, zvířat v zájmových chovech, včetně zvířat vyžadujících zvláštní péči, volně žijících zvířat, zvířat zoologických zahrad, cirkusů a obdobných zařízení a pokusných zvířat.

Záznamy o mimořádných událostech, jako jsou hromadné úhyny zvířat, havárie vozidel přepravujících zvířata a záznamy o kontrolní činnosti KVS související s těmito událostmi, jsou evidovány v OIS SVS v modulu evidence nálezů a událostí.

III) Kontrola používání léčivých přípravků a látek

ÚSKVBL a KVS kontrolují u chovatele hospodářských zvířat a SVL druh podávaných veterinárních léčivých přípravků (dále jen „VLP“) a způsob jejich používání, vedení záznamů o léčbě, dodržování ochranných lhůt, dodržování zákazu používání doplňkových látek a léčivých přípravků, které mají hormonální, thyreostatický nebo beta adrenergní účinek. Kontrolní orgány se řídí vlastními kontrolními postupy, které vyplývají z jejich kompetencí daných zákonnými normami (zákon č. 378/2007 Sb., a veterinární zákon).

IV) Kontrola označování a evidence hospodářských zvířat

Kontrola se provádí podle zákona č. 154/2000 Sb. Kontroly označování a evidence provádí ČPI a KVS.

Kontrola označování a evidence hospodářských zvířat je prováděna dle požadavků MZe:

- u chovatelů v souvislosti s kontrolou zdraví a péče o pohodu zvířat,
- ve shromažďovacích střediscích,
- u obchodníků,
- v asanačních podnicích,
- na jatkách a v ostatních specializovaných zařízeních.

Výsledky kontroly ČPI jsou vkládány do informačního systému MZe (Integrovaný zemědělský registr).

V) Evidence a schvalování subjektů

Před schválením subjektů je prováděna kontrola splnění požadavků, vyplývajících z ustanovení příslušné legislativy, jejichž plnění je podmínkou schválení činnosti nebo schválení k obchodování. O těchto požadavcích jsou provozovatelé schválených zařízení informováni inspektory KVS ještě před schválením a dále při každé změně legislativy. Současně je plnění požadavků ověřováno v souvislosti s certifikací pro potřeby obchodu.

Dále je v rozsahu stanoveném plánem kontrol kontrolováno dodržování stanovených podmínek. Z kontrolní činnosti je vypracován protokol a výsledky jsou evidovány v OIS SVS.

Kromě těchto specifických oblastí kontrol jsou ve schválených zařízeních prováděny podle potřeby také kontroly v rámci ostatních kontrolovaných oblastí (ověřování údajů v certifikátech TRACES, kontrola SVL, kontrola používání léčiv atp.).

Minimální frekvence kontrol v oblasti ochrany zdraví a pohody zvířat

1) Plemenářská zařízení - inseminační stanice, banky spermatu, střediska pro odběr spermatu

- kontrola plnění podmínek schválení - minimálně 2 x ročně, ve střediscích pro odběr spermatu ovcí, koz nebo koňovitých se sezónním odběrem spermatu - minimálně 1 x ročně během činnosti střediska
- kontrola dozoru prováděného schváleným SVL - minimálně 2 x ročně, ve střediscích pro odběr spermatu ovcí, koz nebo koňovitých se sezónním odběrem spermatu - minimálně 1 x ročně během činnosti střediska
- kontrola proškolení odborného personálu schválených plemenářských zařízení o desinfekčních postupech a hygienických metodách práce – minimálně 1x ročně
- kontrola dodržování podmínek péče o pohodu zvířat – minimálně 1 x ročně.

2) Shromažďovací střediska

Komplexní kontrola se sepsáním protokolu o kontrole – minimálně 1x ročně.

Kontrola zahrnuje:

- kontrola plnění podmínek schválení
- kontrola dokumentace a provádění čištění a dezinfekce
- kontrola proškolení provozovatelů
- kontrola schváleného SVL
- kontrola péče o pohodu zvířat - prostory pro zvířata, zajištění napájení a krmení pro danou kategorii zvířat, pomůcky pro vykládku zvířat atd.

3) Obchodníci podle § 9b veterinárního zákona

- kontrola plnění podmínek schválení - minimálně 1 x ročně
- kontrola dokumentace a provádění čištění a dezinfekce - minimálně 1 x ročně.

4) Kontrolní stanoviště

Komplexní kontrola se sepsáním protokolu o kontrole – minimálně 1x ročně.

Kontrola zahrnuje:

- kontrola plnění podmínek schválení
- kontrola dokumentace a provádění čištění a dezinfekce
- kontrola péče o pohodu zvířat - prostory pro zvířata, zajištění napájení a krmení pro danou kategorii zvířat, pomůcky pro vykládku zvířat atd.

5) Karanténní zařízení pro dovoz ptáků ze třetích zemí

- kontrola plnění podmínek schválení – minimálně 1 x ročně
- kontrola dokumentace, dodržování podmínek karantény a provádění čištění a dezinfekce – minimálně 1 x ročně
- kontrola plnění podmínek karantény včetně prověření záznamů o úhynu a klinickém vyšetření ptáků ve schváleném karanténním zařízení nebo v každé jednotce schváleného karanténního střediska – minimálně na začátku a konci karantény každé zásilky.

6) Závody s produkcí násadových vajec a drůbeže

- kontrola plnění podmínek schválení - minimálně 1 x ročně
- kontrola dokumentace a provádění stanovených zdravotních zkoušek - minimálně 1 x ročně.

7) Subjekty registrované pro chov zvířat a obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy podle § 13a zákona č. 246/1992 Sb.

- kontrola dodržování podmínek péče o pohodu zvířat, včetně kontroly dokumentace, dodržování podmínek izolace/karantény, provádění čištění a dezinfekce - minimálně 1 x za 3 roky všechny právnické nebo fyzické osoby, které na základě živnostenského oprávnění obchodují se zvířaty určenými pro zájmové chovy (kamenné obchody, obchodníci, chovatelé) - přednostně ty, u kterých byl v předcházejícím roce nahlášen podnět a u nově vzniklých subjektů.

8) Zařízení k obchodování s „ostatními zvířaty“ podle § 55 vyhlášky č. 382/2003 Sb.

- kontrola plnění podmínek schválení k obchodování podle přílohy č. 12 - minimálně 1 x ročně
- kontrola schváleného SVL - minimálně 1x ročně
- kontrola dodržování podmínek péče o pohodu zvířat - minimálně 1 x ročně.

9) Dopravci živých zvířat

- kontrola plnění podmínek povolení, provádění čištění a dezinfekce, školení personálu dopravců, dokumentace k zásilkám:

- kontrola dopravců realizujících cesty do 8 hodin - minimálně 1 x za 5 let nebo v závislosti na délce povolení, přednostně subjekty, u kterých byl v daném roce nahlášen nesoulad s legislativními požadavky z jiných členských států
- kontrola dopravců ostatních druhů zvířat realizujících dlouhotrvající cesty nad 8 hodin - minimálně 1 x za 5 let nebo v závislosti na délce povolení, přednostně subjekty, u kterých byl v daném roce nahlášen nesoulad s legislativními požadavky z jiných členských států.

10) Kontrola odesílání zvířat a zásilek zvířat

- **vnitrostátní přemístění zvířat**
kontrola v rámci vydávání veterinárních osvědčení v případech uvedených v § 6 veterinárního zákona - všechny zásilky
- **odeslání zásilek zvířat v rámci EU**
kontrola průvodních dokumentů, označení a evidence zvířat, plnění zdravotních podmínek, zajištění péče o pohodu zvířat a vydání veterinárního osvědčení – všechny odesílané zásilky
- **odeslání zásilek zvířat do třetích zemí**
kontrola průvodních dokumentů, označení a evidence zvířat, plnění zdravotních podmínek, zajištění péče o pohodu zvířat a vydání veterinárního osvědčení – všechny odesílané zásilky.

11) Kontrola zásilek zájmových zvířat ze třetích zemí určených pro další obchodní využití

Kontrola zásilek zájmových zvířat ze třetích zemí - 100 % zásilek, s výjimkou opakovaných zásilek stejného druhu na stejné místo určení, na kterém již v daném roce byla kontrola provedena bez zjištěných závad

- kontrola dodržení lhůty stanovené pro držení zvířat v místě určení v souladu s veterinárními podmínkami pro dovoz vystavenými ÚVS SVS
- porovnání počtu zvířat jednotlivých druhů držených v zařízení s údaji uvedenými ve společném veterinárním vstupním dokladu (SVVD)
- kontrola dodržování stanovených podmínek izolace a provedení nařízených zdravotních zkoušek
- kontrola evidence o nakoupených a prodaných zvířatech včetně dokladů o původu zvířete.

12) Kontrola zařízení k dočasnému umístění zvířat v zájmovém chovu ze 3. zemí na mezinárodním letišti

- jedná se o letiště Brno -Tuřany, Ostrava - Mošnov, Karlovy Vary, Pardubice a Kunovice
- kontrola plnění podmínek schválení – minimálně 1x ročně
- kontrola dokumentace (provozní řád, postup zacházení se zvířaty, sanitační řád) – minimálně 1x ročně
- kontrola evidence umístěných zvířat – minimálně 1x ročně.

13) Přeprava zvířat z hlediska péče o pohodu zvířat:

- **vnitrostátní přeprava zvířat**
- kontrola nakládky zvířat přepravovaných do shromažďovacích středisek, kontrola se sepsáním protokolu - minimálně 3 % zásilek, minimálně však u 10 zásilek na KVS, přednostně u zásilek, které budou ze shromažďovacích středisek přepravovány do třetích zemí
- jatečná zvířata - pravidelná, každodenní kontrola při vykládce na jatkách, v rámci komplexní kontroly na jatkách (audit)

- **přeprava v rámci EU**
- kontrola zásilek odesílaných a přijímaných zvířat na hospodářstvích, kontrola nakládky nebo vykládky se sepsáním protokolu - minimálně u 20 zásilek na KVS, přednostně u subjektů, u kterých byl hlášen nesoulad s legislativními požadavky od jiných členských států v daném období
- kontrola odesílaných psů a koček v zařízeních osob, podílejících se na obchodování - kontrola nakládky, podmínek přepravy se sepsáním protokolu - minimálně u 5 % veterinárních osvědčení, minimálně však u 5 zásilek, přednostně u subjektů, u kterých byl hlášen nesoulad s legislativními požadavky od jiných členských států v daném období
- kontrola zahraničních dopravců po svozu zvířat do shromažďovacího střediska – zejména pohotovostní plány, vybavení vozidel (funkčními napáječkami atd.) – minimálně 5 subjektů na KVS
- **přeprava zvířat do třetích zemí**
- kontrola nakládky hospodářských zvířat – kontrola podmínek přepravy se sepsáním protokolu o kontrole, včetně kontroly nouzových (pohotovostních) plánů – minimálně 5 % zásilek, minimálně však u 10 zásilek na KVS, přednostně u zásilek skotu, který je přepravován do Turecka
- kontrola vrácených knih jízd a vrácených teplotních záznamů - všechny odesílané zásilky, písemné hromadné vyhodnocení 1x za pololetí u zásilek skotu do Turecka
- kontrola zahraničních dopravců po svozu zvířat do shromažďovacího střediska – zejména pohotovostní plány, vybavení vozidel (funkčními napáječkami atd.) – minimálně 5 subjektů na KVS.

14) Produkční podniky akvakultury podle § 5a veterinárního zákona.

- Kontrola dodržování podmínek schválení a kontrola zdraví živočichů pocházejících z akvakultury. Kontrola schválených produkčních podniků akvakultury dle úrovně rizika:
  - vysoká úroveň rizika – 1x ročně
  - střední úroveň rizika – 1x ročně
  - nízká úroveň rizika – 1x za 2 roky.
- Kontrola sádek:
  - na hospodářstvích produkčních podniků akvakultury, kde se kromě jiné produkce nachází sádky, je provedena jejich kontrola zaměřená především na kontrolu dokladů o sběru, likvidaci a odvozu uhynulých ryb, kontrolu záznamů o podání VLP a kontrola vysledovatelnosti přisunutých a odsunutých ryb
  - kontrola použití VLP v návaznosti na kontrolu záznamů o zdravotním stavu a úhynech ryb, kontrola vysledovatelnosti a kontrola nakládání s VŽP na sádkách bez další produkce se samostatným registračním číslem - 10 % sádek bez produkce v kraji ročně.
- Kontrola oprávněného zpracovatelského zařízení, ve kterém se usmrcují živočichové pocházející z akvakultury za účelem tlumení nákaz – 1x ročně.

15) Kontrola schválených SVL

- kontrola plnění podmínek schválení
- kontrola používání VLP
- kontrola vedení evidence o prováděné léčbě
- kontrola vedení evidence o prováděných úkonech v rámci MKZ, v případě povinných diagnostických úkonů kontrola zahrnuje i porovnání data provedení odběru vzorku s datem provedení laboratorního vyšetření a s datem oznámení provedení úkonu na KVS
- kontrola praktické činnosti při provádění těchto úkonů u chovatelů

- 5 % SVL schválených každou KVS pro provádění vyšetření, zdravotních zkoušek a povinných preventivních a diagnostických úkonů v rámci veterinární kontroly zdraví, kontroly dědičnosti zdraví a kontroly pohody zvířat podle § 61 odst. 5 veterinárního zákona, zahrnou se přednostně SVL, kteří provádějí úkony v rámci MKZ v chovech hospodářských zvířat,
- SVL, kteří žádali v předchozím roce o povolení výjimky na zásobování, výdej a použití neregistrovaného léčivého přípravku podle §46 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech). V případě kontrol těchto SVL bude kontrola specificky zaměřena na kontrolu léčebné a preventivní činnosti v chovech, ve kterých byl neregistrovaný léčivý přípravek použit,
- Školení schválených SVL - informace o nálezové situaci, o změnách v MKZ a legislativě. Všechny KVS naplánují a uskuteční školení každoročně v průběhu 1. čtvrtletí. Školení bude určeno pro SVL schválené KVS pro provádění vyšetření, zdravotních zkoušek a povinných preventivních a diagnostických úkonů v rámci veterinární kontroly zdraví, kontroly dědičnosti zdraví a kontroly pohody zvířat podle § 61 odst. 5 veterinárního zákona.

16) Kontrola veterinárních techniků

- kontrola veterinárních techniků – jsou kontrolováni:
  - nově registrovaní veterinární technici v rámci registračního řízení
  - 10 % registrovaných veterinárních techniků ročně
- kontrola odborné způsobilosti pro výkon odborných veterinárních úkonů
- kontrola vedení evidence o provedených úkonech a o použití a výdeji léčiv a o utracení zvířat
- kontrola zacházení s VLP a záznamů o použití VLP do záznamu chovatele.

17) Aktualizace pohotovostních plánů KVS

- **aktualizace pohotovostních plánů KVS**
- odborných částí pohotovostních plánů na základě aktualizace pohotovostních plánů SVS v souladu s aktualizovanou nebo novou národní nebo EU legislativou, kontrola adres a kontaktních údajů organizací a orgánů podílejících se na součinnosti při řešení mimořádných veterinárních opatření a mimořádných situací - minimálně 1 x ročně
- **projednání pohotovostních plánů s okresní organizací KVL**
- seznámení s aktuální legislativou ve vztahu k nálezům, s požadavky na činnost SVL v případě řešení mimořádných situací – minimálně 1 x ročně
- **projednání pohotovostních plánů se zástupci obcí, krajských úřadů**
- seznámení s aktuální legislativou ve vztahu k nálezům, s požadavky na součinnost s obcemi, krajskými úřady v případě řešení mimořádných situací – minimálně 1 x ročně.

18) Kontrola dodržování pravidel biologické bezpečnosti chovu zvířat ve vztahu k nálezům u chovatelů hospodářských zvířat

Součástí kontroly je zejména:

- kontrola dodržování preventivních opatření ke snížení rizika zavlečení a šíření nálezů, porovnání počtu chovaných zvířat a počtu uhynulých zvířat, vyhodnocení změn v produkci a změn ve spotřebě krmiva a vody
- kontrola vypracování pohotovostního plánu, jeho aktualizace a přístupnosti ošetřovatelům a ostatním zaměstnancům u chovatelů, kteří chovají hospodářská zvířata jako podnikatelé
- kontrola provádění povinných preventivních úkonů a zdravotních zkoušek v rámci MKZ
- kontrola dodržování zákazu zkrmování odpadů ze společných stravovacích zařízení

- kontrola zajištění ochrany drůbeže před kontaktem s volně žijícími ptáky a kontrola prevence kontaminace krmiva a vody trusem volně žijících ptáků v hospodářstvích s chovem vodní a hrabavé drůbeže s přístupem do výběhu v oblastech s vyšším rizikem zavlečení a šíření viru vysoce patogenní aviární chřivky.

Hospodářství vybraná ke kontrole na základě analýzy rizika provedené ÚVS

- kontrola na hospodářstvích vybraných na základě centrálně provedené analýzy rizika.

Hospodářství vybraná ke kontrole na základě analýzy rizika provedené KVS

- kontrola na hospodářstvích vybraných místně příslušnou KVS na základě vyhodnocení **následujících rizikových faktorů**:
  1. hospodářství s ekologickým chovem hospodářských zvířat
  2. hospodářství s chovem prasat – zejména chovy, ve kterých zvířata přicházejí do kontaktu s vnějším prostředím (výběh) nebo s materiály rizikovými z hlediska přenosu AMP (sláma)
  3. hospodářství s nedostatky v provádění povinných preventivních úkonů stanovených v MKZ zjištěnými v průběhu administrativních kontrol
  4. hospodářství s nedostatky v oblasti evidence hospodářských zvířat v IZR zjištěnými v průběhu administrativních kontrol
  5. hospodářství s chovem nosnic s produkcí konzumních vajec a kuřat chovaných na maso, na kterých je odebírán úřední vzorek v rámci programu tlumení salmonel, kontrola se provede současně s kontrolou péče o pohodu zvířat a s kontrolou chovatele v souvislosti s používáním veterinárních léčivých přípravků
  6. hospodářství s odchovem kuřic pro reprodukční chovy a pro chovy nosnic s produkcí konzumních vajec, na kterých není odebírán úřední vzorek v rámci programu tlumení salmonel
  7. registrovaná hospodářství s chovem nosnic s produkcí konzumních vajec, která nejsou vyšetřována na salmonelu v rámci programu tlumení salmonel, a která dodávají vejce do „místního maloobchodu“, tj. do maloobchodu na území ČR
  8. hospodářství s chovem vodní a hrabavé drůbeže s přístupem do výběhu v oblastech s vyšším rizikem zavlečení a šíření viru vysoce patogenní aviární chřivky. Jde o oblasti:
    - v blízkosti vodních ploch, kde se shromažďují stěhovaví ptáci,
    - lokality s nálezem viru vysoce patogenní aviární chřivky u drůbeže či volně žijících ptáků v předchozích 3 letech,
    - lokality s nálezem protilátek proti viru aviární chřivky v rámci programu sledování aviární chřivky v předchozích 3 letech.

19) Kontrola mléčnic

- je kontrolováno 20 % mléčnic v kraji; přednostně jsou kontrolováni producenti mléka, kteří nejsou žadateli o podporu v rámci dotačního titulu CZ Q mléko
- kontrola mléčnic je prováděna na hospodářství s tržní produkcí mléka, vybraných analýzou rizika pro kontroly v oblastech biologické bezpečnosti, PPH 4 a PPH 9
- mléčnice ke kontrole vybere KVS na základě vyhodnocení výsledků vyšetření vzorků z centrálních laboratoří evidovaných v OIS SVS v modulu laktologie. Pro účely vyhodnocení lze použít sestavu datového skladu L01 Parametry PSB a CPM - průměry
- na kontrole mléčnic se podílejí odbory ochrany zdraví zvířat a ochrany veřejného zdraví.

20) Kontrola na hospodářstvích ovcí a koz s přiznaným statutem TSE

Uznávání statusů rizika TSE na hospodářstvích ovcí a koz je prováděno na základě žádosti chovatele. V chovech ovcí a koz je možné stanovit dva druhy statusů rizika z pohledu TSE (scrapie) - status zanedbatelného rizika, u kterého se vyhodnocuje posledních 7 let a status kontrolovaného rizika, u kterého se hodnotí poslední 3 roky.

- kontrola plnění požadavků stanovených v příloze VIII nařízení (ES) č. 999/2001
- všechna hospodářství ovcí a koz s přiznaným statusem rizika TSE – 1x ročně (první kontrola nejdříve 10 měsíců od přiznání statusu).

21) Kontrola evidence úkonů a zdravotních zkoušek v rámci MKZ

- administrativní kontrola provádění a evidence úkonů v rámci IS SVS – vždy u všech evidovaných úkonů.

22) Kontrola a ověřování údajů ve veterinárních osvědčení přijímaných zvířat v rámci systému TRACES

- provádění administrativních kontrol údajů a veterinárních záruk uvedených kompetentní autoritou země odeslání – minimálně 15 % zásilek
- provádění kontrol na místě – kontrola údajů uvedených kompetentní autoritou země odeslání, včetně kontroly veterinárních záruk v místě určení – minimálně 5 % zásilek
- zpětná kontrola evidence přijatých zvířat v Integrovaném zemědělském registru (IZR) provádí se v rozmezí 20 - 30 dnů po příjmu zásilky – minimálně 5 % zásilek.

23) Kontrola dodržování podmínek veřejných vystoupení se zvířaty a svodů hospodářských zvířat

- veřejné vystoupení - kontrola manipulace se zvířaty, péče o zvířata a kontrola dokumentů - minimálně 5 % ročně, přednostně u pořadatelů, u kterých byl v předcházejícím roce nahlášen podnět
- svody - kontrola dodržování stanovených veterinárních podmínek, požadovaných dokumentů (povolení obce), zaevidování místa konání v ústřední evidenci u stanovených druhů hospodářských zvířat - minimálně 10 % ročně, z toho polovinu představují kontroly svodů koní se zaměřením na ověření dodržování stanovených veterinárních podmínek a požadavků pro přepravu
- cirkusy a podobná zařízení – v sezóně kontrola veřejného vystoupení na území kraje minimálně 1x ročně, v zimovišti minimálně 1x za 2 roky.

24) Kontrola péče o pohodu hospodářských zvířat v chovu

Hospodářství vybraná ke kontrole na základě analýzy rizika provedené ÚVS

- kontrola na hospodářstvích vybraných na základě centrálně provedené analýzy rizika.

Hospodářství vybraná ke kontrole na základě analýzy rizika provedené KVS

- kontrola na hospodářstvích vybraných místně příslušnou KVS na základě vyhodnocení následujících rizikových faktorů:
  1. hospodářství s chovem nosnic s produkcí konzumních vajec – minimálně 1x ročně současně s odběrem úředního vzorku v rámci programu tlumení salmonel a s kontrolou používání veterinárních léčivých přípravků
  2. hospodářství s výkrmem prasat – kontrola zaměřená na chovatelské postupy - zejména kastrace, krácení ocásků – všechny chovy nad 1000 ks zvířat
  3. kontrola hospodářství s chovem kuřat na maso, kde je plánováno měření hodnot mikroklimatu, tj. na hospodářstvích, kde je alespoň jedna hala s hustotou osazení vyšší než 33 kg/m² – minimálně 10 % všech hospodářství, v halách vybraných na základě výstupů hodnocení patologickoanatomických nálezů hejn na jatkách
  4. hospodářství, na kterém je současně plánována kontrola CC v oblasti welfare (PPH 11, 12, 13)
  5. hospodářství, na kterém je plánována kontrola dobrých životních podmínek zvířat
  6. hospodářství s nedostatky v oblasti evidence hospodářských zvířat v IZR zjištěnými v průběhu administrativních kontrol.

25) Kontrola péče o pohodu volně žijících zvířat

- záchranne stanice pro handicapovaná zvířata, včetně administrativní kontroly povolení k provádění asanační činnosti, provádění a evidence úkonů, kontrola odborné způsobilosti personálu - minimálně 1x za 2 roky.

26) Kontrola péče o pohodu zvířat používaných k pokusům

- uživatelská zařízení - každoročně alespoň 1/3 zařízení v závislosti na intenzitě provádění pokusů, v případě uživatelů subhumánních primátů minimálně 1 x ročně
- pokusy v uživatelských zařízeních - nejméně 3 projekty v každém uživatelském zařízení
- pokusy mimo uživatelská zařízení, včetně kontroly dodržování veterinárních podmínek - nejméně 3 projekty
- chovná zařízení:
  - chovatelé subhumánních primátů – 1x ročně
  - chovatelé ostatních druhů zvířat – 1x za 3 roky
- dodavatelská zařízení
  - dodavatelé subhumánních primátů – 1x ročně
  - dodavatelé ostatních druhů zvířat – 1x za 3 roky.

27) Kontrola péče o pohodu zvířat v zájmových chovech

- chov zvířat vyžadujících zvláštní péči - 1x ročně
- útulky a podobná zařízení, včetně administrativní kontroly povolení k provádění asanační činnosti, provádění a evidence úkonů, kontrola odborné způsobilosti personálu - každoročně alespoň 1/3 útulků, přednostně ty, u kterých byl v předcházejícím roce nahlášen podnět a nově registrované subjekty.

28) Kontrola péče o pohodu hospodářských zvířat při usmrcování

- jatky - komplexní kontrola - minimálně 1x za 3 roky, v závislosti na výsledcích auditů provedených podle nařízení EP a Rady (ES) č. 854/2004 – provádí ÚVL z odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví,
- každodenní kontrola welfare hospodářských zvířat při porážení – provádí ÚVL z odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví,
- vyhodnocení řešení zpětných hlášení z jatek – všechna hlášení – provádí ÚVL z odboru ochrany zdraví a pohody zvířat KVS,
- rituální porážky - komplexní kontrola minimálně dvou porážek provedených v kalendářním roce na schválených jatkách,
- usmrcování ve farmových chovech zvířete - kontrola se sepsáním protokolu o kontrole - minimálně 3 porážky za rok ve schváleném porážkovém místě, resp. při použití střelné zbraně,
- domácí porážky skotu a domácí porážky jelenovitých z farmového chovu – minimálně 3 porážky u každé skupiny ročně - provádí ÚVL z odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví,
- utrácení zvířat při likvidaci ohnisek nálezů - kontrola místně příslušnou KVS se sepsáním protokolu o kontrole se provádí při každém prováděném utrácení v chovu,
- sezónní prodej živých ryb a prodej živých konzumních ryb na tržnicích a tržištích – komplexní kontrola se sepsáním protokolu o kontrole – minimálně 10 % prodejních míst, přednostně ty, u kterých byl v předcházejícím roce nahlášen podnět nebo zjištěno porušení,
- kontrola farmového chovu kožešinových zvířat – všechny subjekty – kontrola ukončení činnosti.

29) Kontrola chovatelů včel

Kontrola dodržování provádění preventivních úkonů a zdravotních zkoušek v rámci MKZ, kontrola používání VLP zejména s ohledem na použití antibiotik

- kontrolují se dvě stanoviště chovatelů včel v okrese vybrané KVS na základě vyhodnocení rizika – minimálně 1x ročně (plní se počet kontrol odpovídající počtu okresů v kraji, o výběru stanovišť ke kontrole v jednotlivých okresech rozhodne KVS)

Kontrola na stanovištích chovatelů včel vybraných místně příslušnou KVS na základě vyhodnocení následujících rizikových faktorů:

Přednostně KVS ke kontrole vybere:

1. chovatele, kteří mají v IZR registrováno 5 – 20 včelstev na stanovišti
2. stanoviště s výsledkem vyšetření směsných vzorků zimní měli na varroázu více než 10 roztočů v průměru na jedno včelstvo
3. stanoviště chovatelů, kteří ohlásili úhyn více než 25 % včelstev z počtu včelstev evidovaných k 1. září předcházejícího roku.

Kontrolována nejsou stanoviště chovatelů kontrolována v předchozích dvou letech.

30) Kontrola chovatele v souvislosti s používáním VLP a s prováděním vybraných odborných veterinárních úkonů

Hospodářství vybraná ke kontrole na základě výsledků analýzy rizika provedené ÚVS a KVS

- kontrola druhu podávaných VLP a způsob jejich používání
- kontrola vedení záznamů o léčbě
- kontrola dodržování ochranných lhůt
- kontrola dodržování zákazu používání doplňkových látek a léčivých přípravků, které mají hormonální, thyreostatický nebo beta adrenergní účinek
- kontrola plnění požadavků na odbornou způsobilost pro injekční aplikaci léčiv (§ 59a odst. 1 písm. a) až e) a § 64b odst. 2 veterinárního zákona a § 39b vyhlášky č. 342/2012 Sb.), kterou je chovatel nebo jím pověřený zaměstnanec oprávněn na jím provozovaném hospodářství podle pokynů ošetřujícího veterinárního lékaře provádět u hospodářských zvířat, která na tomto hospodářství chová,
- kontrola odborné způsobilosti (§ 59a odst. 1 písm. a) až e) a § 64b odst. 3 veterinárního zákona) a absolvování specializované přípravy pro provádění dalších odborných veterinárních úkonů (§39c vyhlášky č. 342/2012 Sb.), které je chovatel nebo jím pověřený zaměstnanec oprávněn provádět na vlastním hospodářství u vlastních zvířat.

Hospodářství vybraná ke kontrole na základě analýzy rizika provedené ÚVS

- kontrola na hospodářstvích vybraných na základě centrálně provedené analýzy rizika.

Hospodářství vybraná ke kontrole na základě analýzy rizika provedené KVS

- kontrola na hospodářstvích vybraných místně příslušnou KVS na základě vyhodnocení **následujících rizikových faktorů:**
  1. hospodářství, ve kterých je plánována kontrola podmíněnosti v oblasti PPH 5 - zákaz používání některých látek s hormonálním a thyreostatickým účinkem
  2. hospodářství s použitím VLP získaného na základě povolení výjimky na zásobování, výdej a použití neregistrovaného léčivého přípravku; kontrola bude provedena současně s kontrolou SVL, který o výjimku požádal
  3. hospodářství s nevyhovujícím výsledkem v rámci monitoringu cizorodých látek, který se týká nálezů reziduí léčiv, včetně nálezů malachitové zeleně u ryb
  4. hospodářství s nálezem viditelných parazitů u ryb ve zpracovaných rybách.

31) Kontroly podmíněnosti (Cross Compliance)

Hospodářství žadatelů o dotace jsou ke kontrole vybrána na základě výsledků analýzy rizika, tak aby bylo zkontrolováno 1% žadatelů.

- kontrola podmíněnosti v oblasti používání veterinárních léčiv - povinné požadavky na hospodaření (dále jen „PPH“) 5 - zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem
- kontrola podmíněnosti v oblasti bezpečnosti potravin - PPH 4 - zásady a požadavky potravinového práva
- kontroly podmíněnosti v oblasti zdraví zvířat - PPH 9 - pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií,
- kontrola podmíněnosti v oblasti pohody zvířat
  - PPH 11 - minimální požadavky na ochranu telat,
  - PPH 12 - minimální požadavky na ochranu prasat,
  - PPH 13 - minimální požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely.

32) Kontroly na místě a místní šetření pro ověření plnění podmínek dotace „Dobré životní podmínky zvířat“

Místní šetření pro podopatření

- zvětšení lehacího prostoru v chovu dojnic,
- zlepšení stájového prostředí v chovu dojnic,
- zajištění přístupu do výběhu pro suchostojné krávy,
- zvětšení plochy pro odstavená selata se provádí:
  - na všech hospodářstvích žadatelů uvedených v žádosti o dotace, u kterých nebylo provedeno místní šetření v předchozím dotačním období,
  - na všech hospodářstvích, u nichž došlo ke změně technologie ustájení, změně rozměru výběhu pro suchostojné krávy nebo dohlášení objektu.

Kontroly na místě

- Hospodářství žadatelů o dotace jsou ke kontrole vybrána na základě výsledků analýzy rizika.

33) Karanténa pro obchod s mloky v rámci EU a pro dovoz do EU

- kontrola plnění podmínek schválení – minimálně 1x ročně
- kontrola dokumentace, dodržování podmínek karantény a provádění čištění a dezinfekce – minimálně 1x ročně
- kontrola plnění podmínek karantény včetně prověření záznamů o úhynu zvířat a vyšetření uhynulých nebo nemocných zvířat v laboratoři – minimálně na začátku a konci karantény každé zásilky.

B. Kontroly neplánované

Neplánované kontroly zahrnují:

- kontroly *nařízené MZe*
- *mimořádné* kontrolní akce organizované SVS
- **neplánované** kontroly konkrétních subjektů prováděné z rozhodnutí KVS v odůvodněných případech
- **kontroly ohnisek nákaz** zaměřené na dodržování a plnění nařízených ochranných a zdolávacích opatření
- **kontroly následné** k ověření plnění pokynů uložených k nápravě zjištěných nedostatků.

Oblast dovozu zvířat a živočišných produktů ze třetích zemí

Zvířata, živočišné produkty a ostatní veterinární zboží dovážené ze třetích zemí a podléhající veterinární kontrole, vstupují do České republiky pouze přes stanoviště hraniční kontroly, jehož součástí je pohraniční veterinární stanice. V České republice je jediným místem vstupu tohoto kontrolovaného zboží PVS Praha-Ruzyně, která je součástí Městské veterinární správy v Praze SVS.

Pohraniční veterinární kontrola zahrnuje kontrolu:

- živočišných produktů – veterinární zákon, vyhl. č. 376/2003 Sb. o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu produktů ze třetích zemí
- živých zvířat – veterinární zákon, vyhláška č. 377/2003 Sb. o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu zvířat ze třetích zemí

Úřední kontroly na PVS Praha-Ruzyně jsou prováděny v souladu s postupy stanovenými příslušnými předpisy EU, národní legislativou a metodickými pokyny vydávanými SVS. PVS při provádění kontrol zohledňuje i informace zasílané prostřednictvím systému rychlého varování RASFF a informace o zásilkách, které byly odmítnuty při vstupu do EU jinou pohraniční veterinární stanicí. Dále je povinna postupovat v souladu s platnými ochrannými opatřeními, jež jsou vydávány Evropskou komisí.

Jako součást veterinárních kontrol dovážených živočišných produktů zajišťuje PVS za účelem ochrany území České republiky (EU) i odběr vzorků k laboratornímu vyšetření a plní tak každoročně vydávaný plán kontroly nepovolených látek, reziduí, látek kontaminujících a patogenních organismů. V případě nevyhovujícího výsledku vyšetření následuje po verifikaci Evropskou komisí spuštění tzv. systému zpřísněných kontrol v TRACES spočívající v zapojení všech pohraničních veterinárních stanic v členských státech EU do zpřísněné kontroly komodity stejného původu. PVS Praha-Ruzyně je zároveň zapojena do systému zpřísněných kontrol iniciovaného na základě nevyhovujícího výsledku vyšetření zjištěného jinou PVS v EU.

Informace, které vyplývají z činnosti PVS, poskytují její zaměstnanci příslušným orgánům, zejména prostřednictvím systému výměny informací TRACES.

Zvířata v zájmovém chovu spadající pod nařízení EP a R (EU) č. 576/2013 a živočišné produkty pro osobní spotřebu v souladu s nařízením Komise (ES) č. 206/2009 dovážené cestujícími ze třetích zemí k neobchodním účelům podléhají podle veterinárního zákona v místě vstupu do České republiky kontrole za účelem zjištění, zda splňují podmínky stanovené v uvedených nařízeních. Tyto kontroly provádějí na letištích s mezinárodním provozem, v případě produktů též u provozovatelů kurýrních služeb či na mezinárodní poště, celní úřady v rámci celní kontroly cestujících a jejich osobních zavazadel. Pokud je zjištěno nesplnění podmínek nařízení Komise (ES) č. 206/2009, celní úřad zabaví zásilku produktů a vystaví doklad o jejím zabavení. V případě zvířat v zájmovém chovu nespĺňujících požadavky nařízení EP a R (EU) č. 576/2013 informuje celní úřad místně příslušnou krajskou veterinární správu, která o zásilce rozhodne podle ustanovení čl. 35 tohoto nařízení. Za účelem seznámení veřejnosti a cestujících s pravidly dovozu potravin živočišného původu pro osobní spotřebu a zvířat v zájmovém chovu jsou od roku 2009 na všech místech vstupu v souladu s nařízením (ES) č. 206/2009 vyvěšeny plakáty se základními informacemi. Cestující se tak s podmínkami mohou seznámit v příletových halách letišť nebo na mezinárodní poště, dále jsou o nich prostřednictvím SVS informovány zahraniční úřady ČR ve třetích zemích, jsou vydávány v Travel Information Manual (TIM) a zveřejněny a pravidelně aktualizovány na webových stránkách SVS a GRČ.

Snahou SVS je účinně předcházet případným nedostatkům, které jsou při kontrolách nejčastěji zjišťovány. Z tohoto důvodu svou činnost koordinují nejenom s ostatními orgány veterinární péče EU, ale i dalšími dozorovými orgány ČR, zejména orgány celními. Spolupráce je realizována na regionální i centrální úrovni. Konkrétním příkladem vzájemné spolupráce jsou školení celních

orgánů zajišťovaná odborem vnějších vztahů a kontroly dovozu a vývozu SVS, snaha o informovanost cestujících prostřednictvím spolupráce s provozovateli letišť, kurýrními službami, mezinárodní poštou i samotný přístup zaměstnanců SVS, kteří dovozcům poskytují informační servis odpověďmi na telefonické, emailové i písemné dotazy k této problematice.

ÚSKVBL

Úřední kontroly jsou prováděny v rámci činnosti Odboru inspekce ÚSKVBL, tento Odbor připravuje každoročně plány kontrol na daný kalendářní rok s výhledem na další 2 roky, tedy období 3 let. Víceleté plány kontrol vychází z nařízení EP a R č. 882/2004, nařízení EP a R č. 852/2004, nařízení EP a R č. 853/2004, nařízení EP a R č. 854/2004 a nařízení EP a R č. 183/2005 a to z ustanovení těchto předpisů, která se týkají problematiky veterinárních léčiv, včetně medikovaných krmiv, a jejich reziduí v návaznosti na příslušné vnitrostátní právní předpisy – zákon o léčivech a veterinární zákon. Plány jsou připravovány jak na základě zhodnocení rizik, tak na základě minimální frekvence kontrol vyplývající z právních předpisů.

Kontrola prováděná ÚSKVBL je směřována do oblasti:

- **používání léčivých přípravků** při poskytování veterinární péče, včetně souvisejících oblastí (např. oběh, předepisování a výdej veterinárních léčiv; oblast používání „zakázaných látek“ (thyreostatika, beta-agonisté, látky s hormonálním účinkem, látky uvedené v nařízení EP a R (ES) č. 470/2009 a nařízení Komise (EU) č. 37/2010),
- **pravidel pro výrobu medikovaných krmiv a jejich uvádění do oběhu.**

Organizace systému kontrol je popsána v oddílu 3.6 Obecná organizace a řízení úředních kontrol.

Kontrolované oblasti a kontrolované osoby

Ve vztahu ke kontrolám, které jsou předmětem víceletého plánu kontrol jsou relevantní dvě oblasti: první je oblast dozoru nad trhem s veterinárními léčivými přípravky, druhou je oblast výroby a uvádění medikovaných krmiv do oběhu.

V rámci oblasti **dozoru nad trhem** jsou prováděny kontroly u chovatelů, veterinárních lékařů a popřípadě kontroly lékáren a dalších osob, které používají či předepisují léčivé přípravky, provádějí jejich výdej, nebo léčivé přípravky uvádějí do oběhu. Předmětem kontroly v této oblasti jsou dále distributoři veterinárních léčiv a výrobci veterinárních léčiv, včetně výrobců medikovaných krmiv.

Pro rok 2018 a rovněž pro rok 2019 byly stanoveny následující cíle:

- Kontrola používání humánních léčivých přípravků veterinárními lékaři se zaměřením na návykové látky, používání humánních léčivých přípravků pro vlastní potřebu, dodržování kaskády při použití léčivých přípravků v případě, že není pro účely poskytování veterinární péče k dispozici veterinární léčivý přípravek registrovaný podle zákona o léčivech pro danou indikaci a pro daný druh a kategorii zvířat.
- Kontrola výdeje veterinárních léčivých přípravků vázaných na recept v lékárnách se zaměřením na potravinová zvířata, dále na antiparazitika pro koně. Kontrola použití těchto přípravků u konečných chovatelů. Kontrola výdeje veterinárních léčivých přípravků vázaných na recept bez receptu a rozbalování originálního balení.
- Kontrola používání VLP s indikačním omezením ze skupiny cephalosporinů 3. a 4. generace.
- Kontrola dodržování podmínek používání veterinárních léčivých přípravků povolených na výjimku u veterinárních lékařů.
- Kontrola prodeje veterinárních léčivých přípravků v obchodní síti.
- Kontrola internetového prodeje VLP.
- Kontrola distribuce a prodeje vyhrazených veterinárních léčivých přípravků.

- Odběr vzorků originálních balení veterinárních léčivých přípravků v rámci programu dozoru nad trhem zohledňující analýzu rizika zpracovanou pro jednotlivé přípravky.
- Kontrola nakládání s látkami, které mají anabolické, protiinfekční, protiparazitární, protizánětlivé nebo hormonální působení a které mohou být využity pro výrobu veterinárních léčivých přípravků.
- Kontrola výskytu neschválených veterinárních přípravků na trhu v ČR.
- Zpracování dat o hlášení dovozu a distribuci veterinárních léčivých přípravků.
- Zpracování údajů o spotřebě antimikrobiálních látek.

V rámci oblastí **výroby a uvádění do oběhu medikovaných krmiv** jsou prováděny kontroly u výrobců medikovaných krmiv. Kontroly jsou v této oblasti prováděny jako periodické systémové (frekvence jejich provedení je stanovena vyhláškou č. 229/2008 Sb., o výrobě a distribuci léčiv, která pro výrobce veterinárních léčivých přípravků – včetně medikovaných krmiv – stanoví frekvenci kontrol nejméně na 2 roky), periodické následné (v rámci sledování plnění nápravných opatření stanovených při předchozí kontrole). Z uvedených skutečností vyplývá, že ÚSKVBL provede v průběhu 2 let kontrolu všech subjektů, které se zabývají výrobou a uváděním do oběhu medikovaných krmiv. Kontroly budou také provedeny na základě hodnocení rizika, výsledků kontrol a indikací o možném deliktním chování získávaných v rámci ostatních úředních kontrolních programů (monitoring cizorodých látek) od ostatních orgánů státní správy či od jiných subjektů.

Ze subjektů kontrolovaných v rámci nařízení EP a R č. 882/2004 vydává ÚSKVBL podle § 16 odst. 2 písm. a) bodu 2. zákona o léčivech ve správním řízení povolení výrobcům medikovaných krmiv a distributorům veterinárních léčivých přípravků. Správním řízení je zahájeno na základě žádosti výrobce medikovaných krmiv, nebo distributora VLP, kteří jsou povinni před zahájením výroby a distribuce těchto přípravků předem požádat ÚSKVBL o vydání povolení k výrobě nebo distribuci VLP. ÚSKVBL také rozhoduje o změně, pozastavení nebo zrušení vydaných povolení.

ÚSKVBL v souladu s ustanovením § 99 odst. 1 písm. e) zákona o léčivech zveřejňuje seznamy držitelů povolení k činnosti včetně seznamu výrobců medikovaných krmiv a distributorů VLP. Tyto seznamy jsou pro veřejnost přístupné na webových stránkách ÚSKVBL.

ÚSKVBL je v systému úředních kontrol monitoringu reziduí a kontaminantů národní referenční laboratoří pro sledování reziduí veterinárních léčiv, která provádí analýzy látek skupiny A a reziduí sedativ (sk. B2d) dle vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění vyhlášky č. 51/2012 Sb., ve vzorcích napájecích vod, krmiv, živých zvířat, surovin a potravin živočišného původu odebraných v rámci:

- plánu pravidelného sledování (monitorování) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících v potravinovém řetězci v ČR, který provádí ÚVS SVS,
- plánu kontroly reziduí a kontaminantů v dovážených komoditách ze třetích zemí na pohraniční veterinární stanici (PVS) Praha – Ruzyně, který provádí ÚVS SVS,
- běžného veterinárního hygienického dozoru, který provádí KVS/MěVS.

Výsledky analýz předává ÚSKVBL příslušným orgánům státního veterinárního dozoru (KVS/MěVS včetně PSV Praha-Ruzyně a ÚVS SVS), kterým slouží jako podklady pro jejich rozhodnutí. SVS ČR výsledky monitoringu hodnotí a každoročně předkládá Komisi vždy do 31. března, dále je předkládá Ministerstvu zemědělství ČR a zveřejňuje je formou informačního bulletinu na oficiálních stránkách ÚVS SVS.

Dále se ÚSKVBL podílí na tomto systému úředních kontrol prostřednictvím mimořádných inspekci provedených ve spolupráci s příslušnými krajskými veterinárními správami SVS v případě pozitivních nálezů zakázaných látek nebo nevyhovujících nálezů reziduí VLP ve vzorcích živočišných tkání nebo produktů.

Za tímto účelem ÚSKVBL provádí:

- kontroly u veterinárních lékařů,

- kontroly u výrobců veterinárních léčivých přípravků a distributorů veterinárních léčiv,
- kontroly u výrobců medikovaných krmiv.
- kontroly u lékáren a ostatních provozovatelů (dle zákona o léčivech),
- kontroly u držitelů rozhodnutí o registraci,
- kontroly u chovatele, včetně kontroly příslušné dokumentace, tj.
  - i) kontroly v hospodářstvích původu nebo odeslání, včetně kontroly zvířat či živočišných produktů,
  - ii) kontroly v hospodářstvích, v nichž byla zvířata chována, včetně hospodářství administrativně spojených.

V případě držení, používání nebo výroby nepovolených látek nebo přípravků anebo látek uvedených ve skupinách A, B1 a B2 přílohy č. 1 k vyhlášce č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů osobami, které k tomu nejsou oprávněny, oznámí KVS nebo ÚSKVBL toto zjištění příslušným orgánům. Takovými orgány jsou zpravidla:

- Policie ČR,
- orgány celní správy,
- ÚKZÚZ

Plán kontrol ÚSKVBL - předpokládaný rozsah kontrol v období 2016 - 2019

Plán počtu inspekcí v letech 2016-2018 v oblasti výroby veterinárních léčivých přípravků – medikovaných krmiv					
Druh inspekce / Rok	Periodická systémová	Změna s inspekcí	Nová povolení k výrobě MK	Kontrolní	Celkem
2016	31	3	1	2	37
2017	27	3	1	3	34
2018	26	4	1	2	33
2019	27	4	0	2	33

Plán počtu inspekcí v letech 2016 - 2019 v oblasti dozoru nad trhem								
Druh inspekce / Rok	Kontroly u distributorů	Kontroly v lékárnách	Kontroly u veterinárních lékařů / chovatelů	Kontroly v obchodní síti*	Kontroly distribuce u výrobců VLP	Kontroly prodejců vyhrazených léčiv	Kontroly výstav zvířat	Celkem
2016	9	30	50/40	70	2	52	4	257
2017	8	35	40/33	50	1	60	2	229
2018	10	35	40/ 30	60	2	50	3	230
2019	3	27	32/32	38	1	50	1	190

* kromě kontrol prodejců vyhrazených léčiv

Dokumentované postupy

Všechny klíčové činnosti ÚSKVBL jsou popsány v příslušných SOP v rámci řízené dokumentace. Při kontrolních inspekcích se o kontrolním zjištění pořizuje protokol, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny (další náležitosti protokolu o kontrole jsou stanoveny v § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Povinností inspektorů je seznámit kontrolované osoby s obsahem protokolu a předat jim stejnopis protokolu. U systémových inspekcí v oblasti medikovaných krmiv inspektoři pořizují primární záznam do kontrolního listu (checklist) a následně vypracují protokol

o inspekci. Dle ustanovení § 13 kontrolního řádu může kontrolovaná osoba podat proti protokolu obsahujícím výsledky státní kontroly písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li stanovena v protokolu o kontrole lhůta delší. Vyřizování námitek se řídí ustanovením § 14 kontrolního řádu.

Dle ustanovení § 16 odst. 2 písm. g) zákona o léčivech ÚSKVBL projednává v prvním stupni v oblasti veterinárních léčiv správní delikty a Státní veterinární správa rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím ÚSKVBL (§ 15 zákona o léčivech a § 48 odst. 1 písm. d) veterinárního zákona).

Zveřejnění zpráv o výsledcích kontrol

ÚSKVBL zveřejňuje ve svém informačním prostředku informace v rozsahu stanoveném v § 99 odst. 1 zákona o léčivech. Dle tohoto ustanovení publikuje také výroční zprávu o činnosti za příslušný kalendářní rok (URL adresa: <http://www.uskvbl.cz/cs/agentura>). Tato zpráva obsahuje mimo jiné informace o činnosti odboru inspekce včetně počtu provedených úředních kontrol v oblasti SVP medikovaných krmiv a kontroly a dozoru nad trhem s VLP. Na základě výše uvedeného ustanovení zákona o léčivech nejsou publikovány jednotlivé konkrétní výsledky těchto úředních kontrol.

ÚSKVBL dále poskytne na vyžádání v souladu se zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, informace v rozsahu stanoveném v § 99 odst. 2 zákona o léčivech.

Informace zveřejňované ÚSKVBL jsou v souladu s nařízením EP a Rady 679/2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES.

Výsledky analýz provedených NRL pro sledování reziduí veterinárních léčiv jsou každoročně publikovány Státní veterinární správou v dokumentu Kontaminace potravních řetězců cizorodými látkami, který je zveřejňován na jejich webových stránkách.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Kontrolní činnost plánuje OdK podle kapacity OKZV (počet inspektorů a jejich vedoucích), podle kapacity laboratoří (pracují nejen pro OdK), a zejména podle počtu kontrolovaných provozů a jejich činností. Plánování vychází z analýzy rizika, provedené v programu LPIS. Četnost kontrol v průběhu roku souvisí s významem kontrolovaného provozu na trhu, s výsledky kontrol v předchozích letech a s rizikovostí činnosti takového provozu. Častěji jsou kontrolovány provozy, kde jsou používány nebo vyráběny doplňkové látky, zejména kokcidistatika, která mohou přímo ovlivnit bezpečnost krmiv a zdraví zvířat a lidí, a provozy, ve kterých dochází k porušování předpisů. Přestože prioritou je kontrola krmiv pro zvířata s produkcí potravin, kontroly jsou směřovány také na krmiva pro domácí zvířata. Bodový systém nastavený v analýze rizika penalizuje nedostatky v provozu včetně systému HACCP, nedodržení legislativy a zjištění dalších závad v provozu, a vychází z komplexního hodnocení provozu, zohledňují se také výsledky analýz vzorků.

Informace o provozech získává ústav při jejich registraci a ověřuje je při kontrolách. OdK eviduje všechny krmivářské provozy, jak to požaduje nařízení EP a R (ES) č. 183/2005, kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv. Výpis provozů je zveřejněn na webových stránkách ústavu.

Hlavní kontrolní činnosti

- kontrola plnění podmínek registrace / schválení
- kontroly zařízení a vybavení (technologie, sklady, přeprava)
- kontrola označování krmiv
- kontrola kvality krmiv a deklarovaných jakostních znaků
- kontrola přítomnosti zakázaných a nežádoucích látek v krmivu

- kontrola řádného používání doplňkových látek
- kontroly dokumentace (systém kontroly jakosti, výrobní plány, skladová dokumentace, systém HACCP, reklamační řád, systém pro stažení produktu z trhu)
- odběr vzorků
  - a. krmných surovin, premixů doplňkových látek, doplňkových látek
  - b. produktů (krmných směsí).

Tyto kontroly jsou prováděny inspektory OKZV na základě dokumentovaných postupů, které jsou každoročně aktualizovány. Výsledky úředních kontrol krmiv jsou pak zpracovány ve výroční zprávě, která je zveřejněna na stránkách ústavu www.ukzuz.cz.

Zaměření kontrol na:

- zajištění bezpečnosti krmiv včetně kontroly přítomnosti zakázaných a nežádoucích látek v krmných produktech
- nejvýznamnější rizika ohrožující bezpečnost krmiv – přítomnost zakázaných a nežádoucích látek jako např. kokcidiostatik v krmných směsích pro zvířata, pro která nejsou určena, mykotoxinů nebo pesticidů v krmných obilovinách a produktech z krmných obilovin nebo dioxinů v krmných olejích a tucích nebo sušených krmivech
- falšování krmiv.

Typy kontrol krmiv

Úřední kontroly

Základní úřední kontroly

Jedná se o plánovanou a neohlášenou kontrolu, která je zaměřena na jednu nebo více oblastí (plnění podmínek registrace/schválení, kontrola hygieny krmiv, ověřování jakostních znaků, označování, kontrola zařízení a vybavení, skladování, dokumentace, atd.) podle činností kontrolovaného provozu. Zaměření základní kontroly je ovlivněno velikostí provozu, rozsahem činností, objemem výroby, předpokládanou četností kontrol během roku a aktuální situací při inspekci.

Právní základ: nařízení EP a R (ES) č. 178/2002, 882/2004, 183/2005, 767/2009, zákon č. 91/1996 Sb., vyhláška č. 295/2015 Sb.

Následné a dodatečné kontroly

Jsou neplánované úřední kontroly, při kterých se po stanovené lhůtě ověřuje plnění opatření, uložených při běžných kontrolách (nařízení EP a R (ES) č. 882/2004).

Cílené kontroly

Jsou druhem plánované úřední kontroly, zaměřené na aktuální rizika spojená s výrobou a uváděním krmiv na trh, zejména výskyt zakázaných nebo nežádoucích látek v produktech určených ke krmení zvířat a dodržování maximálního povoleného limitu u stanovených látek. Struktura a počty cílených kontrol jsou každý rok upravovány podle předchozích výsledků analýz krmiv a podle aktuálních rizik pro bezpečnost potravinového řetězce. Součástí cílené kontroly krmivářského provozu je vždy odběr vzorku krmiva pro ověření jeho bezpečnosti nebo jakosti. Je to např.:

- Kontrola zakázaných živočišných bílkovin (nařízení EP a R (ES) č. 999/2001)
- Kontrola nežádoucích látek v krmivech (směrnice EP a R (ES) č. 2002/32
- 1831/2003)
- Kontrola reziduí kokcidiostatik (nařízení EP a R (ES) č. 1831/2003 a směrnice EP a R (ES) č. 2002/32)
- Kontrola reziduí léčiv v krmivech (nařízení EP a R (ES) č. 767/2009)
- Kontrola reziduí pesticidů (nařízení EP a R (ES) č. 396/2005)
- Kontrola přítomnosti GMO v krmných surovinách (nařízení EP a R (ES) č. 1829/2003 a 1830/2003).

Monitoring krmiv

Monitoring výskytu nežádoucích látek v krmivech je koordinovaný inspekční program, který umožňuje dlouhodobě sledovat výskyt definovaných typů látek. Radioaktivní kontaminace je monitorována Státním úřadem pro jadernou bezpečnost ČR (SÚJB), ÚKZÚZ zajišťuje odběr krmiv.

- Monitoring mykotoxinů (doporučení Komise (ES) č. 2005/925)
- Monitoring radioaktivní kontaminace (vyhláška č. 360/2016 Sb., platná od 1.1.2017).

Mimořádné kontroly

Kontroly na základě podnětů, např. od SVS, hlášení RASFF apod. (nařízení EP a R (ES) č. 882/2004).

Četnost kontrol rozdělená podle kontrolovaných subjektů

KONTROLOVANÉ ČINNOSTI	POČET KONTROL/ROK
Výrobce krmných surovin	0,5-1
Výrobce DL	1-2
Výrobce premixů	2-4
Výrobce krmných směsí	1-4
Distributoři	0,1
Dodavatelé	0,25
Dovozci	0,5
Faremní míchárný	1-2
Ostatní prvovýroba - Kontroly podmíněnosti	min. 1% žadatelů o dotace
Mobilní míchárný	1-2

Oblast rostlinolékařských kontrol

V souladu s čl. 27a směrnice Rady 2000/29/ES o ochranných opatřeních proti zavlékání organismů škodlivým rostlinám nebo rostlinným produktům do EU a proti jejich šíření na území EU (dále „směrnice“) provádí inspektoři Odboru dovozu a vývozu (ODV) a Odboru rostlinolékařské inspekce (ORLI“) všechny kontroly, které se týkají rostlin a rostlinných produktů, které jsou potravinou nebo surovinou k jejich výrobě a jsou zároveň jmenovitě stanoveny směrnici jako kontrolní objekt. Z této směrnice vychází i ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, kterým jsou vymezeny kompetence k provádění příslušných kontrol, a vyhlášky č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění pozdějších předpisů. Kontrolují se doklady, totožnosti zásilky a zdravotní stav se zaměřením na zjištění příznaků napadení škodlivými organismy, kterými jsou: *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*, *Ralstonia solanacearum*, *Potato stolbur phytoplasma*, *Globodera pallia*, *Globodera rostochiensis*, *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax*, *Epitrix sp.*, *Synchytrium endobioticum*, čeled' *Tephritidae*, *Liriomyza sp.*, *Bemisia tabaci* a další škodlivé organismy, vč. těch, které nejsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 vyhlášky č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění pozdějších předpisů. V případě zjištění podezření z výskytu karanténního škodlivého organismu je z dané partie odebrán vzorek a odeslán do diagnostické laboratoře ÚKZÚZ k analýze pro potvrzení nebo vyvrácení tohoto podezření. Kontroly zdravotního stavu jsou prováděny u zásilek rostlin, rostlinných produktů nebo jiných předmětů dovezených ze třetích zemí přes vstupní místa na území ČR, která jsou stanovena

vyhláškou č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, ve znění pozdějších předpisů.

Producenti a dovozci rostlin a rostlinných produktů jsou registrováni a jsou u nich prováděny kontroly plnění povinností v rámci rostlinolékařského dozoru. Výsledky těchto kontrol jsou uváděny ve výročních zprávách, zveřejněných na internetových stránkách ÚKZÚZ případně v ročenkách.

Postupy při kontrolách jsou dány metodickými postupy, popř. nařízeními ředitele. Výsledky kontrol se zapisují do informačních systémů, které zároveň slouží pro zpracování a tisk protokolů o kontrole, popř. záznamů ze šetření. Program slouží i jako databáze a archiv protokolů a výsledků kontrol.

Typy kontrol, cíl kontrol, kontrolované komodity

Typ kontroly	Cíl kontrol	Kontrolované komodity, oblast
Rostlinolékařská kontrola v místech produkce a skladování na území ČR (vnitřní trh EU)	Zjištění škodlivých organismů, jejichž zavlékání a šíření je zakázáno na území EU	Nesadbové brambory
Rostlinolékařská dovozní kontrola (dovoz ze třetích zemí)		<p>a) Listová zelenina druhů <i>Apium graveolens L. a Ocimum L. Limnophila L., Eryngium L., Manihot esculenta</i></p> <p>b) Plody druhů a rodů: <i>Citrus L., Fortunella Swingle, Poncirus Raf., a jejich kříženců, Momordica L., Solanum melongena L., Annona L., Cydonia Mill., Diospyros L., Malus Mill., Mangifera L., Passiflora L., Prunus L., Psidium L., Pyrus L., Ribes L. Syzygium Gaertn., a Vaccinium L., Capsicum L.</i></p> <p>c) Nesadbové brambory</p> <p>d) Zrno obilovin rodů: <i>Triticum, Secale a X Triticosecale</i></p>
Kontroly dodržování pravidel koexistence při pěstování geneticky modifikovaných odrůd kukuřice	Zjištění dodržení povinných odstupových vzdáleností při pěstování Bt-kukuřice	Porosty kukuřice (obsev porostů Bt-kukuřice)
Kontroly min. vzdálenosti GM kukuřice od státní hranice	Zjištění dodržení povinných odstupových vzdáleností od státních hranic při pěstování GM kukuřice	Porosty kukuřice v příhraničních oblastech

Rostlinolékařská kontrola v místech produkce a skladování u nesadbových brambor zahrnuje každoročně cca 1200 kontrol v rámci rostlinolékařského dozoru, které jsou prováděny inspektory pracovišť ORLI. Kontrolovány jsou jak brambory tuzemské produkce, tak i brambory z jiných členských států EU, pozornost je zaměřena především na brambory určené ke konzumním účelům. Počty kontrol jsou každoročně upřesňovány na základě fyto-sanitární situace v České republice i ostatních členských státech EU.

Při rostlinolékařské dovozní kontrole sledovaných komodit ze třetích zemí se kontrolují všechny zásilky, které vstupují na území ČR přes stanovená vstupní místa. Počty kontrol u sledovaných komodit závisí na vývoji situace na trhu a nelze je plánovat na 3 roky dopředu.

Cílem u obou typů kontrol je ověřování nepřítomnosti škodlivých organismů, jejichž zavlékání a šíření je na území členských států EU zakázáno. Tyto organismy mohou způsobit výrazné ekonomické škody nebo škody na životním prostředí, proto je důležité jejich včasné zjištění a zabránění průniku a šíření na území ČR (EU). Kontroly se zaměřují i na ověření plnění preventivních rostlinolékařských požadavků před šířením karanténních škodlivých organismů rostlin povinnými osobami. V případě zjištění výskytu nebo podezření z výskytu těchto škodlivých organismů ÚKZÚZ nařizuje mimořádná rostlinolékařská opatření nebo úřední opatření s cílem zajistit eradikaci těchto škodlivých organismů nebo, není-li eradikace možná, zabránit jejich dalšímu šíření.

Oblast přípravků na ochranu rostlin (POR)

Úřední kontroly jsou prováděny v souladu s článkem 68 „Sledování a kontroly“ nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (dále jen „nařízení EP a R č. 1107/2009“) a v souladu s ustanovením § 43, § 74 odst. 1 písm. f, g, h, i, j zákona č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči v rozsahu, který je limitován pracovní kapacitou laboratoře pesticidů a terénních útvarů.

Úředními kontrolami SZV a ORLI se ověřuje, zda:

- na území České republiky jsou uváděny na trh a používány pouze POR, které byly v procesu rozhodování posouzeny a povoleny a
- POR jsou používány v souladu se zásadami správné praxe ochrany rostlin

Postregistrační kontrola přípravků (PRK):

Dozor nad obchodním skladováním a uváděním POR na trh spadá do působnosti Odboru kontroly zemědělských vstupů a Oddělení kontroly a aplikační techniky Sekce zemědělských vstupů a zahrnuje tyto činnosti:

- Kontrolu držitelů rozhodnutí o povolení POR, držitelů rozhodnutí o povolení k souběžnému obchodu a držitelů rozhodnutí o povolení pomocného prostředku (PP) podle § 54 zákona o rostlinolékařské péči.
- Kontrolu distributorů POR a PP.
- Kontrolu subjektů následně přebalujících a opětovně označujících POR a PP.
- Zajištění odběru vzorků POR v souladu s § 43 odst. 1, 2 zákona o rostlinolékařské péči.
- Zajištění laboratorní analýzy fyzikálních a chemických vlastností a kontroly složení odebraných POR, včetně jejich vyhodnocení.

Pro tyto kontroly je každoročně zpracováván a formou nařízením ředitele SZV vydáván plán technické a analytické činnosti stanovující úkoly pro odbory a oddělení SZV.

Kontroly se zaměřují na:

- Označování a balení POR podle čl. 1 přílohy I nařízení Komise č. 547/2011 ze dne 8. června 2011, kterým se provádí nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009, pokud jde o požadavky na označování přípravků na ochranu rostlin (dále jen „nařízení Komise č. 547/2011“) a Nařízení evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (dále jen „nařízení EP a R č. 1272/2008“) a podle § 31a zákona o rostlinolékařské péči.
- Plnění povinností při přebalování POR (§ 31b zákona o rostlinolékařské péči).
- Požadavky spjaté s propagací POR (čl. 66 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009).
- Požadavky na místa uvádění POR na trh (§ 46b odst. 3 zákona o rostlinolékařské péči).
- Povinnosti kontrolovaných osob při skladování a uvádění POR na trh (čl. 28 a čl. 67 nařízení EP a R č. 1107/2009, § 46b, 46c, 46d, 47, 59 a 60 zákona o rostlinolékařské péči, některá ustanovení v provedení dle vyhlášky č. 132/2018 Sb., o přípravcích a pomocných prostředcích na OR.

- Registrace distributora přípravků pro profesionální uživatele.
- Prokázání původu POR.
- Uvádět na trh POR povolené pro profesionální uživatele odborně způsobilou osobou.
- Dodržovat zásady správné distribuční praxe:
  - ❖ Uvádět na trh jen POR, které jsou v ČR povolené.
  - ❖ Oddělené skladování a neuvádění na trh POR s prošlou dobou použitelnosti.
  - ❖ Průběžné vedení dokladové evidence o příjmu a výdeji POR.
  - ❖ Dodávat POR nebo PP pouze v neporušených obalech.
  - ❖ Prodávat POR povolené pro profesionální uživatele odborně způsobilým osobám.
  - ❖ Dodržovat podmínky skladování POR (dle charakteru POR, obměna zásob, oddělené skladování nevyhovujících POR, ...).
  - ❖ Zveřejnit provozní dobu distribučních skladů
  - ❖ a další
- Plnění informačních povinností o výrobě a přemístění POR na území ČR.
- V dokladech o prodeji POR uvádět číslo šarže a datum skončení doby použitelnosti. Toto se nevztahuje na prodejce v maloobchodní síti prodejen.

Kontrola nakládání s POR u profesionálních uživatelů

Kontroly provádí inspektoři sedmi regionálních Oddělení rostlinolékařské inspekce (OdRLI) na základě plánu kontrol zpracovaného pro OdRLI Oddělením koordinace kontrol (OdKK) v rámci Odboru rostlinolékařské inspekce (ORLI) a také v souvislosti s řešenými podněty (úhyny včel, úlety POR, kontroly v oblastech s nadlimitními výskyty reziduí v pitné vodě – OPVZ atd.). OdKK s využitím rizikové analýzy zajišťuje výběr subjektů pro plánované kontroly podmíněnosti (CC) – minimálně 1 % žadatelů o dotace v daném roce. Na základě smlouvy o součinnosti mezi SZIF a ÚKZÚZ zajišťují inspektoři ORLI v rámci společných kontrol se SZV u subjektů delegovaných SZIF kontrolu požadavků souvisejících s nakládáním s POR. Výběr subjektů v rámci národních kontrol dle typu kontroly (při aplikaci POR, v lokalitách s nadlimitními výskyty reziduí POR ve vodách, u nežadatelů o dotace, u subjektů žádajících o soustavnou rostlinolékařskou kontrolu, ve skladech rostlinných produktů a mořících osivo, kontroly dodržování ochranné lhůty po aplikaci POR) je realizován jednotlivými OdRLI.

Kontroly nakládání s POR jsou prováděny jak u žadatelů o dotace, tak u nežadatelů, tj. subjektů používajících POR i v jiných odvětvích, než je zemědělství a zaměřují se na dodržování povinností podnikatelů při skladování a používání POR - čl. 28, 55, 67 nařízení EP a R č. 1107/2009, §§ 3, 46, 49, 50, 51, 60, 61, 66 a 86 zákona o rostlinolékařské péči.

Je kontrolováno:

- zda jsou používány povolené POR
- zda jsou používány POR do povolené plodiny a není překračováno maximální povolené dávkování
- zda jsou při používání POR dodržována omezení POR stanovená rozhodnutím o povolení a uvedená na označení z hlediska ochrany vod, včel, zvěře a dalších necílových organismů
- vedení záznamů o aplikovaných POR
- funkční způsobilost zařízení pro aplikaci POR
- zajištění nakládání s POR odborně způsobilou osobou a
- dodržování požadavků na skladování POR.

Kontroly profesionálních uživatelů POR jsou prováděny jak ze záznamů o použití POR, tak při aplikaci POR včetně odběrů vzorků rostlin a postřikové kapaliny z nádrže zařízení pro aplikaci POR.

Inspektoři ORLI zajišťují sběr dat o spotřebě POR za předcházející kalendářní rok u subjektů vybraných Českým statistickým úřadem v návaznosti na plnění povinností vyplývajících pro ČR

z Nařízení EU č. 1185/2009 o statistice pesticidů a zapisují je do programu STATPOR, z něhož jsou data následně statisticky zpracovávána pro účely ČSÚ k odeslání do Eurostatu, pro roční zprávy MZe, MŽP, ČHMÚ a ke zveřejnění na webu ÚKZÚZ.

<http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/ucinne-latky-v-por-statistika-spotreba/spotreba-pripravku-na-or/spotreba-v-jednotlivych-letech/>

Typ kontroly	Cíl kontrol	Kontrolované komodity, oblast
Laboratorní kontrola fyz., chem. a tech. vlastností přípravků	Ověřování, zda vlastnosti přípravků odpovídají podmínkám stanoveným v rozhodnutí o povolení referenčního přípravku, rozhodnutí o povolení k souběžnému obchodu	Vzorky spotřebitelského balení přípravků odebraných v tržní síti a u uživatelů
Kontrola balení a označování POR	Ověřování, zda jsou POR baleny a označeny podle podmínek stanovených v rozhodnutí o povolení referenčního POR, rozhodnutí o povolení k souběžnému obchodu	POR v tržní síti
Kontrola uvádění POR na trh	Ověřování, zda jsou uváděny na trh a nabízeny pouze povolené POR	POR v tržní síti a u uživatelů
Kontrola nakládání s POR	Kontrola dodržování povinností při nakládání s POR profesionálními uživateli (kontrola skladování POR, používání POR v souladu s podmínkami povolení, vedení evidence o použití POR, způsobilost aplikačních zařízení, odborná způsobilost osob pro nakládání s POR).	Profesionální uživatelé POR jak v oblasti zemědělství, tak v jiných odvětvích, kteří používají POR v rámci podnikání.

Ekologické zemědělství

Ekologická produkce je legislativně zakotvena v nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91, nařízení Komise (ES) č. 889/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu, nařízení Komise (ES) č. 1235/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007, pokud jde o opatření pro dovoz ekologických produktů ze třetích zemí, dále zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství.

Príslušným orgánem pro ekologickou produkci v České republice je Ministerstvo zemědělství.

V souladu s § 29 zákona č. 242/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, může MZe pověřit na základě výběrového řízení organizaci vykonávající kontrolní a certifikační činnost na ekofarmách, u výrobců ekologických krmiv, u producentů ekologických osiv a sadby, ve výrobnách biopotravin a u osob uvádějících biopotravinu do oběhu. V současné době jsou MZe pověřeny následující čtyři organizace: KEZ o.p.s., ABCERT AG, organizační složka, Biokont CZ, s.r.o. a Bureau Veritas Czech Republic s.r.o.

Tyto čtyři kontrolní organizace provádějí každý rok kontroly všech ekologických zemědělců, zpracovatelů bioproduktů a distributorů. Každý ekologický podnik je kontrolován alespoň jednou ročně a na základě výsledku kontroly mu je nebo není udělen certifikát opravňující k použití označení „bio“ nebo „eko“ u bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu. Předmětem kontroly je dodržování platné legislativy EU a ČR pro oblast ekologického zemědělství.

Ze strany Ministerstva zemědělství je prováděn dozor nad činností kontrolních subjektů prostřednictvím příslušných auditů (supervizí), včetně auditů v ústředích kontrolních organizacích.

Ministerstvo zemědělství, prostřednictvím odboru environmentálního a ekologického zemědělství, vykonává samo úřední kontroly pravidel ekologické produkce v těch výjimečných případech, kdy kompetence kontrolních organizací nejsou dostatečné.

Od 1. ledna 2010 byly dále v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 882/2004 zavedeny úřední kontroly v ekologickém zemědělství. Kontrolním orgánem provádějícím úřední kontroly byl jmenován ÚKZÚZ a nově rovněž byly kontrolními orgány jmenovány SVS a SZPI.

Předmětem úřední kontroly ÚKZÚZ v ekologickém zemědělství je každoročně přibližně 5 % ekologických podnikatelů. Přesný počet subjektů ke kontrole je každý rok stanoven v součinnosti s příslušným odborem MZe.

Subjekty ke kontrole jsou vybírány na základě rizikové analýzy. Riziková analýza zohledňuje činnosti kontrolovaných subjektů. Část subjektů ke kontrole vybere pro ÚKZÚZ na základě své rizikové analýzy SZIF (ÚKZÚZ pro SZIF kontroluje u ekozemědělců plnění podmínek pro vyplácení dotací v rámci opatření ekologické zemědělství).

Předmětem úřední kontroly ÚKZÚZ je především:

- vedení záznamů a dokumentace,
- rostlinná výroba (stav pozemků a porostů, hnojiva, přípravky na ochranu rostlin, skladovací zařízení)
- živočišná výroba (krmiva, welfare zvířat, ustajovací prostory)
- kontrola identifikace a označování produktů ekologického původu.

Na základě výsledků kontrol v předchozím období byla zvolena následující strategie výkonu úředních kontrol EZ na rok 2019:

- úřední kontroly budou prováděny u cca 5% ekologických zemědělců ročně
- bude zahájena také kontrola výrobců a dodavatelů ekologických krmiv
- v oblasti odběru vzorků bude dán důraz na zjišťování přítomnosti účinných látek na ochranu rostlin nepovolených v ekologické produkci
- v oblasti krmiv bude kladen důraz na zjišťování přítomnosti GMO a na případné použití skladištních pesticidů.

Dokumentované postupy

Inspektor při kontrole postupuje podle kontrolního listu a metodických pokynů ÚKZÚZ, které má k dispozici.

Postup při zjištění nedostatků či porušení právních předpisů je uveden v metodických pokynech, případně ve správním řádu. Drobné nedostatky se řeší odstraněním na místě bez záznamu do protokolu, v případě odstranitelných nedostatků většího rozsahu se do protokolu uvede nápravné opatření s termínem jeho splnění. Splnění je ověřeno následnou kontrolou. V případě hrubého porušení právních předpisů, které je přestupkem dle zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství, jsou zaslány podklady včetně důkazního materiálu na příslušný odbor MZe, který zahájí řízení o přestupku (dle zákona č. 242/2000 Sb. vede řízení o přestupku v první instanci MZe). ÚKZÚZ podává v případě podezření z porušení obecných právních předpisů (zákon o týrání zvířat, o rostlinolékařské péči atd.) podnět odpovědnému kontrolnímu orgánu (SVS, SZPI, ČPI).

Typy kontrol:

- neohlášená (kontrola ekologického podnikatele vybraného na základě rizikové analýzy)
- následná (kontrola splnění uloženého nápravného opatření do stanoveného termínu)
- na podnět (např. na podnět MZe – zpravidla neohlášená).

SVS byla úředními kontrolami pověřena na základě Veřejnoprávní dohody mezi MZe a SVS o provádění kontrol od roku 2016. Úřední kontroly SVS vykonává nad osobami podnikajícími v ekologickém zemědělství, které uvádějí potraviny na trh a jsou zároveň pod státním veterinárním dozorem, příp. nad osobami, o jejichž kontrolu MZe písemně požádá. Kontroly výše uvedených osob jsou prováděny jedenkrát za tři roky, v případě vyžádání kontroly ze strany MZe je kontrola provedena do 1 měsíce od doručení žádosti.

Předmětem úředních kontrol SVS je především:

- vedení záznamů a dokumentace ve vztahu k pravidlům ekologické produkce ve výrobě potravin živočišného původu
- výroba potravin živočišného původu (sledovatelnost, tok surovin, sledování rovnováhy mezi vstupy a výstupy)
- kontrola identifikace a označování produktů a potravin ekologického původu
- sledování dodržování pravidel ekologické produkce.

Dokumentované postupy

Inspektoři SVS při kontrole postupují podle kontrolního listu a příslušného Metodického návodu SVS, které mají k dispozici.

Postup při zjištění nedostatků či porušení právních předpisů je uveden v metodickém pokynu, příp. ve správním řádu. Drobné nedostatky se řeší odstraněním na místě bez záznamu do protokolu, v případě odstranitelných nedostatků většího rozsahu se do protokolu uvede nápravné opatření s termínem jeho splnění. Splnění je ověřeno následnou kontrolou. V případě hrubého porušení právních předpisů, které je přestupkem dle zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství, jsou zaslány podklady včetně detailních důkazních materiálů na příslušný odbor MZe, který zahájí a vede řízení o přestupku (dle zákona č. 242/2000 Sb. vede řízení o přestupku v první instanci MZe). SVS rovněž podává v případě podezření z porušení obecných právních předpisů (zákon o týrání zvířat, o potravinách atd.) podnět odpovědnému kontrolnímu orgánu (ÚKZÚZ, ČPI) a v případě zjištění porušení pravidel ekologické produkce informuje paralelně příslušnou pověřenou kontrolní organizaci k dalšímu postupu.

Typy kontrol:

- neohlášená (kontrola ekologického podnikatele v souladu s JIVVPK)
- následná (kontrola splnění uloženého nápravného opatření do stanoveného termínu)
- na podnět (např. na podnět MZe – zpravidla neohlášená)
- na písemnou žádost MZe.

Ministerstvo zemědělství dále pověřilo od roku 2016 Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci (**SZPI**) k provádění úředních kontrol osob podnikajících v ekologickém zemědělství, které uvádějí na trh potraviny, maloobchodníků a velkoobchodníků, kteří nejsou registrováni jako osoby podnikající v ekologickém zemědělství, nebo osob, o jejichž kontrolu Ministerstvo zemědělství požádá.

Předmětem úřední kontroly SZPI je především:

- kontrola přípravy a distribuce bioproduktů dle platných předpisů pro ekologickou produkci

Dokumentované postupy:

SZPI vykonává kontrolu v souladu s rozsahem svých kompetencí podle zákona č. 110/1197 Sb. a dalších právních předpisů vymezujících její kompetence. Pravidla ekologické produkce jsou

kontrolována podle metodiky “Kontrola ekologické produkce” vydané Ministerstvem zemědělství, odborem environmentálním a ekologického zemědělství v roce 2016. SZPI si tuto metodiku implementovala do vlastního metodického pokynu „Kontrola ekologické produkce“.

Postup při zjištění nedostatků:

SZPI bezodkladně oznámí Ministerstvu zemědělství informaci o každé biopotravině, která byla nahlášena jako nevyhovující v systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF). SZPI dále bezodkladně oznámí každé porušení právních předpisů v oblasti ekologické produkce zjištěné u kontrolované osoby. V případě hrubého porušení právních předpisů, které je přestupkem dle zákona č. 242/2000 Sb., vede v souladu s tímto zákonem Ministerstvo zemědělství řízení o přestupku v první instanci.

Za účelem koordinace činností vydává MZe Metodické pokyny pro ekologickou produkci, které jsou určeny především kontrolním organizacím a osobám podnikajícím v ekologickém zemědělství. Hlavním účelem Metodických pokynů je především sjednotit výklad legislativních požadavků pro ekologické zemědělství tak, aby všechny kontrolní organizace postupovaly při naplňování těchto požadavků jednotně. Metodické pokyny se týkají například problematiky registrace osob podnikajících v ekologickém zemědělství, vydávání výjimek z pravidel ekologického zemědělství, pravidel pro odběr, analýzu a následné vyhodnocení vzorků z ekologické produkce, pravidel komunikace mezi MZe a kontrolními organizacemi, včetně podmínek při hospodaření v sadech, vinicích, nebo v chovu koní.

ČPI

Kontrolní činnost je plánovaná pomocí analýzy rizika, kdy jsou jednotlivé hospodářství vybrány ke kontrole podle vypočítané rizikovitosti (tzn. rizikového koeficientu). Náhodně je vybráno 20 – 25% hospodářství. Pomocí analýzy rizika se ke kontrole vybírají hospodářství na jeden kalendářní rok. Kontroly na hospodářství s chovem koní se vybírají na základě externí analýzy, dále pak výsledků minulých kontrol, vlastních zjištění nebo podnětů a informací třetích osob. Plánovaný rozsah kontrol je stanoven u hospodářství s chovem turů, ovcí a koz příslušnými předpisy ES. Ministerstvo může počty kontrol, v případě zjištění závažných nedostatků, okamžitě navýšit. V příštích letech je rozsah kontrol plánován jako stabilní.

Příslušným úřadem dle § 2 písm. f) vyhlášky č. 136/2004 Sb. (dále jen „vyhláška“) je MZe.

Oblast působnosti je vytyčena zákonem č. 154/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „plemenářský zákon“).

Kompetentními orgány dozoru v kontrolované oblasti jsou podle § 24 plemenářského zákona ČPI a orgány veterinárního dozoru. Uvedené orgány mají v předmětné oblasti podobné pravomoci, proto v mnoha případech spolupracují formou podnětu k řešení či jiného sdílení informací. Dále je cílem provádět kontroly společně.

Kontrolní činnost:

Kontrolní činnost je prováděna podle ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Dokumentované postupy

Z každé kontroly je vyhotoven protokol o kontrole, který je zpravidla ve dvou stejnopisech, pro ČPI a pro chovatele. V protokolu jsou zaznamenány odpovědi na kontrolní body + zjištěné nedostatky s odkazem na porušení právních předpisů.

Podle zjištěných nedostatků se při kontrole uloží chovateli opatření nebo zvláštní opatření a na poradě se posoudí míra nedodržení zákona a stanoví případná sankce. Sankce (pokuty) jsou ukládány chovatelům v závislosti na míře zavinění a porušení předpisů a nezávisle na uloženém opatření. O uložení sankce rozhoduje vedení inspekce na pravidelné týdenní poradě, při které se podrobně hodnotí zjištěné nedostatky i příčiny, které k nim vedly. Je-li zjištěno porušení zákona, zkoumá se především rozsah zjištěných nedostatků, závažnost, opakování nedostatků z předešlých kontrol a případně zjištěné úmyslné zavinění. Zdrojem podrobných informací o hospodářství, zvířatech a jejich pohybech během života je databáze ústřední evidence, do jejíž jednotlivých modulů má inspekce přístup. Porušení zvláštního opatření nebo nesplnění opatření ve stanoveném termínu je posuzováno jako zvláště závažný přestupek a sankcionováno je vždy.

Komunikace s veřejností:

Odborní zaměstnanci Inspekce zajišťují na vyžádání poradenskou činnost pro chovatele a ostatní osoby. Žádosti o poskytnutí pomoci nebo informací se soustřeďují především na problematiku označování a evidence turů, ovcí a koz nebo prasat. Zásadou všech zaměstnanců Inspekce je vždy předcházet možným nedodržením zákonů účinnou prevencí.

Někteří odborní zaměstnanci Inspekce se účastní přednáškové a lektorské činnosti v rámci vzdělávacích programů a odborných kurzů.

Inspekce poskytuje informace o vlastní činnosti i o problematice ustanovení plemenářského zákona všem tazatelům, kteří se na ni touto cestou obrátí. Na vlastních webových stránkách zveřejňuje Inspekce úplný přehled evropské i národní legislativy v oblasti šlechtění, plemenitby a evidence hospodářských zvířat. Dále jsou na webových stránkách inspekce zveřejňovány tiskové zprávy a informace pro chovatele o kontrolní činnosti.

Zaměření kontrol:

Kontroly jsou zaměřené zejména na dodržování zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon).

Výsledky úředních kontrol je možné si prohlédnout na webových stránkách ČPI www.cpinsp.cz, kde jsou uveřejněny ve výroční zprávě. K prohlédnutí výsledků není nutná registrace.

Registrace do "Chráněné sekce" ČPI:

- registrace je nutná pouze pro přihlášení do chráněné sekce ČPI, toto oprávnění má pouze zaměstnanec ČPI. V chráněné sekci jsou vnitřní nařízení a pokyny pro zaměstnance.

Oddíl 3.4 Kategorizace rizik

MZ

Při kategorizaci provozoven poskytující stravovací služby dle míry rizika se zohledňuje cílový spotřebitel, prováděné činnosti (např. tepelná úprava, zchlazování), sortiment (např. cukrářské výrobky, zchlazené pokrmy, pokrmy z tepelně neopracovaných potravin), denní produkce, způsob zásobování vodou (studna, veřejný vodovod), hygienický standard provozovny. Je potřebné také v dostatečné míře přihlížet k dosavadní zkušenosti, výsledkům v rámci SZD v předchozím období. KHS může podle svých zjištění flexibilně četnost kontrol zvýšit nebo snížit.

Při hodnocení rizikovosti činností a sortimentu se přihlíží zejména k produkci epidemiologicky rizikových skupin potravin, kterými jsou potraviny určené k přímé spotřebě, které:

- neprocházejí při výrobě technologickým postupem, který patogenní agens ničí nebo odstraňuje,
- procházejí technologickým postupem, který nezaručuje úplné zničení nebo odstranění patogenního agens,
- procházejí fázovými technologickými postupy, které patogenní agens zprvu ničí, avšak následně při konečném zpracování nevyklučují riziko opětovné kontaminace patogenním agens.

Kategorizace provozoven společného stravování:

1. Kategorie – bez výroby, přípravy a zpracování potravin

Nepředpokládá se zásadní nebezpečí zdravotního ohrožení spotřebitele.

Rozsah činnosti: nabídka pokrmů připravených jednoduchou kuchyňskou úpravou, příprava a podávání nápojů, prodej originálně balených, mražených mléčných výrobků, apod.

A jednoduché činnosti (krájení uzenin), které lze provádět bezpečným způsobem, pokud se správně aplikují požadavky na hygienu a dodržování teplotních požadavků.

Příklady provozoven: čajovny, pivnice, bary, herny, kantýny, nevyvařující provozovny typu pohostinství, stánky apod. Četnost kontrol nejméně 1x za 5 let.

2. Kategorie – provozovny s výrobou, přípravou a zpracováním potravin a jejich uváděním do oběhu s omezeným rizikem.

Nelze vyloučit nebezpečí zdravotního ohrožení spotřebitele.

Rozsah činnosti: výroba a podávání teplých a studených pokrmů, cukrářských výrobků apod.

Příklady provozoven: malé a střední provozovny s nižší kapacitou výroby, malým počtem zaměstnanců, výdejny jídla, kavárny apod.

Četnost kontrol nejméně 1x za 3 roky.

3. Kategorie – provozovny s výrobou, přípravou a zpracováním potravin a jejich uváděním do oběhu, kdy nelze vyloučit zásadní riziko ohrožení zdraví spotřebitele:

- vyšší míra rizika z hlediska cílového spotřebitele, činností i sortimentu,

- počet osob, které mohou být postiženy.

Příklady provozoven: sociální služby, nemocniční stravovací zařízení, provozovny s vysokým počtem strážníků (kapacita víc než 500 jídel), stravování potravinářů apod.

Četnost kontrol nejméně 1x ročně.

V sektoru předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami se zohledňují zejména následující faktory:

- výsledky předchozích kontrol
- hlášení v systému RASFF
- účel použití obalového materiálu nebo předmětu určeného pro styk s potravinami
- typ balené potraviny
- ohlasy a podněty veřejnosti a dalších orgánů státní správy

- vědecké poznatky a studie o bezpečnosti používaných materiálů
- možný zdravotní dopad na konečného spotřebitele
- případný monitoring
- rizikovost subjektu (hodnocená na základě ukazatelů: typ výroby a druh konečného výrobku, velikost podniku, objem výroby).

SZPI

Kategorizace rizik je zohledňována zejména pro stanovení četnosti komplexních kontrol u provozovatelů potravinářských podniků. Za základní kategorie rizika jsou považovány typ potraviny, velikost provozovny, závažnost dřívějších kontrol a certifikace.

Typ potraviny

Tato hodnocená oblast odráží rizikovost z pohledu skupin spotřebitelů, riziko ze způsobu přípravy nebo zpracování potraviny, z hlediska trvanlivosti, použití, nutnosti tepelné úpravy, nebo přímé spotřeby, náročnosti na uložení (chlazení, zmrazení), jaká mikrobiologická agens a jaké ostatní kontaminanty se v daném výrobku mohou vyskytovat.

Velikost provozovny

Tato hodnocená oblast odráží velkou rizikovost možného dopadu nebezpečných výrobků z pohledu pokrytí území České republiky, případně vývozy do zemí EHP či do třetích zemí. Odráží menší rizikovost okresního či krajského pokrytí a malou rizikovost místního pokrytí v rámci místních trhů, obchodů, zásobování ulice, městské části, obce apod.

Závažnost dřívějších kontrol

Kritérium souvisí s historií kontrol, které již byly v provozovně provedeny, a zohledňuje dosavadní chování provozovatele, pokud jde o dodržování právních předpisů (v provozovně nebylo při předchozích kontrolách zjištěno žádné porušení právních předpisů, nebo bylo zjištěno porušení předpisů nepodstatné / podstatné / závažné, nebo zatím v provozovně nebyla dosud provedena žádná komplexní kontrola atd.).

Certifikace

Certifikací pro účely hodnocení provozovny podle tohoto kritéria bezpečnosti potravin se rozumí činnost nezávislé autorizované nebo akreditované osoby, která vydáním certifikátu osvědčí, že potravinu nebo procesy s potravinou související jsou v provozovně v souladu nejen s požadavky právních předpisů, ale i s dalšími specifikovanými požadavky uvedenými v notifikovaných normách či schématech. Certifikace je dobrovolný krok založený na zásadách HACCP. Vybrané certifikované systémy bezpečnosti potravin tak mají ty nejlepší předpoklady významně snižovat reálná rizika provozovny ještě účinněji než systémy dle platné legislativy. Certifikace je inspektorem hodnocena jako faktor snižující rizika provozovny za předpokladu, že certifikace přísně respektuje požadavky legislativy a kontrolního systému SZPI.

U jiných typů kontrol je kategorizace rizika dána:

- charakterem potraviny
- druhem kontaminující látky
- příjmovou skupinou populace
- způsobem označení (zda si spotřebitel může informaci zjistit pouhým přečtením, či zda se jedná o informaci, kterou si na místě spotřebitel zjistit nemůže).

Na základě těchto rizik a s přihlédnutím na výsledky kontrol předešlých sestavují vedoucí oddělení na inspektorátech krátkodobý plán kontrol pro inspektory.

Vedlejší produkty živočišného původu

Součástí komplexních kontrol SZPI u provozovatelů potravinářských podniků je rovněž kontrola sběru, shromažďování a odvozu vedlejších produktů živočišného původu. Provádí se na základě vyhodnocení rizik a to zejména:

- ve specializovaných provozovnách
- v provozovnách obchodních řetězců
- u výrobců, kteří potraviny živočišného původu ve větší míře zpracovávají
- v provozovnách společného stravování
- v maloobchodních provozovnách, kdy je při kontrole zjištěn výskyt většího množství nedostatků u potravin živočišného původu (prošlé nebo zapáchající potraviny, nedodržení podmínek úchovy apod.)
- v dalších případech, kdy je taková kontrola žádoucí.

Inspektoři zkontrolují, zda se v provozovně mohou vyskytovat nebo vyskytují vedlejší produkty živočišného původu, zejména se zaměří na:

- materiál z výroby produktů určených pro lidskou spotřebu, jako např. odřezky masných a mléčných výrobků při zpracování potravin v rámci maloobchodní činnosti v provozovnách maloobchodu
- materiál, který tvoří zmetkové potraviny živočišného původu, nebo zmetkové potraviny obsahující produkty živočišného původu, které nejsou již dále určeny pro lidskou spotřebu
- materiál, který tvoří skořápky, rozbitá vejce a vedlejší produkty z porušených vajec.

Kontrola použití přídatných látek

SZPI se zaměřuje na kontrolu potravinářských přídatných látek u provozovatelů potravinářských podniků v rámci úředních kontrol, a to například na základě hodnocení rizika, poznatků z minulých kontrol, analýzy dat v informačním systému, aktuálních zjištění inspektorů v terénu, zjištění jiných orgánů státní správy, podniků spotřebitelů, podniků masmédií (tisku, rozhlasu a televize), zjištění dozorových orgánů jiných členských států, doporučení Evropské komise, informací ze systému rychlého varování RASFF a systému správní pomoci a spolupráce AACS a další.

Nadto je součástí komplexních kontrol SZPI je rovněž kontrola použití přídatných látek. Při kontrole přídatných látek se inspektoři zaměřují na čistotu přídatných látek, na označování přídatných látek a konečných výrobků v souladu s nařízením (ES) č. 1333/2008 a nařízením (EU) č. 1169/2011, na užití přídatných látek v souladu s nařízením (ES) č. 1333/2008, respektive s nařízením (ES) č. 231/2012, na dodržení maximálních množství přídatných látek a na uplatňování principu *quantum satis* s ohledem na kategorizaci potravin dle nařízení (ES) č. 1333/2008.

Všechny kontrolní postupy jsou přesně zdokumentovány – inspektor do kontrolních materiálů zaznamenává, které přídatné látky byly zkontrolovány, které dokumenty byly zkontrolovány, jaké materiály byly využity ke kontrole uplatňování principu *quantum satis*, zda byla zkontrolována dokumentace k systému HACCP atd.

Dále je kontrolována sledovatelnost a s tím související písemné materiály dle nařízení č. 178/2002. V případě, že provozovatel potravinářského podniku uvádí na trh kouřová aromata, nebo potraviny obsahující kouřová aromata, postupuje SZPI při komplexních kontrolách také v souladu s nařízením (ES) č. 2065/2003 o kouřových aromatech používaných nebo určených k použití v potravinách nebo na jejich povrchu, resp. v souladu s nařízením (EU) č. 1321/2013.

Vzorky jsou odebírány u kontrolované osoby a předávány do laboratoře SZPI, případně do externích laboratoří provádějících rozbor vzorků odebraných při úředních kontrolách SZPI v závislosti na stanovovaném analytu. Odběr vzorků může vycházet z plánu kontrolní činnosti SZPI, tedy po zohlednění faktorů, které jsou popsány v kapitole 4.3.3. Organizace a řízení kontrol příslušnými orgány, oddíl 3.2. (Priority kontrol).

Kontroly materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami

Z hlediska kompetencí dozorových orgánů jsou podle zák. č. 258/2000 Sb. orgány ochrany veřejného zdraví zodpovědné za úřední kontroly řetězce výrobců, distributorů a dovozců tzv. předmětů běžného užívání, mezi které se řadí také materiály a předměty určené pro styk s potravinami. Odbory hygieny výživy a předmětů běžného užívání uvedených pracovišť OOVZ

SZPI oslovuje při zjištění provozovatele potravinářského podniku (dále jen „PPP“), kteří jsou přímými dovozci materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami.

Kontrola materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami je součástí běžných i komplexních kontrol SZPI. Při kontrolách SZPI zaměřených na předměty určené pro styk s potravinami je prověřováno, zda PPP používají předměty, které odpovídají požadavkům na předměty a materiály určené pro styk s potravinami stanoveným v předpisech EU a příslušné národní legislativě: zda jsou předměty určené pro styk s potravinami odpovídajícím způsobem označeny, zda jsou dotčené předměty určené pro styk s potravinami doprovázeny písemným prohlášením o shodě a zda jsou dodrženy požadavky na sledovatelnost.

Kontroly materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami jsou SZPI prováděny v rámci kompetencí SZPI stanovených v zákoně č. 110/1997 Sb., tj. zejména u výrobců potravin jiných než živočišného původu, v maloobchodu, velkoobchodu, a v provozovnách společného stravování.

SVS

Oblast veterinární hygieny

Za nebezpečí z potravin jsou považovány všechny potenciálně škodlivé činitele v potravinách. Zahrnují mikroorganismy a parazity (biologické nebezpečí), přirozeně se vyskytující chemické látky, kontaminanty z životního prostředí, rezidua pesticidů a léčiv (chemické nebezpečí), cizí předměty (fyzikální nebezpečí) a jiné nebezpečí. Riziko pak zahrnuje pravděpodobnost, že se nebezpečí projeví a ovlivní zdraví spotřebitele. Přidělení stupně rizika se odvíjí od identifikace nebezpečí ve vztahu k pravděpodobnosti jeho uplatnění u jednotlivých kontrolovaných potravinářských podniků a výrobních procesů.

Za tímto účelem krajské veterinární správy pravidelně posuzují:

- záznamy provozovatele týkající se dodržování potravinového práva
- typ a objem dané výroby
- nebezpečí pro zdraví lidí, případně pro zdraví zvířat
- skupinu spotřebitelů, pro které je výrobek určen.

Při hodnocení rizika je zohledněn také typ a objem výroby, „nasávací“ oblast, zásobovací oblast (intrakomunitární trh, trhy třetích zemí, národní trh, přímý prodej), rizikovost potravin a cílová skupina spotřebitelů. Na základě těchto principů stanovují krajské veterinární správy stupně rizika a určují frekvenci kontrol. Obecné zásady hodnocení provozů z hlediska rizika, které jsou pro specifické výroby doplněny o podrobnější kritéria hodnocení rizika s určením frekvence kontrol, jsou podrobně zpracovány v Metodickém návodu SVS pro provádění auditů potravinářských podniků podle čl. 4 odst. 3 písm. a) nařízení EP a R (ES) č. 854/2004.

Oblast vedlejších živočišných produktů

Přímo použitelné předpisy ES ukládají provádět ve stanovených intervalech úřední kontroly přiměřené okolnostem v zařízeních schválených v souladu s příslušnými předpisy. Dochází tak k ověřování, zda jsou plněny požadavky stanovené pro danou činnost subjektu. Četnost kontrol by měla být stanovena s ohledem na velikost zařízení, druhu zpracovávaných materiálů a povahy následných produktů při celkovém zhodnocení rizika v návaznosti na kritické kontrolní body v průběhu zpracování.

Za nebezpečí při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty jsou považovány všechny potenciálně škodlivé činitele s ohledem na zdraví lidí a zvířat. Jedná se o možnou přítomnost mikroorganismů, parazitů, reziduí zakázaných látek, organických a anorganických kontaminantů, veterinárních léčiv příměsí cizích těles a podobně. V závislosti na přítomnosti uvedených činitelů vzniká určitý stupeň rizika s ohledem na zdraví lidí a zvířat. Krajské veterinární správy při své činnosti prověřují a posuzují v podnicích, které nakládají s vedlejšími živočišnými produkty: kategorii a druh

zpracovávaného materiálu, objem a způsob zpracování, záznamy provozovatele ve vztahu k dodržování požadavků legislativy týkající se vedlejších živočišných produktů, účel následného použití zpracovaných produktů, celkovou úroveň zpracovatelského podniku, dosahované výsledky v odebíraných vzorcích, znalost místních specifik provozu a podobně.

V závislosti na zjištěných skutečnostech krajské veterinární správy stanovují stupeň rizika a určují frekvenci kontrol.

Oblast ochrany zdraví a pohody zvířat

Výběr hospodářství pro kontroly v oblasti biologické bezpečnosti, kontroly chovatele v souvislosti s používáním veterinárních léčivých přípravků, kontroly pohody hospodářských zvířat v chovu a kontroly podmíněnosti se provádí na základě analýzy rizika.

Při stanovení počtu plánovaných dílčích kontrol a počtu kontrolovaných hospodářství jsou zohledňovány:

- počet registrovaných hospodářství
- počet aktivních hospodářství s počtem zvířat větším než 50 kusů
- kapacita jednotlivých KVS, tj. počet inspektorů, kteří jsou k dispozici k provedení kontrol
- legislativou stanovené procento kontrolovaných žadatelů o dotace v případě plánovaných kontrol podmíněnosti.

Jako kritérium míry rizika byly zohledněny zejména:

- počet zvířat na hospodářství
- druhy chovaných hospodářských zvířat
- výsledky předchozích kontrol
- výsledky zdravotních zkoušek
- počet zvířat přemístěných do asanačního podniku v předchozím období
- počet zvířat přemístěných na jatka v předchozím období
- výsledky prohlídky na jatkách, zejména nálezy vypovídající o zdraví a pohodě zvířat na hospodářství
- počet zvířat přisunutých na hospodářství ze zahraničí
- informace o zneužití nebo nedovoleném použití léčivého přípravku, překročení maximálních limitů reziduí, způsobu získávání léčiv.

V dalších oblastech kontrol zdraví zvířat a péče o pohodu zvířat jsou stanoveny frekvence kontrol u jednotlivých druhů subjektů v souladu s relevantní legislativou. Na základě centrálně stanoveného plánu kontrol a s přihlédnutím ke znalostem místních specifik sestavují KVS časový harmonogram plánu kontrol pro konkrétní okresní pracoviště.

Kontrolní činnost, prováděná v souladu s celoročním plánem, je průběžně vyhodnocována ústředím SVS jednak na základě sledování záznamů o kontrolách, které jsou evidovány v OIS SVS, a jednak na základě výsledků kontrol na jednotlivých KVS. Na poradách vrchních inspektorů pro zdraví zvířat a péči o pohodu zvířat, jsou pravidelně předkládány výsledky tohoto vyhodnocení současně s podrobnými instrukcemi k postupům v následujícím období. Podle potřeby jsou požadavky na kontrolní činnost aktualizovány s ohledem na změny v legislativě, nebo v nálezové situaci formou metodických návodů a pokynů v dopisech, zasílaných na KVS. Ke specifickým oblastem kontrol jsou pořádána školení.

Při stanovení kritérií míry rizika jsou využívány výsledky veterinárních vyšetření a úředních kontrol, analýzy laboratorních vyšetření a aktuální nálezové situace nejen v ČR, ale i v členských zemích EU a třetích zemích. Hlavním zdrojem údajů pro vyhodnocení kategorizace rizika jsou informace uvedené v IS SVS, portálu SVS, počítačové registry MZe a dále evropských IS zejména ADNS, RASFF, TRACES, WAHIS.

ÚSKVBL

ÚSKVBL v současné době využívá hodnocení rizika zejména v oblasti kontroly veterinárních lékařů a chovatelů, ve které spolupracuje v oblasti plánování těchto kontrol se SVS a z hlediska efektivního využití kapacit s příslušnými KVS.

Ve vztahu k provádění kontrol v oblasti kontroly podmíněnosti zpracoval ÚSKVBL analýzu rizika, která je založena na stanovení jednotlivých indikátorů rizika a přiřazení váhy jednotlivým indikátorům:

Kontroly podmíněnosti v oblasti používání veterinárních léčiv (SMR 10 – zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem) hospodářství žadatelů o dotace jsou prováděny inspektory KVS, hospodářství ke kontrole jsou vybrána na základě výsledků analýzy rizika. V případě potřeby je ÚSKVBL vyzván SVS ke spolupráci. V případě, že ÚSKVBL zjistí při vlastní kontrolní činnosti porušení v oblasti používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem, informuje neprodleně SVS.

ÚSKVBL pro systematické a řádné uplatňování dozoru nad trhem registrovaných VLP s cílem zabezpečit systematickou kontrolu jakosti VLP registrovaných v ČR vypracovává také roční plán dozoru nad trhem. Tento plán je sestaven také na základě míry rizika, která je s používáním daného VLP spojena (detailní postup je uveden v dokumentovaném postupu ÚSKVBL S-016/100000 Dozor nad trhem).

V oblasti kontroly výroby a uvádění do oběhu medikovaných krmiv je situace významně ovlivněna skutečností, že frekvence kontrol u výrobců medikovaných krmiv (kteří v podmínkách ČR spadají do obecného rámce výroby léčivých přípravků) je stanovena obecně závazným právním předpisem (vyhláškou č. 229/2008 Sb.) na 2 roky. Kromě plánovaných systémových inspekci tak ÚSKVBL při plánování kontrol u výrobců medikovaných krmiv počítá s cca 2 kontrolními inspekcemi v důsledku aktuálních zjištění.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Základní kritéria pro kategorizaci rizik jsou:

- výsledky kontrolního zjištění
- výsledky laboratorních zkoušek
- druh činnosti
- typ krmiva
- rozsah činnosti
- typ provozu (prvovýroba, registrovaný, schválený).

Na základě těchto kritérií a výsledků z předešlých kontrol jsou pomoci analýzy rizika provozy rozříděny do několika skupin a metodické oddělení vytvoří plán kontrol včetně četnosti kontrol. Mezi nejzávažnější porušení patří výskyt zakázaných a nežádoucích látek v krmivech v množstvích vysoce překračujícím povolené limity nebo kontaminaci doplňkovou látkou, zejména kokcidostatikem, nebo léčivem.

Druh činnosti – četnosti kontrol viz bod 4.3.2

- výroba včetně mobilních a faremních mícháren
- uvádění na trh
- prvovýroba

Typ krmiva

- cílová skupina zvířat
- způsob zpracování

- skladovací náročnost
- trvanlivost výrobku
- možná kontaminace (biologická, chemická, fyzikální)
- způsob použití (přímé, další úprava)

Rozsah činnosti

- pokrytí v rámci území ČR
- vývoz do zemí EU
- vývoz do třetích zemí

Typ provozu

- schválený provoz
- registrovaný provoz
- prvovýroba

Oblast rostlinolékařských kontrol

V Sekci rostlinolékařské péče zaměstnanci Odboru ochrany proti škodlivým organismům monitorují a ve spolupráci s Odborem diagnostiky a Odborem dovozu a vývozu (tyto odbory jsou také součástí sekce) analyzují rostlinolékařská rizika v souvislosti s dovozy zásilek rostlin a rostlinných produktů ze třetích zemí a v souvislosti s přemísťováním dodávek rostlinných komodit původem ze členských států EU. Na základě vyhodnocení analýzy rizika (kategorizace rizika) se navrhuje priority při zajišťování monitoringu, průzkumu výskytu a úrovně ochrany proti škodlivým organismům. Kontroly se prioritně zaměřují na zásilky a dodávky rostlin a rostlinných produktů, které mohou představovat největší rizika zavlečení a šíření regulovaných škodlivých organismů do ČR.

Kriteriem pro kategorizaci rizik je:

- výskyt škodlivých organismů zjištěný na území České republiky a v zahraničí
- druh škodlivého organismu
- druh rostliny
- typ rostlinné komodity
- původ dodávky nebo zásilky
- množství dovážených rostlinných komodit
- výsledky úředních kontrol prováděných v rámci rostlinolékařské dovozní kontroly (četnost pozitivních zjištění výskytu škodlivých organismů v zásilkách pocházejících ze třetí země)
- výsledky kontrol prováděných v rámci rostlinolékařského dozoru (zjištění nedostatků při plnění opatření nařízených na základě zjištění výskytu škodlivých organismů jako ochrana proti šíření škodlivých organismů).

V oblasti kontroly uvádění a používání přípravků na ochranu rostlin jsou základní kritéria pro kategorizaci rizik a rozhodování o četnosti a rozsahu kontrol následující:

Uvádění POR na trh

- množství distribuovaného POR
- toxikologické a ekotoxikologické vlastnosti POR
- výsledky kontrol předchozích roků

Používání POR – kontrola profesionálních uživatelů jak v oblasti zemědělství, tak v jiných odvětvích

- výměra standardní orné půdy
- výměra ovocných sadů, vinic, chmelnic
- výměra standardní orné půdy, vinic, ovocných sadů, chmelnic v ochranných pásmech vodních zdrojů
- minimální vzdálenost DPB od vodních toků a svažitost DPB

- výsledky kontrol předchozích let
- výsledky monitoringu vod z hlediska výskytu reziduí POR.

Kontroly koexistence porostů Bt- kukuřice – kontrolováni jsou pěstitelé, kteří v daném roce vyseli osivo Bt-kukuřice za účelem zpracování. O četnosti a rozsahu kontrol rozhoduje následující:

- podíl ploch s vysetou Bt-kukuřicí
- blízkost sousedních ploch s nemodifikovanou kukuřicí
- výsledky kontrol z let předchozích.

Kontroly minimální vzdálenosti GM kukuřice od státní hranice – kontrolováni jsou pěstitelé kukuřice. O četnosti a rozsahu kontrol rozhoduje SZIF.

ČPI

Analýza rizika při výběru hospodářství ke kontrole je stanovena

1. v chovu turů nařízením Komise (ES) č. 1082/2003
2. v chovu ovcí a koz nařízením Komise (ES) č. 1505/2006
3. v chovu koní a prasat § 94 vyhlášky č. 136/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Oddíl 3.6 Obecná organizace a řízení úředních kontrol

MZe

Za účelem názorného přehledu výkonu úředních kontrol a vzájemných souvislostí v oblastech spadajících pod nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 byly vypracovány níže uvedené přílohy:

Příloha I (Bod 5 rozhodnutí Komise 2007/363/ES)

Kompetence k výkonu úředních kontrol dle nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 k právním předpisům pro zdraví zvířat, péči o pohodu zvířat, zdraví rostlin, potravin a krmiva

Příloha II (Systémy kontrol)

1. a) Systém kontrol zdraví zvířat
1. b) Systém kontrol označování a pohybu zvířat
2. Systém kontrol potravin živočišného původu
3. Systém kontrol dovozu zvířat a živočišných produktů
4. Systém kontrol krmiv a výživy zvířat
5. a) Systém kontrol TSE a VŽP
5. b) Systém kontrol VŽP
6. a) Systém kontrol výroby medikovaných krmiv, distribuce a používání veterinárních léčiv
6. b) Systém kontrol reziduí veterinárních léčiv
7. Systém kontrol potravin a hygieny potravin
8. Systém kontrol dovozu potravin rostlinného původu
9. a) Systém kontrol zdraví rostlin
9. b) Systém kontrol reziduí pesticidů v potravinách
9. c) Systém kontrol reziduí pesticidů v krmivech
10. Systém kontrol ochrany zvířat a péče o jejich pohodu
11. Informační systémy - základní vztahy

MZ

Orgány ochrany veřejného zdraví v souladu s kompetencemi vymezenými v zákoně o potravinách a podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vykonávají úřední kontroly v sektoru veřejného stravování včetně stravování institucionálního a v sektoru materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami. V případě výskytu onemocnění z potravin, nebo při podezření na jakékoli zdravotní potíže pravděpodobně způsobené konzumací potravin, jsou orgány ochrany veřejného zdraví oprávněny provádět šetření v rámci celého potravinového řetězce. Výkon dozoru je prováděn 14 krajskými hygienickými stanicemi, které jsou samostatnými správními úřady, a jsou řízeny Ministerstvem zdravotnictví.

Úřední kontroly jsou prováděny na základě:

- a) centrálních kontrolních plánů a cílených akcí vyhlašovaných hlavním hygienikem
- b) regionálních akcí místně příslušných krajských hygienických stanic a
- c) ostatních akcí vyplývajících ze situace územního pracoviště (místní úroveň).

Praktický výkon státního zdravotního dozoru v oblasti veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami je vykonáván krajskými hygienickými stanicemi, které jsou metodicky řízeny Ministerstvem zdravotnictvím. Kontroly v rámci státního zdravotního dozoru mohou vykonávat pouze zaměstnanci krajských hygienických stanic v rámci stanovené působnosti. Základ činnosti vymezují právní předpisy doplněné o standardní operační postupy, metodické materiály, jejich cílem je sjednocení přístupu inspektorů při provádění úředního dozoru. Systém školení zajišťuje odbornou úroveň inspektorů.

Kontrolní systém zahrnuje následující typy kontrol

- Plánovaná kontrola v rámci SZD – kontrola prováděná na základě celoročního, resp. víceletého, plánu kontrolní činnosti.
- Plánovaná kontrola v rámci SZD specifická – kontrola prováděná na základě celoročního plánu kontrolní činnosti, tematicky zaměřená v rámci kraje či územního pracoviště.
- Opakovaná kontrola ke kontrole odstranění závad, plnění nařízených opatření, došetření – kontrola prováděná nad rámec plánu kontrolní činnosti ke kontrole uložených opatření či došetření zjištěných nedostatků.
- Cílená kontrola na základě podnětu – kontrola prováděná nad stanovený plán kontrolní činnosti na základě přijatého podnětu.
- Cílená kontrola v souvislosti s podezřením na výskyt či výskytem alimentárního onemocnění – kontrola prováděná nad rámec plánu kontrolní činnosti v souvislosti s hlášením výskytu či podezření na výskyt onemocnění po konzumaci potravin vč. pokrmu, případně nápoje.
- Cílená kontrola na základě hlášení v systému RASFF – kontrola prováděná nad stanovený plán kontrolní činnosti v souvislosti s přijetím hlášení v systému RASFF.
- Cílená kontrola na základě úkolu hlavního hygienika ČR – kontrola prováděná v rámci plánu kontrolní činnosti tematicky zaměřená v souladu s pokynem hlavního hygienika ČR
- Ostatní – kontrola prováděná z jiných důvodů, zejména na základě požadavků jiných orgánů státní správy.

Provádění úředních kontrol SZD je založeno na:

- národních kontrolních plánech (JIVVPK, roční kontrolní plány sestavované OOVZ)
- cílených úkolech vyhlášených hlavním hygienikem ČR
- regionálních akcích orgánů ochrany veřejného zdraví
- přijatých hlášení v systému RASFF
- ostatních akcích na regionální úrovni.

Výkon státního zdravotního dozoru se provádí formou kontrol:

- plánovaných kontrol, což jsou kontroly prováděné na základě plánu kontrolní činnosti, kontroly prováděné v rámci cílených úkolů vyhlášených hlavním hygienikem, komplexní kontroly prováděné formou auditu, a regionální kontrolní akce, a
- neplánovaných kontrol, což jsou kontroly prováděné v souvislosti s podezřením na výskyt alimentárních onemocnění, na základě podnětů veřejnosti, na základě hlášení v systému RASFF, a podnětů a požadavků jiných orgánů státní správy.

Plán je sestavován podle metodiky Hlavního hygienika ČR na základě „Metodiky pro sestavování kontrolních plánů“ pro daný rok.

Sestavování kontrolních plánů je založeno na analýze rizik (viz oddíl 3.4).

Nedílnou součástí kontrolních plánů je stanovení frekvence kontrol, kdy se berou v úvahu zejména následující faktory:

- typ potravin a jejich rizikovost
- cílová skupina spotřebitelů
- možný dopad na lidské zdraví
- typ provozovny / charakter vykonávané činnosti
- další ukazatele, zejména velikost provozovny, objem výroby, výsledky předchozích kontrol v rámci SZD.

Vyšší frekvence kontrol je stanovena pro zařízení s výrobou pokrmů (např. závodní a veřejné stravování) a zařízení poskytující stravovací služby v rámci zdravotních a sociálních služeb (např. nemocnice, domovy důchodců). Frekvence kontrol při sestavování kontrolních plánů jsou jednotlivými KHS stanovovány na základě metodiky sestavování kontrolních plánů zpracovávané MZ ČR pro příslušný rok, případně s přihlédnutím k dalším doporučením MZ ČR.

Při stanovení frekvence kontrol v sektoru předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami se berou v úvahu zejména následující faktory:

- druh konečného výrobku a jeho rizikovitost
- použití konečného výrobku
- skupina spotřebitelů, pro které je konečný výrobek určený
- možný dopad na lidské zdraví
- rizikovitost subjektu (hodnocená na základě ukazatelů: typ výroby a druh konečného výrobku, velikost podniku, objem výroby).

Výsledkem provádění kontrol podle kontrolních plánů je dosažení poměrově srovnatelného počtu kontrol ve všech krajích za určité období. K zajištění standardizace činnosti krajských hygienických stanic z hlediska kvalitativního slouží jednotné kontrolní postupy stanovené Ministerstvem zdravotnictví. Kromě sjednocení rozsahu a četnosti kontrol slouží kontrolní plány rovněž k usměrnění kontrol z hlediska priorit podle aktuálního stavu veřejného zdraví a jeho ochrany. Respektují i požadavky specifické problematiky veřejného zdraví v jednotlivých krajích. Krajským hygienickým stanicím je umožněno zaměřit se při výkonu státního zdravotního dozoru na oblasti, které představují problémy na regionální úrovni a na které je nutné soustředit pozornost. Priority dozoru a četnost kontrol jsou krajské hygienické stanice stanovovány na základě analýzy rizika a znalosti problematiky v jednotlivých regionech. Priority stanovené na centrální úrovni souvisí s vývojem na úrovni Evropské unie a s oblastmi mající celostátní dosah.

Při tvorbě kontrolního plánu se přihlíží ke skutečnému počtu zaměstnanců regionálních pracovišť, každoročně se zpřesňují a zjednodušují kritéria a kontrolní plány jsou vytvářeny tak, aby je regionální pracoviště mohla snadno sestavit. Kontrolními plány je pokryta pouze část úředních kontrol, resp. část tzv. běžného hygienického dozoru, kterou je možné dopředu naplánovat. Kromě toho budou prováděny kontroly, které nelze předem stanovit, jako je šetření stížností apod. Tyto kontroly jsou vykonávány nad rámec stanovený kontrolními plány. Do plánu kontrol nejsou zahrnuty další činnosti jako je například posuzování projektových dokumentací potravinářských provozoven v souvislosti se zahájením jejich činnosti, změnou užívání, nebo kolaudacemi, šetření v souvislosti s onemocněním z potravin nebo oznámením ze systému RASFF, vyřizování stížností nebo provádění následných kontrol na zjištění odstranění nedostatků.

SZPI

Plánování kontrolní činnosti stanovuje Řád kontrolní činnosti a vnitřní předpis Zásady tvorby procesu plánování kontrolní činnosti. Při plánování jsou zohledňovány právní předpisy EK a EP, oznámení ze systému RASFF, výsledky a poznatky vědeckého výzkumu, změny právních předpisů, analýzy dat, aktuální zjištění inspektorů, externí podněty, doporučení ministerstva zemědělství.

OKLC vypracovává každoročně do 1. prosince roční Plán ústředně řízených kontrol, který obsahuje termíny kontrol, názvy kontrol, zaměření kontrol, druhy analýz, laboratoře, počet odebíraných vzorků. Tento plán je dále rozveden prostřednictvím vnitřních předpisů (metodické pokyny, metodické dopisy, organizační směrnice). Na Plán navazuje rezervace kapacity laboratoří.

Ředitelé inspektorátů stanovují Plán inspektorátu pro daný rok, ten vychází z Plánu ústředně řízených kontrol a z Kapacity laboratoří a zohledňuje regionální specifika a zkušenosti inspektorátů. Odběr vzorků a analýzy jsou prováděny v souladu s požadavky článku 11 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Úkoly v oblasti kontrolní činnosti zabezpečují inspektoráty SZPI v rámci své územní působnosti stanovené zákonem č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů. Úkoly plní samostatně, případně s metodickou pomocí OKLC. Za výkon kontrolní činnosti odpovídá ředitel inspektorátu. Odpovědnosti ředitele inspektorátu a vedoucího

odboru kontroly inspektorátu za kontrolní činnosti jsou stanoveny Řádem kontrolní činnosti SZPI. Dokumentování kontrolní činnosti je podporováno informačním systémem.

Z ústředně řízených kontrol jsou průběžně vypracovávány zprávy o kontrole. Plán ústředně řízených kontrol je jako celek vyhodnocen ve stanoveném termínu následující rok. Rovněž kontroly z ročních Plánů inspektorátů jsou vyhodnoceny formou zprávy. Zprávy o kontrolách jsou umístěny na Intranetu SZPI, další podrobné údaje o kontrolách, včetně údajů o ostatních kontrolách uskutečněných mimo roční plány, jsou v informačním systému SZPI.

Účinnost úředních kontrol, během kterých byly zjištěny nedostatky, je ověřena následnou kontrolou zacílenou na to, jak se provozovatel vypořádal s uloženými opatřeními. Postupy, které se uplatňují při kontrole plnění opatření, stanoví Řád kontrolní činnosti. Ten mimo dalších podrobnějších instrukcí stanoví, že splnění uloženého opatření je nutné kontrolovat a že při plánování kontroly plnění opatření musí být zohledněna zejména závažnost zjištěného protiprávního jednání a rozsah uloženého opatření.

Kontrola výkonu kontrolní činnosti je součástí vnitřní kontrolní činnosti SZPI. Je zároveň součástí metodického řízení i kontrol vykonávaných zaměstnanci v rámci jim přidělených povinností a pravomocí.

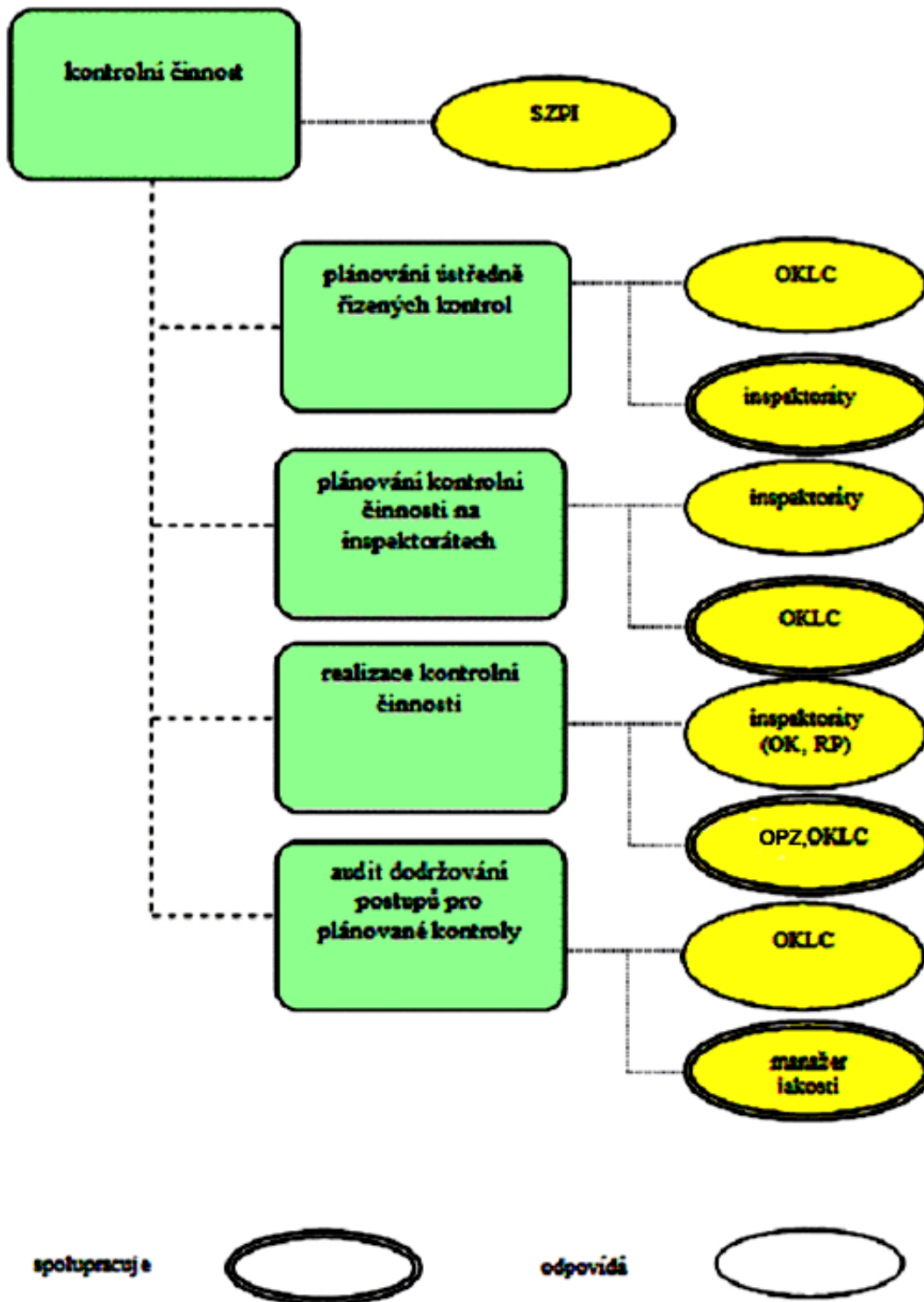
Jednou z forem dohledu nad prováděním kontrolní činnosti jsou interní audity systému managementu jakosti. Proces auditu je písemně zdokumentován v organizační směrnici, která vychází z požadavků normy pro auditování ISO 19011. Hlavním procesem je kontrolní činnost a z toho důvodu většina auditů směřuje do této oblasti. Během auditů je prověřován systém vzdělávání inspektorů, příprava inspektorů na kontrolu, vlastní provedení kontrol, úroveň a kvalita protokolů o kontrole, vkládání dat do informačního systému, apod. V případě zjištění nedostatku je tento řešen v režimu nápravných a preventivních opatření systému managementu jakosti.

V souladu s normou ISO 9001 vydává SZPI vnitřní předpisy, které jsou členěny do několika skupin (strategické dokumenty, řády, organizační směrnice, služební předpisy, příkazy ředitele a metodické pokyny). SZPI má stanovený dokumentovaný postup pro řízení těchto VP – tvorbu, schvalování, přezkoumávání, zajištění identifikace změn, zajištění dostupnosti apod.

Komplex vnitřních předpisů zajišťuje podrobný popis činností jak pro kontrolní činnost (hlavní proces), tak ostatní činnosti probíhající v SZPI.

Vnitřní předpisy jsou zaměstnancům k dispozici na intranetu SZPI. Ředitelé odborů ústředního inspektorátu a ředitelé krajských inspektorátů SZPI odpovídají za to, že jsou s vnitřním předpisem prokazatelně seznámeni všichni příslušní zaměstnanci jejich odboru nebo inspektorátu.

Funkční strom procesu „kontrolní činnost“ SZPI

SVS

Viz oddíl 3. 2 a oddíl 3. 7. bodu 4.3.3

Struktura dozorových orgánů veterinární správy je určena organizačními řády, které schvaluje ústřední ředitel.

ÚVS vykonává působnost na celém území ČR

- metodicky řídí provádění úředních kontrol (zejména veterinární dozor, inspekci a audity) u provozovatelů potravinářských podniků prostřednictvím metodických návodů. Metodické návody SVS a ostatní vnitřní předpisy, stejně jako veškeré další řízené interní dokumenty SVS jsou přístupné všem zaměstnancům v příslušné registratuře elektronického systému spisové služby (e-spisu),
- pořádá pravidelné porady jednotlivých odborů,
- organizuje odborná školení a vzdělávací akce,
- provádí metodické kontroly podřízených organizací,
- pravidelně vyhodnocuje výsledky úředních kontrol prostřednictvím informací z datového skladu IS SVS a na základě tohoto hodnocení provádí cílené kontroly výkonu veterinárního dozoru,
- koordinuje realizaci monitoringu cizorodých látek, monitoringu zoonóz a původců zoonóz a v souladu s nařízením EP a R č. 2160/2003 monitoring salmonel v chovech hospodářských zvířat,
- koordinuje laboratorní diagnostiku v 3 SVÚ a ÚSKVBL,
- provádí na základě dlouhodobého 5-letého plánu a ročních programů interní auditu systému úředních kontrol na jednotlivých KVS podle čl. 4 odst. 6 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, jejichž součástí jsou i kontroly na místě přímého výkonu úředních kontrol v dozorovaných subjektech.

KVS

- v souladu s legislativními požadavky a metodickými návody SVS vypracovávají plány úředních kontrol,
- sestavují jednoletý, tříletý popřípadě pětiletý plán auditů určených potravinářských podniků, sestavují auditorské týmy a řídí realizaci těchto auditů,
- odebírá vzorky v rámci monitoringu v rozsahu stanoveném SVS,
- provádí úřední kontroly spočívající zejména ve veterinárním dozoru, inspekci a auditech,
- provádí v dvoustupňovém režimu kontroly výkonu vlastního veterinárního dozoru – provádí metodické kontroly inspektorů a jejich činnosti.

ÚSKVBL

V rámci ÚSKVBL je plánování kontrol řízeno centrálně a je koordinováno mezi jednotlivými organizačními útvary ÚSKVBL. Každý přímo řízený útvar připraví návrh plánu činnosti, který vychází z odpovědnosti organizačního útvaru stanovené v rámci Organizačního řádu ÚSKVBL a Příručky kvality ÚSKVBL. Plán činnosti je následně posouzen a schválen ředitelem ÚSKVBL. Plán kontrolní činnosti Odboru inspekce ÚSKVBL je také předkládán a schvalován každoročně v rámci přezkoumání systému jakosti vedením (management review).

Při plánování činnosti jsou zohledněny jak vlastní inspekční činnosti, tak činnosti neinspekční (školení, vzdělávání, příprava dokumentů v rámci systému řízení jakosti – standardní operační postupy, související činnosti – například spolupráce s ostatními orgány státní správy, aktivní účast na přednáškách, seminářích apod.).

Provedení úředních kontrol je v průběhu roku ověřováno ředitelem Odboru inspekce.

Předmětem interních auditů Odboru inspekce je systém plánování a provádění inspekcí 1x za rok a v rámci externích auditů je provedení úředních kontrol přezkoumáváno Evropskou lékovou agenturou (EMA cca 1x za 5 let), EDQM (zaměřené na laboratoř ÚSKVBL), PIC/S (cca 1x 5 let) a Benchmarking of European Medicines Agencies (BEMA) cca 1x za 3 roky.

ÚKZÚZ

Kontroly jsou prováděny podle ročních plánů, na podnět nebo na základě podané žádosti.

Vlastní kontrolní činnost se řídí vnitřními předpisy, které závazným způsobem upravují odborné činnosti a vymezují práva, povinnosti a odpovědnost útvarů a zaměstnanců. Mohou to být rozhodnutí, příkazy a pokyny ředitele, nebo pokyny a nařízení ředitelů sekcí, nebo metodické postupy k odborným činnostem, do kterých jsou zapracovány příslušné legislativní požadavky. Distribuce vnitřních předpisů k jednotlivým zaměstnancům je zajišťována systémem řízené dokumentace.

Ověřování postupů úředních kontrol provádí vnitřními kontrolami řídicí pracovníci a interní odborné audity. Supervizi těchto kontrolních procesů a interních auditů provádí auditor ÚKZÚZ přímo řízený ředitelem ÚKZÚZ.

Oblast kontroly krmiv

Plány kontrolní činnosti sestavují pracovníci OdK vždy na jeden kalendářní rok. Při plánování jsou zohledňovány národní i evropské právní předpisy, notifikace RASFF, vědecké poznatky, informace ze seminářů, analýzy rizik, aktuální zjištění inspektorů, doporučení ministerstva zemědělství, Evropské komise, DG SANCO a podobně. Výkon kontrol zajišťují pracovníci OKZV. O kontrolách jsou vedeny záznamy ve formě protokolů o kontrole. Kontroly jsou realizovány v kontrolním modulu LPIS a archivovány digitálně ve spisové službě ÚKZÚZ. Pravidelné ověřování kontrolní činnosti regionálních pracovišť z centrální úrovně probíhá prostřednictvím LPIS a koordinačních návštěv a následné vyhodnocení je prezentováno na společných poradách. Na regionální úrovni je práce inspektorů kontrolována vedoucími oddělení a vyhodnocována na týdenních poradách.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Rostlinolékařská dovozní kontrola

Rostlinolékařská dovozní kontrola zásilek ze třetích zemí se provádí ve vstupních místech, kterými jsou letiště Praha-Ruzyně, letiště Brno-Tuřany, letiště Ostrava-Mošnov a vylívací pošta Praha 120, součástí této kontroly je kontrola dokladů, kontrola totožnosti zásilky a kontrola zdravotního stavu zásilky. Při splnění určitých podmínek stanovených zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, může být kontrola totožnosti zásilky a kontrola zdravotního stavu zásilky provedena také v místě určení příslušné zásilky. Postup při provádění rostlinolékařské dovozní kontroly sjednocuje metodický pokyn „Rostlinolékařská kontrola zásilek při dovozu a průvozu, rozhodování o naložení se zásilkami, uvědomování rostlinolékařských služeb vyvážejících států o vrácení nebo zničení zásilek“ a další interní předpisy. Další část dovozních kontrol se týká dřevěného obalového materiálu používaného v mezinárodním obchodu.

Rostlinolékařská kontrola nesadbových brambor

Rostlinolékařskou kontrolu zdravotního stavu nesadbových brambor provádí zaměstnanci ORLI na území České republiky v místech produkce nebo skladování brambor, případně v rámci rostlinolékařského dozoru i v obchodní síti. Rozsah a způsoby provádění rostlinolékařské kontroly u nesadbových brambor je stanoven v metodickém postupu „Postup při detekčním průzkumu výskytu škodlivých organismů“, který je každoročně aktualizován dle stávající fytokaranténní situace, a kde jsou stanoveny stupně priority průzkumu u jednotlivých škodlivých organismů. U nesadbových brambor jsou kontroly zaměřeny na průzkum výskytu následujících škodlivých organismů:

Clavibacter michiganensis ssp. *sepedonicus* - původce bakteriální kroužkovitosti bramboru

Ralstonia solanacearum - původce bakteriální hnědé hniloby bramboru

Globodera pallida - háďátko nažloutlé

Globodera rostochiensis - háďátko bramborové

Synchytrium endobioticum - původce rakoviny bramboru

Epitrix cucumeris, *E. papa*, *E. subcrinita*, *E. tuberis* - dřepčící

Kontroly dodržování pravidel koexistence při pěstování Bt-kukuřice

Térenní kontrola s odběry vzorků podle stanoveného metodického předpisu „Odběr vzorků pro účely stanovení geneticky modifikovaných rostlin v porostech kukuřice jako součást kontrol dodržování pravidel koexistence při pěstování geneticky modifikovaných odrůd kukuřice“, který je aktualizován dle potřeb vycházejících ze změn legislativy či pěstitelských praktik. Každoročně je na základě hlášení pěstitelů sestavován seznam kontrolovaných subjektů, u kterých hrozí porušení pravidel koexistence (tzn., v blízkosti porostů Bt-kukuřice se vyskytuje porost nemodifikované kukuřice sousedního pěstitel). Kontrola v terénu pak představuje kromě kontroly stavu porostu i odběr vzorků z deklarovaného obsevu. Vzorky jsou pak zaslány do smluvní laboratoře, kde je provedena analýza na přítomnost Cry-proteinu.

Kontroly minimální vzdálenosti GM kukuřice od státní hranice

Térenní kontrola s odběry vzorků podle stanoveného metodického předpisu „Odběry vzorků při kontrolách minimální vzdálenosti GM kukuřice od státní hranice“, který je aktualizován dle potřeb vycházejících ze změn legislativy. Každoročně je na základě požadavků a ve spolupráci se SZIF sestavován seznam kontrolovaných subjektů, pěstujících kukuřici v blízkosti státní hranice. Kontrola v terénu představuje především odběr a následné testování vzorků na přítomnost Cry-proteinu.

Rostlinolékařská kontrola uvádění POR na trh

Laboratorní kontrola vlastností POR je podle ročního plánu prováděna analýzami vzorků odebraných z tržní sítě i u konečného uživatele inspektory ÚKZÚZ s cílem ověřit, zda přípravek odpovídá podmínkám stanoveným v povolení. Odběry vzorků POR jsou prováděny v rámci kontrol uvádění POR na trh.

Kontroly uvádění POR na trh prováděné inspektory SZV v rámci ÚKZÚZ se zaměřují na:

- Označování a balení POR podle čl. 1 přílohy I nařízení Komise č. 547/2011 a nařízení EP a R č. 1272/2008 a podle § 31a zákona o rostlinolékařské péči.
- Plnění povinností při přebalování POR (§ 31b zákona o rostlinolékařské péči).
- Požadavky spjaté s propagací POR (čl. 66 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009).
- Požadavky na místa uvádění POR na trh (§ 46b odst. 3 zákona o rostlinolékařské péči).
- Povinnosti kontrolovaných osob (distributor) při skladování a uvádění POR na trh (čl. 28 a čl. 67 nařízení EP a R č. 1107/2009, § 46b, 46c, 46d, 47, 59 a 60 zákona o rostlinolékařské péči, některá ustanovení v provedení dle vyhlášky č. 132/2018 Sb., o přípravcích a pomocných prostředcích na OR.

Rostlinolékařská kontrola nakládání s POR

Kontrola je prováděna podle ročního plánu kontrol a na podnět třetích osob inspektory regionálních oddělení rostlinolékařské inspekce v rámci ORLI. Plánované kontroly podmíněnosti jsou pro jednotlivá OdRLI vybírány na základě rizikové analýzy OdKK. Výběr subjektů k plánovaným národním kontrolám s ohledem na nadlimitní výskyty reziduí ve vodách provádí OdRLI. Ve vegetačním období je kontrolováno použití POR při aplikaci včetně odběru vzorků rostlin, půdy a postřikové kapaliny. Na základě smlouvy o součinnosti mezi ÚKZÚZ a SZIF jsou prováděny delegované kontroly, na nichž se podílí inspektori OKZV a ORLI. Výběr subjektů pro delegované kontroly zajišťuje SZIF.

OdKK v rámci ORLI min. jednou ročně seznamuje inspektory se změnami a postupy kontrol v návaznosti na úpravy právních předpisů a informačních systémů používaných v rámci kontrol,

v průběhu roku koordinuje provádění plánovaných kontrol a dle potřeby pořádá porady pro inspektory OdRLI se specializací na kontroly POR.

ČPI

Strukturu orgánů ČPI stanovuje Organizační řád, schválený ministerstvem. Provádění kontrol se řídí pravidly kontrolní činnosti ČPI, která vychází ze zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (správní řád).

Jednotlivé typy kontrol jsou prováděny na základě metodických pokynů, vycházejících z platné legislativy na úrovni předpisů ES, plemenářského zákona, případně z ustanovení jeho prováděcích vyhlášek. Předpisy k řízení ČPI, jednotlivým pracovním procesům a vlastní kontrolní a další činnosti jsou k dispozici ve formě jednotlivých nařízení ředitele. Všichni zaměstnanci mají k dispozici kompletní národní legislativu a metodické pokyny včetně příslušných předpisů EU.

Vnitřní kontrolní systém je založen na tříступňové formě řízení.

Interní audit zajišťuje 1 zaměstnanec ČPI (kontrolor s odbornou zkouškou pro provádění auditu). Tento zaměstnanec provádí vnitřní kontroly ČPI, ale je zcela nezávislý na vlastní kontrolní činnosti směrem k veřejnosti. Každý rok je prováděna supervize (audit) kontrol cross – compliance. Auditováno je 2 % kontrol a audit je prováděn nezávislým auditorem a pracovníky oddělení analytického.

Kontrolní činnost ČPI

Všechny kontroly se provádí podle zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářského zákona) a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

Povinnost označovat a evidovat některé druhy hospodářských zvířat je v České republice zakotvena v zákoně č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v jeho prováděcím předpisu (vyhlášce). V tomto zákoně jsou také zakotveny všechny směrnice EU. Většinu povinností spojených s označováním a evidencí zvířat upravují přímo použitelné předpisy EU (nařízení a rozhodnutí), závazné pro všechny členské země. Kontroly se zpravidla provádí na místě, za přítomnosti chovatele, vždy inventarizačním způsobem - ověřením identity všech zvířat, přítomných na hospodářství. Ověřuje se jejich označení, zda jsou evidována ve stájovém registru i v ústřední evidenci a v případě turů, zda jsou provázena průvodním listem. Individuální čísla zvířat jsou porovnávána s údaji v databázi. Současně se ověřují zvířata, u kterých nebylo potvrzeno přemístění párovým hlášením dodavatele a odběratele, zvířata fyzicky nepřítomná nebo fyzicky přítomná, ale neevidovaná. Z těchto údajů lze usuzovat, zda chovatel předává do ústřední evidence správné a úplné údaje stanovené vyhláškou.

Pokud je zjištěn nedostatek v označení a evidenci přítomného zvířete, ukládá se podle rozsahu zjištěného nedostatku vždy, v případě turů zvláštní opatření – zakazující přemístění zvířat na jiné hospodářství a přemístění jiných zvířat na kontrolované hospodářství, které je zrušeno teprve po odstranění všech zjištěných nedostatků. Dále se ukládá opatření na odstranění zjištěného nedostatku.

Odstranění nedostatků nebo splnění opatření se následně kontroluje. Ve většině případů vedlo uložené zvláštní opatření nebo opatření k odstranění zjištěných nedostatků k jejich odstranění, avšak pokud byly závažnějšího charakteru nebo došlo k nesplnění opatření nebo porušení zákazu přemístování zahájila Inspekce s chovatelem správní řízení a uložila mu sankci.

O výsledcích kontrol jsou zpracovávány zprávy o kontrole (kontrolní protokoly), které v některých případech podepisuje kontrolovaná osoba (při osobním předání). Kontrolní protokoly mohou být kontrolované osobě předány také doporučeným dopisem nebo odesláním do datové schránky.

Kontroly označování a evidence hospodářských zvířat jsou současně využívány též pro kontroly cross-compliance příjemců podpor EU.

Výsledkem vlastní kontroly na místě je zjištění, zda chovatel dodržuje předpisy při označování zvířat, vedení evidence na hospodářství, zasilání hlášení do ústřední evidence a zda je zvíře doprovázeno předepsanými doklady. Při zjištění konkrétních nedostatků je chovateli vždy uloženo opatření k jejich odstranění, u turů též zvláštní opatření, zákaz přemísťování zvířat. Splnění každého opatření nebo odstranění nedostatků vedoucích k uložení zvláštního opatření je ověřováno při následné kontrole. Po posouzení, jaký rozsah nedostatků byl zjištěn a zda chovatel dodržel nebo nedodržel uložená opatření, je na úrovni vedení ČPI rozhodnuto, zda bude s chovatelem zahájeno správní řízení a uložena mu sankce podle § 26 nebo 27 plemenářského zákona.

Postup ověřování úředních kontrol:

Vnitřní kontrola prováděných inspekcí je konstruována třístupňově, aby byla zajištěna maximální objektivita prováděných kontrol a jejich výsledků.

Prvotní kontrolu provádí vedoucí oddělení, který posuzuje zápisy o kontrolách a jejich výsledky z hlediska formální i věcné správnosti. Ukončenou kontrolu včetně rozhodnutí o uložení opatření a kontroly jeho splnění předává oddělení analýzy, které vedle opětovné kontroly dokumentů z hlediska správnosti, posuzuje výsledek a porovnává s údaji v databázi zvířat ústřední evidence.

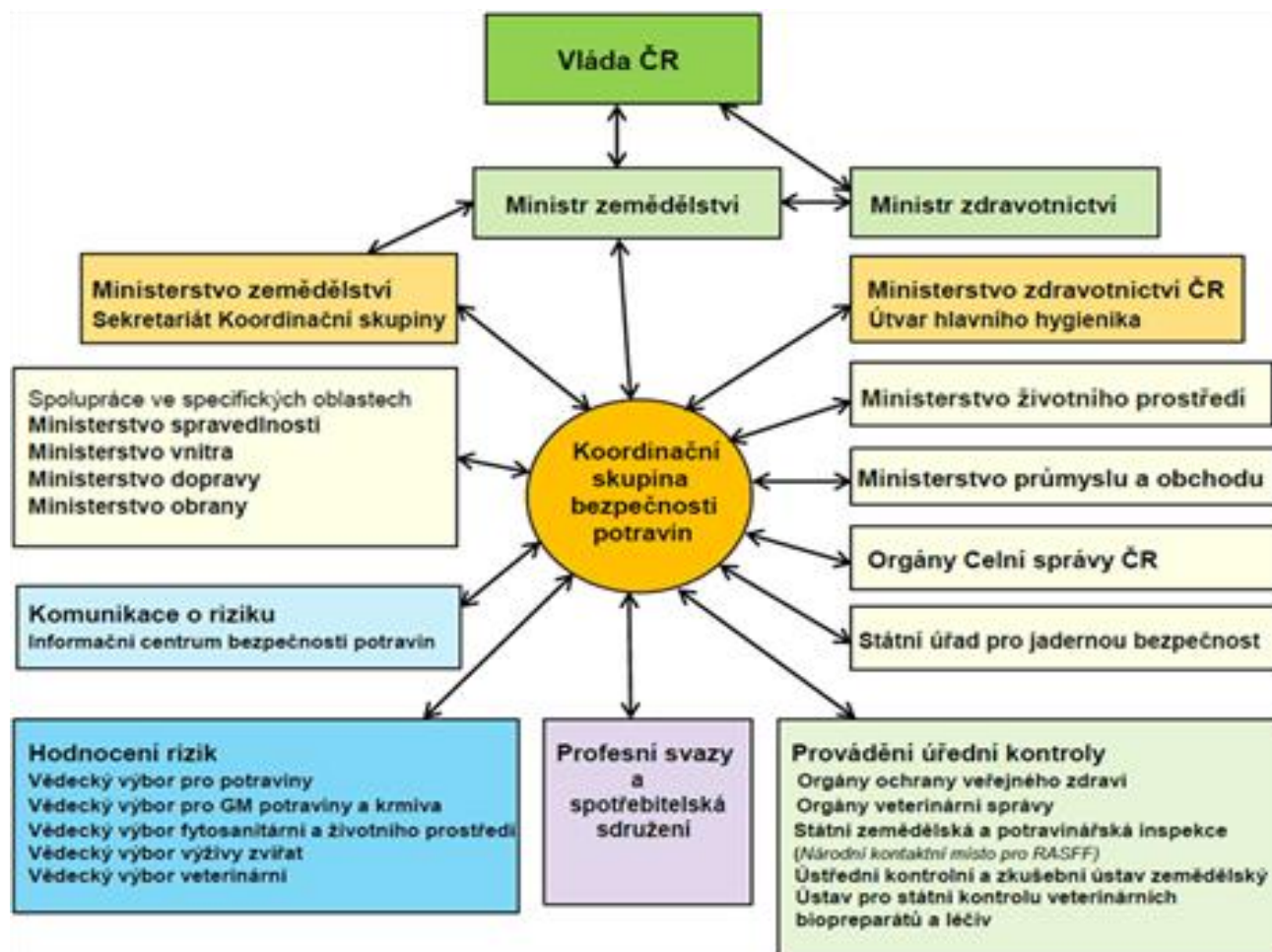
Rozbor uzavřené kontroly předává poradě ředitele, která posuzuje míru zavinění zjištěných nedostatků a rozhoduje o zahájení správního nebo přestupkového řízení.

Zjištěné poznatky z provedených kontrol a jejich řešení je předáváno na poradách vedení Inspekce zpět vedoucím oddělení, kteří je řeší s jednotlivými inspektory na poradách oddělení.

Postup při provádění kontrol a dodržování metodických postupů je namátkově kontrolován vedoucím příslušného oddělení kontroly (Čechy, Morava) přímo na místě kontroly. Dále se provádí interní audit vždy při změně metodického postupu nebo změně dokumentace (tiskopis protokolu apod.). Interní audit provádí nezávislý auditor ČPI. Jednotlivé protokoly z kontrol jsou kontrolovány jak na oddělení kontroly (Čechy, Morava), tak na ústřední na analytickém oddělení.

Oddíl 3.7 Kontrolní systémy a koordinace činností

MZe

Povinnost vzájemně spolupracovat a postupovat při kontrolní činnosti, předávat svá zjištění o nedostacích příslušným orgánům, které ve své působnosti činí opatření k nápravě zjištěného stavu, na požádání poskytovat ústředním orgánům státní správy České republiky výsledky své kontroly, oznamovat orgánům činným v trestním řízení podezření z trestné činnosti zjištěné v průběhu kontroly je stanovena v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole.

V roce 2002 byla v souladu s Usnesením Vlády ČR ze dne 10. prosince 2001 č. 1320 ke Strategii zajištění bezpečnosti (nezávadnosti) potravin v České republice ustavena meziresortní Koordinační skupina bezpečnosti potravin (dále jen „Koordinační skupina“). Jsou v ní zastoupeny ústřední orgány státní správy, příslušné orgány státního dozoru, spotřebitelské a profesní organizace. Koordinační skupina umožňuje zapojení zájmových svazů (Potravinářská komora, Agrární komora, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR) a nevládních organizací (spotřebitelská sdružení) do systému bezpečnosti potravin. Úkolem Koordinační skupiny je zejména koordinace činností jednotlivých resortů a stanovení priorit v oblasti bezpečnosti potravin, zajištění vzájemné spolupráce na národní

úrovni, posilování spolupráce s národními institucemi bezpečnosti potravin členských států EU a EFSA. K dalším úkolům, kterými se Koordinační skupina zabývá, patří koordinace činnosti vědeckých výborů, naplňování projektu informačního centra a informačního systému bezpečnosti potravin a také koordinace systému RASFF.

V rámci MZe dále působí Výkonný výbor dozorových orgánů, který je poradním orgánem ředitele Sekce zemědělství a potravinářství. Členy tohoto orgánu jsou statutární zástupci dozorových orgánů. Činnost výkonného výboru se řídí Statutem a jednacím řádem. Závěry z jednání mají formu doporučení nebo návrhů.

MZ

Kontrolní systém orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti bezpečnosti potravin vychází z kompetencí a pravomocí stanovených právními předpisy. Praktický výkon státního zdravotního dozoru v oblasti veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami je vykonáván krajskými hygienickými stanicemi, které jsou metodicky řízeny Ministerstvem zdravotnictvím. Zákonem o ochraně veřejného zdraví bylo zřízeno 14 krajských hygienických stanic, jejichž působnost je stanovena § 82 zákona o ochraně veřejného zdraví. Krajské hygienické stanice jsou správními úřady.

Kromě standardních operačních postupů a metodických návodů je dalším článkem v řízení pravidelné konání porad vedoucích odborů hygieny výživy a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami, kde se projednávají veškeré záležitosti spojené s praktickým výkonem kontrol, a dále např. výhled a priority výkonu státního zdravotního dozoru, interpretační otázky, problematika školení kontrolních pracovníků, nebo výsledky jednotlivých kontrolních akcí. Z porad jsou pořizovány písemné záznamy, které jsou k dispozici na všech krajských hygienických stanicích. Závěry a informace z porad na centrální úrovni jsou pak přenášeny na poradách odborů na regionální úrovni, které jsou rovněž písemně dokumentovány.

Systém výkonu úředních kontrol je uveden v předchozích bodech VNKP. Vedle tohoto systému existuje vnitřní systém kontroly, jehož účelem je zajištění jednotného výkonu kontroly všemi krajskými hygienickými stanicemi, zajištění správnosti a odhalování rezerv výkonu státního zdravotního dozoru.

Jedním z kontrolních nástrojů je provádění interních auditů odborů hygieny výživy a předmětů běžného užívání (viz Kapitola 4.3.5. Oddíl 3.6.). Dalším nástrojem je provádění metodických kontrol krajských hygienických stanic ze strany Ministerstva zdravotnictví a územních pracovišť ze strany krajských hygienických stanic, kde cílem těchto metodických kontrol je:

- zajištění odborného metodického vedení a podpory pro pracovníky na všech úrovních zajišťování státního zdravotního dozoru prováděného v rámci kompetencí OOVZ,
- udržování jednotných a správných postupů provádění SZD na jednotlivých územních pracovištích v rámci kraje i na jednotlivých KHS v rámci ČR,
- ověřování účinnosti úředních kontrol.

K hodnocení účinnosti, efektivity a správnosti výkonu státního zdravotního systému slouží analýza údajů z informačních systémů a analýza odvolání podaných provozovateli potravinářských podniků a výrobců nebo distributorů předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami.

V případě, kdy se kontrolní aktivity překrývají s jinými dozorovými orgány nebo kdy je nutná součinnost jednotlivých dozorových orgánů, jsou zpracovány dohody mezi dotčenými dozorovými orgány. Jedná se především o:

- společný metodický pokyn k předávání informací o výskytu infekčních onemocnění z potravin mezi orgány ochrany veřejného zdraví a *orgány veterinární správy*

- v oblasti předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami existuje koordinace činnosti s *Generálním ředitelstvím cel*.

Pokud jsou v rámci kontrolní aktivity orgánů ochrany veřejného zdraví zjištěny neshody, které nespádají pod výkon státního zdravotního dozoru, informace se předává kompetentnímu dozorovému orgánu k dalším opatřením. Při výkonu státního zdravotního dozoru využívají orgány ochrany veřejného zdraví informace nebo podněty předávané jinými dozorovými orgány.

SZPI

Průběžná spolupráce je navázána s/se:

- *Ministerstvem zemědělství* – dohoda z února 2016, kterou Ministerstvo zemědělství pověřuje SZPI prováděním úředních kontrol pravidel ekologické produkce.
- *Státním zemědělským intervenčním fondem* – Smlouva o součinnosti ze srpna/září 2015 ve stanovených oblastech týkajících se odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny.
- *Generálním ředitelstvím cel* – dohoda o vzájemné spolupráci ze dne 03. 11. 2016.
Účelem a předmětem dohody s GŘC je:
  - a) stanovit podrobná pravidla pro vzájemnou spolupráci a poskytování informací mezi SZPI a orgány Celní správy ČR při výkonu úředních kontrol při dovozu potravin neživočišného původu ze třetích zemí, včetně těch, které vstupují na území EU prostřednictvím míst prvního vstupu na území ČR, a které jsou dováženy na území EU prostřednictvím míst dovozu na území ČR
  - b) upravit vzájemnou výměnu informací o potravinách určených na vývoz do třetích zemí;
  - c) vymezit pravidla pro vzájemnou spolupráci při kontrole dovozu, vývozu a tranzitu geneticky modifikovaných organismů a genetických produktů v případě potravin
  - d) upravit vzájemnou výměnu informací týkajících se záchytu podezřelých potravin podléhajících spotřební dani, které svým složením neodpovídají platným právním předpisům
  - e) stanovit pravidla pro společné plánování a nasazování příslušníků Celní správy ČR a pracovníků SZPI v rámci výkonu kontrolních kompetencí při součinnostních kontrolních akcích.
- *Státní veterinární správou* – dohoda o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 21. 07. 2009.
Účelem a předmětem dohody je:
ve snaze předcházet překrývání činnosti dozorových orgánů při kontrole potravin ve vztahu k § 16 zákona o potravinách, stanovit mezi smluvními stranami pravidla spolupráce a vzájemné součinnosti s cílem jednoznačně určit dozorový orgán pro typy a druhy potravinářských podniků, případně jejich částí, u kterých by mohlo docházet k nejasnostem ve věcné příslušnosti (s ohledem na vedlejší živočišné produkty je vykonáván dozor nad nakládáním s nimi podle gesce jednotlivých orgánů; v místech, kde dochází k výkonu dozoru oběma orgány podle rozdělení prodejních úseků, dochází k výměně informací podle potřeby).
- *Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským* – zápis mezi organizačními složkami státu o poskytování přístupů a dat ze speciálních registrů a evidencí, účinný od 10. 10. 2016.
- *Státním úřadem pro jadernou bezpečnost* – smlouva o činnostech při monitorování radiační situace na území ČR prováděných SZPI ze dne 22. 12. 2017.

- *Národní protidrogovou centrálou služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky* – organizační ujednání o spolupráci v oblasti postihu obchodování s látkami s anabolickým a jiným hormonálním účinkem ze dne 9. 6. 2010.
- *Policii České republiky* – dohoda o spolupráci ze dne 1. 6. 2017. Dohoda upravuje součinnost v oblasti:
  - a) kontroly dodržování povinností stanovených právními předpisy při přepravě zemědělských výrobků nebo potravin
  - b) kontroly živnostenských provozoven
  - c) poskytování informací v souvislosti s trestním řízením
  - d) spolupráce v oblasti provádění laboratorních analýz
  - e) vzdělávání.
- Úřadem průmyslového vlastnictví, pokud kontrolní činnost spolupráci vyžaduje (kontrola specifikace pro CHZO/CHOP před jejím zápisem nebo při změně, stanovisko ÚPV při podezření na zneužití zapsaného názvu apod.); tyto případy jsou řešeny jednotlivě bez uzavření dohody o spolupráci.

Princip spolupráce SZPI na úseku **kontroly předmětů a materiálů ve styku s potravinami** jasně vyplývá z kompetencí daných právními předpisy.

Důležitým prostředkem pro koordinaci kontrol je mezinárodní síť systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF), a rovněž systém AAC; SZPI je pro oba tyto systémy v rámci ČR národním kontaktním místem.

Spolupráce SZPI a SVS při kontrolách **VŽP**

Vzhledem k jasnému členění Nařízení EP a R (ES) č. 1069/2009 nedochází k překrývání činnosti dozorových orgánů při kontrole VŽP, tedy nedochází k případům, u kterých by mohlo docházet k nejasnostem ve věcné příslušnosti.

Inspektoři SZPI kontrolují u vybraných výrobců a prodejců potravin, zda se v provozovně vyskytují VŽP uvedené v čl. 10 Nařízení EP a R (ES) č. 1069/2009, tedy tzv. materiály kategorie 3, tj. materiál kategorie 3, který tvoří VŽP vznikající při výrobě produktů určených pro lidskou spotřebu, jako např. odřezky masných a mléčných výrobků při zpracování potravin v rámci maloobchodní činnosti v provozovnách maloobchodu, kontaminované suroviny živočišného původu vzniknuvší např. při výrobě studené kuchyně apod. Produkty živočišného původu nejsou syrové, jsou již jednou veterinárně odbavené.

Kontrolní systém SZPI je vymezen kompetencemi a pravomocemi v právních předpisech (kap. 4.3.2), od těchto kompetencí a pravomocí se odvíjejí kontrolní činnosti, koordinační aktivity, kontrolní metody a techniky.

SZPI je správním úřadem a je tvořena ústředním inspektorátem a jemu podřízenými sedmi inspektoráty, které mají vytyčenou územní působnost. Kontrolu zajišťují zaměstnanci inspektorátů (inspektoři), jen v případech auditů nebo na vyžádání obdrží zaměstnanec OKLC (metodik) pověření ke kontrole u PPP v místně příslušném inspektorátu. Z důvodu vymezených územních kompetencí inspektorátů je koordinace nezbytně nutná. Koordinace je v případě ústředně řízených kontrol řízena OKLC, nebo je realizována rutinně (předání podnětů, informace o uložených opatřeních, o odběru vzorků). Operativní koordinace a rychlé předání informací je zajištěno technickou vybaveností zaměstnanců SZPI.

Koordinace mezi orgány dozoru na úrovni regionální většinou vychází z pracovních dohod nebo smluv o spolupráci. Stejně tak koordinace kontrol na úrovni ústředních orgánů dozoru je založena na dohodách.

Prioritně je kontrola cílena na domácí provozovatele potravinářských podniků za účelem vytvoření podmínek pro produkci a uvádění na trh bezpečných a jakostních tuzemských potravin a na ochranu vnitřního trhu EU (v případech vstupu potravin přes ČR), tedy na kontrolu potravin ze třetích zemí. V případech potenciálního ohrožení zdraví nebo v případech potenciálního uvádění spotřebitele v omyl jsou kontrolovány potraviny vyrobené v jiných členských státech.

V rámci monitoringu spotřebního koše jsou vzorkovány potraviny podle právních předpisů EU.

Zaměření kontroly determinuje, které kontrolní metody a techniky budou použity. V rámci jedné kontroly může použít inspektor (tým inspektorů) více metod i technik – např. u komplexních kontrol provozoven (inspekce zařízení – vč. okolí, dopravních prostředků; kontrola dokumentace; kontrola surovin a finálních výrobků – vč. odběrů vzorků nebo hodnocení na místě; kontrola označování dle předpisů nebo dle deklarace na obale; kontrola hygieny; ověřování fyzikálních hodnot; ověřování funkčnosti systému výsledovatelnosti; kontrola HACCP; ...). Jindy může jedna kontrola (dle předem daného cíle) představovat např. jen odběr vzorků a následnou laboratorní analýzu. Audit jako kontrolní metodu využívá SZPI pro posouzení funkčnosti zavedených systémů zejména u velkých podniků.

Pro zajištění průkaznosti kontrolního zjištění může inspektor pořizovat snímky např. nevyhovujícího zařízení, odebírat kontrolní vzorky, ověřovat si skutečnosti pohovorem se zaměstnanci, pořizovat kopie záznamů apod.

V kontrolních metodách a technikách i v dalších oblastech jsou pracovníci SZPI školeni jednak v rámci vstupních vzdělávání, jednak průběžně v rámci zvyšování kvalifikace (školení, semináře, konference, spoluúčast na kontrole, účast na poradách, praktické stáže apod.).

Informační systém SZPI podsystémem kontrolní, laboratorní a právní činnosti exportuje určitá data do externích systémů:

- *Úřadu průmyslového vlastnictví (duševní vlastnictví):*
data o kontrolách a správních řízeních uložených SZPI ve věci porušení práv k duševnímu vlastnictví.
- *Ministerstva zemědělství*
  - i. do Společného zemědělského registru: data o kontrolovaných osobách (subjektech a provozovnách)
  - ii. do Registru vinic: data o rozhodnutích o zatřídění vína, data o kontrolách vinařů a správních řízeních uložených vinařům
  - iii. do Mezikladu zpráv o kontrole – datové zprávy o kontrole dodržování podmínek Cross Compliance.
- *Úřadu pro bezpečnost potravin – EFSA:* data z monitoringu reziduí pesticidů.

SVS

SVS má s ostatními dozorovými orgány uzavřeny dohody o společných kontrolách, a to:

- *Veterinární službou Armády ČR* - Dohoda o spolupráci ve věcech veterinární péče ze dne 23. 8. 2005.
- *Státním zemědělským a intervenčním fondem* – Dohoda o spolupráci ze dne 19. 6. 2015.
- *GŘC* - Dohoda o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 9. 3. 2015.
- *Policii ČR* - Dohoda o součinnosti ze dne 23. 3. 2016.
- *Orgány ochrany veřejného zdraví* - Společný metodický pokyn k předávání informací o výskytu infekčních onemocnění z potravin mezi ze dne 31. 8. 2009.
- *MZe a SZPI* - Dohoda o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 21. 7. 2009.
- *SZPI* - Dohoda o spolupráci se při zveřejňování výsledků kontrolní činnosti SVS na internových stránkách Potravin na pranýři ze dne 13. 1. 2017.

- *ÚKZÚZ - Dohoda o spolupráci stanovující rámec spolupráce mezi ÚKZÚZ a SVS* při výkonu úředních kontrol nad zdravotní nezávadností a bezpečností krmiv a krmných surovin a používáním vedlejších živočišných produktů jako hnojiva ze dne 22. 2. 2010. Dohoda o spolupráci s cílem zajistit:
  - dodržování požadavků platných právních předpisů ve vztahu ke zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti krmiv a potravin v rozsahu s ohledem na kompetence příslušných orgánů;
  - aplikovat nezbytná preventivní opatření u krmiv a krmných surovin a hnojiv, jež mohou představovat vážné riziko pro zdraví lidí a zvířat.
 Stěžejní oblasti spolupráce: kontaminace krmiv kokcidioastatiky, mikrobiální kontaminace, kontrola limitovaných kontaminantů, řešení pozitivních nálezů BSE, kontrola používání organických hnojiv na bázi masokostních mouček, porušení jakosti a technologické kázně při výrobě krmiv.
- *MZe - Veřejnoprávní dohoda o provádění kontrol ze dne 20. 11. 2015 upravující rámec spolupráce ve věci kontrol pravidel ekologické produkce.*

Kontrolní systém SVS vychází ze zásady „kdo řídí, musí řádně provádět kontrolu na svěřeném úseku“. Ředitel odboru interního auditu a kontroly podléhá ústřednímu řediteli SVS. Náplní tohoto odboru je provádění interního auditu KVS a spolupráce při auditu SVS prováděného externí autoritou a současně provádění kontrol činnosti pracovníků KVS, SVÚ a ÚSKVBL.

Odborní pracovníci (samostatní odborní referenti) jednotlivých odborů a oddělení provádějí kontrolu činnosti odborných pracovníků krajských veterinárních správ na svěřeném úseku.

Oblast veterinární hygieny

Odborní pracovníci referenti odboru veterinární hygieny, ochrany veřejného zdraví provádějí kontrolu činnosti odborných pracovníků krajských veterinárních správ na svěřeném úseku (červené maso, bílé maso, mléko, ryby, vejce a vaječné výrobky, med, zvěřina a jiné živočišné produkty).

Sestupně podle rozsahu kontrolní činnosti se používají tyto metody:

Stálý dozor/stálá přítomnost veterinárních pracovníků na jatkách, kde je prováděna prohlídka jatečných zvířat a masa, dále pak ve velkých bourárnách/porcovnách při jatkách, ve velkých mlékárnách a v asanačních podnicích.

Veterinární dozor v ostatních podnicích pod veterinárním dozorem s **plánovanou frekvencí** veterinárních kontrol, která vychází z míry rizika. Plány kontrol v konkrétních provozech jsou k dispozici v jednotlivých KVS.

Monitorovací plány jsou centrálně rozplánovány na jednotlivé kraje v návaznosti na počty chovaných a porážených zvířat rovnoměrně na celý rok v návaznosti na laboratorní kapacity a validované vyšetřovací metody. Inspektoři KVS se při realizaci monitorovacích plánů řídí příslušnou legislativou a pokyny metodických návodů vydávaných SVS. Jde především o zajištění odběru předepsaného počtu vzorků podle pravidel a zásad daných legislativou nebo příslušnými MN.

- *Monitoring cizorodých látek* (těžké kovy, chlorované pesticidy, veterinární léčiva, hormonální látky apod.) v souladu s vyhláškou č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- *Monitoring zoonóz a původců zoonóz* v souladu s vyhláškou č. 356/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů Pravidla pro pravidelné mikrobiologické vyšetření původců zoonóz stanovila SVS v Metodickém návodu SVS, kde je uveden postup pro mikrobiologické vyšetření čerstvého hovězího, vepřového a drůbežího masa na přítomnost mikroorganismů *Salmonella* spp., *Cambylobacter jejuni*, *Cambylobacter coli* a shigatoxigenní *Escherichia coli*.
- *Monitoring salmonel v drůbežích chovech* v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 2160/2003.

Audity určených zpracovatelských podniků se provádějí podle předem stanovených plánů KVS na základě analýzy rizika. Všichni vedoucí auditorských týmů jsou proškoleni. Audity jsou prováděny podle předem SVS schválené metodiky Metodický návod SVS pro provádění auditů potravinářských podniků podle nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, včetně vyhodnocení a závěrů auditů. Audity jsou zpravidla prováděny u podniků s velkou kapacitou výroby a podniků zacházejících s produkty s vyšším rizikem 1x ročně, u ostatních 1x za tři roky. V odůvodněných případech může být cyklus prodloužen až na 5 let.

Mezikrajské komise odborných veterinárních pracovníků jsou ústředním ředitelem jmenovány příležitostně k řešení specifických problémů v krajích.

Odběry vzorků surovin a potravin k laboratornímu vyšetření pro objektivizaci některých rozhodnutí veterinárních pracovníků na jatkách a provozech s produkcí potravin jsou prováděny podle předem schválené metodiky SVS (Metodický návod SVS pro odběr vzorků potravin, surovin, krmiv a pitné vody při provádění úředních kontrol za účelem ověřování souladu s právními předpisy o krmivech a potravinách a ustanovení o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat).

Veterinární kontrola je prováděna ve všech provozech, kde se získávají, vyrábějí, zpracovávají, ošetřují, balí, skladují, přepravují a prodávají živočišné produkty, jak je vymezeno ve veterinárním zákoně a zákoně o potravinách. Jedná se zejména o jatky, bourárny, porcovny, výroby masných výrobků, mlékárny, výroby mléčných výrobků, mléčnice, třídírny vajec, výroby vaječných výrobků, zařízení pro nakládání se zvěřinou, zařízení pro uchování těl ulovené volně žijící zvěře, zpracovny ryb, medu, mísírny krmiv, asanační podniky. Seznamy dozorovaných míst jsou uvedeny na webové adrese www.svscr.cz.

Všechny kontroly mají povahu úředních kontrol a jsou dokumentovány v „Protokolech o kontrole“ nebo v závěrečných zprávách z auditů.

Frekvence kontrol vychází z kategorizace rizika, které je specifikováno v bodě 3.4.

Pro kontrolu dovozu (dovoz ze třetích zemí) je na území ČR PVS Praha-Ruzyně. Kontrolní činnost je realizována úředními veterinárními lékaři PVS podle metodického pokynu vydaného SVS. Výstupem provedené kontroly dokladů, identifikace a fyzické kontroly je vydání společného veterinárního vstupního dokladu (SVVD).

Ochrana zdraví a pohody zvířat

Metody a techniky dovozní a vývozní kontroly a kontroly zdraví a pohody zvířat v ČR včetně preventivních opatření jsou upraveny vnitrostátními zákony, které vychází z předpisů EU. Podrobný postup těchto kontrol je rozpracován v jednotlivých prováděcích právních předpisech, které jsou již zaměřeny na specifickou oblast. Za účelem těchto kontrol jsou dále vypracovány metodické pokyny, metodiky a diagnostické příručky, v nichž jsou mj. stanoveny konkrétní metody, techniky a četnost kontrol.

Odborní inspektoři odboru zdraví a pohody zvířat SVS provádí kontrolu činnosti odborných pracovníků KVS na svěřeném úseku.

Sestupně podle rozsahu kontrolní činnosti se používají tyto metody:

Plánovaná frekvence - veterinární dozor se provádí s plánovanou frekvencí veterinárních kontrol, která vychází z míry rizika. Plány kontrol v konkrétních provozech jsou k dispozici na jednotlivých KVS.

Monitorovací plány jsou rozděleny na jednotlivé kraje v návaznosti na počty chovaných zvířat rovnoměrně na celý rok, v návaznosti na laboratorní kapacity a akreditované vyšetřovací metody. v rámci těchto monitorovacích plánů se provádí epizootologické sledování skotu nebo prasat, a to na celém území ČR nebo na jeho části. Tato síť epizootologického sledování skotu nebo prasat zahrnuje jak klasifikaci hospodářství, tak jejich kontroly.

Mezikrajské komise odborných veterinárních pracovníků jsou ústředním ředitelem jmenovány příležitostně k řešení specifických problémů v krajích.

Odběry vzorků surovin a potravin k laboratornímu vyšetření pro objektivizaci některých rozhodnutí veterinárních pracovníků jsou prováděny podle předem schválené metodiky SVS.

Veterinární kontrola inspektory veterinární správy je prováděna na celém území ČR. Informace k těmto kontrolám a jejich způsobu je možno vyhledat na webové adrese www.svs.cz.

Všechny kontroly mají povahu úředních kontrol a jsou dokumentovány v „Protokolech o kontrole“. Frekvence kontrol vychází z kategorizace rizika.

Pro kontrolu dovozu (dovoz ze třetích zemí) je na území ČR určena PVS Praha-Ruzyně. Kontrolní činnost je realizována úředními veterinárními lékaři PVS podle metodického pokynu vydaného SVS. Výstupem provedené kontroly dokladů, identifikace a fyzické kontroly je vydání společného veterinárního vstupního dokladu (SVVD).

Priority kontroly, alokace zdrojů

Kontroly se prioritně zaměřují na dovoz a vývoz zvířat, která mohou představovat největší rizika zavlečení a šíření nebezpečných nákaz v ČR. Toto riziko je dáno druhem zvířete, dosud zjištěnými nákazami, rychlostí šíření této nákazy, typem komodity, původem dodávky nebo zásilky a četností kontrol s pozitivním výsledkem na území EU v kombinaci s výše uvedeným.

Zdroje SVS k provádění kontrol jsou alokovány v každém kraji (KVS) a dále na území bývalých okresů, tj. rovnoměrně na území ČR. Vznik neočekávaného rizika je tak adekvátně pokryt ve všech případech. Posílení zdrojů je stabilně zajištěno v místech vstupu rizikových zvířat na území ČR ze třetích zemí (zejména letiště Praha-Ruzyně).

Vnitřní dohled nad organizací kontrol je prováděn pravidelně. Odborní referenti odboru ochrany zdraví a pohody zvířat SVS vyhodnocují činnost KVS na svěřeném úseku.

Při vzniku potřeby nového kontrolního programu (obvykle stanoven rozhodnutím EK) je tento program zahrnut do rutinního systému kontrol SVS formou novely stávajícího nebo vytvořením nového metodického postupu včetně materiálového zajištění.

V rámci mezirezortní spolupráce předává SVS informace získané při své činnosti těmto orgánům:

- *Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI)* - počty poražených zvířat (protokol XLS)
- *Oddělení státní statistické služby MZe* - údaje o porážkách drůbeže a farmové zvěře (protokol XLS)
- *MZe* - centrální evidence zvířat (Integrovaný zemědělský registr - IZR) - kontroly welfare v hospodářstvích (webová služba)
- *MZe* - epizootologická data pro výpočet analýzy rizika (webová služba)
- *Státní zemědělský a intervenční fond (SZIF)* - kontroly welfare v hospodářstvích (webová služba přes IZR)
- *Evropská komise* - TRACES - evidence zásilek do EU a třetích zemí (webová aplikace EU)
- *Evropská komise* - Plán a výsledky monitoringu cizorodých látek (protokol XML)
- *Evropská komise* - počty zvířat vyšetřených na BSE (protokol XML)
- *Evropská komise* – výsledky laboratorních zkoušek, které byly provedeny na PVS; informace o výsledcích uplatňování pravidel pro dovoz zásilek produktů živočišného původu pro osobní spotřebu; hlášení o dovozu zásilek, na něž se vztahují některá ochranná opatření.

ÚSKVBL

Spolupráce v rámci ČR

ÚSKVBL má uzavřenou písemnou smlouvu o spolupráci s:

- ÚKZÚZ (v oblasti medikovaných krmiv ověřování technologií a účinnosti míchacích zařízení)
- *Státním ústavem pro kontrolu léčiv (SÚKL) (vzájemná spolupráce v oblasti léčiv).*

ÚSKVBL úzce spolupracuje s:

- *orgány veterinární správy (SVS, KVS) a SVÚ*
- *celními orgány*
- *orgány Policie ČR a*
- *Českým statistickým úřadem.*

ÚSKVBL v souladu s ustanovením § 25 odst. 4 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), předává svá zjištění o nedostatcích příslušným orgánům (např. SÚKL, ÚKZÚZ, KVS, Policii ČR), které ve své působnosti činí opatření k nápravě zjištěného stavu a ukládají sankce za zjištěné nedostatky.

Úřední kontroly ÚSKVBL v rámci nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

1) Organizace úředních kontrol

Použité kontrolní metody a techniky (četnost, čas a místo), kategorizace rizik

Úřední kontroly SVP medikovaných krmiv

Hlavním cílem inspekcí SVP medikovaných krmiv je hodnocení úrovně zabezpečování jakosti, účinnosti a bezpečnosti ve vztahu ke zdraví zvířat a lidí a určení souladu s legislativními požadavky a pokyny ÚSKVBL v oblasti správné výrobní praxe včetně podmínek uvedených v Povolení k výrobě medikovaných krmiv. Postupy pro plánování inspekcí jsou uvedeny v SOP – 023/112000 „Plánování inspekcí“.

Podle zaměření provozovatele a rozsahu výroby mohou být prováděny následující základní typy inspekcí SVP MK:

- Systémová inspekce SVP – zahrnuje úplné prověření systému jistění jakosti a SVP v rozsahu definovaném zákonem o léčivech, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 229/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Doporučenými postupy uplatňování SVP. Tato vyhláška stanovuje také minimální lhůtu pro provádění systémových periodických inspekcí, která činí 2 roky.
- Následná inspekce - zaměřena na kontrolu nápravných opatření uložených v rámci předchozí systémové inspekce při zjištění kritických nebo závažných neshod.
- Kontrolní inspekce - zaměřeny na cílenou kontrolu dodržování požadavků legislativy. Postup provádění kontrolních inspekcí je popsán v SOP – 020/112000 „Příprava a vedení kontrolní inspekce“.

Úřední kontroly v rámci oblasti dozoru nad trhem s VLP

Jedná se o úřední kontroly formou kontrolní inspekce především u chovatelů a veterinárních lékařů, kteří používají či předepisují léčivé přípravky. Tyto kontrolní inspekce jsou vždy cíleny na oblasti s největším rizikem pro bezpečnost potravního řetězce (zakázané látky, nedovolené použití, indikační omezení, ochranné lhůty apod.). Kontrolní inspekce jsou prováděny na základě hodnocení rizika, výsledků kontrol a indikací o možném deliktním chování získávaných v rámci ostatních úředních kontrolních programů (např. monitoring cizorodých látek) od ostatních orgánů státní správy či od jiných subjektů.

Inspektoři ÚSKVBL jsou při úředních kontrolách oprávněni kdykoliv provádět kontrolu chovatelů, veterinárních lékařů a výrobních prostor MK. Kontrolované subjekty jsou povinny jim umožnit vstup do prostor, které ke své činnosti užívají.

Každá úřední kontrola je v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, oznámena. V případě systémové inspekce SVP MK s předstihem obvykle 14 dní, případně po telefonické dohodě v kratším termínu. V případě kontrol chovatelů a veterinárních lékařů může být kontrola oznámena bezprostředně před zahájením kontroly příslušnému zástupci oprávněnému jednat za kontrolovanou osobu nebo písemně několik dní předem.

Vzhledem k naplnění cíle inspekce může provést inspektor v průběhu úřední kontroly (kontrolní inspekce) odběr suspektní matrice např. veterinárních léčivých přípravků včetně medikovaných krmiv, tkání hospodářských zvířat, napájecí vody. Odběr vzorků je proveden v souladu s SOP – 016/112000 Odběr vzorků, který stanovuje jednotný odběr vzorků tak, aby byl zajištěn odpovídající postup odběru, transportu a předávání vzorků a nebyla tak nepříznivě ovlivněna jejich jakost.

Stanovení priorit při určování rovnováhy mezi úkoly a zdroji

Úřední kontroly jsou organizovány na základě ročních plánů s cílem maximalizovat dodržování zákona o léčivech. Při plánování činnosti jsou zohledněny jak vlastní inspekční činnosti, tak činnosti neinspekční (školení, vzdělávání, příprava dokumentů v rámci systému řízení jakosti – standardní operační postupy, související činnosti – například spolupráce s ostatními orgány státní správy, aktivní účast na přednáškách, seminářích apod.). Součástí plánů činnosti jednotlivých útvarů ÚSKVBL je také finanční rozvaha na dané období a počet osob/dní. Plán je vedením ÚSKVBL schvalován také na základě zajištění dostatečných finančních prostředků pro efektivní provádění úředních kontrol včetně analýz odebraných vzorků.

Rozsah a provádění kontrol dovozu krmiv a potravin, zvířat a produktů živ. původu

NRL pro rezidua veterinárních léčiv včetně zakázaných látek provádí analýzy vzorků odebraných ze zásilek krmiv, potravin a zvířat původem ze třetích zemí. Odběr těchto vzorků je realizován úředními veterinárními lékaři PVS Praha-Ruzyně dle metodického pokynu vydaného SVS.

2) *Koordinace a spolupráce činností v rámci ÚSKVBL, mezi dvěma nebo více příslušnými dozorovými orgány působícími ve stejném odvětví*

Porady vedení ÚSKVBL představují jeden za základních řídicích mechanismů činnosti ÚSKVBL. Jednotlivé organizační útvary ÚSKVBL spolupracují v rámci povahy řešeného problému (např. při závadě jakosti VLP spolupracuje laboratoř OMCL s Odborem inspekce). Organizační útvary ÚSKVBL se navzájem informují o veškerých významných skutečnostech, které mohou mít vliv na činnost příslušného dotčeného organizačního útvaru. Takovými informacemi jsou zejména: informace o nových předpisech, normách, standardech či dalších předpisech nebo požadavcích, které mají vztah k činnosti příslušného organizačního útvaru; informace o jakosti, bezpečnosti či účinnosti veterinárních léčivých přípravků, či o skutečnostech, které mohou nepříznivým způsobem ovlivnit jakost, bezpečnost či účinnost veterinárních léčivých přípravků; informace o veškerých zjištěných neshodách, reklamaci či stížnostech; informace o skutečnostech v oblastech materiálně-technického či personálního zabezpečení; další informace o skutečnostech, které mohou mít vliv na činnost příslušného organizačního útvaru.

ÚSKVBL si vyměňuje informace o výsledcích úředních kontrol v rámci nařízení EP a R č. 882/2004 zejména se SVS (KVS/MěVS) a ÚKZÚZ. Jedná se o informace z dozoru nad předepisováním, výdejem a používáním léčivých přípravků, včetně medikovaných krmiv a veterinárních autogenních vakcín s důrazem na porušení platné legislativy dozorovanými subjekty, dále o nevyhovující zjištění v rámci monitoringu cizorodých látek související s použitím veterinárního léčiva. V těchto případech dochází nejen k výměně informací mezi příslušnou KVS a ÚSKVBL, ale i dle potřeby ke společné kontrolní inspekci obou orgánů veterinárního dozoru. Obdobný mechanismus koordinace kontrolních aktivit platí i v případě spolupráce ÚSKVBL s ÚKZÚZ.

Sdílení iniciativy školení zaměstnanců

Inspektoři ÚSKVBL se dle potřeby účastní porad a školení pořádaných SVS pro pracovníky KVS. Dále navštěvují společně se zástupci ostatních orgánů státního dozoru koordinovaných MZe školení, která zajišťuje MZe v rozsahu daném kapitolou i přílohy II nařízení EP a R č. 882/2004.

Sdílený přístup k laboratorním a diagnostickým zařízením

ÚSKVBL nesdílí s ostatními dozorovými orgány laboratorní ani diagnostická zařízení.

Řízení a využívání sdílených vnitrostátních databází

ÚSKVBL je zapojen do Informačního systému SVS, do kterého jsou zadávány výsledky laboratorních vyšetření nepovolených látek a reziduí veterinárních léčiv v rámci veterinárního dozoru (SVS). Dále má ÚSKVBL nastaven systém pro předávání výsledků kontrol u chovatelů hospodářských zvířat určených k výživě lidí a a výsledků kontrol veterinárních lékařů, které jsou zadávány do IS SVS i výsledky kontrol u veterinárních lékařů.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Oddělení krmiv spolupracuje s:

- SVS – část kontrolní činnosti u veterinárních asanačních stanic (např. živočišné tuky, distribuce živočišných mouček jako krmné suroviny), prošetřování nálezů reziduí kokcidiostatik a dalších případů ve vztahu ke zdravotní nezávadnosti krmiv a zdraví zvířat.
- ÚSKVBL - v oblasti ověřování technologií a účinnosti míchacích zařízení, pro medikovaná krmiva je kontrolním orgánem ÚSKVBL, kontrola reziduí léčiv v krmivech.
- SÚJB – sledování radioaktivního pozadí ve vybraných oblastech ČR a ve vybraných krmivech (objemná krmiva a krmné směsi).
- VÚRV – oblast GMO v krmivech – laboratorní analýzy (kvantifikace).
- SZPI – poskytování informací o výskytu rizikových faktorů, které by mohly vést k výskytu reziduí pesticidů nebo mikrobiální kontaminaci zemědělských produktů pěstovaných v ČR.
- SZÚ – analýzy dioxinů a melaminu v krmivech.
- Celní správa – poskytování informací o dovozech vybraných krmiv.

Kontrolní systém na regionální úrovni vychází z centrálních kontrolních plánů, je vymezen kompetencemi a pravomocemi v právních předpisech, ze kterých vychází. Celý systém je pokryt pravidelně aktualizovanými metodickými pokyny.

Činnost regionálních pracovišť je pravidelně sledována z centrální úrovně prostřednictvím kontrolního modulu LPIS a je vyhodnocována na společných poradách. Minimálně 1x ročně je také uskutečněna supervize regionálního pracoviště ze strany metodického vedení. Na regionální úrovni sleduje vedoucí oddělení práci jednotlivých inspektorů a hodnotí ji na týdenních poradách.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Kontrolní systém pro oblast škodlivých organismů

Použité kontrolní metody a techniky a kde a kdy jsou aplikovány

Dovozní rostlinolékařská kontrola se provádí vizuální prohlídkou stanovených rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů ve vstupních místech nebo místech k tomuto účelu schválených. Obdobným způsobem se provádí soustavná rostlinolékařská kontrola rizikových rostlin v místě jejich produkce a skladování. V případě zjištění příznaků napadení regulovaným škodlivým organismem je odebrán úředně vzorek a odeslán do laboratoře k analýze. Do získání výsledku je dle míry rizika nařízeno pozastavit uvádění podezřelé partie rostlin na trh na území ČR. Ve specifických případech – metodikami stanovených - je odebrán standardní reprezentativní průměrný vzorek ke zjištění možné přítomnosti regulovaného škodlivého organismu.

Priority kontroly, alokace zdrojů a jak se vztahují ke kategorizaci rizik

Kontroly se prioritně zaměřují na zásilky a dodávky rostlin a rostlinných produktů, které mohou představovat největší rizika zavlékání a šíření regulovaného škodlivého organismu do ČR. Toto riziko je dáno druhem rostliny, rostlinného produktu nebo jiného předmětu, typem komodity, původem dodávky nebo zásilky a četností pozitivních kontrol (se záchytem škodlivého organismu) na území EU. Rizika jsou vyhodnocována jak na úrovni České republiky, tak na úrovni EU.

Zdroje k provádění kontrol jsou alokovány pro každý okres (v rámci ORLI) nebo za stanovený region (v rámci ODV), tj. rovnoměrně na území ČR a vznik neočekávaného rizika tak je adekvátně pokryt ve všech případech. Posílení zdrojů je stabilně zajištěno v místech vstupu rizikových komodit na území ČR ze třetích zemí, ať již jde o stanovená vstupní místa - letiště Praha-Ruzyně, Brno, Ostrava, tak i schválená místa určení, kde dochází ke kontrolám zvláště rizikových komodit s ohledem na zavléčení škodlivých organismů – dřevěný obalový materiál, bonsaje, množitelství materiál.“

Dohled nad plánovanými uspořádáními a jejich ověření

Vnitřní dohled nad organizací kontrol je prováděn pravidelně regionální úrovní řízení - regionální oddělení rostlinolékařské inspekce v rámci odboru rostlinolékařské inspekce nebo kontrolní skupinou nebo nadřízeným v rámci ODV. Výsledky dohledu se projednávají na poradách oddělení nebo odboru (občasná přítomnost také zástupce centrálního vedení) a podle výsledků jsou případně upravovány metodické instrukce a pokyny. Dále je ze strany ústředí prováděn plánovaný odborný vnitřní audit včetně auditu nad prováděním odborných kontrol.

Jak jsou specifické kontrolní plány nebo programy požadované legislativou EU začleněny do kontrolních systémů

Při vzniku potřeby nového kontrolního programu (obvykle stanoven rozhodnutím Komise) – např. v případě rizika zavléčení nového regulovaného škodlivého organismu – je tento program zahrnut do rutinního systému kontrol formou novely stávajícího nebo vytvořením nového metodického postupu včetně materiálového zajištění obvykle z rozpočtu ÚKZÚZ.

Řízení koordinace mezi kompetentními úřady se souvisejícími odpovědnostmi

K provádění kontrol dle směrnice Rady 2000/29/ES pro rostliny s přímým rizikem pro spotřebitele je v ČR jediným kompetentním úřadem ÚKZÚZ.

Zajištění účinné a efektivní spolupráce v rámci kompetentních úřadů a mezi nimi

Spolupráce kompetentních úřadů je zajištěna jejich jednotným řízením ze strany MZe.

Zajištění toho, že kontroly jsou zaměřeny na všechny oblasti, kde je požadována koordinace a spolupráce v rámci kompetentních úřadů a mezi nimi

V případě potřeby vzniku nového druhu kontroly je tato navržena obecně platným právním předpisem ČR a koordinace je řešena v rámci připomínkového řízení nad návrhem tohoto předpisu.

Kontrolní systém nad prodejem a používáním POR je regulován a unifikován speciálním SW pro postregistrační kontrolu (PPP, LPIS), který formou souborů kontrolovaných požadavků vede inspektora při výkonu kontroly balení a označování POR, prodejního skladování a distribuce POR, skladování a používání přípravků a používání profesionálních zařízení pro aplikaci POR. Pro jednotlivé typy kontrol jsou inspektorům k dispozici každoročně aktualizované metodické postupy. Ve složitějších případech konzultují inspektoři provedená zjištění z hlediska závěrů s metodiky popř. právníky ÚKZÚZ.

ČPI

Jednotný výkon kontroly označování a evidence hospodářských zvířat je zajištěn metodickými pokyny, zpracovanými pro každý typ kontroly. Metodické postupy vychází z ustanovení Pravidel kontrolní činnosti ČPI, která stanovují základní pravidla pro provádění kontrol. Tyto metodické pokyny jsou k dispozici všem inspektorům v „Chráněné sekci“. Inspektoři jsou pravidelně proškoleny na úrovni jednotlivých oddělení a středisek. V případě úpravy legislativních předpisů jsou následně upravovány i tyto pokyny.

Kontroly jsou vždy zaměřeny na nejrizikovější body v kontrolované oblasti. Ke sjednocení postupů a pojmenování rizik slouží systém kontrolních otázek v protokolu, na které inspektor odpovídá, nebo uvádí zjištěné počty zvířat a následně je dále rozvádí v komentáři. Pro inventury zvířat jsou k dispozici speciální výpisy aktuálně evidovaných zvířat na hospodářství z ústřední evidence. Přímý přístup do databáze namísto umožňuje elektronická kancelář inspektora, kdy může v databázi vyhledávat přímo údaje o konkrétním zvířeti a jeho pohybech, které při kontrole ověřuje.

Interní kontrolní mechanismy dodržování správných postupů při kontrolách jsou vybudovány vícestupňově na úrovni oddělení kontroly, analytického a právního oddělení a v konečné fázi porady ředitele, se zpětnou vazbou ke konkrétnímu inspektorovi, který kontrolu provedl. Ověřován je jednak způsob provedení kontroly, jednak zjištěné skutečnosti, a to i s využitím databáze ústřední evidence. Zjištěné rozdíly se zpětně projednávají na úrovni středisek.

Kontrolní plány, požadované legislativou EU, jsou přímo zabudované do základních ukazatelů analýzy rizika tak, aby bylo ke kontrole vybráno určené množství hospodářství (aktuálně 3% u turů, 3% u ovcí a koz s 5% zvířat) a jsou zde zakotveny též požadavky na kontroly cross-compliance (1% žadatelů o dotace).

Z důvodu zmírnění byrokratické zátěže kontrolovaných osob koordinuje Česká plemenářská inspekce provádění kontrol na místě společně se Státní veterinární správou do jednoho termínu. Tato koordinace lze realizovat v případech, kdy porovnáním AR obou dozorových organizací je vybrán ke kontrole stejný subjekt.

Jednotlivé dozorové organizace spolu úzce spolupracují, a to jak při přípravě kontrol, stanovování jejich metodických postupů, tak při jejich provádění. Navzájem si též předávají podněty a zjištění ke kontrolám a sdělují obecné závěry z provedených kontrol. Dalším bodem spolupráce je společná účast na přípravě nebo novelizaci právních předpisů nebo aplikaci přímo použitelných předpisů Evropské unie v našem právním řádu.

Obě dozorové organizace mají přístup do databáze ústřední evidence, kde jsou ukládány podrobné výsledky kontrol včetně uložených opatření a zákazů přesunů. Tím je zajištěna vzájemná operativní informovanost mezi nimi i mezi ministerstvem. Dále se provádí koordinace kontrol se Státním zemědělským inventarizačním fondem a s Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským.

Oddíl 3.10 Školení pracovníků provádějících úřední kontroly

MZe

Potřeba jednotného školení byla uznána v nařízení EP a R č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověřování dodržování právních předpisů týkajících se potravin a krmiv a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat. Právní základ školení uvádí článek 6, který ukládá příslušným úřadům v členských státech povinnost zajistit, aby byli všichni pracovníci provádějící úřední kontroly řádně vyškoleni, a článek 51 poskytuje právní nástroj pro organizování tohoto školení na úrovni EU jako doplněk školení organizovaného na vnitrostátní úrovni. Povinná témata školení dle kapitoly I, přílohy II, nařízení EP a R č. 882/2004 se týkají těchto oblastí:

- Různé metody kontrol, např. audity, odběry vzorků a inspekce
- Postupy kontrol
- Krmivové a potravinové právo
- Různé stupně výroby, zpracování a distribuce a možná rizika pro lidské zdraví a popřípadě pro zdraví zvířat, rostlin a pro životní prostředí
- Posouzení nedodržování požadavků krmivového a potravinového práva
- Nebezpečí při živočišné výrobě a výrobě krmiv a potravin
- Hodnocení používání postupů založených na zásadách HACCP
- Systémy řízení, např. programy zabezpečování jakosti, které mají krmivářské a potravinářské podniky zavedeny, a jejich posuzování, pokud jsou relevantní pro plnění požadavků krmivového a potravinového práva
- Úřední systémy vydávání certifikátů
- Pohotovostní plány pro případy mimořádných situací, včetně komunikace mezi členskými státy a Komisí
- Právní kroky a právní aspekty úředních kontrol
- Zkoumání písemných dokladů a jiných záznamů, včetně záznamů o zkoušení odborné způsobilosti, akreditaci a posuzování rizika, které mohou být důležité pro posuzování shody s krmivovým a potravinovým právem; součástí mohou být finanční a komerční aspekty
- Všechny další oblasti, včetně zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, nezbytné pro to, aby bylo zajištěno, že úřední kontroly jsou prováděny v souladu s tímto nařízením

Školení na národní úrovni

Nový jednotný systém školení inspektorů (ISSI) dle EP a R č. 882/2004 se v ČR provádí na základě pracovního dokumentu „Jednotný systém školení inspektorů státních dozorových orgánů koordinovaných MZe“, ze dne 19. 6. 2006. Za oblast školení je zodpovědný odbor bezpečnosti potravin MZe.

Na základě výše schváleného dokumentu vznikl koordinační orgán školicích činností při Sekci zemědělství a potravinářství, a to pro vytváření jednotného systému školení v oblastech uvedených v kapitole I přílohy II nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 a pro systém vzájemné spolupráce mezi příslušnými dozorovými orgány v oblasti vzdělávání. V koordinačním orgánu školicích činností jsou zastoupeny odbor bezpečnosti potravin Sekce zemědělství a potravinářství, orgány státního dozoru koordinované MZe a dále MZ, které se účastní jednotného školení inspektorů pouze v rámci EU.

Od roku 2007 do roku 2009 organizoval koordinační orgán školicích činností prezenční formu vzdělávání, ve dvouletém cyklu bylo proškolené téměř 270 inspektorů.

Od roku 2011 je školení prováděno e-learningovou formou, která značně šetří finanční prostředky.

Odborným garantem je Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (VFU Brno), která zajistila odborníky, kteří postupně zpracovali odborné texty každého modulu (kurzu), pravidelně je aktualizují a jsou k dispozici při aplikaci e-kurzu. Technickou podporu e-learningového kurzu zajišťuje Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) prostřednictvím LMS eDoceo. ÚZEI, VFU Brno a MZe vzájemně spolupracují.

Obsah modulů (kurzů) školení vycházejících z oblastí uvedených v kapitole I, přílohy II, nařízení EP a R č. 882/2004:

1. Přehled základních předpisů potravinového a krmivového práva
2. Auditování systému řízení bezpečnosti potravin a jeho možná flexibilita
3. Nedodržování požadavků potravinového práva a uplatňování sankcí
4. RASFF – systém rychlého varování pro potraviny a krmiva
5. Legislativa a rizika při výrobě krmiv
6. Deratizace v potravinářství a její kontroly
7. Ochrana zvířat při porážení a jiných způsobech usmrcování
8. Hodnocení zdravotních rizik – potraviny a výživa
9. Postupy založené na zásadách HACCP (od 7. kola školení modul rozdělen na dvě části)
10. Vydávání certifikátů se zaměřením na kvalitu potravin (od 8. kola školení je modul kompletně přepracován)
11. Zajištění bezpečnosti potravin a možná rizika při zpracování masa (od 6. kola školení)
12. Odběry vzorků potravin, surovin, krmiv a pitné vody
13. Posouzení rizik na různých stupních výroby potravin a krmiv
14. Ochrana rostlin před škůdci, původci chorob a plevelů při zemědělské výrobě potravin rostlinného původu
15. Všeobecný přehled o legislativě EU

E-školení ISSI	Termín studia	Počet přihlášených účastníků	Počet absolventů	% absolventů z počtu přihlášených účastníků
1. kolo	15. 10. 2011-31. 7. 2012	78	74	95
2. kolo	1. 10. 2012-30. 4. 2013	80	75	94
3. kolo	1. 10. 2013-30. 4. 2014	80	71	89
4. kolo	1. 10. 2014-30. 4. 2015	81	75	93
5. kolo	1. 10. 2015-30. 4. 2016	80	71	89
6. kolo	1. 10. 2016-30. 4. 2017	80	70	87,5
7. kolo	1. 10. 2017-30. 4. 2018	81	74	91,3
8. kolo	1. 10. 2018-30. 4. 2019	80	68	85

Pro zajištění vlastního systému vzdělávání v oblasti úředních kontrol potravin a krmiv, zdraví a pohody zvířat a zdraví rostlin, vypracovává každá dozorová organizace pro své inspektory plány školení na příslušný rok na základě identifikace potřeb školení a poskytuje je na vyžádání koordinačnímu orgánu školicích činností, a to prostřednictvím místních kontaktních bodů dozorových orgánů - CP. Ve stanovených intervalech předávají přehledy o plnění plánu školení v dohodnutém rozsahu.

Školení na úrovni EU

Školicí strategie EK je vysvětlena v dokumentu „Kvalitnější školení pro bezpečnější potraviny“ COM(2006) 519 final a ve strategickém dokumentu BTSF z července 2009.

Školení, které od r. 2006 organizuje EK prostřednictvím DG SANCO, od r. 2015 DG SANTE (DG Health and Food Safety - Generální ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin) je určeno pro

zaměstnance provádějící úřední kontroly potravin a krmiv, zdraví a pohody zvířat a zdraví rostlin, a to jak z členských států, tak z třetích a rozvojových zemí pro lepší poznání potravinových norem a dovozních postupů v EU a při uvádění zboží na trh. Od 1. ledna 2014 spolupracuje DG SANCO s Výkonnou agenturou pro spotřebitele, zdraví, zemědělství a potraviny (CHAFAEA), která řídí programy školení BTSF.

Tok informací ohledně národních školicích aktivit (povinná témata kapitoly I přílohy II nařízení EP a R č. 882/2004) a školicích aktivit EU je zajišťován výše uvedeným koordinačním orgánem školicích činností, koordinátorem je národní kontaktní bod – NCP z odboru bezpečnosti potravin Úřadu pro potraviny MZe, členy jsou místní kontaktní body - CP jednotlivých dozorových orgánů a MZ.

Počet proškolených účastníků z ČR: r. 2006 – 20, r. 2007 - 36, r. 2008 - 41, r. 2009 – 43, r. 2010 – 73, r. 2011 – 96, r. 2012 – 112, r. 2013 – 136, r. 2014 – 168, r. 2015 – 169, r. 2016 – 140, r. 2017 – 122 a r. 2018 – 95.

E-learningové kurzy BTSF probíhají od února roku 2014 a postupně byly v pěti jazycích (EN, FR, DE, ES, PT) spuštěny tyto e-kurzy:

1. **AA Module** (Animal Health for Aquaculture Animals) - Prevence zdraví zvířat a kontroly živočichů pocházející z akvakultury
2. **AN Module** (Animal Nutrition) – Výživa zvířat
3. **AW Module** (Animal Welfare at slaughter and killing for disease control)- Zacházení se zvířaty při usmrcování v rámci tlumení nákaz
4. **AWP Module** (Animal Welfare at slaughter and killing for disease control for poultry) - Zacházení s drůbeží usmrcovanou v rámci tlumení nákaz
5. **EU PQ Module** (EU plant quarantine regime for imports) – Karanténní režim EU pro dovoz rostlin
6. **FCM Module** (Food Contact Materials rules) - Materiály přicházející do styku s potravinami
7. **Fishery Module** (Food hygiene and control on fishery products and live bivalve molluscs) - Hygiena potravin a kontrola produktů rybolovu a živých mlžů
8. **HACCP Module** (Principle of Hazard Analysis and Critical Control Point audits) – Systém analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů
9. **RASFF Module** (Rapid Alert System for Food and Feed) – Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva
10. **TSE Module** (Prevention, Eradication and Control of Transmissible Spongiform Encephalopathies) - Transmisivní spongiformní encefalopatie

Všechny e – kurzy BTSF jsou pro jednotlivé členské státy od r. 2017 bez kvót, je možno obsazovat místa bez omezení.

Počet úspěšných absolventů z ČR – r. 2014 (2 kurzy) - 36, r. 2015 (6 kurzů) – 73, r. 2016 (10 kurzů) – 168, r. 2017 (10 kurzů) – 162, r. 2018 (10 kurzů) – 46.

MZ

MZ při identifikaci potřeb školení vychází z vyhodnocení školení v předchozím roce, změn v legislativě a návrhu vedoucích pracovníků regionálních pracovišť.

Implementační plán školení

Plán školení zpracovávají obě školící centra, Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských pracovních oborů v Brně a Institutu postgraduálního vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Praze. Tento plán je zveřejněný na internetu a udává místo, téma a termín školící akce. Na úrovni regionálních pracovišť jsou připraveny plány zejména pro školení formou seminářů a workshopů.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení

Regionální pracoviště podávají roční informace o školících akcích, kterých se pracovníci zúčastnili. K dispozici je tak chronologický přehled pořádaných akcí a počet účastníků. Na závěr školící akce účastníci vyplňují formulář, ve kterém hodnotí odbornou úroveň přednášejícího, srozumitelnost přednášky a využitelnost získaných informací v praxi. Tím je zajištěna zpětná reakce ze strany cílové skupiny posluchačů. Individuálně je hodnocení školení pracovníků řešeno tzv. kreditním systémem. Za školící akci pracovník obdrží určitý počet kreditů, které jsou v rámci celoživotního vzdělávání evidovány v průkazu odbornosti pracovníka. Zároveň je stanoven minimální počet kreditů, které jsou potřebné pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu. Systém rozlišuje vzdělávací profil pracovníka s lékařským a nelékařským vzděláním.

Ministerstvem zdravotnictví byl zpracován metodický návod pro zajišťování vzdělávání pracovníků odborů HVPBU KHS, kterým jsou stanoveny minimální požadavky na vzdělávání kontrolních pracovníků orgánů ochrany veřejného zdraví.

Kromě školících akcí pořádaných v rámci sektoru Ministerstva zdravotnictví se pracovníci krajských hygienických stanic účastní školících akcí v rámci projektu Evropské komise „Better Training for Safer Food“, a dále seminářů nebo odborných akcí pořádaných dalšími orgány státní správy nebo profesními organizacemi, např. profesními sdruženími PROKOS a SYBA a Společností pro výživu.

SZPI

Vstupní a prohlubující vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání zaměstnanců SZPI probíhá v souladu se služebním předpisem 003/2016 *Vzdělávání zaměstnanců SZPI*. Na základě tohoto dokumentu je vytvořeno koncepční vzdělávání zaměstnanců SZPI, které zahrnuje povinné vzdělávací bloky a moduly v souladu se služebním předpisem náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým se stanoví Rámcová pravidla vzdělávání státních zaměstnanců ve služebních úřadech.

SZPI zajišťuje realizaci modulů *vstupního* vzdělávání, které zahrnují povinné seznámení zaměstnanců přijímaných do pracovního nebo služebního poměru s vnitřními předpisy a specifickou problematikou SZPI dle jejich profesního zaměření. Zaměstnanci kontrolní sféry vedle povinných přednášek absolvují zácvik pod vedením zkušeného inspektora a stáž na odlišném inspektorátu od místa výkonu práce. Moduly pořádané SZPI jsou doplněny o vzdělávací bloky pořádané ÚZEI, Ministerstvem zemědělství a Institutem pro veřejnou správu Praha, jež sjednocují přípravu zaměstnanců státní správy a seznamují zaměstnance s činností státních institucí, veřejnou správou, veřejnými financemi, právním systémem ČR a Evropské unie a v neposlední řadě environmentální problematikou.

Vedle vstupního vzdělávání SZPI také zajišťuje *pravidelné prohlubující* vzdělávání zaměstnanců. Podkladem pro systematické vzdělávání zaměstnanců SZPI je každoroční plán vzdělávání, který je vypracován v návaznosti na Plán jakosti SZPI a Nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Plán vzdělávání vychází z námětů jednotlivých útvarů SZPI a po schválení ústředním ředitelem se stává závazným dokumentem, který je v průběhu roku naplňován a průběžně vyhodnocován, jak na úrovni kvantity a kvality realizovaných vzdělávacích akcí, tak i z hlediska ekonomických ukazatelů. Pro oblast kontrolní sféry jsou stanovena průřezová témata pro jednotlivé komodity, která jsou často proškolená v rámci oborových porad. V případě potřeby je plán vzdělávání doplňován o aktuální školení dle změn příslušné legislativy a v souvislosti s dalšími aktuálními potřebami jednotlivých zaměstnanců v návaznosti na jejich pracovní zařazení. Každá na míru organizovaná vzdělávací akce v oblasti kontrolní činnosti má přiděleného odborného garanta, který ověřuje kompetentnost dodavatelů vzdělávací akce, identifikuje cílovou skupinu a ověřuje naplňování vzdělávacích cílů.

Stěžejní témata v oblasti kontrolní sféry dle plánu vzdělávání jsou průběžně proškolená ve spolupráci s externími dodavateli i interními lektory, většinou ve školicím středisku na inspektorátu v Brně. Při realizaci vzdělávacích akcí jsou především využívány semináře, workshopy s využitím praktických nácviků, stejně tak jako otevřené semináře a konference.

V rámci *zahraničního vzdělávání* SZPI aktivně využívá možností vzdělávání v programu Better Training for Safer Food, který se týká zejména zprostředkování praktických poznatků při plánování, výkonu a vyhodnocení dozorové činnosti. Zaměstnanci kontrolní sféry se účastní v zahraničí školení zaměřených na přídatné látky, dětskou výživu, systém HACCP, kontaminanty v potravinách a krmivech, audity provozovatelů, kontrolu dovozu potravin a krmiv neživočišného původu, doplňky stravy nebo výživová a zdravotní tvrzení.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení

Absolvování veškerých vzdělávacích aktivit je u zaměstnanců evidováno v elektronické evidenci vzdělávání, takže úřad má přesné záznamy o úrovni, rozsahu i nákladech na školení každého zaměstnance. Vedoucí zaměstnanec má přístup k seznamu absolvovaných školení svých podřízených a současně k naplánovaným aktivitám na daný kalendářní rok. V aplikaci jsou taktéž sledovány jazykové znalosti zaměstnance a evidována osvědčení z absolvovaných kurzů. Zaměstnanec má rovněž přístup do své karty vzdělávání a získává tak přehled o svých plánovaných a absolvovaných aktivitách.

Hodnocení vzdělávacích aktivit je prováděno formou elektronických dotazníků pravidelně po každé vzdělávací akci. Cílem vyhodnocení vzdělávací akce je dospět k přijetí opatření k jejímu zlepšení (zlepšení kvality, úrovně a efektivity). Výstupy z hodnocení a vyhodnocení vzdělávacích akcí jsou uloženy v elektronické podobě na personálním oddělení a jsou konzultovány s garanty realizovaných školení. Dlouhodobé vyhodnocení přínosu vzdělávacích akcí je promítnuto v hodnocení zaměstnanců a následně zpracováno v individuálním plánu vzdělávání státního zaměstnance.

SVS

Koncepce vzdělávání zaměstnanců SVS primárně vychází ze služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým se stanoví Rámcová pravidla vzdělávání státních zaměstnanců ve služebních úřadech a z usnesení vlády č. 865 o Rámcových pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech (ze dne 26. října 2015). V souladu s těmito dokumenty se vzdělávání člení na vstupní, průběžné, vzdělávání představených a jazykové vzdělávání.

Vstupní vzdělávání

Vstupní vzdělávání představuje povinný blok aktivit, které slouží k základní orientaci nového zaměstnance (v pracovním i služebním poměru) v úřadu i na pracovišti. Zahrnuje seznámení zaměstnanců s pravidly BOZP a PO, vstupní instruktáž – obecné informace o chodu úřadu i konkrétního pracoviště, seznámení se základními interními dokumenty SVS, náplní práce a další. V neposlední řadě každý nový zaměstnanec absolvuje Společný seminář pro nově přijaté zaměstnance pořádaný MZe ČR ve spolupráci s ÚZEI.

Prohlubování vzdělávání

Východiskem pro stanovení individuálních potřeb v rámci prohlubování vzdělávání (průběžného, jazykového vzdělávání a vzdělávání představených) je především pravidelné roční hodnocení za předcházející kalendářní rok. Jedním z výstupů hodnocení je stanovení individuálních vzdělávacích cílů pro rok následující, včetně předpokládaného časového horizontu jejich splnění. Jednotlivé vzdělávací aktivity vedoucí k naplnění těchto cílů jsou konkretizovány v individuálním vzdělávacím plánu, které za celou SVS tvoří souhrnný vzdělávací plán pro daný kalendářní rok.

Jako pomůcka pro sestavení individuálního plánu vzdělávání slouží Katalog vzdělávacích akcí, který obsahuje převážně externí vzdělávací aktivity pořádané pravidelně prověřenými vzdělávacími institucemi. Dále Implementační plán vzdělávacích akcí, na jehož sestavení se podílí všechny odborné útvary ÚVS SVS, které přicházejí s tématy školicích akcí a odborných porad za účasti interních odborníků z řad SVS, nebo ve spolupráci s jinými služebními úřady (MZe ČR, ÚZEI) a odbornými vzdělávacími institucemi (VFU Brno, SVÚ Jihlava, SVÚ Olomouc, SVÚ Praha a další). Organizátorem těchto akcí je ÚVS SVS, případně KVS SVS, garantem zástupce odborného útvaru ÚVS SVS.

V průběhu roku je souhrnný plán vzdělávání aktualizován dle nově vzniklých vzdělávacích potřeb, které nebylo možné predikovat na počátku plánovaného období. Potřebu dodatečného vzdělávání s sebou nesou především legislativní změny, aktuální nakažová situace, změny v interních postupech, se kterými se státní zaměstnanci musí průběžně seznamovat, ale i personální změny na jednotlivých místech. Návrh dodatečných aktivit vzdělávacího plánu vychází z analýzy jednotlivých útvarů ÚVS, které metodicky řídí organizační útvary MěVS a krajských veterinárních správ. Plnění Implementačního plánu vzdělávacích akcí vyhodnocují jednotlivé útvary čtvrtletně.

Zákon č. 302/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, nově upravil odbornou způsobilost k výkonu státního veterinárního dozoru a to s účinností od 1. 11. 2017. K výkonu státního veterinárního dozoru je podle této úpravy způsobilý úřední veterinární lékař, který získal atestaci I. stupně. Na služební místo představeného může být jmenován pouze úřední veterinární lékař, který získal atestaci II. stupně. V souvislosti s těmito změnami se v rámci prohlubování vzdělávání zvýraznila podpora SVS úředním veterinárním lékařům při získávání potřebných atestací.

Zaznamenávání a vyhodnocování efektivity vzdělávacích akcí

Všechny absolvované vzdělávací aktivity jsou evidovány v modulu Vzdělávání personálního informačního systému OKbase. Vedoucí zaměstnanci mohou průběžně kontrolovat plnění individuálního plánu vzdělávání svých podřízených prostřednictvím webového rozhraní IS OKbase, kde je možné do seznamu evidovaných absolvovaných vzdělávacích akcí zaměstnance nahlížet. Ke komplexnímu zhodnocení naplnění individuálního vzdělávacího plánu zaměstnance za kalendářní rok a efektivity vzdělávacích aktivit dochází u státních zaměstnanců v rámci pravidelného ročního hodnocení.

Hodnocení kvality konkrétní vzdělávací akce i lektora probíhá formou dotazníku, který bezprostředně po akci vyplní anonymně jeho účastníci. Z hodnotících dotazníků se sestaví statistický výstup, jehož závěry slouží k dalšímu plánování v oblasti vzdělávání.

Témata odborných vzdělávacích aktivit ve veterinární oblasti:

- atestační studium I. a II. stupně ve všech jeho 4 specializacích: veterinární hygiena, epizootologie, pohoda zvířat a laboratorní diagnostika
- odborný veterinární SW – monitoring cizorodých látek, odběry vzorků, hygienický dozor, TRACES, KLIENT

v oblasti veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví

- aktuální problematika veterinární hygieny - včetně problematiky označování potravin a senzorické analýzy, problematiky pravidel ekologické produkce a potravin s chráněným označením
- komplexní školení zaměstnanců kontrolní sféry v oblasti bezpečnosti potravin
- kvalifikační a periodické školení úředních veterinárních lékařů způsobilých pro provádění auditů potravinářských podniků
- aktuální problematika reziduí a kontaminantů v ČR, členských státech EU, NRL, reziduí VLP
- monitoring cizorodých látek

- vedlejší živočišné produkty
- zvěřina – novela zákona a antiparazitární léčba
- laktologická porada, dozor v mlékárnách a prvovýrobě
- PCB
- problematika státního dozoru na jatkách, veterinární prohlídky jatečných zvířat a masa (*Trichinella spiralis*)
- BTSF

v oblasti ochrany zdraví a pohody zvířat

- porady inspektorů pro epizootologii nebo krajských koordinátorů pro specifické oblasti kontroly zdraví zvířat (IBR, nákazy včel, aquakultura, programy tlumení salmonel v chovech drůbeže)
- společné koordinační porady inspektorů pro epizootologii a welfare, příp. hygienu
- mezirezortní seminář k problematice zoonóz
- součinnostní cvičení orgánů SVS a vojenské veterinární správy pro případy podezření a potvrzení nebezpečné nákazy zvířat
- školení záložních týmů pro výpomoc PMS v ohniscích nebezpečných nákaz
- koordinační porada k činnosti národních referenčních a referenčních laboratoří
- školení v oblasti ochrany zvířat proti týrání, welfare

v oblasti vnějších vztahů, kontroly dovozu a vývozu

- metodické pokyny, aktuální legislativa – veterinární lékaři PVS
- nařízení EP a R (EU) č. 576/2013 o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu a o zrušení nařízení EP a R (ES) č. 998/2003, nařízení Komise (ES) č. 206/2009 o dovozu zásilek produktů živočišného původu pro osobní spotřebu a o změně nařízení Komise (ES) č. 136/2004 pracovníci celních úřadů
- školení celních orgánů k výkonu kontrol podle nařízení EP a R (EU) č. 576/2013 a nařízení Komise č. 206/2009.

ÚSKVBL

ÚSKVBL při identifikaci potřeb školení vychází z:

- nových legislativních požadavků,
- technického a vědeckého vývoje v oblasti léčiv,
- vývoje regulačního prostředí pro veterinární léčiva v rámci EU,
- výsledků vnitřních auditů,
- hodnocení činnosti jednotlivých útvarů vedoucími pracovníky,
- osobních pohovorů vedoucích pracovníků s podřízenými, které se mají v souladu s pracovním řádem Ústavu provádět pravidelně jedenkrát ročně,
- dalších stanovených potřeb.

Implementační plán školení ÚSKVBL

Jednotlivé útvary zpracovávají návrhy na zajištění školení. Tyto návrhy jsou zpracovávány na období kalendářního roku a jsou následně hodnoceny a schváleny ředitelem Ústavu. Schválený plán školení je následně realizován a pro jeho realizaci jsou vyčleněny potřebné finanční zdroje.

Zvláštní pravidla jsou stanovena na Odboru inspekce. Pro každého nového inspektora je vypracován individuální plán školení, který vychází z jeho kvalifikace, praxe a zařazení. V první fázi se inspektor seznamuje s právními předpisy, vnitřními předpisy, systémem jištění jakosti a organizací v rámci inspekční sekce. Poté se účastní inspekci pod dozorem zkušeného inspektora. Teprve po absolvování předepsaného počtu inspekci může vykonávat inspekce samostatně.

V rámci schválených vnitřních pravidel mají inspektoři stanoven minimální roční rozsah školení, který musí být naplněn.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení ÚSKVBL

Absolvovaná školení jsou zaznamenávána vyhodnocována a o školení jsou informováni také ostatní pracovníci odboru. Záznamy o školeních jsou uchovávány v osobních složkách zaměstnanců.

Pracovníci Odboru inspekce jsou povinni veškeré poznatky z externích školení (např. odborné semináře, workshopy a stáže v zahraničí) zpracovávat do zpráv a v rámci interních školicích aktivit o těchto záležitostech informovat ostatní inspektory odboru inspekce. Každý inspektor má za povinnost zavádět získané zkušenosti a poznatky do praxe, a v rámci aktualizace je v součinnosti s manažerem kvality Odboru inspekce zpracovávat do SOP a využívat je při provádění inspekcí.

Nové poznatky, které se dostávají na Odboru inspekce systémem implementace směrnic a nařízení z EU a změnou legislativy v ČR jsou zpracovávány určeným pracovníkem, který informuje ostatní pracovníky o těchto změnách.

Plnění plánu školení je vyhodnocováno v ročním intervalu ředitelem Odboru inspekce a v průběhu roku formou review protokolů z inspekcí, na základě poznatků o plnění, efektivnosti a potřebě jsou navrhována témata, která jsou zahrnuta do plánu vzdělávání na další období.

ÚKZÚZ

Pro všechny pracovníky je zajištěno školení personální - vstupní školení, základní kurz o EU, environmentální vzdělávání, jazykové kurzy, počítačová gramotnost, interní předpisy.

Poté jsou pracovníci pravidelně školeni podle jimi kontrolované činnosti minimálně 2x ročně.

Oblast kontroly krmiv

Hlavní témata pro odborné školení pracovníků, kteří kontrolují krmiva, jsou:

- Legislativa - nové předpisy EU a ČR v souvislosti s vývojem krmivářské legislativy (např. provádění úředních kontrol podle nařízení (ES) č. 882/2004, označování a hodnocení krmiv a uvádění krmiv na trh podle nařízení (ES) č. 767/2009), změna ve schvalování provozů podle nařízení (ES) č. 183/2005).
- Kontrola krmiv - metodické pokyny, metody odběru vzorků, zásady provádění kontrol a ukládání opatření, práce s modulem LPIS, nové postupy kontroly dovážených krmiv, kontroly ve spolupráci se SVS apod.
- Kontrola ekologického zemědělství – metodické pokyny, zásady provádění kontrol, změny v legislativě
- Školení v rámci programu BTSF (Better Training for Safer Food)
- E-learningová školení.

Proškolení pracovníků umožňuje uvést změny do praxe.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Vzdělávací akce v oblasti rostlinolékařské péče se uskutečňují obvykle ve skupinách do 30 zaměstnanců, útvary je zajistí vlastními silami (zaměstnanci ÚKZÚZ) nebo s pomocí externích dodavatelů.

Vedoucí útvarů se dohodnou na tématech vzdělávacích akcí pro následující rok včetně pořadí podle naléhavosti (téma, pro koho určeno, přibližný měsíc konání, předpokládané výdaje) a v souladu s interním předpisem „Pravidla vzdělávání zaměstnanců“ vyhotoví roční plán vzdělávání.

Celkový plán schvaluje ředitel ÚKZÚZ.

Další vzdělávací akce:

- 1) Vzdělávání v dalších oblastech - nové odborné normy, předpisy, směrnice a metodiky, vzdělávání v oboru informačních a komunikačních technologií, témata environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, specializované studium rostlinolékařství nebo ochrany rostlin, odborná a specifická témata prioritně stanovená Úřadem vlády, ISS, MZe.
- 2) Diagnostické školení nově přijatých zaměstnanců - vědomosti ohledně odběru, balení a zasilání vzorků do diagnostických laboratoří ÚKZÚZ včetně základní symptomatologie, přehled o požadavcích na kvalitu vzorků dle jednotlivých odborností, přehled o činnosti a používaných metodách diagnostických laboratoří ÚKZÚZ, základní obsluha a práce s informačními systémy.
- 3) Vývoz zásilek rostlin do třetích zemí - přehled o rozsahu a metodách provádění rostlinolékařské kontroly před vývozem zásilek do třetích zemí včetně způsobu vzorkování a prohlídky vzorků a evidence.
- 4) Nové odborné informace, předpisy a metodiky na úseku ochrany proti škodlivým organismům - informace o výskytech nových škůdců, původců chorob a plevelů v ČR a ve světě a odborné postupy při provádění monitoringu a opatření proti zavlékání a šíření škodlivých organismů – rostlinolékaři (specialisti).
- 5) Školení v rámci programu BTSF (Better Training for Safer Food)
Prohlubováním odborných znalostí rostlinolékařských inspektorů formou školení je zajištěno provádění kontrol na vysoké profesní úrovni.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení

Záznamem jsou prezenční listiny.

Vyhodnocování se uskutečňuje formou dotazníku. Je hodnocen přínos semináře a jeho témat a hodnocení školitele a jeho schopnost předat informace účastníkům semináře. Dotazník je součástí Hospodářského řádu ústavu a zpracovalo ho personální oddělení. V případě interní vzdělávací akce dotazník vyhodnocuje a uchovává organizátor akce. V případě externí vzdělávací akce dotazník vyhodnocuje a uchovává personální oddělení.

ČPI

Někteří odborní zaměstnanci Inspekce se účastní přednáškové a lektorské činnosti v rámci vzdělávacích programů, odborných kurzů pro plemenářské zootechniky nebo inseminační techniky anebo chovatelských akcí. Inspekce poskytuje informace o vlastní činnosti i o problematice ustanovení plemenářského zákona všem tazatelům, kteří se na ni touto cestou obrátí. Na vlastních webových stránkách zveřejňuje Inspekce úplný přehled evropské i národní legislativy v oblasti šlechtění, plemenitby a evidence hospodářských zvířat.

Inspekce provádí během každého roku řadu školení a seminářů za účasti vlastních nebo externích lektorů z odborných útvarů ministerstva zemědělství. Tato školení jsou zaměřena na trvale platné zásady kontrolní činnosti, na případné změny v legislativě a jejich vysvětlení, na detailní aspekty jednotlivých typů kontrol a možné nedostatky při jejich provádění. Školení probíhají vesměs paralelně v obou odděleních kontroly za účasti dalších zaměstnanců inspekce, jednou ročně pak celorepublikové školení všech zaměstnanců, zaměřené na obecnou problematiku plemenářského zákona a navazujících právních i obecně závazných předpisů ČR i ES.

V roce 2018 byla provedena interní školení zaměřená na řešení konkrétních případů nedodržení zákonných předpisů. Průběžně jsou zaměstnanci školeni z ustanovení Pravidel kontrolní činnosti.

Zaměstnanci také individuálně absolvují další školení týkající se národní legislativy, evropského práva a dalších platných předpisů.

ČPI pravidelně školí své zaměstnance, především pak inspektory, kteří provádí kontroly namísto. Školení jsou zaměřena na postupy při provádění kontrol a jejich vyhodnocování.

Každoroční plán školení byl stanoven v rozsahu:

- 1) Právní předpisy České republiky
  - zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon)
  - prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem ve znění pozdějších předpisů,
  - zákony související a obecné (zákon veterinární, na ochranu zvířat proti týrání, o kontrole, správní řád, o konkurzu a vyrovnání, obchodní zákoník, zákoník práce, služební zákon atd.).
- 2) Předpisy EU, týkající se identifikace a registrace zvířat a provádění kontrol v této oblasti.
- 3) Pravidla kontrolní činnosti ČPI – zásady provádění kontrol a jejich ukončování, ukládání opatření, zvláštních opatření, sankcí.
- 4) Práce s Integrovaným zemědělským registrem, s ostatními používanými centrálními registry, vyhledávání a zapisování do registru.
- 5) Metodiky kontrol hospodářství s chovem jednotlivých druhů hospodářských zvířat.
- 6) Školení cílená na některé aktuální problémy vyplývající z kontrol nebo na aktuální změny legislativy.
- 7) Metodické pokyny delegovaných kontrol

Ke každému typu školení nebo i ke konkrétnímu školení je zpracována

- Osnova školení
- Podkladové materiály a prezentace uchovávaná na elektronických médiích
- Prezenční listiny z každého školení

Každé školení se hodnotí ihned po jeho skončení formou řízené diskuse a na pravidelných poradách vedení ČPI.

Oddíl 3.11 Dokumentované postupy

MZ

Pro zajištění jednotného postupu orgánů ochrany veřejného zdraví při výkonu dozoru byly zpracovány na centrální úrovni v základních oblastech standardní pracovní postupy a metodické návody, které jsou aktualizovány a jsou k dispozici všem krajským hygienickým stanicím. Pokud jde o kontrolu systémů založených na principech HACCP, byl vypracován Metodický návod pro sjednocení postupu orgánů ochrany veřejného zdraví při posuzování postupů založených na zásadách HACCP, čímž se zajišťuje jednotný přístup k hodnocení postupů založených na zásadách HACCP. K dispozici je materiál obsahující popis a kvalifikaci nejčastěji se vyskytujících nedostatků v sektoru veřejného stravování, který je rovněž podkladem pro jednotné posuzování závad v zařízeních společného stravování a dále metodický materiál pro aplikaci principu flexibility ve stravovacích službách.

V oblasti materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami byl zpracován Standardní pracovní postup pro provádění státního zdravotního dozoru pro pracovníky oboru hygieny předmětů běžného užívání v oblasti materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami. Dále byl zpracován Metodický pokyn pro kontrolu správné výrobní praxe ve výrobě předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami a metodický návod pro sjednocení postupu krajských hygienických stanic pro provádění kontrol podle nařízení (EU) č. 284/2011. Nově byl zpracován pokyn pro šetření internetového prodeje předmětů běžného užívání, kam se řadí předměty a materiály určené pro styk s potravinami.

Problémy v oblasti výkonu státního zdravotního dozoru a příklady kazuistik jsou řešeny na celostátních poradách na základě požadavku krajských hygienických stanic a aktuální situace a závěry jsou pak přenášeny na regionální a místní úroveň.

V oblasti kontroly školního stravování se aplikují stejné postupy jako v celém sektoru veřejného stravování. Pracovníci oboru při výkonu státního zdravotního dozoru postupují v souladu s postupy stanovenými pro obor hygiena výživy v příslušných standardních pracovních postupech. Podobně jako v předchozím období bylo posuzování závad v zařízeních školního stravování opakovaně projednáváno na poradách organizovaných v rámci metodické činnosti krajskými hygienickými stanicemi a Ministerstvem zdravotnictví.

Za účelem sjednocení přístupu k výkonu státního zdravotního dozoru jsou zpracovávány standardní pracovní postupy (SPP) a metodické pokyny dostupné všem pracovníkům provádějící úřední kontroly. Dosud byly vypracovány a schváleny následující dokumenty:

SPP při provádění SZD pro pracovníky oboru HV

SPP pro provádění interního auditu činností odboru hygieny výživy, předmětů běžného užívání (v oblasti předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami), dětí a mladistvých (v oblasti školního stravování) v krajských hygienických stanicích

SPP při provádění SZD pro pracovníky oboru hygieny PBU – Materiály a předměty určené pro styk s potravinami

SPP při odběru vzorků potravin a pokrmů pro pracovníky oboru hygieny výživy

Metodický postup přenosu informací v rámci systému RASFF v České republice (národní úroveň)

Provozní manuál systému RASFF určený pro pracovníky odborů a oddělení HV a PBU a pracovníky odborů a oddělení HDM krajských hygienických stanic (úroveň OOVZ)

MN pro sjednocení postupu OOVZ při posuzování požadavků některých ustanovení nařízení EP a R (ES) č. 178/2002

MN pro sjednocení postupu OOVZ při posuzování hygienických požadavků přílohy II. nařízení EP a R (ES) č. 852/2004

MN pro sjednocení postupu OOVZ při posuzování postupů založených na zásadách HACCP
Metodický návod pro sjednocení postupu OOVZ při provádění metodických návštěv
Metodický návod pro zajišťování vzdělávání pracovníků odborů HVPBU KHS
Metodický návod pro sjednocení postupu orgánů ochrany veřejného zdraví při provádění kontrol
správné výrobní praxe ve výrobě předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami
Metodický návod pro sjednocení postupu krajských hygienických stanic pro provádění kontrol podle
nařízení (EU) č. 284/2011.

O provedené kontrole se provádí záznam do protokolu o kontrolním zjištění, a výsledky kontrol
převádějí do příslušného informačního systému (v oblasti provozoven poskytující stravovací služby
- IS HVY, v oblasti školního stravování – IS HDM a v oblasti materiálů a předmětů určených
pro styky s potravinami – IS PBU). Přístup ke statistickým výstupům z tohoto systému je možný
na místní, regionální i národní úrovni.

Standardní pracovní postupy a metodické pokyny jsou revidovány buď v návaznosti na novou
právní úpravu, nebo k revizi dochází v pravidelných dvouletých cyklech.

SZPI

Základním interním dokumentem SZPI pro výkon úřední kontroly je Řád kontrolní činnosti. Na něj
navazuje řada vnitřních předpisů. Všechny tyto dokumentované postupy jsou v režimu „řízené
dokumentace“, tzn. podléhají procesu vnitřního připomínkování, schvalování, aktualizace
a distribuce.

K aktualizaci dochází zejména na základě legislativních požadavků, organizačních změn v SZPI,
výsledků interních auditů či kontrol.

Nové aktualizované nebo revidované kontrolní postupy

Organizační směrnice SZPI (Pravidla pro tvorbu, aktualizaci, evidenci a distribuci vnitřních
předpisů) stanoví povinnost pro odpovědného zaměstnance, v případě neomezené časové platnosti
předpisu, minimálně jednou za 18 měsíců přezkoumat jeho aktuálnost a provést obsahovou revizi.
To se týká i vnitřních předpisů upravujících kontrolní postupy.

Tímto způsobem jsou v interních předpisech reflektovány rovněž nově vzniklé právní předpisy nebo
jejich změny.

Často se ale jedná o změny vnitřních předpisů menšího rozsahu, které jsou reakcí na vyvíjející
se problematiku výroby a prodeje potravin obecně, nové laboratorní metody, nově vzniklé kontrolní
kauzy, menší a nikoliv zásadní novelizace právních předpisů atd.

S každým novým vnitřním předpisem, či jeho novou verzí, se zaměstnanci prokazatelně seznamují
v aplikaci Vnitřní předpisy a seznámení potvrdí přiložením kvalifikovaného elektronického podpisu
pomocí Podepisovací aplikace.

Zprávy o úředních kontrolách představují v zavedeném kontrolním systému SZPI zejména protokol
o kontrole. Protokol o kontrole je dokumentem, jehož prostřednictvím je kontrolovaná osoba
seznamována s kontrolními zjištěními ze strany SZPI a rovněž s výsledkem kontroly. Jeho přílohou
mohou být záznam o odběru vzorku, a posudek hodnocení na místě nebo například opatření; dalšími
dokumenty souvisejícími s kontrolou, které SZPI vytváří, jsou doklad o provedených kontrolních
úkonech, záznam o úkonech předcházejících kontrole, případně další podklady prokazující kontrolní
zjištění. Požadavky na náležitosti zpráv o úřední kontrole korespondují s příslušnými ustanoveními
zákona o kontrole a s vnitřními předpisy SZPI.

SVS

Postup ověřování úředních kontrol je obsažen ve Směrnici pro řízení a provádění interního auditu systému úředních kontrol SVS. Postupy kontrol dovozu veterinárního zboží jsou stanoveny v legislativě EU transponované do legislativy ČR (viz výše) tak, aby kontroly probíhaly stejným způsobem na všech vnějších hranicích EU, a upřesněny v metodickém návodu SVS k provádění pohraniční veterinární kontroly. Postupy se skládají z kontrol dokladů, shody a fyzických kontrol, závěrem kontroly je rozhodnutí o zásilce. Výsledek kontroly je zaznamenáván do elektronického systému TRACES a uchováván v písemné formě (SVVD) po dobu 3 let na PVS. Další záznamy o zásilkách v souladu s bodem 4 přílohy k rozhodnutí Komise 2001/812/ES, jež neobsahuje systém TRACES, jsou archivovány v papírové formě.

Postupy úředních kontrol v oblasti veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví i v oblasti zdraví zvířat a pohody zvířat jsou ujednoceny a zdokumentovány v rámci celé ČR formou metodických návodů SVS.

Metodické návody SVS jsou vedeny v režimu řízených dokumentů a jsou pravidelně aktualizovány dle potřeb a požadavků národní nebo evropské legislativy či na základě nových poznatků.

Všechny platné metodické návody SVS jsou k dispozici v elektronickém systému spisové služby SVS (e-spis), kde za účelem ukládání metodických návodů SVS a veškerých dalších řízených interních dokumentů SVS je zřízena příslušná registratura. V tomto úložišti řízených dokumentů SVS jsou všem zaměstnancům SVS trvale dostupná platná znění nejen metodických návodů SVS, ale i veškerých dalších řízených interních dokumentů SVS.

Kromě toho odbor informatiky ÚVS zajišťuje provoz neveřejné části webových stránek SVS (tzv. Portál SVS). Informace zveřejněné na Portálu SVS slouží spolu s interními dokumenty SVS uloženými v příslušné registratuře v rámci elektronického systému spisové služby pro podporu výkonu SVD. Další pomocnou složkou je potom propracovaný systém uživatelské podpory IS SVS.

Jednotný přístup k dokumentování úředních kontrol je zajištěn jednotným formátem formuláře Protokolu o kontrole, který vychází z požadavků zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

SVS se při své kontrolní činnosti řídí zejména veterinárním zákonem, zákonem o potravinách, zákonem na ochranu zvířat proti týrání, plemenářským zákonem, zákonem o státní kontrole, zákonem č. 500/2004 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a přímo použitelnými předpisy Evropské Unie.

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáním a doložením v protokole o kontrole a při jeho projednávání je seznámena se svými právy.

Kontrolované osobě může být v souladu s příslušnou legislativou uložena:

- pokuta
- závazný pokyn včetně nápravných opatření dle zákona č. 246/1992 Sb.
- mimořádné veterinární opatření, a to

1. ochranná a zdlavací opatření:

- a) při podezření z výskytu nákazy nařizovaná (§ 13 odst. 1 veterinárního zákona)
- b) po potvrzení výskytu nákazy nařizovaná (§ 15 odst. 1 veterinárního zákona)

2. veterinárně hygienická opatření (§ 54 veterinárního zákona odst. 2 písm. b))

3. opatření k veterinární ochraně státního území (§ 54 veterinárního zákona odst. 2 písm. c)

- bezprostřední zásah
  - a) opatření podle § 13 odst. 3 veterinárního zákona („na místě“):
  - b) opatření podle § 53 odst. 1 veterinárního zákona
- ukončení mimořádných veterinárních opatření
- veterinární opatření podle § 17b veterinárního zákona

- odejmutí nebo pozastavení schválení (např. § 22 veterinárního zákona)
- zrušení registrace (např. § 28 veterinárního zákona)
- odejmutí a změna povolení (např. § 50, resp. § 51 veterinárního zákona)
- opatření po veterinární kontrole při příchodu na místo určení podle § 30 odst. 2 veterinárního zákona - umístění zvířat v karanténě nebo jejich poražení či utracení, anebo neškodném odstranění živočišných produktů, nebo opatření po provedení pohraniční veterinární kontroly podle § 35 odst. 1 veterinárního zákona, anebo podle § 36 odst. 3 veterinárního zákona
- zrušení nebo pozastavení živnosti (§ 13a odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb.)
- zvláštní opatření (§ 25 odst. 3 plemenářského zákona)
- nápravné opatření (§ 24 odst. 6 písm. c) plemenářského zákona).

ÚSKVBL

ÚSKVBL buduje od roku 2003 integrovaný systém řízení kvality (IQMS). V podmínkách ÚSKVBL je situace složitější v tom, že pro jednotlivé úseky jeho činnosti jsou stanoveny rozdílné standardy kvality. V oblasti laboratoří je stanovený standard upraven normou ČSN EN ISO/IEC 17025, v oblasti inspekce jsou stanoveny požadavky na systém jištění kvality inspektorátů na úrovni EU a profesního sdružení farmaceutických inspektorátů PIC/S. Na úrovni instituce a v oblasti registrace a farmakovigilance je potom realizován QMS na základě norem ISO řady 9000. Z tohoto uspořádání vyplývá i předpisová a záznamová dokumentace. Základní dokumenty ÚSKVBL jsou organizační a pracovní řády a příručka kvality, na které navazují jak ostatní řády a směrnice ÚSKVBL (např. spisový řád, řád chodu vzorků, směrnice pro výkon auditů), tak i příručky kvality a navazující dokumentace organizačních útvarů.

Inspektor ÚSKVBL se při provádění kontrolní činnosti řídí postupy a metodami, které jsou popsány v SOP pro jednotlivé činnosti. Odbor inspekce má vytvořen a popsán systém provádění jednotlivých typů inspekci, jež podléhají zákonu č. 378/2007 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů. Je vytvořen a popsán systém pro přijímání opatření v případě výskytu závady v jakosti veterinárních léčivých přípravků a léčivých látek zajišťující jejich standardní obsah a průběh.

Inspektor dokumentuje svou kontrolní činnost formou záznamové dokumentace. Do této vrstvy patří šablony pro vedení korespondence, vzory formulářů, rozhodnutí, certifikátů, záznamy o školení atd. Vzory těchto dokumentů jsou většinou přílohou SOP, které popisují danou činnost a jsou pracovníkům inspekce dostupné v aktuální verzi na serveru odboru inspekce.

Při každé inspekci jsou vedeny primární záznamy o inspekci formou popsanou v jednotlivých SOP (checklist), které definují dané typy inspekci, primární záznamy jsou definovaným způsobem archivovány. O každé inspekci je vypracováván protokol o inspekci. Protokol obvykle vypracovává inspektor, který inspekci vedl, vyjadřují se k němu všichni zúčastnění inspektoři, včetně případných expertů. Pokud nejsou doručeny námitky nebo odvolání vůči znění v daném termínu, je Protokol považován za platný.

ÚKZÚZ

Účinné provádění úředních kontrol je zajišťováno aplikací nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách. Úřední kontroly jsou prováděny podle metodických pokynů (dokumentovaných postupů), které jsou sestavovány tak, aby zahrnovaly požadavky legislativy a zajistily jednotný přístup inspektorů. Pokud dojde ke změně legislativy, jsou tyto pokyny příčně aktualizovány.

Odpovídající pravomoci k provádění úředních kontrol a k přijímání opatření jsou uvedeny obecně v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole.

V zavedeném kontrolním systému zprávy o úředních kontrolách představují zejména záznamy o kontrolním zjištění uvedené v protokolu o kontrole. Prostřednictvím protokolu je kontrolovaný subjekt seznamován s výsledkem kontroly a případně i s informací o uloženém zvláštním opatření. Přílohou tohoto protokolu může být protokol o odběru vzorku, popř. další doklady prokazující kontrolní zjištění.

Základními dokumentovanými postupy úřední kontroly jsou metodické pokyny, které jsou aktualizovány zpravidla každý rok, v případě potřeby i dříve (např. při změně právních předpisů). Správné používání metodických pokynů pracovníky je kontrolováno interními auditory a také příslušnými vedoucími pracovníky. Výkonem interních auditů je pověřen Odbor auditu a řízení kvality. Správné zavedení dokumentovaných postupů zajišťují organizační a spisové řády a směrnice, příručky jakosti a další dokumenty vedené v souladu s normou ISO 9001:2016.

Oblast kontroly krmiv

Při každé kontrole krmivářského provozu nebo při odběru vzorků krmiv je používán kontrolní list daného formátu, který zaručuje jednotné prohlídky provozů krmivářských podniků. Tyto kontrolní listy jsou založeny a přístupny v systému LPIS a rovněž archivovány ve spisové službě ÚKZÚZ.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Všechny protokoly o kontrole jsou vystavovány a evidovány pomocí IS Monitoring (oblast škodlivých organismů), IS PPP (oblast nakládání s POR u uživatelů) a v rámci společných delegovaných kontrol (ORLI a OKZV) v LPIS – modul Kontroly. Jednotné dokumentování úředních kontrol je zajištěno jednotným formátem formulářů protokolu o kontrole. V případech, kdy se rostlinolékařskou dovozní kontrolou zjistí, že zásilka neodpovídá požadavkům stanovených zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, vydává se rozhodnutí o zásilce formou nařízení úředních opatření nebo mimořádných rostlinolékařských opatření. U nesadbových brambor se nařizují úřední opatření nebo mimořádná rostlinolékařská opatření v případech zjištění nesplnění zvláštních požadavků stanovených zákonem o rostlinolékařské péči, nebo při zjištění výskytu regulovaných škodlivých organismů bramboru.

V případech distribuce nepovoleného POR nebo POR s nedostatky v označování a balení je vydáno úřední opatření, zakazující uvádění na trh. V případě zjištění závažných nedostatků ve složení a případně fyzikálních a chemických vlastnostech POR je formou veřejné vyhlášky vydáno mimořádné rostlinolékařské opatření o zákazu uvádění na trh a používání předmětného POR.

Při zjištění používání neotestovaného zařízení pro aplikaci POR, lze vydáním úředního opatření uložit opatření k nápravě. Pokud není úřední opatření ve lhůtě splněno, následuje vydání mimořádného rostlinolékařského opatření. Při zjištění použití nepovoleného POR, použití POR do nepovolené plodiny, při překročení povoleného dávkování POR a nedodržení ochranné lhůty po aplikaci POR (u komodit ovoce, réva vinná, zelenina, skladované rostlinné produkty k potravinářským účelům) informuje ÚKZÚZ na základě dohody o spolupráci mezi SZPI a ÚKZÚZ kompetentní orgán - SZPI (rezidua v rostlinných produktech).

Všechna správní řízení o uložení sankce jsou na ÚKZÚZ vedena centrálně na oddělení legislativním a právním v rámci Kanceláře ústavu. V rámci sjednocení postupů při kontrole jsou zpracovávány vnitřní předpisy.

ČPI

ČPI se při své kontrolní činnosti řídí zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a zákonem č. 500/2004 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s přímo použitelnými předpisy EU. Svá práva a povinnosti musí vykonávat v případech, v mezích a způsobem stanoveným uvedenými zákony.

Postup při výkonu kontroly, vztahy mezi kontrolními orgány a kontrolovanými právníckými nebo fyzickými osobami stanovují Pravidla kontrolní činnosti ČPI. Určení zaměstnanci ČPI jsou v řízení podle správního řádu oprávněnými úředními osobami.

ČPI má pro provádění úředních kontrol a jejich vyhodnocování dostatečný počet kvalifikovaných zaměstnanců, absolventů středoškolského a vysokoškolského studia, s příslušným odborným zaměřením a s praxí v oblasti plemenářské práce.

Interní předpisy a metodiky kontrol

Opatření Inspekce k zajištění efektivnosti kontrol jsou stanovena dlouhodobě vlastními interními předpisy, zejména Organizačním řádem, Pracovním řádem a Pravidly kontrolní činnosti, který vychází z obecně platných právních předpisů, a který určuje detailně postup kontrolujícího inspektora v jednotlivých fázích kontroly.

Na Pravidla kontrolní činnosti navazují interní metodické pokyny ke kontrolám jednotlivých druhů zvířat nebo oblastí uvedených v plemenářském zákoně a jeho prováděcích předpisech. Metodické pokyny řeší detailně postupy při kontrole jednotlivých kontrolních bodů a řešení možných nedostatků.

Odpovídající pravomoci k provádění úředních kontrol a k přijímání opatření má ČPI stanoveny přímo v plemenářském zákoně, obecně pak v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Pro prováděné kontroly označování a evidence hospodářských zvířat jsou tyto pravomoci dostatečné.

Kontrola se u chovatele vždy zahajuje v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Kontrolované osobě je doručeno nebo předloženo Pověření ke kontrole se stručným popisem zaměření kontroly a poučením o právech a povinnostech kontrolované osoby. Z každé kontroly je vyhotovena zpráva o kontrole ve formě jednotného protokolu podle druhu kontroly. Kontrolované osobě je kontrolní protokol předán na místě nebo je jí doručen doporučeným dopisem nebo odeslán do datové schránky. Údaje z kontroly ukládá následně inspektor on-line do Integrovaného zemědělského registru pro každé hospodářství.

Opatření a zvláštní opatření:

Pokud je při kontrole zjištěno nedodržení předpisů, ukládá vždy inspektor podle charakteru zjištěných porušení chovateli opatření k odstranění nedostatků a jejich příčin, které vedly k jeho uložení. Na hospodářství s chovem turů ukládá též zvláštní opatření, zákaz přemísťování zvířat, pokud jsou zjištěny nedostatky v označování, popřípadě v průvodních listech skotu nebo evidování zvířete přítomného na hospodářství.

Opatření i zvláštní opatření se ukládají formou rozhodnutí a jejich splnění, respektive odstranění, je nutné následně zkontrolovat. Zvláštní opatření je teprve po této kontrole zrušeno.

Sankce

Sankce (pokuty) jsou ukládány chovatelům v závislosti na míře zavinění a porušení předpisů a nezávisle na uloženém opatření. O uložení sankce rozhoduje vedení inspekce na pravidelné týdenní poradě, při které se podrobně hodnotí zjištěné nedostatky i příčiny, které k nim vedly. Je-li

zjištěno porušení zákona, zkoumá se především rozsah zjištěných nedostatků, závažnost, opakování nedostatků z předešlých kontrol a případné zjištěné úmyslné zavinění. Zdrojem podrobných informací o hospodářství, zvířatech a jejich pohybech během života je databáze ústřední evidence, do jejíž jednotlivých modulů má inspekce přístup. Porušení zvláštního opatření nebo nesplnění opatření ve stanoveném termínu je posuzováno jako zvláště závažný přestupek a sankcionováno vždy.

Ekologické zemědělství

Za účelem koordinace činností vydává MZe Metodické pokyny pro ekologickou produkci, které jsou určeny především kontrolním organizacím a osobám podnikajícím v ekologickém zemědělství. Hlavním účelem Metodických pokynů je především sjednotit výklad legislativních požadavků pro ekologické zemědělství tak, aby všechny kontrolní organizace postupovaly při naplňování těchto požadavků jednotně. Metodické pokyny se týkají například problematiky registrace osob podnikajících v ekologickém zemědělství, vydávání výjimek z pravidel ekologického zemědělství, pravidel pro odběr, analýzu a následné vyhodnocení vzorků z ekologické produkce, pravidel komunikace mezi MZe a kontrolními organizacemi, včetně podmínek při hospodaření v sadech, vinicích, nebo v chovu koní.

4.3.4 Pohotovostní plány a vzájemná pomoc

Oddíl 3.12 Operativní pohotovostní plány

MZe

Pro oblast mimořádných událostí a krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv byl na MZe v součinnosti s dozorovými orgány zpracován tento dokument:

„Informační podpora při řešení mimořádných událostí a krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv“ jehož hlavním cílem je připravit systém usnadňující shromažďování, předávání a sdílení informací a vědeckých stanovisek mezi Českou republikou, Evropskou komisí, Evropským úřadem pro bezpečnost potravin a ostatními členskými státy při mimořádných událostech a krizových situacích. Dokument popisuje způsob zajištění spolupráce zúčastněných organizací a útvarů na přípravě, shromažďování a zpracování informací, sloužících pro účinnější a rychlejší řešení mimořádných událostí nebo krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv. Materiál klade velký důraz na potřebu meziresortní spolupráce a komunikace, a to nejen mezi zúčastněnými institucemi a útvary, ale také se zahraničními partnery, orgány EU a především směrem k veřejnosti.

Dokument navazuje na rozhodnutí Evropské komise č. 2004/478/ES ze dne 29. dubna 2004 o přijetí obecného plánu řízení krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv a je výsledkem diskuse na meziresortní úrovni.

Na základě výše uvedeného rozhodnutí EK byl jmenován krizový koordinátor ČR v oblasti bezpečnosti potravin, kterým je náměstek ministra Sekce zemědělství a potravinářství. Ten je členem evropské sítě koordinátorů pro oblast bezpečnosti potravin a krmiv a krizové jednotky Evropské komise.

Pro podporu činnosti krizového koordinátora byla ustavena „Skupina pro informační podporu při řešení mimořádných událostí nebo krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv“.

MZ

Za mimořádné situace se zasedání ústředního krizového štábu zřízeného vládou ČR podle zákona o krizovém řízení účastní hlavní hygienik ČR. Ministerstvo zdravotnictví v případě přenosu infekčních onemocnění, kontaminace zdrojů pitné vody, kontaminace potravin apod. zřizuje krizový štáb Ministerstva zdravotnictví. Pro takovou situaci jsou zpracovány typové plány „Hromadné postižení osob – epidemie“ a „Hromadné postižení osob mimo epidemii“. Zákon o ochraně veřejného zdraví umožňuje Ministerstvu zdravotnictví provést mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku, stanovit zásady a postupy hodnocení a řízení zdravotních rizik a zásady monitorování zdravotního stavu obyvatelstva, koordinovat činnost a spolupráci s jinými státními a nestátními organizacemi, stanovit nebezpečné výrobky vyhlášením v televizním a celoplošném rozhlasovém vysílání. Pro hlášení nebezpečného nebo z nebezpečnosti podezřelého výrobku je vypracován standardní operační postup, který mají k dispozici všechna pracoviště OOVZ.

Na každé krajské hygienické stanici byla ustavena funkce krizového manažera, který v případě mimořádných událostí působí jako koordinátor. Každá krajská hygienická stanice má zpracovaný vlastní plán postupu při mimořádných situacích, který se vztahuje i na hygienu potravin a hygienu předmětů běžného užívání. Plán zahrnuje seznam kontaktů, který je pravidelně aktualizován. Tento plán je k dispozici všem pracovníkům krajských hygienických stanic.

Ke zřízení krizového štábu může dojít na centrální úrovni z rozhodnutí vlády ČR.

SZPI

Pro oblast mimořádných událostí v oblasti bezpečnosti potravin byl zpracován krizový manuál, jehož cílem je stanovení postupu SZPI v případě krizové situace související s výskytem potravin představující vážné riziko na trhu, přičemž se tím myslí postupy týkající se navazující kontrolní činnosti i komunikace s veřejností. Krizovou situací se rozumí stav, kdy se na českém trhu vyskytují, nebo existuje důvodné podezření, že se mohou v masivním měřítku vyskytovat potraviny, které představují přímé či nepřímé vážné ohrožení lidského zdraví nebo potravin, které by takto mohly být veřejností vnímány. Krizové situace mohou vzniknout i jako důsledek živelné pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, kdy může dojít k ohrožení bezpečnosti potravin na českém trhu. Společným znakem výše popsaných situací je to, že k jejich řešení nestačí stávající mechanismy nastavené interními předpisy SZPI. O vyhlášení krizové situace, zřízení krizového týmu a vyhlášení mimořádných opatření rozhoduje ústřední ředitel nebo ředitel příslušného inspektorátu v souladu s krizovým manuálem.

SVS

Sektory/subjekty/oblasti, kde fungují plány pro mimořádné situace

- Chovatel - plány pro hospodářství
- Jatky – plán pro případ výskytu některých nebezpečných nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka na jatkách
- KVS - plány pro příslušný region
- SVS - plány na celostátní úrovni

Rozsah každého plánu

- Plány pro výskyt vybraných nebezpečných nákaz zvířat
- Plány pro činnost při jiných mimořádných událostech (krizových situacích)
- Rozsah plánů vyplývá a je v souladu s platnou legislativou ČR a EU
- Základní legislativa uvádějící minimální rozsah a kritéria pohotovostních plánů: veterinární zákon, vyhláška č. 299/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 389/2004 Sb., vyhláška č. 202/2004 Sb., směrnice Rady 2003/85/ES, 2001/89/ES, 2002/60/ES, 92/119/EHS, 2005/94/ES, 92/66/EHS, 2000/75/ES, nařízení Komise (ES) č. 2075/2005, nařízení EP a R (ES) č. 999/2001
- Zákon č. 239/2000 Sb., orgány veterinární správy jsou zařazeny mezi ostatní složky IZS a poskytují plánovanou pomoc na vyžádání v případě vzniku mimořádné události (krizovém stavu). Tato pomoc je poskytována v souladu s plány, které mají orgány veterinární správy zpracovány (viz odrážka 2 tohoto článku).

Odpovědný orgán

- ÚVS SVS
- KVS

Uspořádání pro rozšiřování a školení pro zajištění efektivní implementace včetně provádění simulace

- Vzorové plány jsou k dispozici na webových stránkách SVS - plány pro hospodářství.
- Plány jsou k dispozici na portále SVS - plány na celostátní úrovni.
- Plány jsou k dispozici na všech KVS - plány na regionální úrovni.
- Plány jsou k dispozici pro odbor krizového řízení MZe - zpřístupnění portálu SVS pracovníkům odboru krizového řízení MZe.
- Plány jsou k dispozici v elektronické formě (CD ROM) pro zainteresované složky (IZS a KVL).

- Každoročně jsou SVS organizována simulační cvičení ke zdokonalení činností nutných k řešení mimořádných událostí nakažového charakteru se zapojením všech složek IZS nutných k řešení takovéto situace.
- Podle potřeby jsou prováděny aktualizace pohotovostních plánů (např. nové informace o nakažách, diagnostice, aktualizace legislativy, kontakty na spolupracující orgány a organizace – IZS apod.). Tyto aktualizace jsou zasílány všem KVS. 2 x ročně se provádí revize všech textů pohotovostních plánů a jejich příloh.
- Průběžné provádění kontrol aktualizací pohotovostních plánů na úrovni KVS (kontaktní údaje apod.) a vybavení pro případ vzniku nákazy (pohotovostní kufrы a brašny).
- SVS je zapojena do systému RASFF.
- Pohotovostní plány byly aktualizovány a doplňovány a reagují na stávající nakažovou situaci i na možný výskyt mimořádných událostí (povodně, havárie vozidel přepravujících zvířata).
- Ve Věstníku MZe jsou publikovány zásady pro vypracování pohotovostních plánů chovatelů pro případ vzniku nebezpečných nakaž hospodářských zvířat u chovatelů, kteří jako podnikatelé chovají tato zvířata pro účely podnikání (§ 5 veterinárního zákona). Jsou vypracovány a pravidelně aktualizovány mapové podklady s údaji o nakažové situaci v ČR a EU, které jsou přístupné na Portálu SVS. Podle potřeby jsou prováděny aktualizace pohotovostních plánů (např. nové informace o nakažách, diagnostice, aktualizace legislativy, kontakty na spolupracující orgány a organizace – Integrovaný záchranný systém apod.). Pro aktualizace jsou využívány zkušenosti z eradikací reálných ohnisek nebezpečných nakaž, výstupy ze cvičení i informace ze zahraničních zdrojů (EU FMD, OIE, školení BTSF). Tyto aktualizace jsou zasílány všem KVS. 2 x ročně se provádí revize všech textů pohotovostních plánů a jejich příloh. Vybavení PSMS bylo doplněno o mobilní desinfekční zařízení pro očištění a desinfekci vozidla PSMS, opouštějící ohnisko nakažы (2 čerpadla, paletovací vozík k manipulaci s materiálem, plachtu k překrytí vodní hladiny při utrácení ryb a bezpečnostním plastovým plotem k vymezení místa zásahu).
- Pohotovostní kufrы KVS byly doplněny upravenými velkokapacitními pytlí (Big Bag) s igelitovou vnitřní fólií pro usnadnění přemístění nalezených uhynulých divokých prasat v lokalitách nepřístupných pro techniku a plastovými kufrы pro vybavení úředních veterinárních lékařů při vstupu do podezřelého hospodářství.
- Přehled zpracovaných a vydaných aktualizací pohotovostního plánu je k dispozici na Portálu SVS.
- Kontrolní činnost je evidována na úrovni kontrolované oblasti, kontrolovaného hospodářství, jednotlivých kontrolovaných požadavků legislativy (kontrolních bodů) a jednotlivých diagnostických a preventivních úkonů. Eviduje se (v modulu evidence nakažы a událostí) i veškerá kontrolní činnosti vykonávaná v souvislosti s podezřením na nakažы, s potvrzením ohniska a kontrolní činnost při mimořádných událostech jako jsou hromadné úhyny, havárie vozidel přepravujících zvířata, atd.

ÚSKVBL

V případě výskytu závady v jakosti veterinárních léčiv musí být přijata účinná opatření, kterými se zajistí co nejmenší dopad závady na zdraví či život zvířat, na zdraví či život člověka či na životní prostředí. Pro tyto účely je vytvořena v rámci struktury ÚSKVBL skupina RAS (Rapid Alert System). Pravidla pro příjem a hodnocení informací o závadách v jakosti veterinárních léčiv a přijímání nápravných opatření a fungování systému rychlé výstrahy (RAS) jsou upravena systémově řízeným dokumentem - směrnici ÚSKVBL 009/100000.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Pro mimořádné situace má ÚKZÚZ vypracován pohotovostní plán, který slouží jako návod pro pracovníky OKZV jak postupovat v případě mimořádných událostí v oblasti krmiv, které by mohly představovat závažné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat. V mimořádné situaci (např. kontaminace krmiv) je ústav schopen okamžitě reagovat a takové krmivo pozastavit a nařídít jeho likvidaci. Zároveň pohotovostní plán obsahuje kontakty na ostatní orgány odborného dozoru s příklady situací, za kterých je vhodné je kontaktovat. Pohotovostní plán je každoročně aktualizován a rozeslán příslušným pracovníkům prostřednictvím řízené dokumentace.

Další vnitřní metodický pokyn stanovuje postupy v rámci ÚKZÚZ pro přenos informací zveřejněných v systému RASFF. V souladu s těmito pokyny jsou pracovníci ústavu schopni okamžitě reagovat na mimořádné situace a minimalizovat s nimi spojená rizika. Legislativní oporu má systém v nařízení EP a Rady (ES) č. 178/2002 a v české legislativě v zákoně o krmivech a zákoně o potravinách. Odpovědným orgánem pro oblast krmiv v souvislosti s řešením mimořádných situací je SZV. ÚKZÚZ, jsou jmenovány kontaktní osoby, které spolupracují s pracovníky OKZV a s národním kontaktním místem. Národním kontaktním místem je SZPI. Pokud jsou při úřední kontrole nalezeny produkty ke krmení, které nelze považovat za bezpečné a představují přímé nebo nepřímé riziko pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat, a je zřejmé, že se vyskytují na území dalších členských států, jsou tyto případy oznámeny prostřednictvím národního kontaktního místa Evropské komisi. Naopak všechny případy týkající se České republiky jsou z EU zasílány národnímu kontaktnímu místu v ČR, které tato oznámení zasílá členům sítě systému RASFF v ČR.

Hlavními kontrolovanými subjekty, u kterých k mimořádným situacím může docházet, jsou výrobci, dovozci a dodavatelé krmiv.

Charakter a rozsah kontrol prováděných v ekologickém zemědělství nevyžaduje stanovení vlastních operačních plánů pro mimořádné situace. Pokud nastane potřeba mimořádných kontrol, jsou ÚKZÚZ a kontrolní organizace schopny pokrýt tyto potřeby z vlastních zdrojů. Při mimořádných situacích (např. podezření z hrubého porušení pravidel ekologického zemědělství) provede ÚKZÚZ neohlášenou kontrolu. Pokud zjistí inspektoři ÚKZÚZ v ekologickém zemědělství porušení zásad, spadajících do gesce dalších orgánů odborného dozoru, použijí výše zmíněný pohotovostní plán. Podle nařízení Rady (ES) č. 834/2007 si kontrolní organizace v odůvodněných případech mohou vyměňovat informace o výsledcích kontrol v kontrolovaných podnicích.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Oblast škodlivých organismů

V případě mimořádných situací se vychází ze zpracovaných metodických pokynů zaměřených cíleně na některé činnosti nebo rostlinné komodity či škodlivé organismy. Metodický pokyn pro provádění rostlinolékařské kontroly zásilek při dovozu a průvozu upřesňuje, jak postupovat při nálezů regulovaného škodlivého organismu (tzn. jak naložit se zásilkou – např. vrácení zásilky do země původu, zničení zásilky, ošetření nebo zpracování zásilky), nebo jak postupovat v případě zjištění neznámého škodlivého organismu. Další metodický pokyn upřesňuje postup při zjištění výskytu škodlivých organismů nových pro území České republiky. U nesadbových brambor při zjištění regulovaného škodlivého organismu bramboru se postupuje dle platných právních předpisů vztahujících se ke škodlivým organismům bramboru (vyhlášky MZe ČR č. 331/2004 Sb., o opatřeních k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření původce bakteriální kroužkovitosti bramboru a původce bakteriální hnědé hniloby, ve znění pozdějších předpisů, č. 332/2004 Sb., o opatřeních k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření původce rakoviny bramboru, hád'átka bramborového a hád'átka nažloutlého, ve znění pozdějších předpisů, a č. 75/2010 Sb., o opatřeních

k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření hád'átka bramborového a hád'átka nažloutlého, ve znění pozdějších předpisů), ve kterých jsou stanovena opatření k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření těchto škodlivých organismů a která jsou v souladu s evropskými předpisy, nebo dle metodických pokynů zpracovaných pro regulované škodlivé organismy bramboru.

Oblast POR

V případě porušení požadavků na uvádění POR na trh je zpracován formou metodického pokynu pohotovostní plán. U používání POR charakter a rozsah prováděných kontrol nevyžaduje stanovování pohotovostních plánů pro mimořádné situace. Při zjištění závažných nedostatků postupuje inspektor podle pokynů, které jsou obsaženy v závazných metodických postupech.

ČPI

ČPI se při případných mimořádných situacích řídí obecně platnými předpisy. Informace z provedených kontrol jsou uloženy v Integrovaném zemědělském registru, který vede MZe. Informace uložené v Integrovaném zemědělském registru jsou v potřebném rozsahu k dispozici též SVS, ÚKZÚZ a dalším dozorovým orgánům.

Oddíl 3.13 Organizace spolupráce a vzájemné pomoci

MZe

V oblasti správní pomoci a spolupráce postupují příslušné orgány podle požadavků uvedených v čl. 34 – 40 nařízení EP a R č. 882/2004.

MZe přijímá ze zahraničí za příslušné orgány ve své působnosti, kromě přímé spolupráce těchto orgánů s partnerskými zahraničními orgány, podněty ke kontrolám, žádosti o spolupráci a/nebo přijetí opatření, případně stížnosti na úřední kontroly prováděné v ČR. MZe tyto podklady předává příslušným orgánům kompetentním v oblasti podání s cílem ověřit informace uvedené v podkladech, doplnit další souvislosti, případně přijmout opatření k nápravě a dále poskytnout celkové stanovisko k předmětu podání. MZe v návaznosti na podané informace příslušnými orgány zpracuje odpověď, která obsahuje informace k provedení šetření a jeho výsledek, případně přijatá opatření a dále závěrečné rozhodnutí včetně zdůvodnění. Odpověď je předána zastupitelskému úřadu místa podání podnětu a v kopii též Stálému zastoupení ČR v Bruselu a příslušnému dozorovému orgánu.

MZ

V případě oficiálních hlášení neshod v oblasti bezpečnosti potravin a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami se postupuje podle pokynů pro výměnu informací v systému RASFF.

Dalším fórem pro výměnu informací v oblasti výkonu úředních kontrol jsou pracovní orgány Komise, kde lze řešit interpretační dotazy předpisů v oblasti potravinového práva nebo stanovit jednotný postup při výkonu úředních kontrol.

Na neformální úrovni probíhá výměna názorů a konzultace mezi dozorovými orgány na pracovní úrovni mezi odborníky nebo zástupci členských států.

Národní referenční laboratoř pro materiály a předměty přicházející do styku s potravinami je součástí sítě komunitárních referenčních laboratořích v této oblasti a na této úrovni probíhá rovněž výměna zkušeností a postupů v oblasti analýzy materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami. Ministerstvo zdravotnictví spolupracuje s Ministerstvem průmyslu a obchodu v rámci systému ProCoP při poskytování informací podnikatelům o požadavcích na výrobky a o fungování vnitřního trhu v oblasti volného pohybu potravin a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami. MZ je rovněž zapojeno do systému CPCS a v rámci systému SOLVIT poskytuje MPO podkladové informace k oblastem spadajícím do kompetence OOVZ.

V oblasti předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami existuje přímá spolupráce s orgány celní správy a poskytování informací je podloženo § 84 odst. 6 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

SZPI

Dle nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 si příslušné orgány členských států poskytují vzájemnou správní pomoc, pokud výsledky úředních kontrol vyžadují přijetí opatření ve více než jednom členském státě. Správní pomoc může podle potřeby zahrnovat i účast na kontrolách na místě, které provádí příslušný orgán jiného členského státu. Je umožněna i výměna všech nezbytných informací a dokladů či přímá spolupráce mezi pracovníky příslušných orgánů v různých členských státech, např. pro ověření dodržování právních předpisů, či v případě nedodržení, které má důsledky i pro jiný členský stát. SZPI přistupuje proaktivně k výše uvedeným principům a v oblasti mezinárodní spolupráce a vzájemné pomoci pracuje systematicky a dlouhodobě.

Konkrétním příkladem může být realizace projektů přeshraniční spolupráce, jejichž cílem je vytvoření sítě osobních kontaktů mezi partnerskými institucemi v příhraničních regionech států sousedících s ČR. Cíl je naplňován zejména přímými styky pracovníků příslušných orgánů a účastí na společných kontrolách na místě v partnerském členském státu. Tím jsou zapojené instituce seznámeny s kontrolními postupy partnerských institucí. SZPI realizovala spolupráci tohoto typu s partnery z Rakouska, Slovenska, Saska a Bavorska a nyní připravuje společný projekt s polskými dozorovými orgány. Dalším příkladem proaktivního přístupu je vedení intranetového seznamu získaných kontaktů příslušných orgánů v členských státech a třetích zemích. Tyto kontakty jsou využívány při řešení konkrétních problémů úředních kontrol (v minulosti např. kontrola obsahu vody v hluboce zmrazených rybích produktech, kontrola původu lihu v irské whisky apod.).

V definovaných případech postupuje SZPI dle daných právních předpisů EU. Jedná se zejména o předávání informací při zjištění nevyhovující jakosti u šarže čerstvého ovoce nebo zeleniny z dovozu (dle nařízení Komise (ES) č. 543/2011 ve znění prováděcího nařízení Komise (ES) č. 1325/2011), či přenos informací pomocí systému RASFF.

SZPI je podle § 15 odst. 5 zákona o potravinách Národním kontaktním místem pro systém rychlého varování (NKM RASFF). Národní kontaktní místo soustřeďuje informace ze všech orgánů dozoru nad potravinami a krmivy v ČR: SZPI, Státní veterinární správy, Orgánů ochrany veřejného zdraví a Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského. S Národním kontaktním místem spolupracují také další účastníci národního systému rychlého varování: Generální ředitelství cel, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany. Koordinační funkci plní Sekretariát koordinační skupiny bezpečnosti potravin při Ministerstvu zemědělství. Úkoly členů sítě definuje Nařízení Vlády České republiky č. 98/2005 Sb., dále je systém a jeho fungování popsán v Metodickém postupu přenosu informací v rámci systému RASFF v České republice, který je závazný pro všechny členy sítě RASFF v České republice a ve kterém jsou definovány vnitřní postupy jednotlivých ústředních institucí státní správy.

Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF) je vzájemně propojenou sítí, která spojuje členské země Evropské unie s Evropskou komisí a Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA). Hlavním cílem tohoto systému je zabránit ohrožení spotřebitele nebezpečnými potravinami nebo krmivy. Systém umožňuje jednotlivým státům učinit co nejrychlejší kroky k odvrácení poškození zdraví spotřebitelů zamezením uvedení produktu na trh a/nebo stažením výrobku z trhu.

Tok informací o výskytu nebezpečných výrobků je obousměrný, dozorové orgány ČR se prostřednictvím Národního kontaktního místa dozívají o nebezpečných výrobcích, které mohou být na českém trhu a v rámci svých pravomocí následně provádí kontrolu. Evropská komise je pak zpětně informována o skutečnostech, které byly v návaznosti na informaci z EU zjištěny a o uložených opatřeních. Dojde-li ke zjištění výskytu nebezpečného výrobku některým z dozorových orgánů v ČR, odesílá Národní kontaktní místo do EK informace získané od jednotlivých účastníků národního systému. Po identifikaci rizikového výrobku na trhu nebo na hraničních přechodech jsou výsledky kontroly získané hodnocením produktu na místě či laboratorními rozbory porovnány s podmínkami pro zasílání oznámení do systému - tzv. Standardními operačními postupy (SOP) RASFF. Součástí odeslaného oznámení jsou výsledky kontrol, přijatá opatření, detailní informace vedoucí k přesné identifikaci produktu, údaje o jeho distribuci ad.

Právně je evropský systém rychlého varování pro potraviny a krmiva zakotven v člancích 50-52 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, v platném znění, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, a v Nařízení Komise (EU) č. 16/2011, kterým se stanoví prováděcí opatření k systému včasné výměny informací pro potraviny a krmiva, bylo

vydáno v lednu 2011. Fungování systému RASFF je v České republice podrobně upraveno Nařízením vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin.

Současně je SZPI podle § 15 odst. 5 zákona o potravinách Národním kontaktním místem pro systém správní pomoci a spolupráce (NKM AACs).

Právním základem správní pomoci a spolupráce (AAC) je Nařízení EP a Rady (ES) č. 882/2004, o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat a Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/1918, kterým se zřizuje systém správní pomoci a spolupráce podle nařízení EP a Rady (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat.

Účelem správní pomoci a spolupráce je účinné vymáhání potravinového práva ve všech případech, které mají přeshraniční přesah. Pokud výsledky úředních kontrol vyžadují přijetí opatření ve více než jednom členském státu, poskytují si příslušné orgány vzájemnou správní pomoc, a to na požádání nebo z vlastního podnětu. V souladu s Nařízením EP a Rady (ES) 882/2004 je v ČR nominováno šest styčných míst: Ministerstvo zemědělství, Státní veterinární správa, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Ministerstvo zdravotnictví a Česká plemenářská inspekce.

SZPI má v současné době roli Jednotného kontaktního místa (tzv. Single Contact Point), koordinuje tedy veškerou komunikaci za ČR směrem k EK a ostatním členským státům, jak v systému RASFF, tak v režimu AAC.

SZPI spolupracuje s Úřadem průmyslového vlastnictví při kontrole dodržování práv duševního vlastnictví, a to zejména při kontrole chráněných zeměpisných označení potravin a chráněných označení původu potravin, mezi které patří označení jako např. „České pivo“, „Hořické trubičky“ nebo „Štramberské uši“.

SZPI dále spolupracuje s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR v rámci systému **ProCoP** při poskytování informací podnikatelům o požadavcích na výrobky a o fungování vnitřního trhu v oblasti volného pohybu potravin. Rovněž se zapojuje do řešení případů zjištěných nekalých obchodních praktik, včetně nekalých obchodních praktik použitých provozovateli působícími v ČR vůči spotřebitelům v jiných členských státech EU, což jí mimo jiné umožňuje i zapojení do elektronického komunikačního systému CPCS (Consumer Protection Coordination System). Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR je SZPI také zapojena do systému **SOLVIT**, v němž členské státy spolupracují při účelném řešení problémů, k nimž může docházet v důsledku nesprávného používání právních předpisů v oblasti vnitřního trhu ze strany orgánů veřejné moci. Dále je SZPI součástí systému **IMI**, (Systému pro výměnu informací o vnitřním trhu), jenž představuje elektronický nástroj, který má zlepšit komunikaci a spolupráci mezi správními orgány členských států při uplatňování právních předpisů pro vnitřní trh. Cílem systému je odstranit některé praktické překážky, snížit správní zatížení a zvýšit účinnost správní spolupráce v Evropě.

SZPI je členem Celostátní radiační monitorovací sítě a spolupracuje se Státním úřadem pro jadernou bezpečnost v monitorování radioaktivní kontaminace (aktivita radionuklidu 137 Cs) na celém území ČR.

Velmi úzká koordinace probíhá s dalšími orgány státní správy nebo samosprávy při některých kontrolách, které jsou zaměřeny zejména na bezpečnost potravin a odhalování některých klamavých praktik. Klíčová je v této souvislosti spolupráce s Ministerstvem zdravotnictví ČR a Státními zdravotními ústavami při hodnocení rizika v případě podezření, že je uváděna na trh nebezpečná

potravina. Spolupráce rovněž probíhá se Státním ústavem pro kontrolu léčiv v případě hraničních výrobků.

SVS

Spolupráce s celními orgány vyplývá z veterinárního zákona a z „Dohody mezi SVS a GŘC“. Spolupráce s provozovatelem Letiště Václava Havla Praha (tj. letiště Praha-Ruzyně) probíhá na základě „Smlouvy o spolupráci mezi Českou správou letišť a MěVS Praha“. Dohody spolupráce s třetími zeměmi jsou uzavírány v rámci EU.

Pokud při úřední kontrole provedené v místě určení zboží nebo při přepravě zboží z jiných členských států zjistí orgány veterinární správy, že zboží není v souladu s krmivovým nebo potravinovým právem do té míry, že:

- a) vzniká riziko pro zdraví zvířat, nebo že dochází k vážnému porušení krmivového nebo potravinového práva, neprodleně SVS kontaktuje příslušný orgán členského státu odesláním
- b) vzniká riziko pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat (krmivo) SVS rozhodne o jeho oznámení v systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF).
- c) vzniká podezření z podvodu potravin či falšování potravin SVS rozhodne o jeho oznámení v systému správní pomoci a spolupráce (AACs). Orgány veterinární správy jsou členem sítě v systému rychlého varování pro potraviny a krmiva v ČR a v systému správní pomoci a spolupráce.

Kontaktním místem RASFF i AACs pro komunikaci s Národním kontaktním místem ČR bylo v rámci orgánů veterinární správy určeno pracoviště ÚVS SVS. SVS vydala Metodický návod SVS „Vnitřní metodický postup přenosu informací – SVS Rapid Alert System for Food and Feed“. Podle tohoto metodického návodu postupují jednotliví členové systému rychlého varování pro potraviny a krmiva v rámci veterinární správy při oznámení výskytu rizikového výrobku Národním kontaktním místem ČR a při oznamování výskytu rizikového výrobku Národnímu kontaktnímu místu ČR.

V případě výskytu nebezpečné nákazy je dle veterinárního zákona zdolávání a zabránění šíření nálezů v kompetenci orgánů veterinární správy, které si mohou vyžádat součinnost (IZS). V případě jiných mimořádných situací (povodně) se orgány veterinární správy zapojují do jejich řešení jako součást IZS (vedlejší složka) a podléhají jeho velení z hlediska využití a koordinace sil (§ 4 zákona č. 239/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Základní principy a postupy součinnosti vyplývají z platné krizové legislativy ČR (zejména zákona č. 239/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů o IZS, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů). Styčnými místy jsou OPIS IZS, územně příslušné OPIS IZS krajů. Mezi SVS a GŘ HZS je uzavřena smlouva o plánované pomoci na vyžádání.

SVS spolupracuje s MZe a ÚPV při schvalování a kontrole specifikace pro ZTS, CHOP a CHZO.

ÚSKVBL

Výměna informací na mezinárodní úrovni

ÚSKVBL zajišťuje informační propojení s příslušnými orgány členských států Evropské unie a výměnu informací vyžadovaných předpisy EU.

ÚSKVBL má povinnost na základě žádosti příslušného úřadu členského státu sdělit tomuto úřadu obsah protokolu z kontroly. Jestliže ÚSKVBL obdržel od příslušného úřadu členského státu protokol z kontroly a nesouhlasí se závěry příslušného úřadu členského státu, ve kterém byl protokol vytvořen, informuje tento úřad o svých důvodech a v případě potřeby si vyžádá další informace.

Evropské lékové agentuře oznamuje ÚSKVBL rozhodnutí o registraci, zamítnutí nebo zrušení registrace, zrušení rozhodnutí o zamítnutí nebo zrušení registrace, zákazu výdeje nebo stažení

léčivého přípravku z trhu společně s důvody, na nichž jsou taková rozhodnutí založena. Od roku 2008 ÚSKVBL poskytuje Evropské lékové agentuře údaje o výrobcích léčivých přípravků formou vkládání dat o povoleních k výrobě a jejich změnách a vydaných certifikátech správné výrobní praxe do evropské databáze výrobců.

ÚSKVBL neprodleně oznámí informace o opatření přijatém podle § 100 odstavců 4 a 5 zákona o léčivech, které se může dotýkat ochrany veřejného zdraví ve třetích zemích, Světové zdravotnické organizaci a Evropské lékové agentuře.

V systému rychlé výstrahy (RAS) ÚSKVBL přijímá a zasílá relevantní informace v rámci mezinárodní sítě kompetentních úřadů.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Pro mezinárodní spolupráci je vypracován Vnitřní metodický postup přenosu informací v rámci systému RASFF a AACS v ÚKZÚZ, podle kterého se postupuje v případě výskytu rizika pro zdraví lidí, zvířat nebo životní prostředí. AACS je systém správní pomoci a spolupráce, slouží pro ohlašování zjištění z úřední kontroly krmiv a potravin, která vyžadují přijetí opatření v jiném členském státě EU. Hlášení vyměňovaná systémem AACS slouží k přeshraniční výměně informací a napomáhá k účinnému vymáhání potravinového práva.

Při kontrole využívá ÚKZÚZ také informace získané v orgánech EU a na školeních organizovaných EK. Dále vychází z několika doporučení Komise o monitorování cizorodých látek v krmivech, na základě kterých jsou sledovány hodnoty mykotoxinů a PCB v krmivech.

Při kontrole dovozu krmiv ze třetích zemí ÚKZÚZ spolupracuje s Generálním ředitelstvím cel na základě podepsané dohody o spolupráci.

Na základě platných dohod o spolupráci ÚKZÚZ rovněž spolupracuje se Státní veterinární správou, Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí a Ústavem pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv při kontrolách křížové kontaminace krmiv kokcidiostatiky a léčiv.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Oblast škodlivých organismů

Postupy pro vzájemnou spolupráci s Celní správou ČR při provádění celní a rostlinolékařské kontroly zásilek dovážených ze třetích zemí vycházejí z ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, a jsou popsány v metodice pro celní úřady (Metodická informace: „Zásilky podléhající dovozní kontrole“), a inspektory Odboru dovozu a vývozu (MP „Rostlinolékařská kontrola zásilek při dovozu a průvozu, rozhodování o naložení se zásilkami“). Celní správa ČR podává informace v případě dovozu zásilek rostlin a rostlinných produktů, které podléhají dovozní rostlinolékařské kontrole. Zástupci Odboru dovozu a vývozu a celní správy se scházejí nejméně jednou ročně na centrální úrovni, podle potřeby také na regionální úrovni, z jednání jsou pořizeny zápisy, se závěry jednání jsou seznámeni věcně příslušní zaměstnanci Odboru dovozu a vývozu. Pro sjednocení kontrol vydal ÚKZÚZ tzv. Dovozní manuál, který využívá Celní správa ke své činnosti. Tento dokument je průběžně aktualizován a jeho obsah je zanesen do IS Celní správy.

V případě nedodržení dovozních rostlinolékařských požadavků postupují celní orgány ve shodě s rozhodnutím pracovníků Odboru dovozu a vývozu o naložení se zásilkou v souladu s výše popsaným zákonem.

V souladu s ustanovením zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, v rámci ohlašovací povinnosti, platí pro obecní úřady povinnost předávat ÚKZÚZ na základě podaného oznámení

písemné informace o zjištění výskytu nebo důvodného podezření z výskytu regulovaného škodlivého organismu.

Sekce rostlinolékařské péče spolupracuje s rostlinolékařskými službami ostatních členských států EU při poskytování informací nebo zjišťování příčin nedostatků, zjištěných na území jiného členského státu.

Rostlinolékařské služby všech členských států EU písemně oznamují Evropské komisi a ostatním členským státům EU první výskyty škodlivých organismů na svém území.

V případech, kdy se rostlinolékařskou dovozní kontrolou zásilek ze třetích zemí zjistí, že zásilka neodpovídá požadavkům stanoveným zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, a zásilka je pozastavena a podrobena určitým opatřením, Odbor dovozu a vývozu písemně formou úřední notifikace a pomocí programu EUROPHYT oznamuje toto pozastavení zásilky příslušné třetí zemi, Evropské komisi a úředním rostlinolékařským organizacím ostatních členských států EU.

Oblast POR

Spolupráce ÚKZÚZ s ohledem na kontroly nakládání s POR u profesionálních uživatelů vychází ze Smlouvy o spolupráci mezi ČHMÚ a ÚKZÚZ (výsledky monitoringu reziduí POR ve zdrojích pitné vody) a Smlouvy o spolupráci mezi SZPI a ÚKZÚZ (výsledky kontrol uživatelů – používání povolených POR, dodržování ochranných lhůt po aplikaci POR, ošetřování rostlinných produktů pro potravinářské účely v návaznosti na výskyt ŠO).

Na základě podepsané dohody o spolupráci s Generálním ředitelstvím cel, ÚKZÚZ rovněž spolupracuje při kontrolách dovozu POR ze třetích zemí.

ČPI

Českou plemenářskou inspekci metodicky řídí Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit. Ministerstvo je zároveň odvolacím orgánem při řešení správních deliktů kontrolovaných osob. Předávání informací je realizováno přímo a to prostřednictvím Integrovaného zemědělského registru. Spolupráce s ostatními orgány se týká především Státní veterinární správy a ostatních dozorových organizací, dále Státního zemědělského intervenčního fondu, ve správní oblasti Celní správy (GŘ cel - vymáhání sankcí), orgánů krajské a místní správy a samosprávy (vyhledávání kontrolovaných osob, poskytování informací o hospodářství a zvířatech na území obce apod.), Policie ČR a Městské policie (pomoc na vyžádání, při zjištění trestného činu apod.).

4.3.5 Opatření týkající se auditu příslušných orgánů

Oddíl 3.6 Všeobecná organizace a řízení

MZ

V souladu s požadavkem nařízení (ES) č. 882/2004 provádět pravidelné audity orgánů pověřených výkonem dozoru nad trhem s potravinami, byly auditům podrobeny jednotlivé krajské hygienické stanice. Předmětem auditování jsou obory hygieny výživy, předměty přicházející do styku s potravinami a hygiena dětí a mladistvých, na které se vztahují požadavky potravinového práva.

Účelem interních auditů krajských hygienických stanic je ověření, zda je státní zdravotní dozor vykonávaný v oblasti potravinového práva vhodný a přiměřený k dosažení hlavního cíle, kterým je ochrana veřejného zdraví v rámci kompetencí daných orgánům ochrany veřejného zdraví národními právními předpisy (zákon č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů), a zda jsou splněny všechny předpoklady k tomu, aby byl státní zdravotní dozor prováděn nezávisle a transparentně za použití odpovídajících kontrolních technik, s dostatečnou frekvencí, s pomocí dokumentovaných postupů a zda je státní zdravotní dozor vykonáván personálem odborně způsobilým. Zadavatelem interních auditů je Ministerstvo zdravotnictví jako ústřední orgán státní správy, který řídí a kontroluje výkon státní správy v ochraně veřejného zdraví a odpovídá za tvorbu a uskutečňování národní politiky na úseku ochrany veřejného zdraví. Výkon státního zdravotního dozoru v oblasti ochrany veřejného zdraví je prováděn krajskými hygienickými stanicemi (zahrnuje i hygienickou stanici hlavního města Prahy), které jsou samostatnými správními úřady řízenými a kontrolovanými Ministerstvem zdravotnictví. Krajské hygienické stanice vykonávají státní zdravotní dozor v rámci své územní působnosti vymezené zákonem č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Interní audity se provádějí v tříletém cyklu, kdy každá krajská hygienická stanice je podrobena internímu auditu jedenkrát za tři roky, přičemž Ministerstvo zdravotnictví může zadat provedení mimořádného auditu v odůvodněných případech. Auditovaným subjektem v rámci krajských hygienických stanic jsou odbory hygieny výživy a předmětů běžného užívání (dále jen „HVPBU“) a odbor hygiena dětí a mladistvých, které vykonávají státní zdravotní dozor v sektoru veřejného stravování a nad materiály a předměty určenými pro styk s potravinami a dále v případě ohrožení lidského zdraví nebo podezření na ohrožení lidského zdraví, pak v celém potravinovém řetězci.

K zajištění jednotného provádění interních auditů byl zpracován „Standardní pracovní postup při provádění interního auditu na odborech a odděleních HV a PBU krajských hygienických stanic“ (dále jen „SPP IA“), který byl zpracován Ministerstvem zdravotnictví jako orgánem metodicky řídícím krajské hygienické stanice. Podkladem pro zpracování metodiky provádění interního auditu byly zejména následující dokumenty:

1. rozhodnutí Komise 2006/677/Es ze dne 29. září 2006 o vydání pokynů, kterými se stanoví kritéria pro provádění auditů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat;
2. EN ISO 19001 Směrnice pro auditování systému managementu jakosti a/nebo systému environmentálního managementu.

Standardní operační postup obsahuje kritéria pro výběr auditorů, požadavky na zpracování plánu jednotlivých auditů, cíle a harmonogram auditu, procesní kroky k přípravě auditu, stanovuje základní požadavky na průběh auditu a uvádí požadavky na auditorskou zprávu. Standardní operační

postup obsahuje popis postupu s nakládáním auditorských zpráv z jednotlivých auditů s tím, že celý tříletý cyklus je zakončen zpracováním souhrnné zprávy.

Standardní operační postup se reviduje jednou za tři roky, tedy po ukončení tříletého cyklu interních auditů, po zpracování souhrnné zprávy a před zahájením nového tříletého cyklu.

Jmenování auditorů bylo provedeno Ministerstvem zdravotnictví, sekci hlavního hygienika ČR a náměstkem pro podporu a ochranu veřejného zdraví. Návrhy na jmenování auditorů byly předloženy jednotlivými krajskými hygienickými stanicemi. Navržení auditori museli splňovat předem stanovená kritéria.

Audit dozorových orgánů spadajících do gesce MZ má charakter interního auditu, tzn. že je zajišťován z vlastních personálních kapacit.

Audit podle čl. 4 nařízení EP a R č. 882/2004 provádějí vybraní zaměstnanci krajských hygienických stanic, přičemž platí zásada, že auditor neprovádí audit činností, za které nese přímou odpovědnost. Při auditech na úrovni krajů, na kterých se jako auditori podílejí vyškolení zaměstnanci, je za účelem nezávislosti prováděna výměna těchto auditorů. Pro výběr auditorů jsou ministerstvem stanoveny minimální požadavky na auditora. Předmětem auditu jsou všechny činnosti vykonávané krajskou hygienickou stanicí, včetně oblasti proškolení kontrolních pracovníků.

Pro potvrzení nezávislosti prováděných interních auditů je vyzvána nezávislá osoba nebo orgán, kterému je udělena pravomoc pro zapojení se do auditu. Tato osoba nebo orgán pak provádí přezkoumání postupů auditu.

Četnost souvisí s nastavením JIVVPK a odráží nutnost přizpůsobovat charakter a zaměření auditu měnícím se požadavkům v oblastech potravinového práva a v oblastech stravovacích služeb.

Vypracovaný Standardní pracovní postup při provádění interního auditu na odborech a odděleních hygieny výživy a předmětů běžného užívání chronologicky popisuje veškeré činnosti probíhající při interním auditu, přičemž klade důraz zejména na nezávislost auditorů a celého interního auditu, vyškolení auditorů, vypracování plánu interního auditu, pověření k internímu auditu, provedení vlastního interního auditu, dokumentaci z provedeného interního auditu, vypracování auditorské zprávy, její zaslání a kontrolu plnění navržených opatření. Samozřejmostí je udržování obousměrné komunikace na cestě zadavatel-auditní orgán-auditovaný.

Souhrnná informace z ukončeného cyklu interních auditů je zveřejňována na internetových stránkách MZ.

SZPI

SZPI má zaveden a certifikován systém managementu jakosti dle EN ISO 9001 pro „Výkon činnosti správního úřadu provádějícího státní dozor v oblasti potravin, vybraných výrobků a veřejného stravování. Nezávislý certifikační audit provedla mezinárodní společnost BVQI v r. 2005, od té doby je systém aktivně udržován, včetně recertifikace.

Postupy pro provedení interních auditů jsou uvedeny v organizační směrnici, která vychází z požadavků normy pro auditování ISO 19011. Směrnice řeší výběr auditorů (zajištění nestrannosti a nezávislosti), sestavování programu auditů (systematický přístup, zainteresování celého vedení SZPI), sestavování plánu auditu, provedení auditu, dokumentaci zjištění auditu (písemná zpráva, zdokumentování zjištění), systém řešení nápravných a preventivních opatření. Interní audity zajišťují zaměstnanci SZPI. Auditori jsou vybráni z různých organizačních úrovní SZPI, čímž je zaručena jak jejich potřebná odbornost, tak požadovaná nezávislost.

Metodicky auditory vede manažer procesu řízení jakosti, který rovněž zpracovává program interních auditů, zveřejňuje zprávy z interních auditů, vede evidenci zjištění a případných neshod, připravuje podklady pro přezkoumávání SMJ vedením, komunikuje s externí certifikační společností apod.

Součástí auditu je sestavení plánu auditu, komunikace s vedoucím auditované oblasti, provedení vlastního auditu, projednání zjištění auditorů, zpracování zprávy. Všechny zprávy jsou přístupny všem zaměstnancům SZPI na intranetu, včetně přehledu zjištění a návrhů opatření, která přijímají vedoucí auditovaných oblastí.

Vedení SZPI schvaluje program interních auditů na stanovené období. Do programu mohou být během stanoveného období zařazeny mimořádné audity. Interní audity probíhají v průběhu roku na všech inspektorátech SZPI.

Většina interních auditů je postupových – se zaměřením na kontrolní činnost, dále je auditováno např. vzdělávání zaměstnanců, tuzemské pracovní cesty, vyřizování podnětů spotřebitelů apod.) Pro každý audit jsou stanoveny cíle a kritéria auditu.

Na základě doporučení interních auditů mohou být do plánu vzdělávání zařazovány konkrétní vzdělávací aktivity. Během auditů jsou využívány různé techniky auditování, např. pozorování, dotazování, kontrola dokumentace, kontrola záznamů, kontrola informačních systémů.

Na závěr auditu projedná vedoucí auditor všechna svá zjištění s ředitelem auditovaného útvaru nebo inspektorátu. Ředitel auditovaného útvaru nebo inspektorátu stanoví ve spolupráci s auditorem nápravná, případně preventivní opatření. V případě, jedná-li se o neshodu nebo systémovou neshodu, jsou nápravná, případně preventivní opatření projednána na operativní poradě nebo poradě vedení. Kontrola plnění opatření je prováděna vedoucími zaměstnanci. Ověření plnění opatření je prováděno v rámci přezkoumání SMJ vedením, formou následných interních auditů a externími audity certifikačního orgánu.

Systém managementu jakosti je 1x ročně přezkoumáván vedením SZPI (porada vedení). Jednou z oblastí, které se přezkoumání týká, jsou rovněž provedené interní audity a jejich zjištění, jsou hledány možnosti zlepšování systému a zároveň je schvalován program interních auditů na další období.

Na SZPI probíhá každý rok (od roku 2005) nezávislý externí audit, jehož kritériem je norma ISO 9001. V roce 2018 byl proveden externí dozorový audit, v jehož rámci nebyla vystavena žádná neshoda.

SVS

SVS má certifikovaný systém managementu kvality v souladu s požadavky mezinárodního standardu ČSN EN ISO 9001 (dále ISO 9001).

Certifikační audit posuzující shodu systému managementu kvality s normou ISO 9001 v podmínkách SVS externě provedl v roce 2007 certifikační orgán certifikující systémy managementu kvality, který je pro tuto činnost akreditován Českým institutem pro akreditaci o.p.s. (ČIA). Na základě úspěšného výsledku certifikačního auditu byl organizaci udělen certifikát ISO 9001 pro výkon státní správy v oblasti veterinární péče na celém území ČR. Platnost certifikátu ISO 9001 SVS průběžně udržuje a obnovuje v pravidelných tříletých certifikačních cyklech v rámci recertifikačního auditu. Při recertifikačním auditu ověřuje certifikační autorita trvalou shodu systému managementu kvality SVS s požadavky mezinárodního standardu ISO 9001 v celém rozsahu, včetně funkčnosti systému interních auditů a kontrol prováděných SVS a systému řízení neshodných výstupů včetně jejich nápravy zaváděním vhodných nápravných opatření. V průběhu tříletých cyklů pak provádí každoročně dohledový audit k ověření, zda systém managementu kvality je v certifikovaném rozsahu organizací trvale uplatňován.

Odbor interního auditu a kontroly ÚVS provádí každoročně, v souladu s požadavky vyplývajícími z normy ISO 9001 a podle schváleného programu auditu pro příslušný kalendářní rok, interní audity systému managementu kvality všech procesů identifikovaných v SVS.

Výkon úředních kontrol dozorovými orgány SVS je auditován odborem interního auditu a kontroly ÚVS. SVS disponuje v současnosti čtyřmi jmenovanými auditory, auditní tým je doplňován odbornými experty pro konkrétní prověřovanou problematiku.

Základním kritériem pro audit systému úředních kontrol je nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Postupy pro provádění auditů jsou zpracovány ve vnitřním předpisu SVS - Směrnici SVS č. 6/2017 pro řízení a provádění interního auditu systému úředních kontrol SVS, která respektuje požadavky Rozhodnutí Komise č. 2006/677/ES. Interní audit přezkoumává a zhodnocuje nastavení a funkčnost jednotlivých systémů úředních kontrol podle organizačního členění útvarů SVS v souvislosti s požadavky platné národní a evropské legislativy. Při sestavování dlouhodobého plánu interního auditu a na jeho základě každoročně připravovaného programu auditu odbor vychází z kritérií uvedených v Rozhodnutí Komise č. 2006/677/ES. Z nich také vyplývá četnost a povaha auditů, všechny prvky systému musí být auditovány nejméně 1 krát za pět let.

Na období let 2012 – 2016 byl vedením SVS schválen dlouhodobý plán auditů úředních kontrol:

Systémy kontrol	2012	2013	2014	2015	2016
Kontroly hygieny a bezpečnosti potravin živočišného původu *	x	x	x	x	x
Kontroly zdraví zvířat, označování a pohybu zvířat **	x	x		x	x
Kontroly péče o pohodu zvířat	x		x		x
Kontroly dovozu a vývozu zvířat a živočišných produktů		x	x	x	

* součástí Systému kontrol hygieny a bezpečnosti potravin živočišného původu jsou také:

- Systém kontrol VŽP
- Systém sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících v potravinovém řetězci
- Systém kontrol krmiv

** součástí Systému kontrol zdraví zvířat, označování a pohybu zvířat jsou také:

- Systém sledování zoonóz a původců zoonóz (**/)**)
- Systém kontrol TSE a VŽP

Na období let 2017 – 2021 byl vedením SVS schválen dlouhodobý plán interního auditu systému úředních kontrol

Systémy kontrol	2017	2018	2019	2020	2021
Kontroly hygieny a bezpečnosti potravin živočišného původu *	x	x	x	x	x
Kontroly zdraví zvířat a péče o pohodu zvířat **	x	x	x	x	x
Kontroly dovozu a vývozu mimo EU ***	x	x	x	x	x
Kontroly veterinárních léčiv					x

* součástí Systému kontrol hygieny a bezpečnosti potravin živočišného původu jsou také:

- Systém kontrol VŽP
- Systém sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících v potravinovém řetězci
- Systém kontrol bezpečnosti krmiv

** součástí Systému kontrol zdraví zvířat a péče o pohodu zvířat jsou také:

- Systém kontrol zdraví zvířat, označování a pohybu zvířat
- Systém kontrol TSE
- Systém kontrol péče o pohodu zvířat a dobrých životních podmínek zvířat

*** součástí Systému kontrol dovozů a vývozů mimo EU jsou také:

- Systém kontrol dovozu a vývozu zvířat a živočišných produktů
- Letiště: neobchodní přesun zvířat a VŽP ze 3. zemí

Na období jednoho roku je zpracováván program auditů úředních kontrol zahrnující jednotlivé auditované subjekty a předmět auditu.

Závěrečné zprávy z provedených auditů jsou předkládány auditovanému subjektu a managementu organizace. V případě zjištěných neshod je auditovaný subjekt povinen vypracovat akční plán

nápravných opatření. Odstranění neshod v souladu s tímto akčním plánem je ověřováno následným auditem, případně kontrolou, dle povahy zjištěných neshod.

Součástí auditu jsou metodické kontroly prováděné odbornými útvary SVS zahrnující vyhodnocování účinnosti kontrol na základě dat z OIS SVS, ověřování plnění úkolů a výstupů z cílených kontrolních akcí, kontrolní akce zaměřené na výkon státního veterinárního dozoru, kontroly postupů při ukládání nápravných opatření v případě nesouladu prováděné právním odborem SVS a vyhodnocování účinnosti školení pracovníků. Vyhodnocování probíhá formou zpětnovazebních dotazníků u každého kurzu zvlášť a čtvrtletně.

Na regionální úrovni je účinnost a efektivita úředních kontrol prověřována a hodnocena pravidelně na základě dvoustupňového řízení, práce inspektorů je hodnocena jejich bezprostředním nadřízeným, ředitel příslušného odboru a oddělení provádí hodnocení výsledků celého odboru (oddělení – v souvislosti s organizačním uspořádáním KVS).

Roční program auditů je vyhodnocován a výsledky jsou předkládány vedení SVS a jsou zároveň prezentovány na rozšířené poradě vedení SVS za přítomnosti ředitelů KVS.

Nezávislé přezkoumání auditů je v rámci systému managementu kvality zajištěno každoročním externím dozorovým auditem certifikačního orgánu, nezávislé přezkoumání procesu interního auditu systému úředních kontrol je zajištěno smluvním externím auditem.

ÚSKVBL

Z kontrolní činnosti Odboru inspekce (OI) ÚSKVBL jsou předmětem víceletého plánu úředních kontrol systému úředních kontrol v oblasti výroby a uvádění do oběhu medikovaných krmiv a v oblasti dozoru nad trhem s veterinárními léčivými přípravky. Tyto úřední kontroly budou na ÚSKVBL auditovány podle čl. 4 odst. 6 nařízení (ES) č. 882/2004 v rámci již zavedeného systému interních auditů (IA) Odboru inspekce. Návrh programu interních auditů je vypracován na příslušný kalendářní rok manažerem OI ve spolupráci s ředitelkou OI a následně předložen manažerovi kvality ÚSKVBL. Cílem interních auditů OI je objektivně prokázat míru shody mezi deklarovaným systémem kvality daným normou nebo jiným závazným dokumentem a skutečnou realitou. Dále hodnocení efektivnosti systému managementu kvality v plnění politik kvality a specifikovaných cílů a identifikace oblastí potenciálního zlepšování systému kvality.

1) Externí audity

V rámci harmonizace činností kompetentních autorit v rámci EHS jsou dále prováděny externí audity ÚSKVBL organizované EMA (cca 1x za 5 let), EDQM (zaměřené na laboratoř ÚSKVBL), PIC/S (cca 1x 5 let) a Benchmarking of European Medicines Agencies (BEMA) cca 1x za 3 roky.

2) Interní audity

ÚSKVBL má zaveden systém jistění a kontroly kvality a provádí vlastní interní audity (IA) dle systémově řízeného dokumentu pro provádění interních auditů (IA) ÚSKVBL (S – 028/100000 Interní audity ÚSKVBL a související dokumentace Příručka kvality ÚSKVBL), což je v souladu s rozhodnutím Komise 2006/677/ES. Auditován je také Odbor inspekce, který provádí úřední kontroly v rámci nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 (související dokumentace: Příručka kvality Odboru inspekce) a útvar laboratorní kontroly. Příručka kvality Odboru inspekce definuje politiku kvality a cíle v oblasti regulace výroby, kontroly jakosti, distribuce, uvádění do oběhu a používání veterinárních léčivých přípravků, léčivých látek a veterinárních přípravků, která je v souladu s politikou kvality Ústavu, a popisuje procesy a postupy zavedené na Odboru inspekce. Vychází z dokumentů PIC/S (PI 002-1 - Quality system requirements for pharmaceutical inspectorates), z dokumentů EU (European Quality System for Inspectorates), z norem ISO a navazuje na Příručku kvality ÚSKVBL.

Cílem IA je objektivně prokázat míru shody mezi deklarovaným systémem kvality daným normou nebo jiným závazným dokumentem a skutečnou realitou. Dále hodnocení efektivnosti systému managementu kvality v plnění politik kvality a specifikovaných cílů a identifikace oblastí potenciálního zlepšování systému kvality.

Řízením a koordinací programů IA na úrovni ÚSKVBL je pověřen manažer kvality ÚSKVBL, za provádění IA Odboru inspekce je odpovědný manažer kvality Odboru inspekce. Program IA Odboru inspekce je připravován tak, aby postihl všechny prvky systému kvality zavedené na tomto Odboru a je připravován na období jednoho roku. Za plánování a koordinaci interních auditů na úrovni Ústavu má zodpovědnost manažer kvality Ústavu, za plánování a koordinaci interních auditů na úrovni jednotlivých organizačních útvarů je zodpovědný manažer kvality příslušného organizačního útvaru. Všechny tyto osoby odpovědné za řízení programu a provádění interních auditů musí:

- stanovit, uplatňovat, monitorovat, přezkoumávat a zlepšovat program interních auditů,
- identifikovat nezbytné zdroje a zajistit jejich poskytnutí.

Manažer kvality Ústavu vede seznam schválených interních auditorů Ústavu. Program IA je připravován tak, aby postihl všechny prvky systému kvality zavedené v jednotlivých útvarech Ústavu v pravidelných časových intervalech. Programy interních auditů pro jednotlivé útvary Ústavu zahrnuté v systému interních auditů jsou připravovány na období jednoho roku. Program interních auditů na úrovni Ústavu schvaluje po projednání na management review manažer kvality Ústavu, programy interních auditů na úrovni jednotlivých organizačních útvarů schvalují po projednání na management review manažerů kvality a vedoucích těchto organizačních útvarů.

Programy interních auditů jsou řízenými záznamy a jsou uchovávány u manažera kvality příslušného organizačního útvaru. Nakládání s těmito záznamy se řídí pravidly uvedenými v S 005/100000.

Při zjištění neshod je v závěrečné zprávě z interního auditu stanoven požadavek na přijetí příslušných nápravných opatření. Vedoucí auditovaného útvaru stanoví nápravná opatření, termín jejich splnění, osobu odpovědnou za jejich provedení a způsob jejich kontroly. Podle tohoto harmonogramu je celý IA uzavřen návrhem na další postup. Na základě závažnosti neshod zjištěných při plánovaných IA může být proveden mimořádný nebo následný IA.

Hodnocení školení v rámci auditů

Plnění plánu školení pracovníků Odboru inspekce je jedním z auditovaných prvků systému kvality Odboru inspekce v průběhu interních auditů ÚSKVBL i externích auditů (nezávislé přezkoumání) prováděných ÚVS, EMA, EDQM, PIC/S a BEMA.

ÚKZÚZ

Pravidla provádění auditu podle čl. 4 odst. 6 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

Úkolem Odbor auditu a řízení kvality (OAŘK) je ověřovat vybrané odborné procesy a činnosti ústavu a ve spolupráci s organizačními útvary přispět k identifikaci a následnému odstranění případných nedostatků. Prostřednictvím interních auditů je prověřována zejména shoda s požadavky právních a interních předpisů a shoda s požadavky normy ČSN EN ISO 9001.

OAŘK provádí tyto základní typy interních auditů:

- audity v oblasti finanční kontroly podle zákona o finanční kontrole (finanční audity),
- odborné audity systému úředních kontrol ve smyslu Nařízení EP a Rady č. 882/2004 včetně interních auditů dalších odborných dozorových, administrativních a zkušebních procesů,
- systémové audity řízení kvality v souladu s ČSN EN ISO 9001 (audity systémů).

Interní audity v ÚKZÚZ probíhají v režimu řízeném systémem kvality managementu podle ČSN EN ISO 9001, podle dokumentovaných postupů v souladu s nařízením EP a R č. 882/2004 a se zákonem č. 320/2001 Sb., ve znění posdějšších předpisů, při postupném zavádění mezinárodních standardů interního auditu uvedených v Mezinárodním rámci profesní praxe interního auditu.

Hlavními auditovanými procesy jsou zejména:

- úřední kontroly hnojiv, trvalých kultur, odrůd, osiv, administrativní procesy, správní řízení, atd.,
- dozorové a odborné procesy související s oblastí rostlinolékařské péče,
- metodické a inspekční činnosti,
- zkušebnictví,
- systémy a kvalita řízení,
- finanční analýzy a vnitřní kontrolní mechanismy týkající se financí (VKS, hodnocení rizik, nájmů, autoprovoz, příjmy a výdaje, atd.).

Každý audit je analýzou procesu, kterou je možné provést pouze s pomocí jasně stanovených kritérií auditu podle typu a povahy auditovaného procesu. Zaměření interních auditů se každoročně vyvíjí v souvislosti s identifikovanými problémy v předchozím období a s potřebami ústavu. Hlavními obecnými kritérii interních auditů jsou zejména:

- požadavky z právních předpisů,
- požadavky technických a systémových norem a standardů,
- požadavky z vnitřních předpisů ústavu.

Výsledky interních auditů jsou součástí zpráv z jednotlivých auditů. Opatření vycházející se závěrů interních auditů konzultujeme s auditovanými a s vedením ústavu. Výsledky auditů v rámci auditovaných procesů hodnotí zejména:

- organizační zajištění auditovaných procesů a auditovaných činností včetně jejich účinnosti,
- přidělené zdroje,
- oblasti vymezené zákonem o finanční kontrole a dalšími zvláštními právními předpisy včetně jejich plnění,
- dodržování pravidel řízení dokumentace ústavu,
- dodržování norem ISO a mezinárodních standardů, dodržování vnitřních předpisů ústavu.

Výsledky auditů obsažené ve zprávách slouží vedení ústavu jako zdroj informací o:

- dodržování požadavků uvedených v právních a vnitřních předpisech,
- nastavení řídicích a kontrolních systémů,
- faktické i ekonomické účinnosti a přiměřenosti úředních kontrol a zkušebnictví.

V oblasti úředních kontrol krmiv a hnojiv ústav uplatňuje víceúrovňový kontrolní a ověřovací systém, který zahrnuje:

- řídicí kontroly vedoucích pracovníků,
- supervize metodické podpory a výkonu úředních kontrol,
- interní audit jako nezávislé ověření systému úředních kontrol,
- externí audity (laboratoře, systém managementu kvality).

Kontroly a supervize provádějí organizační útvary samostatně a interní audity ověřují systém úředních kontrol jako celek. Víceúrovňový systém ověřování umožňuje jednotnost výkonu úředních kontrol a jednotnost rozhodování při správních řízeních na všech regionálních pracovištích ústavu.

Popsaná koncepce interního auditu a prezentace výsledků interních auditů umožňuje přijmout včas nápravná, lépe však preventivní opatření v případech, kdy jsou auditem nalezeny neshody, zjištění a doporučení ve smyslu zákona o finanční kontrole a vnitřních předpisů.

Prostřednictvím externích auditů ověřuje ústav zejména:

- činnost akreditovaných laboratoří, které dozoruje Český institut pro akreditaci, který v laboratořích koná pravidelné každoroční dozorové audity,
- systém řízení kvality ověřují každoročně externí společnosti (např. TÜV-SÜD, SGS, LL-Certification).

Ekologické zemědělství

Inspekce ekologického zemědělství spojené s certifikací produktů musí provádět nezávislý inspektor, který postupuje podle platné legislativy a norem pro výkon kontrolní a certifikační činnosti (ČSN EN 45 011, ČSN EN/ISO 17 020). Nezávislost inspekce sleduje Český institut pro akreditaci, který provádí v kontrolních organizacích pravidelné každoroční kontroly.

Kontrolní organizace musí postupovat také podle legislativy v oblasti ekologického zemědělství - zákon č. 242/2000 Sb. a nařízení Rady (ES) č. 834/2007. Dohled nad dodržováním uvedené legislativy má příslušný orgán (MZe). MZe provádí dohled nad:

- činností inspektorů kontrolní organizace přímo při výkonu kontroly u subjektů
- ústředím kontrolních organizací

a dále nepřímo prostřednictvím úředních kontrol prováděných ÚKZÚZ, SVS a SZPI.

ČPI

Interní audit zajišťují zaměstnanci oddělení analýzy a auditor ČPI, který je nezávislý na vlastní kontrolní činnosti a je přímo podřízený ředitelce ČPI.

Audit je prováděn podle nařízení EP a R č. 882/2004 a to podle článku 4 odst. 6. Auditor prověřuje zejména:

- a) organizační a personální zabezpečení prováděných kontrol,
- b) dodržování předepsaných postupů a metodických pokynů při kontrolách,
- c) plnění ročních a dlouhodobých plánů kontrol,
- d) zpracování, vyhodnocení a archivaci kontrolních záznamů,
- e) závěry z auditů jsou implementovány do metodických pokynů.

Na základě provedených auditů doporučuje auditorský tým úpravy a změny, které jsou projednány na poradě vedení a po případném schválení zapracovány do příslušných dokumentů.

Hodnocení školení v rámci prováděných auditů:

Při změnách legislativy, programových systémů a na poradách oddělení jsou prováděna školení zaměstnanců, kterých se problematika týká. Kvalita školení a především pochopení obsahu ze strany proškolených jsou u vybraného vzorku prověřovány v rámci interního auditu.

Přezkoumání provedených auditů:

Interní audit je zajišťován auditorem Inspekce, který je zaměstnancem organizačně odděleným od řídicích výkonných struktur a zaměstnanci oddělení analýzy.

Výsledky všech auditů jsou uvedeny v roční zprávě, která je zasílána na Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo financí.

Audity metodik jsou prováděny interním auditorem a zaměstnanci oddělení analýzy vždy při změně příslušné metodiky.

Součástí auditu je kontrola dodržování metodických postupů při kontrolách na místě.

4.3.6 Opatření s cílem zajistit dodržování provozních kritérií nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

Oddíl 3.9 Dodržování provozních kritérií

Nezaujatost, kvalita, jednotnost úředních kontrol a vyloučení střetu zájmů u zaměstnanců provádějících úřední kontroly jsou obecně stanoveny zákonem č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád).

- Tento zákon stanovuje pravidla pro postup kontrolních orgánů vykonávajících působnost v oblasti veřejné správy. Kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů.
- Kontrolní činnost vykonávají pracovníci kontrolních orgánů na základě pověření ke kontrole (písemné pověření k jednotlivé kontrole nebo průkaz, stanoví-li tak jiný právní předpis) – dále jen „kontrolující“
- Kontrolovaná osoba může namítat **podjatost kontrolujících. Kontrolující jsou oprávněni** vstupovat na pozemky, do staveb a jiných prostor (které vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné; vstup do obydlí pouze v případě, že je využíváno k podnikání nebo provozování hospodářské činnosti, nebo za účelem odstranění takových pochybností), požadovat prokázání totožnosti kontrolované osoby a osob přítomných v místě kontroly, provádět kontrolní úkony, požadovat poskytnutí podkladů, pořizovat záznamy, používat technické prostředky kontrolované osoby a vyžadovat součinnost)
- **Kontrolující jsou povinni** zjistit stav věci a doložit ho, šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované, povinné i třetí osoby, předložit doklady o pověření, vydat potvrzení o zajištění dokladů, umožnit účast na kontrolních úkonech, vyhotovit protokol o kontrole a doručit kontrolované osobě
- **Povinnost mlčenlivosti a nezneužití informací** platí pro kontrolujícího i přizvanou osobu
- **Oprava nesprávností a došetření věci** (zaznamenávají se do dodatku k protokolu a doručují kontrolované osobě)
- Zvláštní ustanovení o nahlížení do spisu (vyloučeny dokumenty nebo jejich části, z nichž lze zjistit totožnost osoby, která podala podnět ke kontrole)
- Náklady kontroly (vzniklé nese kontrolní orgán i kontrolovaná či povinná osoba)
- Převzetí výkonu kontroly nadřízeným správním orgánem (v odůvodněných případech)
- **Spolupráce kontrolních orgánů** (koordinace, poskytování údajů, informací a podkladů při zachování mlčenlivosti)
- **Zveřejňování informací o kontrolách** (obecné informace povinně 1x ročně)
- **Plánování kontrol** (zpracovat plán, nebrání-li tomu povaha nebo účel kontrol, koordinovat obsah s jinými kontrolními orgány, je-li to v zájmu ochrany práv kontrolovaných osob a nebrání-li to účelu kontrol)

Odpovídající laboratorní kapacity, odpovídající zařízení a vybavení pro účinné a efektivní provádění úředních kontrol jsou zakotveny

- pro oblast veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- pro oblast potravin zejména rostlinného původu v § 3 zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI, ve znění pozdějších předpisů, čl. 7 nařízení Komise (ES) č. 1148/2001
- pro oblast veterinární péče ve veterinárním zákoně, vyhlášce č. 376/2003 Sb., o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu produktů, vyhlášce č. 377/2003 Sb., o veterinárních kontrolách

dovozu a tranzitu zvířat ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů; vybavení PVS je před schválením kontrolováno FVO,

- pro oblast veterinárních léčiv § 16 odst. 3 písm. g), § 43 odst. 1 písm. a) zákona o léčivech
- pro oblast krmiv v zákonu č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 147/2002 Sb., o ÚKZÚZ, ve znění pozdějších předpisů.

Dostatečný počet vhodně kvalifikovaných a zkušených zaměstnanců provádějících úřední kontroly

- pro oblast veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami - zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních)
- pro oblast potravin zejména rostlinného původu v § 3 zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI, ve znění pozdějších předpisů,
- pro oblast veterinární péče v § 59 veterinárního zákona
- pro oblast veterinárních léčiv § 20 - 22 zákona o léčivech
- pro oblast krmiv §16, ods. 7, zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.

Odpovídající pravomoci k provádění úředních kontrol a k přijímání opatření

Kompetence příslušných orgánů ke kontrole dodržování povinností stanovených pro oblast potravin jsou uvedeny v zákoně o potravinách (§ 16). Obecné ustanovení o oprávnění ukládat opatření k odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou je uvedeno v zákoně č. 255/ 2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) - § 9. Kontrola výkonu státní správy – kontrolující je oprávněn ukládat opatření k odstranění nebo prevenci zjištěných nedostatků a uložená opatření uvede do protokolu) a dále:

- pro oblast veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami v zákoně č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů;
- pro oblast potravin zejména rostlinného původu v § 3 a 5 zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI, ve znění pozdějších předpisů,
- pro oblast veterinární péče ve veterinárním zákoně, zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, plemenářském zákoně a zákoně č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, včetně jeho některých prováděcích předpisů,
- pro oblast veterinárních léčiv § 101 zákona o léčivech,
- pro oblast krmiv § 7 zákona č. 147/2002 Sb., o ÚKZÚZ, ve znění pozdějších předpisů.

Sankce jsou ukládány ve správním řízení, které je vedeno podle **zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.**

Dle odst. 2 § 17i zákona o potravinách při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, ze nichž byl spáchán. Dle odst. 6 § 17i téhož zákona může orgán dozoru od uložení pokuty upustit v případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti a nejednalo se o potravinu škodlivou pro zdraví nebo o klamání spočívající v porušování některých práv duševního vlastnictví.

Proti rozhodnutí lze podat **odvolání** u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Pravomocná rozhodnutí lze posoudit v přezkumném řízení. Účastník řízení může na základě podané žaloby nechat přezkoumat pravomocné rozhodnutí soudem.

Plnění povinnosti chovatelů a provozovatelů potravinářských podniků podrobit se kontrole a spolupracovat s orgánem provádějícím úřední kontrolu jsou obecně uvedeny v zákoně č. 255/2012 Sb., kontrole (kontrolní řád), podle kterého má **kontrolovaná osoba** právo požadovat předložení pověření ke kontrole, namítat podjatost, seznámit se s obsahem protokolu a podávat námítky a má povinnost vytvořit podmínky, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění, poskytovat součinnost, na žádost kontrolujícího podat písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou. Osoba přítomna v místě kontroly (tzv. povinná osoba) je povinna poskytnout součinnost a dále:

- § 3 písm. h) zákona o potravinách – potraviny obecně
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů - oblast veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami;
- § 22 odst. (1) písm. f) a g) a v § 23 odst. (1) písm. f) veterinárního zákona - oblast veterinární péče
- § 5 veterinárního zákona a odst. 5 § 101 zákona o léčivech - oblast veterinárních léčiv
- §16 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů - oblast krmiv
- zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči - § 13 odst. 1 písm. b) – oblast dovozu rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů na trh, § 43 odst. 8 a 11, § 46a odst. 3 písm. c), d), f) – oblast přípravků.

Dokumentované postupy, vedení záznamů

- Obecné požadavky jsou uvedeny v zákoně č. 255/ 2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), Kontrolující je povinen vyhotovit protokol o kontrole a doručit ho kontrolované osobě.
- Protokol o kontrole – obsahuje skutečnosti vztahující se k vykonané kontrole a vždy obsahuje označení kontrolního orgánu, kontrolujícího, přizvané osoby (včetně důvodu přizvání) i kontrolovaných osob, ustanovení vymezující pravomoc, předmět kontroly, kontrolní úkon, kterým byla kontrola zahájena, poslední úkon předcházející vyhotovení protokolu a den, kontrolní zjištění včetně poukazu na předpis i na podklad, poučení o možnosti podání námítky, datum vyhotovení, podpis kontrolujícího, vyhotovení protokolu do 30, ve složitých případech do 60 dnů od posledního kontrolního úkonu), stejnopis pro kontrolovanou osobu
- Námítky proti kontrolnímu zjištění (podává kontrolovaná osoba do 15 dnů písemně, nutno uvést proti čemu a důvod nesouhlasu)
- Vyřizování námitek (nevyhoví-li kontrolující do 7 dnů od doručení, námítky vyřídí nadřízený kontrolujícího do 30, ve složitém případě do 60 dnů – vyhoví, částečně vyhoví nebo zamítne, námítky lze řešit i v rámci správního řízení o uložení sankce nebo opatření k nápravě v přímě souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu o kontrole, je-li zahájeno)
- Kontrolní orgány v zájmu dobré správy vzájemně spolupracují a koordinují své kontroly
- Na žádost Kontrolního orgánu další kontrolní orgány nebo orgány veřejné moci poskytují údaje, informace nebo jiné podklady, mají-li je k dispozici a nebrání-li tomu povinnosti vyplývající z právních předpisů.
- Kontrolní orgány poskytují výsledky kontrol na požádání jinému kontrolnímu orgánu nebo orgánu veřejné moci, jestliže jsou potřebné pro výkon jeho působnosti (i na zaměstnance jiných orgánů se vztahuje povinnost zachovávat mlčenlivost).

Nestanoví-li zákon jinak, postupuje se při kontrole podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

MZ

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol v oblasti ochrany veřejného zdraví vztahující se k bezpečnosti potravin a materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami je zajištěna příslušnými ustanoveními zákona o ochraně veřejného zdraví a zákona o potravinách. Úřední kontroly v oblasti bezpečnosti potravin a materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami jsou prováděny podle ustanovení zákona o ochraně veřejného zdraví, zákona o potravinách, zákona o ochraně spotřebitele a zákona o obecné bezpečnosti výrobků.

Provádění úředních kontrol se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kde jsou stanoveny obecné povinnosti a práva pracovníků vykonávajících úřední kontroly. Povinnosti a práva orgánů ochrany veřejného zdraví jsou stanoveny v zákoně č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Orgány ochrany veřejného zdraví vykonávají státní zdravotní dozor nad výrobou, uváděním na trh, dovozem a vývozem předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami, nad dodržováním povinností provozovatele potravinářského podniku v sektoru veřejného stravování a v případě výskytu alimentárních onemocnění, nebo podezření na jejich výskyt, vykonávají orgány ochrany veřejného zdraví státní zdravotní dozor v celém potravinovém řetězci.

Orgány ochrany veřejného zdraví provádějí kontrolu dodržování povinností a požadavků stanovených právními předpisy, zjišťují nedostatky a jejich příčiny a provádí šetření za účelem zjištění původu alimentárních onemocnění.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Povinnosti vyplývají ze zákona o střetu zájmů a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Úřední kontroly jsou vykonávány pouze státními zaměstnanci, pracovníky krajských hygienických stanic. Regionální pracoviště mají vypracovaný etický kodex, ve kterém jsou uvedeny základní požadavky, kterými se kontrolní pracovník při komunikaci s provozovatelem řídí, aby bylo omezeno diskriminační chování ze strany kompetentní autority.

Odpovídající laboratorní kapacita včetně zkušených pracovníků

Analýzy vzorků odebraných při úředních kontrolách provedených v rámci státního zdravotního dozoru provádí laboratoře Státního zdravotního ústavu nebo Zdravotních ústavů. Všechny laboratoře využívané pro analýzu vzorků musí splňovat podmínky akreditace podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Laboratorní zařízení, jejich vhodnost a udržování jsou stanoveny podmínkami akreditace, kdy každá laboratoř má zpracovaný vlastní metrologický řád. Požadavky na vhodnost a udržování zařízení a pomůcek používaných kontrolními pracovníky při výkonu státního zdravotního dozoru jsou upraveny metrologickým řádem.

Požadavky na vybavení jsou rovněž uvedeny v obecném standardním pracovním postupu pro výkon státního zdravotního dozoru.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Státní zdravotní dozor mohou vykonávat pouze kontrolní pracovníci orgánů ochrany veřejného zdraví. Pravomoci orgánů ochrany veřejného zdraví při výkonu státního zdravotního dozoru jsou stanoveny v § 84 zákona o ochraně veřejného zdraví. Pravomoc orgánů ochrany veřejného zdraví jsou omezeny na jejich správní obvody, které jsou vymezeny zákonem o ochraně veřejného zdraví.

Pohotovostní plány

Každá krajská hygienická stanice má zpracovaný vlastní plán postupu při mimořádných situacích, který se vztahuje i na hygienu potravin a hygienu předmětů běžného užívání. Plán zahrnuje seznam kontaktů, který je pravidelně aktualizován. Tento plán je k dispozici všem pracovníkům krajských hygienických stanic.

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

Povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví jsou stanoveny zákonem o ochraně veřejného zdraví. Povinnost podrobit se kontrole a poskytnutí součinnosti dozorovému orgánu v oblasti bezpečnosti potravin vyplývá z přímo platných předpisů Evropské Unie. Odepření součinnosti nebo přímo výkonu státního zdravotního dozoru je hodnoceno jako maření výkonu státního zdravotního dozoru, které podléhá sankčním opatřením.

Shoda

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsaném a doloženém v protokole o kontrolním zjištění. Tento protokol je vždy projednán s kontrolovanou osobou a protokol je vždy podepsán kontrolním pracovníkem a kontrolovanou osobou, která je vždy v rámci projednávání výsledků kontroly seznámena se svými právy.

Opatření v případě neshody

V případě zjištění porušení povinností stanovených právními předpisy mohou orgány ochrany veřejného zdraví uložit řadu opatření podle § 92a, § 92d – 92f a § 92k zákona o ochraně veřejného zdraví, § 24 – 24b zákona o ochraně spotřebitele a § 8 zákona o obecné bezpečnosti výrobků. Možnosti zahrnují udělení od stanovení opatření bez finančního postihu, pokutou udělenou na místě, přes správní řízení až po omezení výkonu činnosti provozovatele nebo nařízení k ukončení činnosti provozovatele.

V souladu s § 24 zákona o ochraně veřejného zdraví orgány ochrany veřejného zdraví při rozhodování o uložení pokuty a její výši přihlížejí zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. v případě, kdy došlo k nápravě bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinností, orgánu ochrany veřejného zdraví byla poskytnuta účinná součinnost, nedošlo k poškození zdraví fyzických osob ani vzniku nebo hrozbě epidemie, může orgán ochrany veřejného zdraví od uložení pokuty upustit.

Právo provozovatele na odvolání

V souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, má každá kontrolovaná osoba právo na odvolání proti kontrolním zjištěním a o tomto svém právu je vždy kontrolními pracovníky informována. Stejně tak má právo na odběr duplikátního vzorku, kdy v případě odběru duplikátního vzorku se provádí záznam o této skutečnosti do protokolu o odběru vzorků. Správní řád nelze uplatnit v případě alimentárních onemocnění nebo v případě prokázaného negativního dopadu na zdravotní stav.

Zaměstnanci MZ jsou povinni dodržovat Etický kodex zaměstnanců Ministerstva zdravotnictví, z něhož vycházejí etické kodexy jednotlivých KHS. Zde stanovenými zásadami se inspektor při komunikaci s provozovatelem řídí, aby bylo omezeno diskriminační chování ze strany kompetentní autority.

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol

Opatření v případě neshody

Pravomoc inspektora SZPI spočívají mj. v ukládání opatření k odstranění neshody a kontrole plnění těchto opatření. Jedná se o opatření, jež je Státní zemědělská a potravinářská inspekce oprávněna ukládat dle § 5 zákona č. 146/2002 Sb. Opatření je nástrojem směřujícím k přímému odstranění protiprávního stavu a jako takový zahrnuje řadu přístupů (např. může být uložen zákaz prodeje potraviny, zničení potraviny, přeznačení potraviny). Pokud kontrolovaná osoba s uloženým opatřením nesouhlasí, může proti němu podat do 5 pracovních dnů ode dne jeho oznámení písemné odvolání, a to u inspektorátu, jehož inspektor napadené opatření vydal. Podané odvolání nemá odkladný účinek. O odvolání rozhodne ředitel inspektorátu ve lhůtě nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne, kdy odvolání došlo příslušnému inspektorátu. Rozhodnutí ředitele o odvolání je konečné. Tím není dotčeno právo uplatnit přezkoumání soudní cestou.

Odstranění neshody a prevence neshody jsou ukazateli účinnosti kontroly. Vnitřním předpisem jsou procesy ukládání opatření a jejich kontrola detailně popsány. Zda bylo opatření splněno je inspektorovi a jemu nadřízenému podpůrně kontrolováno informačním systémem SZPI.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce jakožto správní úřad vykonávající státní dozor je oprávněna dle § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 146/2002 Sb. ukládat sankce, a to zejména podle zákona o potravinách a dalších zvláštních zákonů. Jedná se o sankce peněžní pokuty. Proces ukládání takové sankce je upraven především zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád) a zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který nabyl účinnosti 01. 07. 2017. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je zákonem speciálním k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Peněžní pokuty lze ukládat i za přestupek, kterým je dle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., nesplnění opatření. Pokud se týká ukládaných pokut, je třeba konstatovat, že SZPI v případě zjištění většího množství porušení ukládá úhrnné pokuty za všechna tato porušení jedním rozhodnutím, a přitom nekvantifikuje, jak jednotlivá porušení odůvodňují celkovou výši pokuty, nýbrž hodnotí závažnost všech protiprávních jednání společně. Tento přístup je založen na zásadě tzv. absorpce sazeb, kdy přísnější trest pohlcuje mírnější. Mírněji postihnutelné přestupky lze chápat jako přitěžující okolnosti. Není proto možné některé příklady přesně zdokumentovat s ohledem na výši uložené sankce.

Pokud se týká výše sankce ve vztahu k úměrnosti, účinnosti a její schopnosti odradit pachatele přestupku od jeho dalšího páchání jsou tyto podmínky v obecné rovině zajištěny přiměřeností pokuty a jejím včasným uložením. Výše pokuty se stanovuje s přihlédnutím k zákonným kritériím dle § 37 a násl. zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zejména k povaze a závažnosti přestupku a dalším přitěžujícím či polehčujícím okolnostem.

Pokud se týká včasnosti uložení pokuty, tak řízení o uložení pokuty je nutno zahájit do uplynutí promlčecí doby dle § 30 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (do 1 roku nebo do 3 let, jde-li o přestupek se sazbou horní hranice pokuty alespoň 100 000,- Kč, ode dne, kdy byl přestupek spáchán), a po jeho zahájení dodržovat procesní lhůty stanovené v § 71 zákona č. 500/2004 Sb. (základní lhůta je bez zbytečného odkladu) a v § 94 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich nejpozději do 60 dnů od zahájení řízení. Pokuty za přestupky jsou ukládány v prvním stupni inspektoráty SZPI. Proti rozhodnutí inspektorátu se lze odvolat v souladu s § 81 a násl. správního řádu a o odvolání rozhoduje ústřední inspektorát SZPI.

Kontrolní činnost inspektorů SZPI je organizována a řízena tak, aby používali různých metod kontroly. Správnost volby metody je jednak dána vstupním vzděláním a zaškolením inspektora, jednak vnitřními předpisy, kterými se při kontrole musí řídit. K správné přiměřenosti je nutno zmínit stanovení četnosti kontrol, která je v případě komplexních kontrol odvozena automatickým výpočtem, který je součástí informačního systému.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Vnitřním předpisem a pracovní smlouvou jsou pracovníci SZPI zavázáni vyhnout se aktivitám, při kterých by mohlo dojít ke střetu zájmu.

Odpovídající laboratorní kapacity včetně zkušených pracovníků

Standard na kvalifikaci personálu, pracovní prostory, laboratorní přístroje a přesné dodržování předepsaných postupů je dán akreditací laboratoří SZPI.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Laboratorní zařízení, jejich vhodnost a udržování jsou dány akreditací viz bod výše. Požadavky na vhodnost a udržování zařízení a pomůcek používaných inspektory je ošetřeno metrologickým řádem (vnitřním předpisem).

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Pravomoc inspektorů jsou lokálně omezeny působností místně příslušného inspektorátu. O tom, jaké pravomoci inspektoři mají při výkonu kontroly, jsou seznámeni v rámci vstupního vzdělávání, které je ukončeno zkušebním testem, a je o něm vedena evidence.

Pohotovostní plány

V Manuálu pro řešení mimořádných událostí a krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv MZe aktualizuje seznam zainteresovaných osob.

Vnitřní předpis popisující postupy rychlého předávání informací o kontrolních zjištěních je určen pro zaměstnance zabývající se kontrolou a vymezuje povinnosti zainteresovaných osob. S vnitřním předpisem, popř. jeho aktualizací jsou zaměstnanci seznámeni.

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

Neplnění povinnosti provozovatelů potravinářského provozu může být inspektorem hodnoceno jako maření kontroly, které je pod sankcí.

Shoda

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáním a doložením v protokolu o kontrole a při jeho projednávání je seznámena se svými právy. Kontrolované osobě, která porušila právní předpisy, musí být ve správním řízení uložena pokuta. Jen v případech, kdy kontrolní zjištění nebylo kvalifikované jako porušení bezpečnosti potravin a porušení práv duševního vlastnictví a kontrolovaná osoba splnila uložená opatření, lze upustit od uložení pokuty v souladu s § 17i odst. 6 zákona o potravinách resp. § 11 odst. 3 zákona o SZPI.

SVS

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol v oblasti veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví je zajištěna ustanoveními veterinárního zákona a zákona o potravinách. Úřední kontroly v oblasti veterinární ochrany zdraví zvířat a pohody zvířat jsou prováděny podle ustanovení veterinárního zákona, zákona na ochranu zvířat proti týrání a plemenářského zákona.

Provádění úředních kontrol se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, kde jsou mimo jiné vymezeny povinnosti a oprávnění kontrolních pracovníků.

Nástrojem prověřujícím účinnost úředních kontrol jsou metodické kontroly prováděné odbornými útvary SVS zahrnující vyhodnocování účinnosti kontrol na základě dat z IS SVS, ověřování plnění úkolů a výstupů z cílených kontrolních akcí, kontrolní akce zaměřené na výkon státního veterinárního dozoru, kontroly postupů při ukládání nápravných opatření v případě nesouladu prováděné právním odborem ÚVS a vyhodnocování účinnosti školení pracovníků.

Na regionální úrovni je účinnost a efektivita úředních kontrol prověřována a hodnocena pravidelně na základě dvoustupňového řízení, práce inspektorů je hodnocena jejich bezprostředním nadřízeným, ředitel příslušného odboru a oddělení provádí hodnocení výsledků celého odboru (oddělení – v souvislosti s organizačním uspořádáním KVS).

Orgány veterinární správy dozírají, zda jsou dodržovány povinnosti, požadavky a podmínky stanovené zvláštními právními předpisy a předpisy EU a zjišťují nedostatky a jejich příčiny.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Povinnosti vyplývají ze zákona o střetu zájmů a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Úřední kontroly jsou vykonávány pouze státními zaměstnanci, externí ani smluvní personál není pro výkon úředních veterinárních kontrol najímán.

Odpovídající laboratorní kapacita včetně zkušených pracovníků

§ 52 odst. 3 veterinárního zákona,

§ 50 odst. 2 veterinárního zákona.

Analýzy vzorků odebraných při úředních kontrolách provedených v rámci veterinárního dozoru a kontroly zdraví zvířat provádějí laboratoře státních veterinárních ústavů, Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv a laboratoře, kterým bylo vydáno pro příslušný okruh vyšetřování osvědčení o akreditaci (zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů) a kterým SVS vydala povolení k provádění veterinární laboratorní diagnostické činnosti.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

- Kontrolované osoby jsou povinny vytvářet vhodné podmínky pro výkon státního veterinárního dozoru a poskytovat veterinárním inspektorům nezbytnou součinnost a pomoc. Veterinární inspektor je na místě kontroly vybaven odpovídajícími technickými prostředky, prostředky osobní ochrany (jednorázový oděv, rouška, brýle, rukavice, desinfekce rukou a gumových součástí ochranného oděvu) a pak podle potřeby je připraven materiál k odběru vzorků.
- Pro provádění výkonu veterinárního dozoru na jatkách je provozovatel jatek povinen poskytnout osobám provádějícím prohlídku jatečných zvířat a masa místnosti vhodně vybavené pro jejich činnost s tekoucí pitnou studenou a teplou vodou a pracovní místa na výrobních linkách.
- Pohraniční veterinární stanice je minimálně vybavená komunikačními prostředky včetně telefonu, faxu, terminálu systému TRACES a kopírovacího stroje s veškerou nezbytnou dokumentací a s možností archivování dokladů týkajících se kontroly produktů.
- K přípravě a vyhodnocení úřední kontroly slouží IS SVS a IZR MZe.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Úředním veterinárním lékařem (ÚVL) je veterinární lékař orgánu veterinární správy. Za úředního veterinárního lékaře se považuje také veterinární lékař Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra, který byl pověřen výkonem státního veterinárního dozoru.

Podle ustanovení veterinárního zákona a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) jsou úřední veterinární lékaři **oprávněni**:

- vstupovat na pozemky, do provozních, skladovacích a jiných prostorů, zařízení a dopravních prostředků sloužících k činnosti kontrolovaných osob, do celních prostorů pohraničních celních úřadů a provádět na těchto místech potřebné úkony a šetření,
- vyžadovat potřebné doklady, údaje a ústní nebo písemná vysvětlení a pořizovat fotodokumentaci,
- odebírat vzorky k laboratornímu vyšetření,
- ověřovat totožnost kontrolovaných osob,
- požadovat podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků,
- v případě nebezpečí hrozícího pro zdraví lidí nebo zvířat na místě pozastavit či znehodnotit a neškodně odstranit živočišné produkty anebo nařídít jejich znehodnocení, popřípadě pozastavit, omezit nebo zakázat výrobu, zpracování nebo uvádění živočišných produktů do oběhu,
- požadovat pomoc nezbytnou k řádnému výkonu státního veterinárního dozoru.

Úřední veterinární lékaři **jsou povinni:**

- šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob,
- zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech tvořících předmět obchodního a služebního tajemství, o kterých se dozvěděli při výkonu dozoru,
- prokazovat svou totožnost služebním průkazem,
- pořizovat protokol o provedeném odběru vzorků, o zjištěných nedostacích a o uložených opatřeních.

V oblasti *označování a evidence* zvířat jsou kompetence sdíleny i s jiným dozorovým orgánem (ČPI).

V oblasti *péče o dobré životní podmínky* zvířat vedou správní řízení obce s rozšířenou působností.

V oblastech kontroly *ochrany veřejného zdraví, zdraví zvířat, používání léčiv a léčivých přípravků, označování a evidence hospodářských zvířat* vedou správní řízení orgány veterinární správy.

Pohotovostní plány

- SVS vypracovává a aktualizuje celostátní pohotovostní plány a kontroluje jejich plnění.
- Příslušné krajské veterinární správy vypracovávají a aktualizují krajské pohotovostní plány a kontrolují jejich plnění.

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

- Osoby, které jako podnikatelé chovají, přemísťují, přepravují zvířata, jsou povinny:
  - vytvářet vhodné podmínky k provádění odborných veterinárních úkonů ke kontrole zvířat, poskytovat orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor potřebné doklady, údaje a ústní nebo písemná vysvětlení,
  - poskytovat nezbytnou součinnost orgánům, které provádějí vyšetření podezřelých zvířat a odběry vzorků a dodržovat opatření, přijatá na základě tohoto šetření.
- Osoby, které jako podnikatelé získávají, vyrábějí, zpracovávají, ošetřují, balí, skladují, přepravují a uvádějí do oběhu živočišné produkty, jsou povinny:
  - vytvářet vhodné podmínky k provádění odborných veterinárních úkonů ke kontrole zdravotní nezávadnosti živočišných produktů a dodržování hygienických požadavků na výrobu, zpracování a uvádění do oběhu,
  - poskytovat orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor údaje o původu surovin, z nichž byly vyrobeny potraviny,
  - poskytovat nezbytnou součinnost orgánům, které provádějí odběr vzorků a šetření v souvislosti s plněním plánu sledování některých látek a jejich reziduí a dodržovat opatření přijatá na základě tohoto šetření,

- provozovatel jatek je povinen vytvořit podmínky pro prohlídku jatečných zvířat a masa a poskytnout bezplatně osobám, které ji provádějí nezbytnou věcnou, osobní a jinou pomoc.

Shoda

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsaném a doloženém v protokole o kontrole. Tento protokol je projednán s kontrolovanou osobou a protokol je vždy podepsán kontrolním pracovníkem a kontrolovanou osobou, která je vždy v rámci projednávání výsledků kontroly seznámena se svými právy.

Opatření v případě neshody

V případě zjištění porušení povinností stanovených právními předpisy mohou orgány veterinárního dozoru uložit:

A. ROZHODNUTÍ O PŘESTUPKU. Orgány veterinárního dozoru při rozhodování o určení druhu správního trestu a jeho výměry postupují podle § 35 – 40 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

B. ROZHODNUTÍ O ZÁVAZNÉM POKYNU včetně nápravných opatření dle zákona č. 246/1992 Sb.

C. MIMOŘÁDNÁ VETERINÁRNÍ OPATŘENÍ

1. Ochranná a zdlouvací opatření:

- a) při podezření z výskytu nákazy nařizovaná (§ 13 odst. 1 veterinárního zákona)
- b) po potvrzení výskytu nákazy nařizovaná (§ 15 odst. 1 veterinárního zákona)

2. Veterinárně hygienická opatření (§ 54 veterinárního zákona odst. 2 písm. b))

3. Opatření k veterinární ochraně státního území (§ 54 veterinárního zákona odst. 2 písm. c)

D. BEZPROSTŘEDNÍ ZÁSAHY

a) Opatření podle § 13 odst. 3 veterinárního zákona („na místě“):

b) Opatření podle § 53 odst. 1 veterinárního zákona

E. VETERINÁRNÍ OPATŘENÍ podle § 17b veterinárního zákona

F. ODEJMUTÍ NEBO POZASTAVENÍ SCHVÁLENÍ (např. § 22 veterinárního zákona)

G. ODEJMUTÍ A ZMĚNA POVOLENÍ (např. § 50, resp. § 51 veterinárního zákona)

H. OPATŘENÍ po veterinární kontrole při příchodu na místo určení

§ 30 odst. 2 veterinárního zákona - o umístění zvířat v karanténě nebo o jejich poražení či utracení, anebo o neškodném odstranění živočišných produktů.

CH. OPATŘENÍ po provedení pohraniční veterinární kontroly

§ 35 odst. 1 veterinárního zákona

I. NÁVRH NA ZRUŠENÍ NEBO POZASTAVENÍ ŽIVNOSTI

§ 13a odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb. („Zjistí-li příslušný orgán veterinární správy závažné nebo opětovné porušení povinností právnické nebo fyzické osoby uvedené v odstavci 1 stanovených tímto zákonem, může podat návrh příslušnému živnostenskému úřadu, aby podle § 58 odst. 2 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), živnostenské oprávnění zrušil nebo provozování pozastavil.“)

J. PODNĚT

§ 42 správního řádu – povinnost přijímání podnětů k zahájení řízení, resp. právo jiného správního orgánu podat podnět k zahájení řízení z moci úřední.

§ 24a zákona č. 246/1992 sb. - podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností k projednávání přestupků a správních deliktů vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám zákonem č. 246/1992 Sb. + odborné vyjádření podle § 24a zákona č. 246/1992 sb.

K. NÁVRH na zvláštní opatření

§ 28a zákona č. 246/1992 Sb.

L. ZVLÁŠTNÍ OPATŘENÍ

§ 25 odst. 3 plemenářského zákona

M. NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ

§ 24 odst. 6 písm. c) plemenářského zákona

N. TRESTNÍ OZNÁMENÍ – ve všech případech, kdy vznikne podezření ze spáchání trestného činu (§ 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)).

Právo provozovatele na odvolání

V souladu s § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), může kontrolovaná osoba proti protokolu podat písemné a zdůvodněné námitky.

V souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, má každá kontrolovaná osoba právo na odvolání proti rozhodnutí a o tomto svém právu je vždy kontrolními pracovníky informována.

ÚSKVBL

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol

Úřední kontroly jsou organizovány na základě ročních plánů s cílem maximalizovat dodržování zákona o léčivech. Plány jsou připravovány jak na základě zhodnocení rizik, tak na základě minimální frekvence kontrol vyplývající z právních předpisů. V průběhu roku jsou plány přehodnocovány vzhledem k výsledkům kontrol a novým podnětům.

Opatření v případě neshody

ÚSKVBL má ze zákona o léčivech řadu pravomocí, jak zajistit bezpečné používání léčiv.

Jedná se především o:

- Pozastavení používání léčiv
- Pozastavení uvádění léčiva do oběhu
- Stažení léčiva z trhu
- Odstranění léčiva
- Zajištění, odejmutí a zabránění léčiva
- Pozastavení platnosti povolení k činnosti
- Zrušení povolení k činnosti

Posuzování sankcí za porušení příslušných zákonů

Maximální výše pokut za správní delikty podle zákona o léčivech jsou stanoveny v § 107 a za přestupky v § 108 tohoto zákona. Za správní delikty podle veterinárního zákona lze uložit právnické osobě a podnikající fyzické osobě pokutu v maximální výši stanovené v § 72 odst. 3 písm. a), b), c) tohoto zákona.

Při vlastním určení výměry sankce právnické osobě přihlíží ÚSKVBL k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán (§ 109 odst. 2 zákona o léčivech, § 72 odst. 1 písm. p - r veterinárního zákona). Dále se přihlíží ke skutečnosti, zda byl správní delikt spáchán právnickou osobou opakovaně.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Systémově řízeným dokumentem „Střet zájmů zaměstnanců ÚSKVBL“ a obecně platnými právními předpisy (zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů; Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2004/28 ES, kterou se mění směrnice 2001/82/ES o kodexu Společenství týkajícím se veterinárních léčivých přípravků; nařízení EP a R (ES) č. 726/2004, kterým se stanoví postupy Společenství pro registraci a dozor nad léčivými přípravky pro humánní a veterinární použití a kterým se zřizuje Evropská léková agentura).

Odpovídající laboratorní kapacity včetně zkušených pracovníků

Kontrolní činnost ÚSKVBL je podporována jak kapacitou v oblasti monitoringu reziduí, tak i v oblasti hodnocení kvality léčiv (např. falšovaná léčiva). Dostatečnost laboratorních kapacit

je pravidelně hodnocena v rámci systému jištění kvality. V rámci laboratoří je zaveden systém jištění kvality v souladu s požadavky normy ISO 17025, včetně kvalifikovaného personálu (kvalifikace, školení), vhodných prostor a zařízení a odpovídajících kontrolních metod.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Inspektor ÚSKVBL je na místě kontroly vybaven odpovídajícími technickými prostředky (mobilní kancelář, služební vozy), případně prostředky osobní ochrany (jednorázový oděv, rouška, brýle, rukavice, desinfekce rukou) a pak podle potřeby je připraven materiál k odběru vzorků.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Inspektory ÚSKVBL jsou vždy zaměstnanci ÚSKVBL. Pravomoci inspektorů ÚSKVBL jsou zakotveny v § 101 zákona o léčivech a v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

Kontrolované osoby jsou povinny poskytovat součinnost při provádění inspekcí odpovídající oprávnění inspektorů dle § 101 zákona o léčivech a dále dle ustanovení zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

ÚKZÚZ

Oblast krmiv

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol

Účinnost kontrol je zajištěna legislativou a vnitřními metodickými pokyny ÚKZÚZ. Úřední kontroly jsou vykonávány na základě ročních plánů kontrol. Inspektor má v případě zjištění neshody s legislativními požadavky pravomoc uložit nápravné opatření. Záznamy o neshodách jsou protokolovány a zároveň ukládány v elektronické podobě do modulu kontrol LPIS, který je přístupný všem pracovníkům OKZV. Protokol o kontrole je v kopii vždy k dispozici kontrolovanému provozovateli. V případech, kdy bylo uloženo nápravné opatření, je prováděna následná kontrola, při které je zkontrolováno, zda byly nedostatky odstraněny. Vedoucí regionálního oddělení mohou případně podat návrh na zahájení správního řízení o uložení pokuty. Pravomoc ukládat sankce a jejich maximální výše vyplývá ze zákona o krmivech. Výše uložených sankcí je vyhodnocována na centrální úrovni tak, aby byl zajištěn jednotný postup. Provozovatel krmivářského podniku má právo podat odvolání k MZe.

Pracovníci provádějící úřední kontrolu bez střetu zájmů

Úřední kontroly jsou prováděny pouze zaměstnanci ÚKZÚZ. Povinnosti vyplývají ze zákona o střetu zájmů, zákona o státní kontrole a také z pracovního řádu ÚKZÚZ.

Odpovídající laboratorní kapacita včetně zkušených pracovníků

Vzorky odebrané při úředních kontrolách jsou analyzovány v Národní referenční laboratoři, která má 4 lokální pracoviště. K analýzám, které není prozatím možné provést v NRL, je využíváno smluvních laboratoří (např. VÚRV v Praze Ruzyni, SVÚ v Olomouci nebo Lysolajích).

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Inspektoři jsou vybaveni služebními automobily, výpočetní a komunikační technikou (notebooky, mobilní tiskárny, mobilní telefony). Součástí vybavení pro výkon inspekční činnosti je sada vzorkovacích pomůcek a ochranné oděvy.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Pravomoci inspektorů provádějících úřední kontroly jsou vymezeny zákonem č. 91/1996 Sb., o krmivech, a kontrolním řádem. Zaměstnanci ústavu jsou oprávněni vstupovat do krmivářských

provozů, vyžadovat doklady a potřebnou dokumentaci od provozovatele a ukládat opatření v případě porušení předpisů.

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

Podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, je provozovatel povinen umožnit inspektorovi po ohlášení vstup do provozu, poskytnout potřebné doklady, informace a nezbytnou součinnost k výkonu dozoru, včetně poskytnutí technických pomůcek pro odběr vzorků. V opačném případě hrozí provozovateli sankce.

Opatření v případě neshody

Provozovatelé krmivářských podniků musejí být zaregistrováni nebo schváleni k provozování všech činností vykonávaných v jimi řízených provozech.

Pokud inspektoři při kontrole zjistí, že provozovatel nedodržel nebo porušil legislativu, má ústav oprávnění uložit provozovateli povinnost dohledat příčinu porušení a zjednat odpovídající nápravu, pozastavit činnost, případně mohou nařídit její ukončení nebo vyměřit pokutu. V případě, že je na trh uvedeno krmivo, které není bezpečné, má ústav oprávnění nařídit stažení krmiva, jeho případnou likvidaci, a zároveň zahájit s provozovatelem správní řízení.

Ekologické zemědělství

ÚKZÚZ jakožto kontrolní orgán provádějící úřední kontrolu může v případě zjištění porušení pravidel ekologické produkce uložit nápravné opatření. V případě hrubého porušení pravidel ekologické produkce ÚKZÚZ podává příslušnému orgánu, tj. ministerstvu, návrh na zahájení správního řízení.

Střet zájmů

Také otázka případného střetu zájmů je řešena v souladu s požadavky těchto norem. Navíc podle požadavků zákona č. 242/2000 Sb. osoba vykonávající kontrolu v ekologickém zemědělství nesmí:

- být osobou podnikající v ekologickém zemědělství,
- provádět kontrolu osoby podnikající v ekologickém zemědělství, které poskytla v posledních 3 letech poradenství,
- provádět kontrolu v obci, kde má trvalý pobyt,
- provádět kontrolu u osob blízkých.

Odpovídající laboratorní kapacita

ÚKZÚZ má vlastní laboratorní kapacity pro vyhodnocení vzorků odebraných z ekologického zemědělství. Kontrolní organizace nedisponují vlastní laboratorní kapacitou. Vyhodnocování vzorků z ekologického zemědělství je prováděno na základě spolupráce kontrolních organizací s akreditovanými laboratořemi. Odběr a převoz vzorků do laboratoře je prováděn inspektory kontrolních organizací v souladu s platnými metodickými postupy.

Oblast zdraví rostlin

Účinnost a přiměřenost úředních rostlinolékařských kontrol (v oblasti ŠO a POR) je zajištěna ustanoveními zákona č. 326/2004, o rostlinolékařské péči a úřední kontroly v oblasti ochrany zdraví rostlin jsou prováděny dle ustanovení tohoto zákona. Provádění úředních kontrol se dále řídí zákonem č. 255/2012 Sb. o kontrole, kde jsou vymezeny i povinnosti a oprávnění kontrolních pracovníků. Inspektoři jsou oprávněni na základě výsledku kontroly při zjištění závad nařizovat opatření k odstranění neshody a ke kontrole plnění těchto opatření. Odstranění neshody a předcházení vzniku neshody jsou ukazateli účinnosti kontroly. Procesy ukládání opatření a jejich kontrola jsou zpracovány v metodických pokynech. Kvalita provádění kontrol je podložena vstupním vzděláním a zaškolením inspektora a dalšími komplexními školeními cíleně zaměřenými na odbornou problematiku. Inspektoři se při kontrole musí řídit také vnitřními předpisy (příkazy, pokyny), které stanovují postupy při výkonu kontroly.

Postupy při kontrolách jsou dány metodickými postupy, popř. příkazy ředitele sekce. Výsledky kontrol se zapisují do PC programů, ze kterých se dají vygenerovat a vytisknout protokoly o kontrole. Program slouží i jako databáze a archiv protokolů a výsledků kontrol.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Vnitřním předpisem a pracovní smlouvou jsou zaměstnanci zavázáni vyhnout se aktivitám, při kterých by mohlo dojít ke střetu zájmu. Úřední rostlinolékařské kontroly jsou vykonávány pouze zaměstnanci ÚKZÚZ, externí ani smluvní pracovníci nejsou pověřováni pro výkon úředních rostlinolékařských kontrol.

Odpovídající laboratorní kapacity včetně zkušených pracovníků

Standard na kvalifikaci personálu, pracovní prostory, laboratorní přístroje a přesné dodržování předepsaných postupů je dán akreditací laboratoří NRL ÚKZÚZ.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Laboratorní zařízení diagnostických laboratoří, jejich vhodnost a udržování, jsou dány akreditací diagnostických laboratoří ÚKZÚZ.

Pro provádění rostlinolékařské dovozní kontroly musí být provozovatelem vstupního místa nebo místa schváleného pro provádění rostlinolékařské dovozní kontroly poskytnuty vhodné prostory umožňující splnění minimálních požadavků k výkonu kontroly. Tyto požadavky jsou stanoveny prováděcím právním předpisem, vyhláškou MZe č. 215/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů (tj. minimální požadavky na technické a odborné vybavení a zařízení).

Kontrolované osoby jsou povinny vytvářet vhodné podmínky pro výkon rostlinolékařských kontrol a poskytovat inspektorům potřebnou součinnost, informace a podklady. Inspektor je pro výkon kontroly vybaven služebními automobily, výpočetní a komunikační technikou (notebooky, mobilní tiskárny, mobilní telefony). Součástí vybavení pro výkon inspekční činnosti je sada vzorkovacích pomůcek a osobní ochranné pracovní pomůcky.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Pravomoc inspektorů k provádění úředních kontrol je omezena odbornou specializací a působností příslušného organizačního útvaru ÚKZÚZ. S rozsahem pravomocí při výkonu kontroly jsou inspektoři seznámeni v rámci vstupního vzdělávání.

Podle ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), jsou inspektoři oprávněni vstupovat na pozemky, do provozních, skladovacích a jiných prostorů, kde jsou rostliny a rostlinné produkty přemísťovány, do zařízení a dopravních prostředků sloužících k činnosti kontrolovaných osob, a provádět na těchto místech úřední kontroly. Zároveň jsou oprávněni ověřovat osobní údaje kontrolovaných osob, pořizovat kopie, výpisy, fotodokumentaci a odebírat vzorky k laboratornímu vyšetření.

Při zjištění porušení právních předpisů je náprava zajišťována prostřednictvím úředních opatření, mimořádných rostlinolékařských opatření a nařízení ÚKZÚZ. Případy porušení příslušných právních předpisů jsou řešeny sankcí.

Pohotovostní plány

Jsou zpracovány manuály nebo metodické pokyny zaměřené cíleně na některé činnosti nebo rostlinné komodity či škodlivé organismy, které upřesňují, jak postupovat při nálezů regulovaného škodlivého organismu, nebo při zjištění určitých neshod se závaznými právními předpisy (např. nesplnění zvláštních požadavků).

Povinnosti dovozců a producentů podrobit se kontrole a být nápomocen

Osoby, které dováží určité rostlinné komodity a producenti určitých rostlinných komodit jsou povinny:

- umožnit zaměstnancům ÚKZÚZ provádět úřední kontroly stanovené zákonem č. 326/2004 o rostlinolékařské péči v místech pěstování, výroby, skladování nebo přechovávání rostlin a rostlinných produktů
- být osobně dosažitelné pro potřeby ÚKZÚZ, popřípadě pověřit pro styk s ÚKZÚZ jinou osobu s potřebnými odbornými zkušenostmi v oblasti rostlinné výroby a v souvisejících otázkách zdravotního stavu rostlin a rostlinných produktů
- při kontrolách poskytovat potřebnou součinnost, informace a podklady.

Neplnění povinností dovozců a producentů rostlinných komodit stanovených zákonem o rostlinolékařské péči může být inspektorem hodnoceno jako maření kontroly, které je pod sankcí.

Shoda

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáním a doložením v protokole o kontrole a při jeho projednávání je seznámena se svými právy. Kontrolované osobě, která porušila právní předpisy, lze ve správním řízení uložit pokutu.

ČPI

Nestrannost, kvalita a konzistentnost kontrol

Kontrolující inspektor postupuje v souladu s Pravidly kontrolní činnosti ČPI (která vychází ze zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a metodickými pokyny ke každému typu kontroly.

Metodické pokyny:

- ke kontrolám označování a evidence,
- ke kontrolám oprávněných osob podle § 7,
- ke kontrolám ověřování původu,
- k zvláštním kontrolám,
- ke kontrolám čerpání dotací MZe,
- ke kontrolám delegovaným.

Vnitřní kontrolní systém Inspekce

- Vnitřní kontrola prováděných inspekcí je konstruována třístupňově, aby byla zajištěna maximální objektivita prováděných kontrol a jejich výsledků.
- Prvotní kontrolu provádí vedoucí oddělení, který posuzuje zápisy o kontrolách a jejich výsledky z hlediska formální i věcné správnosti. Ukončenou kontrolu včetně rozhodnutí o uložení opatření a kontroly jeho splnění předává oddělení analýzy, které vedle opětovné kontroly dokumentů z hlediska správnosti, posuzuje výsledek a porovnává s údaji v databázi zvířat ústřední evidence.
- Rozbor uzavřené kontroly předává poradě ředitele, která posuzuje míru zavinění zjištěných nedostatků a rozhoduje o zahájení správního nebo přestupkového řízení.
- Zjištěné poznatky z provedených kontrol a jejich řešení je předáváno na poradách vedení Inspekce zpět vedoucím oddělení, kteří je řeší s jednotlivými inspektory na poradách oddělení.

Při zjištěných nedostacích ze strany inspektora jsou o nedostacích informováni vedoucí oddělení, kteří je neprodleně projednají přímo s inspektorem.

Výsledky kontrol a zjištěné nedostatky jsou pravidelně hodnoceny na poradách vedení.

Posuzování sankcí za porušení příslušných zákonů

Sankce (pokuty) jsou ukládány chovatelům v závislosti na míře zavinění a porušení předpisů a nezávisle na uložení opatření. O uložení sankce rozhoduje vedení inspekce na pravidelné týdenní poradě, při které se podrobně hodnotí zjištěné nedostatky i příčiny, které k nim vedly. Je-li

zjištěno porušení zákona, zkoumá se především rozsah zjištěných nedostatků, závažnost, opakování nedostatků z předešlých kontrol a případně zjištěné úmyslné zavinění. Zdrojem podrobných informací o hospodářství, zvířatech a jejich pohybech během života je databáze ústřední evidence, do jejíž jednotlivých modulů má inspekce přístup. Porušení zvláštního opatření nebo nesplnění opatření ve stanoveném termínu je posuzováno jako zvláště závažný přestupek a sankcionováno vždy.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Inspektor postupuje v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a pravidly kontrolní činnosti ČPI tak, že v případě možného střetu zájmů se vyloučí z kontroly a danou kontrolu provede jiný inspektor. Inspektor neprovádí zásadně kontroly v místě svého bydliště, a dále u osob blízkých nebo osob, k nimž mají jakýkoliv osobní nebo pracovní vztah.

Dohled, aby nedocházelo ke střetu zájmů, se provádí již na úrovni plánování a přidělování kontrol i během kontrolního roku. Odpovědnost nesou vedoucí oddělení.

Odpovídající laboratorní kapacita včetně zkušených pracovníků

ČPI nemá vlastní laboratoř. Ke kontrolám označování a evidence hospodářských zvířat není laboratoř nutná.

Dostatečný počet kvalifikovaných a zkušených pracovníků

Kontroly označování a evidence hospodářských zvířat k datu 31. 12. 2018 provádí 44 inspektorů s vysokoškolským nebo středoškolským vzděláním zemědělského zaměření, část inspektorů má dlouholetou praxi v oboru, zejména v plemenářské práci. Vzdělání i praxe jsou i základními kritérii při výběru nových zaměstnanců.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

ČPI je pro kontroly plně vybavena, včetně odpovídající výpočetní techniky a propojení na centrální databázi ústřední evidence zvířat. Propojení je pomocí integrovaného zemědělského registru zvířat. Přístup na další registry (LPIS, SZR) je umožněn přes portál MZe.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Pravomoci pro provádění kontrol jsou legislativně podepřeny obecnými zákony i plemenářským zákonem.

4.3.7 Přezkoumání a úprava vnitrostátních plánů kontrol

Oddíl 3.14 Úprava JIVVPK

MZe

JIVVPK je zpracován na rok 2019 vzhledem k tomu, že plánování na tříleté období skončilo v roce 2018 a nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, podle kterého byl dokument zpracován, bude ke dni 14. 12. 2019 zrušeno a nahrazeno nařízením EP a R (EU) 2017/625.

Úprava dokumentu byla provedena tak, aby informace odpovídaly současnému stavu.

V bodě 4.3.1

oddílu 3.3 byla v provozních cílech rozšířena kontrola označení krmiv s ohledem na problematiku falšování krmiv a oblast přípravků na ochranu rostlin o požadavek zvyšovat účinnost kontrol dodržování povinností při nakládání s POR z důvodu ochrany zdraví lidí, včel, suchozemských obratlovců, zdrojů pitné vody, vodních a dalších necílových organismů.

V bodě 4.3.2

oddílu 3.5 byl v zákonu č. 234/2014 Sb. o státní službě doplněn § 10 ohledně kompetence služebního orgánu a v souvislosti s novelou zákona byly upraveny některé informace.

Z důvodu organizační změny na MZe k 1. březnu 2019 byla doplněna nová organizační struktura Sekce zemědělství a potravinářství a informace k oblasti působnosti uvedené Sekce začleněných útvarů.

Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví MZ má rovněž aktualizovanou organizační strukturu a v části MZ je doplněna informace ke kompetenci vydávat na žádost provozovatele potvrzení (free sale certificate) pro účely vývozu potravin (v rozsahu nařízení EU č. 609/2013) do států mimo Evropskou unii.

Všemi příslušnými orgány provádějícími úřední kontroly byly aktualizovány informace k lidským zdrojům.

SZPI uvedla informace k systemizaci a související úpravě vnitřní organizace, struktury a působnosti útvarů, doplnila informace k možnostem komunikace s veřejností, k dalšímu vybavení inspektorů, k dalším dvěma externím laboratorím provádějícím rozborů vzorků odebraných při úředních kontrolách a uvedla informace k účasti laboratoře v Praze na porovnávací studii na mléčnou bílkovinu.

ÚKZÚZ doplnil informace o on-line zveřejněném registru distributorů POR pro profesionální uživatele a dále informace ke kontrole a ke zkoušení POR.

V bodě 4.3.3

oddílu 3.2 MZ aktualizovalo počet provozoven a nastavení minimální frekvence kontrol.

SZPI rovněž aktualizovala počet provozoven a uvedla odkaz na registrační formulář.

SVS aktualizovala minimální frekvenci kontrol v oblasti ochrany zdraví a pohody zvířat a doplnila informace ke kontrolám odesílání zásilek zvířat do třetích zemí a k přepravě zvířat do třetích zemí, ke kontrolám dodržování pravidel biologické bezpečnosti chovu zvířat, k dodržování podmínek svodů koní, dále aktualizovala informace ke kontrole péče o pohodu hospodářských zvířat, ke kontrolám chovatelů včel, ke kontrolám chovatelů v souvislosti s používáním VLP a s prováděním odborných veterinárních úkonů a nově uvedla kontroly s ohledem na karanténu pro obchod s mloky v rámci EU a pro dovoz do EU.

ÚSKVBL uvedl informace k plánům kontrol a jejich rozsahu v oblasti výroby veterinárních léčivých přípravků – medikovaných krmiv a v oblasti dozoru nad trhem pro rok 2019.

ÚKZÚZ doplnil další informace k plánování četnosti kontrolní činnosti a zaměření kontrol doplnil o falšování krmiv. Aktualizoval tabulku s četností kontrol a doplnil informace ke kontrolám minimální vzdálenosti GM kukuřice od státní hranice.

Ekologické zemědělství uvedlo strategii úředních kontrol EZ na rok 2019 na základě výsledků kontrol v předchozím období.

oddílu 3.4 MZ rozšířilo faktory pro zohlednění v oblasti předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami o rizikovost subjektu a ÚKZÚZ zahrnul do základních kritérií pro kategorizaci rizik pro kontroly krmiv druh činnosti.

oddílu 3.6 SVS a ÚKZÚZ doplnily informaci k elektronickému systému spisové služby (e-spisu), ÚKZÚZ navíc doplnil informaci ke kontrolám GM kukuřice v minimální vzdálenosti od státních hranic.

oddílu 3.7 SZPI doplnila informaci ke spolupráci se SÚJB.

SVS doplnila informaci ke spolupráci s Veterinární službou Armády ČR a Státním zemědělským a intervenčním fondem a dále ke společnému veterinárnímu vstupnímu dokladu.

ÚKZÚZ doplnil informaci k supervizi regionálního pracoviště ze strany metodického vedení.

oddílu 3.10 MZe aktualizovalo informace o e-školení a školení BTSF.

SVS doplnila informace o usnesení vlády č. 865 o Rámcových pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech (ze dne 26. října 2015) a o školení nově přijatých zaměstnanců ohledně OIS SVS.

oddílu 3.11 SZPI doplnila informace o seznamování zaměstnanců s novými nebo aktualizovanými vnitřními předpisy včetně potvrzování seznámení.

SVS doplnila informace o archivaci metodických návodů v e-spisu a opatření k veterinární ochraně státního území doplnila o zrušení registrace.

ÚKZÚZ doplnil informaci k aktualizaci metodických pokynů, ke kontrolním listům, k vystavování a evidování protokolů v oblasti rostlinolékařských kontrol v informačních systémech a k vydávání rostlinolékařských opatření o zákazu uvádění na trh a používání předmětného POR.

V bodě 4.3.4

oddílu 3.13 SZPI i ÚKZÚZ uvedly informace k systému správní pomoci a spolupráce AACs.

V bodě 4.3.5

oddílu 3.6 SVS uvedla informaci k ověřování shody systému managementu kvality a k nezávislému přezkoumání procesu interního auditu systému úředních kontrol.

V bodě 4.3.6.

oddílu 3.9 ÚKZÚZ uvedl informaci ke kompetencím inspektora při zjištění neshody, k archivaci záznamu o neshodách, k právu provozovatele podat odvolání a k povinnostem provozovatele vyplývajících ze zákona č. 255/2012 Sb.

Byly přepracovány nebo doplněny přehledné obrázky pro oblasti uvedené pod č. **1.b), 7 a 11.**

Dílčí návrhy do JIVVPK byly vypracovány příslušnými orgány v písemné podobě a zaslány Sekci zemědělství a potravinářství. Zpracování, koordinaci, předávání EK a archivaci dokumentu zajišťuje útvar zmíněné Sekce (oddělení pro úřední kontroly v potravinovém řetězci). Dokument podléhá schválení Výkonným výborem dozorových orgánů (tj. rozšířenou členskou základnou pro tento účel o další zástupce příslušných orgánů připravujících podklady). Odsouhlasenou verzi dokumentu příslušnými orgány následně schvaluje a podepisuje náměstek ministra Sekce zemědělství a potravinářství.

Sekce zemědělství a potravinářství zajišťuje v souladu s čl. 42 odst. 1 písm. c) nařízení EP a R č. 882/2004 předání dokumentu Evropské komisi.

5. Kompetence k výkonu úředních kontrol dle nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 k právním předpisům

PRÁVNÍ PŘEDPIS PRO		Příslušný/é orgán/y
ZDRAVÍ ZVÍŘAT		
Živá zvířata	Hospodářská zvířata Zájmová zvířata Volně žijící zvířata	SVS
Sperma, vajíčka a embrya	Skot Koňovití Ovce a kozy Prasata	SVS
Nákazy zvířat	Kontrolní opatření pro tlumení nález Eradikační programy a monitoring Monitoring/surveillance Systém oznamování chorob zvířat (ADNS) Traces Přesuny zvířat/dosledovatelnost Referenční laboratoře	SVS
Vedlejší živočišné produkty		SVS SZPI MZ ÚKZÚZ
Identifikace a registrace zvířat	Skot Koňovití Ovce a kozy Prasata Zvířata v zájmovém chovu, cirkusová zvířata	ČPI SVS
Kontroly dovozu	Podle požadavků ve výše uvedených kategoriích	SVS CS
PÉČE o POHODU ZVÍŘAT		
	Chov zvířat Přeprava zvířat Porážení a jiné usmrcování zvířat	SVS
ZDRAVÍ ROSTLIN		
	Škodlivé organismy podle Směrnice Rady č. 2000/29/ES Vnitřní obchod EU Dovozy ze třetích zemí Analýzy rizik škodlivých organismů rostlin Přípravky na ochranu rostlin	ÚKZÚZ

PRÁVNÍ PŘEDPIS PRO		Příslušný/é orgán/y
POTRAVINY A KRMIVA		
Nařízení EP a R (ES) č. 178/2002)	Odpovědnosti provozovatelů a kontrolní postupy Úřední kontroly Sledovatelnost Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva Kontroly dovozů	MZ SVS SZPI ÚKZÚZ ÚSKVBL
Označování potravin	Označování potravin Zdravotní a výživová tvrzení Výživové označování Přírodní minerální vody Doplňky stravy Vybrané druhy potravin Potraviny nového typu	MZ SVS SZPI
Biologická bezpečnost	Hygiena potravin potravinového řetězce Mikrobiologická kritéria Odběr vzorků a rozbor Schvalování podniků Salmonella a onemocnění z potravin TSE Vedlejší živočišné produkty	MZ SVS SZPI ÚKZÚZ (zákaz zkrmování)
Chemická bezpečnost	Potravinářské přídatné látky Aromatické látky Enzymy Kontaminanty Rezidua - <i>léčivé přípravky</i> - <i>pesticidy</i> Hormony/zakázané látky v produktech živočišného původu Odběr vzorků a vyšetření Materiály určené pro styk s potravinami	MZ SZPI SVS ÚSKVBL
Referenční laboratoře	Chemické a biologické laboratoře	MZ SZPI SVS ÚSKVBL ÚKZÚZ
Ozařování		SZPI MZ SÚJB*
Biotechnologie	Geneticky modifikované potraviny a krmiva	SZPI ÚKZÚZ
	Geneticky modifikované rostliny a osiva	ÚKZÚZ

PRÁVNÍ PŘEDPIS PRO		Príslušný/é orgán/y
Ostatní potravinová legislativa	Ekologické zemědělství	ÚKZÚZ SVS SZPI
	Zvláštní povaha zemědělských produktů a potravin	SZPI SVS
	Zeměpisné označení a označení původu	SZPI SVS ÚKZÚZ
Podvodné praktiky	Např. nesprávné nebo zavádějící označení, prohlášení o kvalitě nebo složení Např. zkažené nebo zdravotně závadné potraviny nebo krmivo	MZ SZPI SVS ÚKZÚZ
Výživa zvířat	Krmné suroviny Označení krmiv Určité produkty používané ve výživě zvířat (Směrnice Rady 82/471 EHS) Látky přidávané do krmiv - doplňkové látky Krmné směsi (včetně krmiva pro drobná domácí zvířata) Krmivo s přidanými léčivými - medikovaná krmiva Nežádoucí látky Metody odběru vzorků a analýz Zakázané látky Hygiena krmiv	ÚKZÚZ SVS ÚSKVBL

* SÚJB v rámci své kompetence bude dohlížet a kontrolovat ozařovače provádějící ozařování potravin na území ČR, budou-li takovéto zdroje ionizujícího záření používány na území ČR

6. Režimy jakosti zemědělských produktů a potravin, vín a lihovin

4.3.1. Celkové vnitrostátní strategické cíle

Odd. 3.3. Strategické cíle

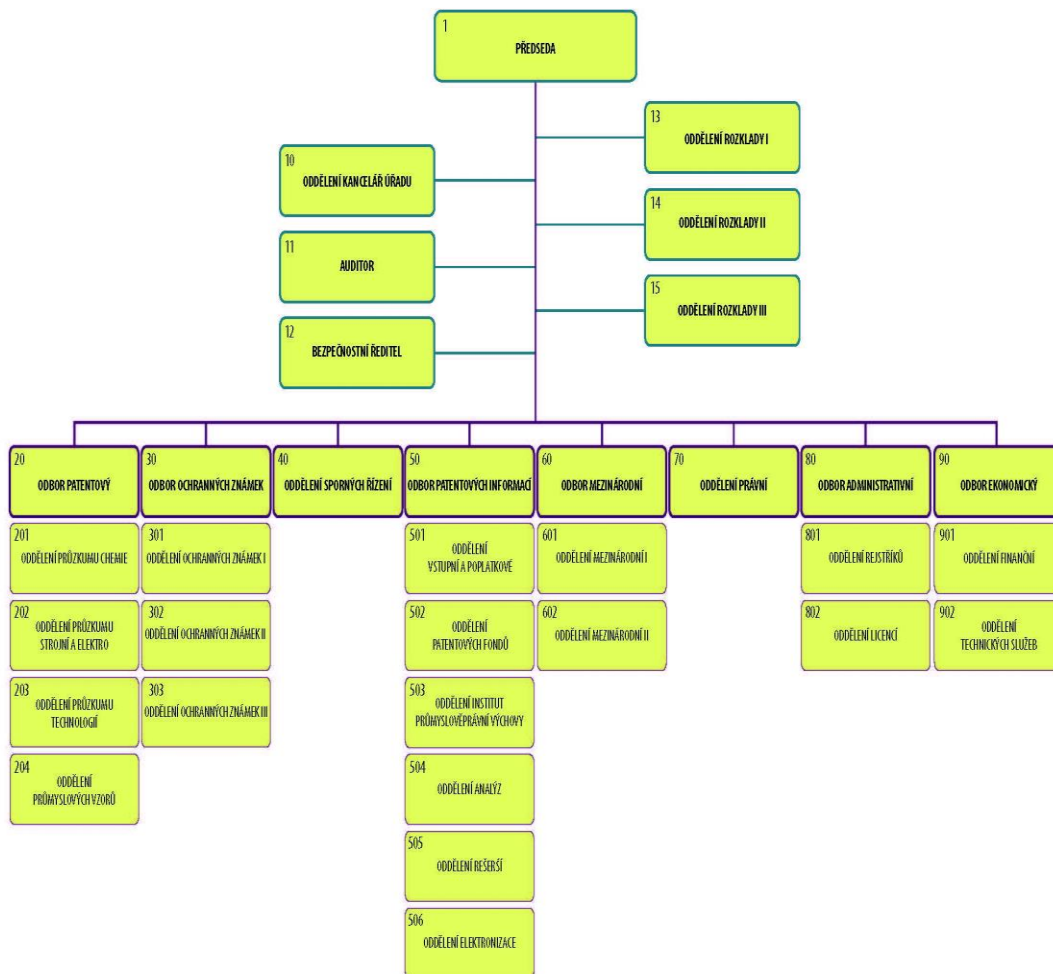
Ve vztahu k zaručeným tradičním specialitám a chráněným zeměpisným označením a označením původu – kontrola specifikace, označování výrobků, povolení výroby zaručené tradiční speciality (dále jen „ZTS“), potraviny, vína, lihoviny, aromatizovaného vinného výrobku s chráněným zeměpisným označením (dále jen „CHZO“) a/nebo chráněným označením původu (dále jen „CHOP“).

Odd. 3.5. Jmenování příslušných orgánů

Podle zákona č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů, je Úřad průmyslového vlastnictví ústředním orgánem státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví České republiky. ÚPV podle tohoto zákona mj. rozhoduje o poskytování ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užité vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky, zeměpisných označení a označení původu výrobků.

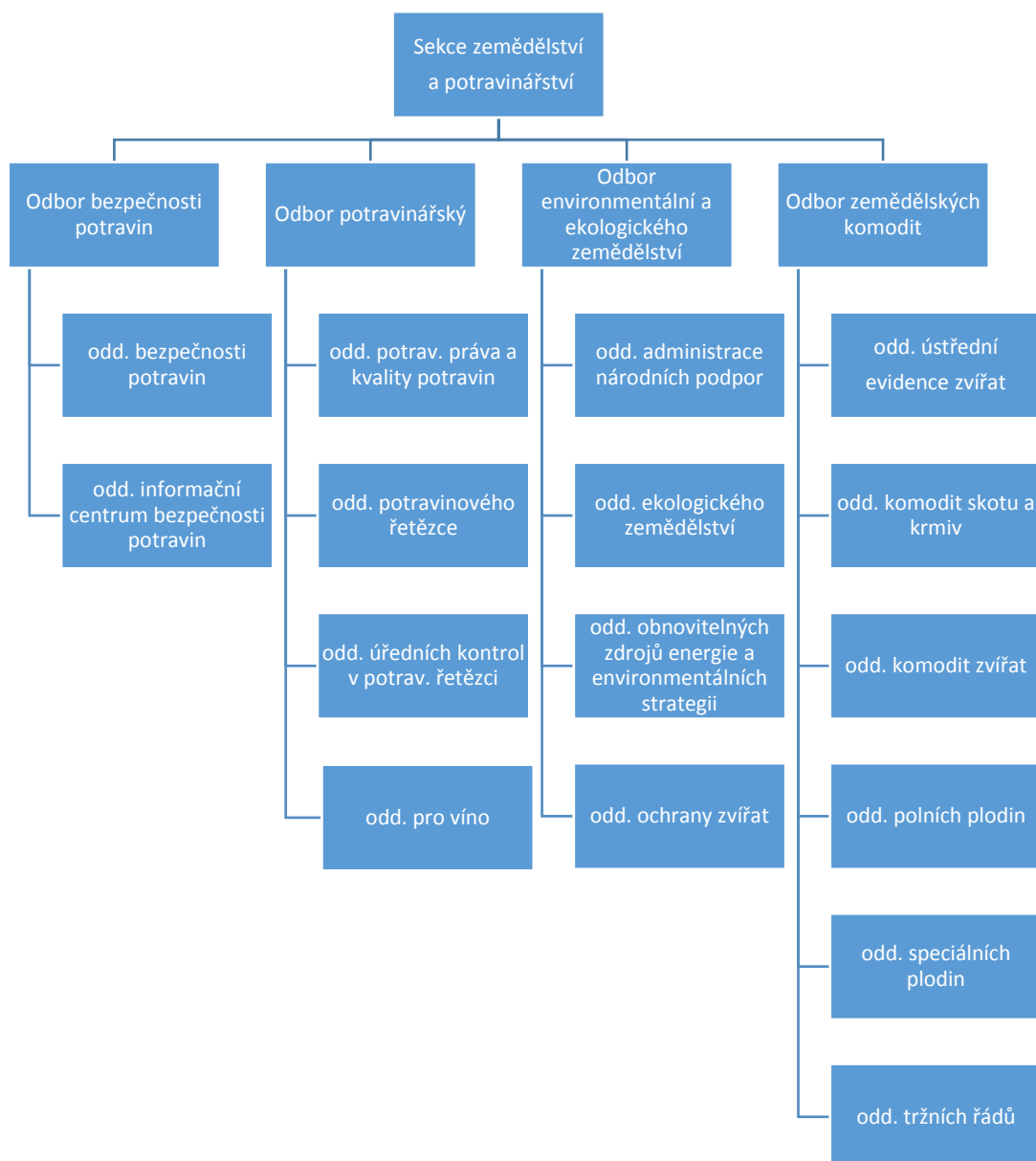
Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon č. 452/2001 Sb.”), upravuje podmínky, za nichž lze získat v České republice ochranu označení původu, popřípadě zeměpisného označení pro produkty, jakož i právní účinky této ochrany. Zákon dále upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie ochranu zeměpisných označení a označení původu (podle nařízení EP a Rady č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, nařízení EP a Rady (ES) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, nařízení EP a Rady (ES) č. 110/2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin, nařízení EP a Rady č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků) a pravomoci správních orgánů k činnostem, které podle přímo použitelného předpisu Evropské unie vykonává členský stát, vnitrostátní postup při podávání žádostí o zápis označení původu či zeměpisného označení výrobků s původem v České republice, popřípadě i v zeměpisné oblasti, která se zčásti nachází na území České republiky („přeshraniční zeměpisná oblast“), v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie, vnitrostátní postup při změnách specifikace v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie, vnitrostátní postup při změně zápisu označení původu vín na zeměpisné označení vín v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie a vnitrostátní postup při podávání žádostí o zrušení zápisu označení původu či zeměpisného označení v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie.

Kontrolu specifikace podle § 10 výše zmíněného zákona č. 452/2001 Sb., provádí v rozsahu své působnosti Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní veterinární správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

Úřad průmyslového vlastnictví je ústředním orgánem státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví České republiky. Sídlem Úřadu je Praha. V čele Úřadu je předseda, kterého jmenuje a odvolává vláda. ÚPV mj. rozhoduje o poskytování ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užité vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky a označení původu/zeměpisná označení výrobků. Převážnou část správního řízení v oblasti označení původu/zeměpisných označení provádí odbor ochranných známek. Vybraná sporná řízení (návrhy na zrušení označení původu/zeměpisných označení) vede samostatné oddělení sporných řízení. O odvolání (rozkladu) podaném proti rozhodnutí ve věci označení původu/zeměpisného označení rozhoduje předseda ÚPV.

Organizační schéma ÚPV je zveřejněno na internetových stránkách: <http://www.upv.cz/cs/upv/zakladni-informace/organizacni-schema.html>

MZe je odpovědné za problematiku CHZO, CHOP a ZTS a má gesci k nařízení EP a R č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (spolugestorem je Úřad průmyslového vlastnictví). Po věcné stránce problematiku ZTS a horských produktů řeší MZe, problematiku CHZO a CHOP Úřad průmyslového vlastnictví. Pokud jde o CHZO a CHOP, ochrana na národní a komunitární úrovni umožňuje i sledovatelný nárůst obrátu při prodeji těchto výrobků na domácím i evropském trhu.

Odpovědným orgánem pro zabezpečení povinností vztahujících se k udělení CHOP, CHZO z nařízení Rady (ES) č. 1308/2013 pro víno, z nařízení EP a Rady (ES) č. 110/2008 pro lihoviny a z nařízení EP a Rady č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků je také ÚPV.

Tento úřad je též národním zástupcem pro elektronický systém e-Ambrosia, který byl v EU ustaven pro řízení o žádostech o zápis, změnu specifikace a zrušení CHOP a CHOZ v Evropské unii.

Kompetence SZPI, SVS a ÚKZÚZ ke kontrolám potravin je obecně stanovena v zákoně o potravinách. Kompetence ke kontrole specifikace (v rozsahu své působnosti) pro režimy jakosti zemědělských produktů a potravin je stanovena v § 10 odst. 1 zákona č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisného označení. Jedná se zejména o kontrolu souladu výroby produktů nesoucích název, jež je zapsán v národním či komunitárním registru jako chráněné označení původu či chráněné zeměpisné označení nebo název, o němž je vedeno řízení k jeho zápisu s danou specifikací. Taktéž se jedná o vydávání nálezů, posudků a osvědčení.

4.3.3. Organizace a řízení ÚK

Odd. 3.6. Obecná organizace a řízení úředních kontrol

SZPI

Kontroly probíhají buďto v režimu „ověřování souladu se specifikací“ nebo jako „běžná kontrola“. Při ověřování souladu se specifikací i při běžné kontrole je ověřeno, zda jsou dodrženy požadavky vycházející ze specifikace zapsaného názvu např. na použité suroviny a jejich dosledovatelnost, požadavky na výrobní proces nebo značení. Pokud je specifikací vyžadováno dodržení nějakého laboratorně zjiřitelného analytu, jsou při ověřování souladu se specifikací odebrány vzorky ze všech výrobků nesoucích zapsaný název. Při běžné kontrole jsou odebírány vzorky dle uvážení inspektora alespoň jednoho výrobku nesoucího chráněný název. Z hlediska místa je kontrola nastavena, aby probíhala ve výrobě, při uvádění do oběhu (zejména v obchodech) nebo u potravin ze třetích zemí před uvedením na trh. Kontrola v obchodech probíhá nejčastěji jako součást kontrol označování potravin. Plánování kontrol CHOP, CHZO a ZTS je většinou součástí ročních plánů inspektorátů. Kontroly jsou plánovány na základě analýzy rizik, která mimo jiné zahrnuje historii dosud provedených kontrol, chování provozovatelů, aktuální poznatky z terénu, obdržené podněty a další. Tyto plány obsahují výrobce v kompetenci daného inspektorátu, vyráběné potraviny a další podrobnosti.

SVS

Krajské veterinární správy provádějí ověření souladu se specifikací před a během uvádění na trh potravin živočišného původu s označením CHZO, CHOP a ZTS a kontroly příslušných výrobků vyrobených v jiných členských státech Evropské Unie, nesoucí chráněné označení. Účelem těchto kontrol je, aby výrobky označené jako ZTS, CHZO či CHOP, splňovaly podmínky stanovené ve specifikaci a spotřebitel tak obdržel výrobek garantované kvality. V případě zjištění nedostatků jsou KVS oprávněny ukládat závazné pokyny a zvláštní opatření pro odstranění nedostatků a vykonat následnou kontrolu splnění těchto pokynů či opatření, pozastavit nebo odebrat schválení, uložit mimořádná veterinární opatření, popřípadě uložit sankci při nesplnění uloženého opatření.

Výsledky kontrol CHOP, CHZO a ZTS, které dozorové orgány uskutečnily v předchozím roce, jsou součástí Výroční zprávy SZPI a jsou rovněž zahrnuty ve Výroční zprávě z úředních kontrol ČR.

Pokud se týká CHOP a CHZO, práva a povinnosti žadatelů jsou, vedle zákona č. 452/2001 Sb., upraveny i v dalších obecně závazných právních předpisech (např. Listina základních práv a svobod, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, atd.).

Výše paušální částky nákladů na ověření souladu se specifikacemi je stanovena jednotně ve vyhlášce č. 227/2008 Sb., a činí 500 Kč na jednoho inspektora za každou započatou hodinu výkonu činnosti.

Školení SZPI a SVS - obecně

Pro inspektory jsou centrálně organizovány pravidelné porady a vzdělávací akce, kde se sjednocují kontrolní postupy a inspektoři jsou seznamováni s příslušnou legislativou a její aplikací v praxi, problematikou hygieny, označování potravin, senzorické analýzy, s pravidly ekologické produkce a pod.

Oddíl 3.4. Kategorizace rizik

Obecně

Kontroly jsou plánovány na základě analýzy rizik, která mimo jiné zahrnuje historii dosud provedených kontrol, chování provozovatelů, aktuální poznatky z terénu, obdržené podněty, stížnosti a další. Minimální frekvence kontrol je stanovena tak, aby každý provozovatel vyrábějící potraviny CHOP, CHZO nebo ZTS byl zkontrolován příslušným orgánem alespoň jedenkrát ročně. V odůvodněných případech (výsledky předešlých kontrol, kontrola plnění uložených opatření, podané podněty a stížnosti) lze přistoupit ke zvýšení minimální frekvence kontrol.

Oddíl 3.7. Kontrolní systémy a koordinace činnosti

ÚPV

Činnost ÚPV v oblasti označení původu/zeměpisných označení probíhá v souladu se zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, přímo aplikovatelnými právními předpisy EU (viz bod 4.3.2, oddíl 3.5) a mezinárodními smlouvami, kterými je ČR vázána (zejména Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu, dále např. TRIPS).

ÚPV na veškeré své činnosti uplatňuje integrovaný systém řízení (ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001, OHSAS 18001).

Všechny druhy žádostí, resp. návrhů týkající se řízení o zápisu, změně specifikace, zrušení CHOP/CHZO či námitek proti žádostem jiných zemí nebo návrhů na zrušení CHOP/CHZO pocházejících z jiných zemí se podávají u ÚPV.

Kdo může být v konkrétním případě žadatelem, navrhovatelem či namítajícím, požadavky na obsah žádostí, způsob vyřizování žádostí apod. vyplývá ze zákona č. 452/2001 Sb., přímo aplikovatelných právních předpisů EU a mezinárodních smluv, kterými je ČR vázána. Není-li určitá problematika procesně upravena ve výše uvedených speciálních právních předpisech, použije se příslušné ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Podle zákona č. 452/2001 Sb. dále ÚPV vede rejstřík, který je veřejný a každý má právo do něj nahlížet. Podstatnou část informací, které se zapisují do rejstříku, ÚPV zveřejňuje na svých

internetových stránkách www.upv.cz v rámci databáze zeměpisných označení a označení původu. Prostřednictvím uvedených stránek je také veřejnosti poskytován přístup do databází vedených Evropskou komisí a Světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO) a formuláře žádostí, včetně informace, jak tyto formuláře správně vyplnit.

Ve Věstníku, který je přístupný na internetových stránkách www.upv.cz, ÚPV oznamuje (národní) zápis označení původu, popřípadě zeměpisného označení do rejstříku, jeho zrušení a jiné důležité skutečnosti, které se (národně zapsaného) označení původu, popřípadě zeměpisného označení týkají. Ve Věstníku jsou dále např. zveřejňovány specifikace a další dokumenty týkající se označení původu, popřípadě zeměpisného označení, o jehož zápis (nebo případně změnu specifikace nebo zrušení) se žádá na úrovni EU.

Vztah ÚPV s dozorovými orgány a MZe v oblasti CHOP a CHZO je upraven v zákoně č. 452/2001 Sb. Kromě toho se subsidiárně aplikuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (mj. se obecně uplatní zásada, že správní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy, vyjádřená v § 8 – není tedy nutné uzavírat písemnou dohodu o spolupráci).

Vztah ÚPV- MZe

V případech stanovených zákonem č. 452/2001 Sb. žádá ÚPV o stanovisko MZe.

Konkrétně ÚPV žádá MZe o vyjádření k žádosti o komunitární zápis, zda označení, jehož zápis je požadován, neobsahuje název, který zdruhověl, název odrůdy rostlin nebo plemene zvířat, nebo název homonymní. K tomu stanoví lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů. Pokud se MZe ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že k podané žádosti nemá připomínky.

Jsou-li proti žádosti o komunitární zápis podány námitky a nepodaří-li se jednáním rozpor odstranit, ÚPV v případě, že se námitky týkají výše uvedených skutečností, požádá MZe o vyjádření k důvodnosti námitek. K tomu stanoví lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů. ÚPV o námitkách rozhodne poté, co obdrží vyjádření MZe, nebo poté, co lhůta k vyjádření marně uplyne. Pokud se MZe ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že k podané žádosti nemá připomínky.

Vztah ÚPV- dozorové orgány

Které úkony může ÚPV požadovat na dozorových orgánech, vyplývá ze zákona č. 452/2001 Sb. Podle § 10 citovaného zákona je orgánem, kterému přísluší kontrola specifikace podle tohoto zákona, v rozsahu své působnosti Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní veterinární správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

Uvedené kontrolní orgány vydávají závazné nálezy důležité pro řízení o zápisu, změně specifikace a zrušení CHOP a CHZO (§ 19 odst. 2 citovaného zákona).

MZe

MZe v oblasti CHOP, CHZO a ZTS úzce spolupracuje se žadateli (výrobci, zpracovateli a obchodníky), stejně tak jako s příslušnými pracovníky Úřadu průmyslového vlastnictví (kam směřuje vždy žádost před jejím zasláním Evropské komisi) a pracovníky kontrolních orgánů (SVS, SZPI, ÚKZÚZ). Pokud jde o ZTS, tento právní nástroj umožňuje producentům zhodnotit jejich produkty a přitom zaručuje ochranu spotřebitele proti nekalým praktikám a zároveň zaručuje poctivost obchodních transakcí. Hlavní výhodou, která ze zápisu podle nařízení vyplývá, je identifikace produktu za použití zapsaného názvu spolu se zmínkou „zaručená tradiční specialita“ a logem Evropské unie. MZe je kontaktním místem pro příjem žádostí, administrace a komunikace s EK ve věci zápisu ZTS podle výše uvedeného nařízení, spolupracuje s nevládními organizacemi a výrobci na zajištění práv k údajům o specifických

výše uvedeného nařízení a na obraně těchto práv a zastupuje ČR ve Výboru pro politiku jakosti zemědělských produktů.

Odbor potravinářský monitoruje vývoj potravinového práva EU a následně navrhuje úpravu národních právních předpisů ve své gesci a spolugesci, přičemž hájí jak zájmy provozovatelů potravinářských podniků, tak spotřebitelů. Odbor je v rámci ČR věcně příslušným gestorem problematiky kvality potravin a zpracovaných zemědělských výrobků. Odbor je národním kontaktním místem pro instituce EU v oblasti potravinového práva a potravinových standardů. Dále je odbor odpovědný za koordinaci výkonu státní správy orgány státního dozoru v působnosti MZe, za zpracování a aktualizaci víceletého plánu kontrol a pravidelné roční zprávy o výsledcích úředních kontrol ve spolupráci s dozorovými orgány. Přípravuje podklady a pozice a účastní se jednání v institucích EU týkajících se CHZO, CHOP a ZTS pro zemědělské výrobky a potraviny podle nařízení EP a R č. 1151/2012, spolupracuje s nevládními organizacemi a výrobci a s Úřadem průmyslového vlastnictví na zajištění práv k údajům o původu výrobků podle tohoto nařízení a na obraně těchto práv a zastupuje ministerstvo v Meziresortní skupině pro ochranu duševního vlastnictví a ve Výboru pro politiku jakosti zemědělských produktů v EK.

Obecně

Pokud kontrolní činnost vyžaduje spolupráci s ÚPV (kontrola specifikace pro CHZO/CHOP před jejím zápisem nebo při změně, stanovisko ÚPV při podezření na zneužití chráněného označení, apod.), jsou tyto případy řešeny jednotlivě bez uzavření dohody o spolupráci. Dozorové orgány spolupracují s Úřadem průmyslového vlastnictví při kontrole dodržování práv duševního vlastnictví a to zejména při kontrole chráněných zeměpisných označení a chráněných označení původu, mezi které patří označení jako např. „České pivo“, „Hořické trubičky“, „Štramberské uši“ nebo „Třeboňský kapr“.

3.11. Dokumentované postupy

ÚPV

Na veškeré své činnosti uplatňuje integrovaný systém řízení (ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001, OHSAS 18001).

SZPI

Má zaveden a certifikován systém managementu jakosti dle ISO 9001 pro „Výkon činnosti správního úřadu provádějícího státní dozor v oblasti potravin, vybraných výrobků a veřejného stravování“.

Základním vnitřním dokumentem pro úřední kontrolu prováděnou SZPI je Řád kontrolní činnosti. Na něj navazuje řada organizačních směrnic a metodických pokynů. Všechny tyto dokumentované postupy jsou v režimu „řízené dokumentace“ – podléhají procesu vnitřního připomínkování, schvalování, aktualizace a distribuce. K aktualizaci dochází zejména na základě legislativních požadavků, organizačních změn v SZPI, výsledků interních auditů či kontrol. S každým novým vnitřním předpisem, či jeho změnou, jsou dotčení zaměstnanci prokazatelně seznámeni. Zprávy o úředních kontrolách představují v zavedeném kontrolním systému SZPI zejména protokol o kontrole.

SZPI provádí kontroly CHZO, CHOP a ZTS podle interní organizační směrnice, v níž jsou zapracovány všechny odpovídající právní předpisy EU i předpisy národní. Organizační

směrnice stanoví i postupy pro případ, že je zjištěna nevyhovující potravina, tzn. postupy na ukládání opatření, postupy v případě nesplnění opatření a na ukládání pokut.

SVS

SVS má zaveden certifikovaný systém managementu kvality v souladu s požadavky mezinárodního standardu ISO 9001.

Postupy úředních kontrol v oblasti veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví, v oblasti ochrany zdraví zvířat a pohody zvířat i v oblasti provádění pohraniční veterinární kontroly jsou ujednoceny a zdokumentovány v rámci celé ČR pomocí metodických návodů SVS.

Metodické návody SVS jsou vedeny v režimu řízených dokumentů SVS a jsou pravidelně aktualizovány dle potřeb národní nebo evropské legislativy, či na základě nových poznatků.

Všechny platné metodické návody SVS jsou k dispozici v elektronickém systému spisové služby SVS, kde za účelem ukládání metodických návodů SVS a veškerých dalších řízených interních dokumentů SVS je zřízena příslušná registratura. V tomto úložišti řízených dokumentů SVS jsou všem zaměstnancům SVS trvale dostupná platná znění nejen metodických návodů SVS, ale i veškerých dalších řízených interních dokumentů SVS. Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáním a doložením v protokole o kontrole a při jeho projednávání je seznámena se svými právy.

SVS provádí schvalování a kontroly souladu se specifikací u potravin s CHZO, CHOP a ZTS podle vnitřních metodických informací vydaných SVS. Tyto jsou vypracovány v souladu s nařízením EP a R č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, prováděcím nařízením Komise (EU) č. 668/2014 a nařízeními Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 664/2014 a č. 665/2014, se zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu zeměpisných označení a dalších platných předpisů Evropské Unie a národní legislativy.

4.3.4. Pohotovostní plány a vzájemná pomoc

Oddíl 3.13 Organizace spolupráce a vzájemné pomoci

ÚPV

Výsledky kontroly, kterou provedl zahraniční kontrolní orgán, budou v řízení před ÚPV brány v úvahu na základě mezinárodní smlouvy nebo na základě vzájemnosti.

Předseda ÚPV může v jednotlivém případě rozhodnout, že nález zahraničního kontrolního orgánu bude brán v úvahu i při nesplnění výše uvedených podmínek.

ÚPV se zahraničními institucemi činnými v oblasti kontrol aktivně běžně nespolupracuje, neboť kontrolní činnost není v kompetenci ÚPV. Pokud by však ÚPV např. ze zahraničí obdržel upozornění na určitý problém týkající se kontrol CHOP/CHZO (zatím se tak nestalo), předal by tuto informaci v souladu se zásadou, že správní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy, vyjádřenou v §8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, příslušnému orgánu ČR.

Pokud se týká řízení o komunitárních (resp. unijních) žádostech, závazný nález příslušného kontrolního orgánu žadatel přikládá k žádosti o komunitární zápis a k žádosti o změnu specifikace.

Jsou-li podány námitky proti žádosti o komunitární zápis, v případě že se rozpor nepodaří odstranit jednáním a že se námitky týkají specifikace výrobku, například souvislosti mezi výrobkem a zeměpisným prostředím, v němž má výrobek původ, požádá ÚPV kontrolní orgán

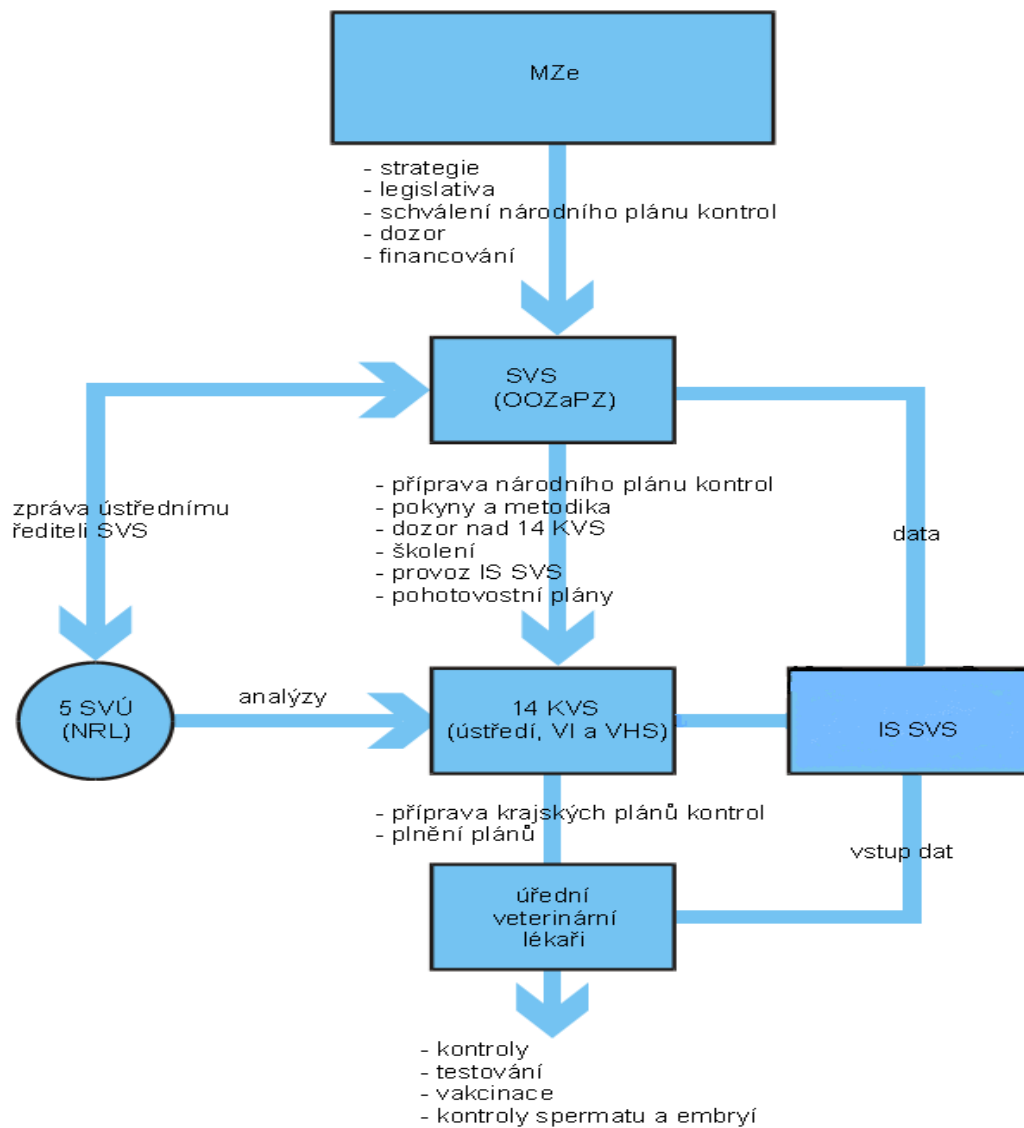

o vydání závazného nálezu pro účely postoupení žádosti o komunitární zápis. Kontrolní orgán je povinen podat závazný nález do 2 měsíců ode dne, kdy mu ÚPV předloží úplný spis žádosti o komunitární zápis.

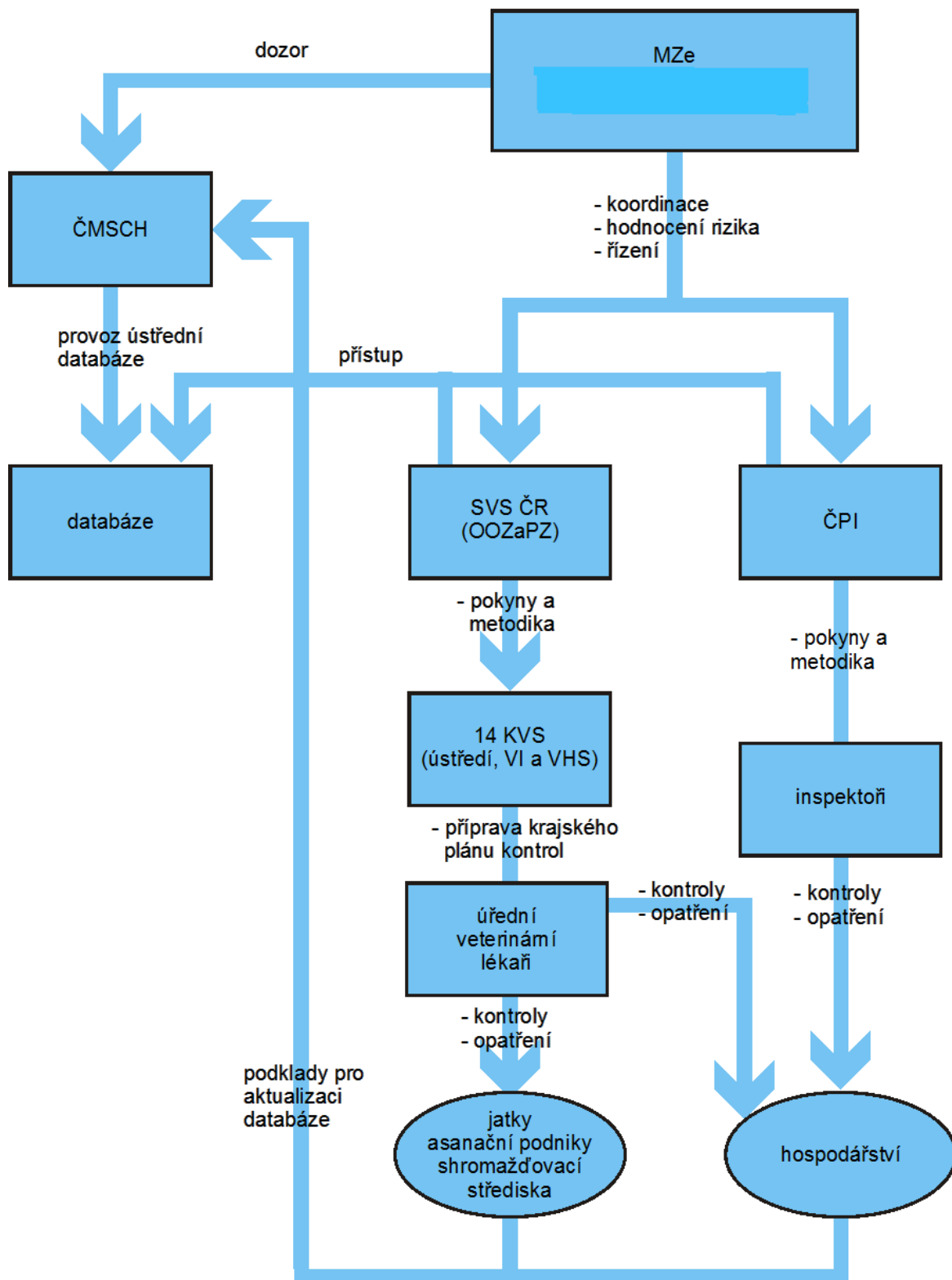
Jsou-li podány námitky proti žádosti o změnu specifikace a nepodaří-li se rozpor odstranit jednáním, ÚPV o námitkách rozhodne na základě závazného nálezu kontrolního orgánu o splnění podmínek pro změnu specifikace stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie, který jej vydá do 2 měsíců ode dne, kdy mu Úřad předloží úplný spis žádosti o změnu specifikace.

Dále v případě žádosti o zrušení zápisu označení výrobku s původem v České republice, popřípadě v přeshraniční zeměpisné oblasti, nepodaří-li se jednáním rozpor odstranit a důvod zrušení komunitárního zápisu spočívá ve specifikaci výrobku, například souvislosti mezi výrobkem a zeměpisným prostředím, v němž má výrobek původ, požádá ÚPV kontrolní orgán o vydání závazného nálezu o splnění podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie. Kontrolní orgán vydá závazný nález do 2 měsíců ode dne, kdy mu Úřad předloží úplný spis žádosti o zrušení komunitárního zápisu.

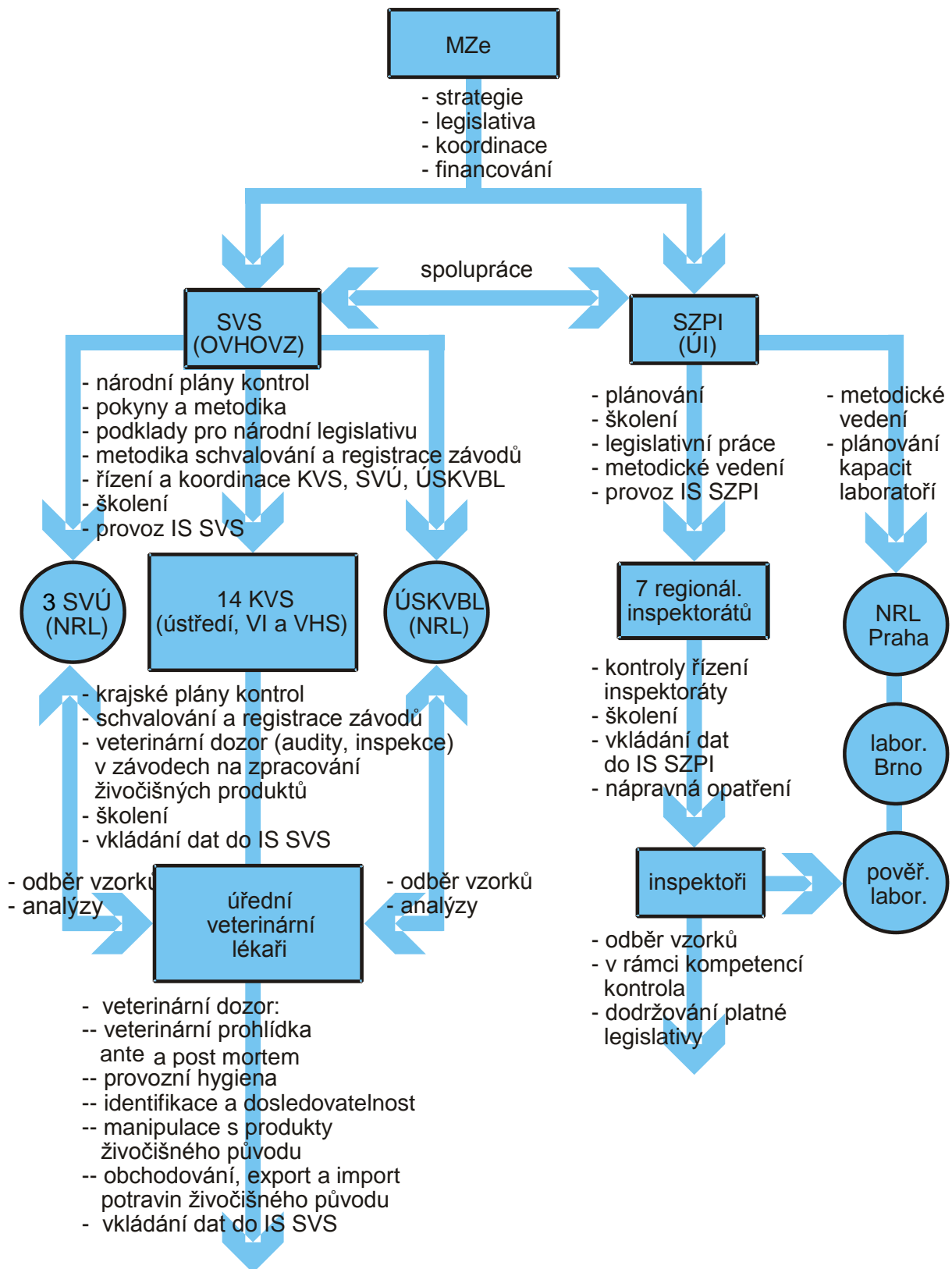
1.a) Systém kontrol zdraví zvířat

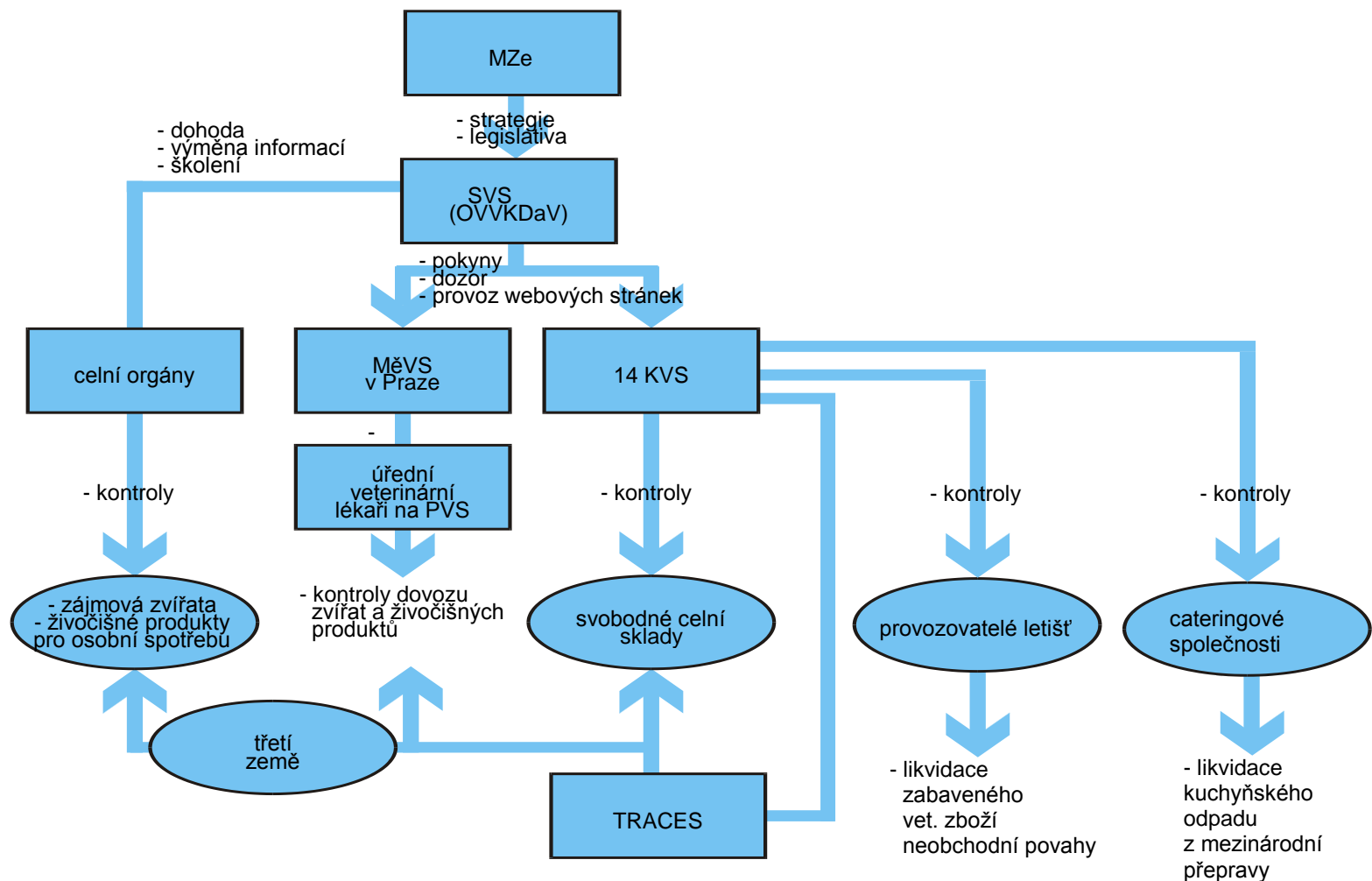
1.b) Systém kontrol označování a pohybu zvířat

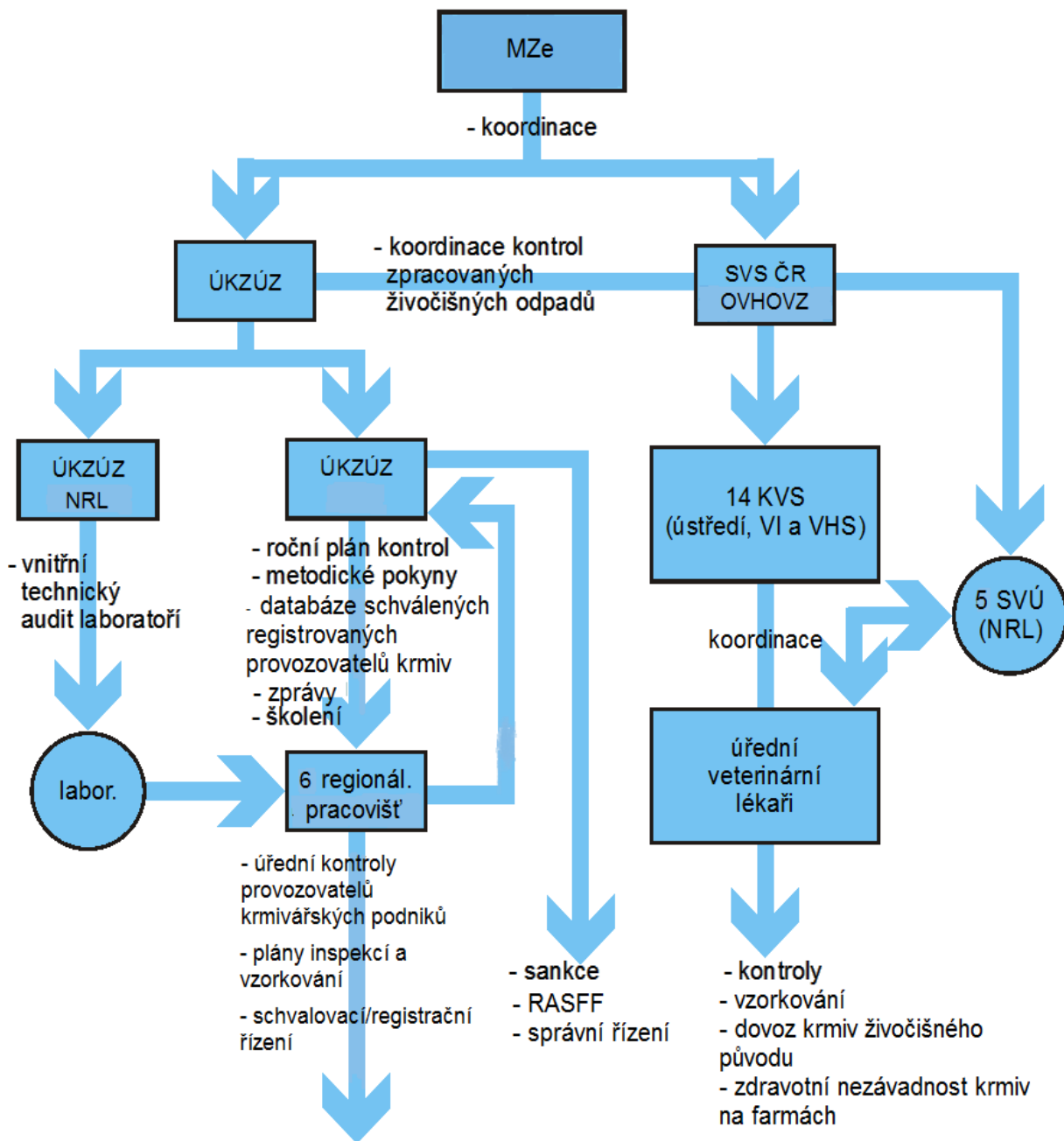
2. Systém kontrol potravin živočišného původu

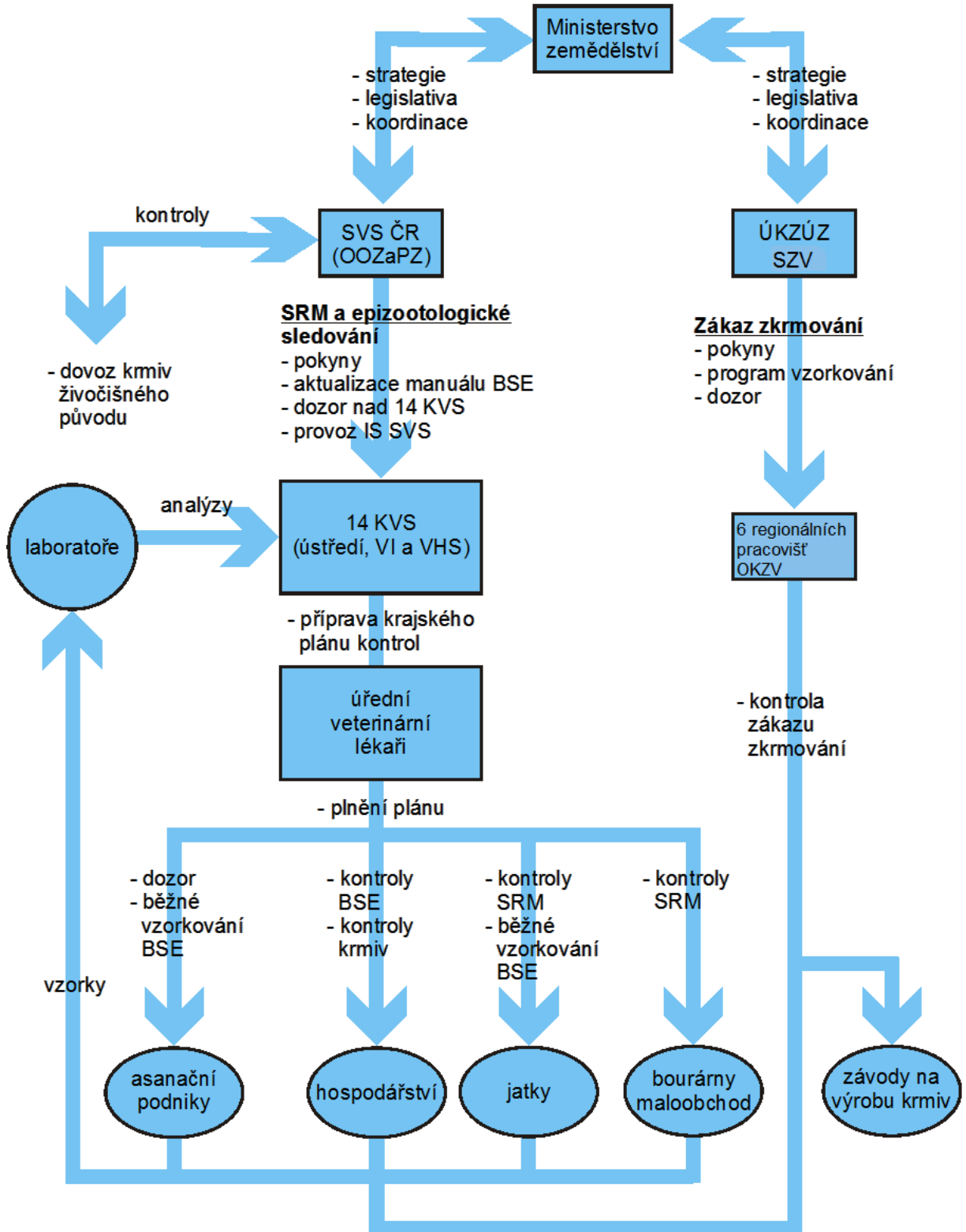
3. Systém kontrol dovozu zvířat a živočišných produktů

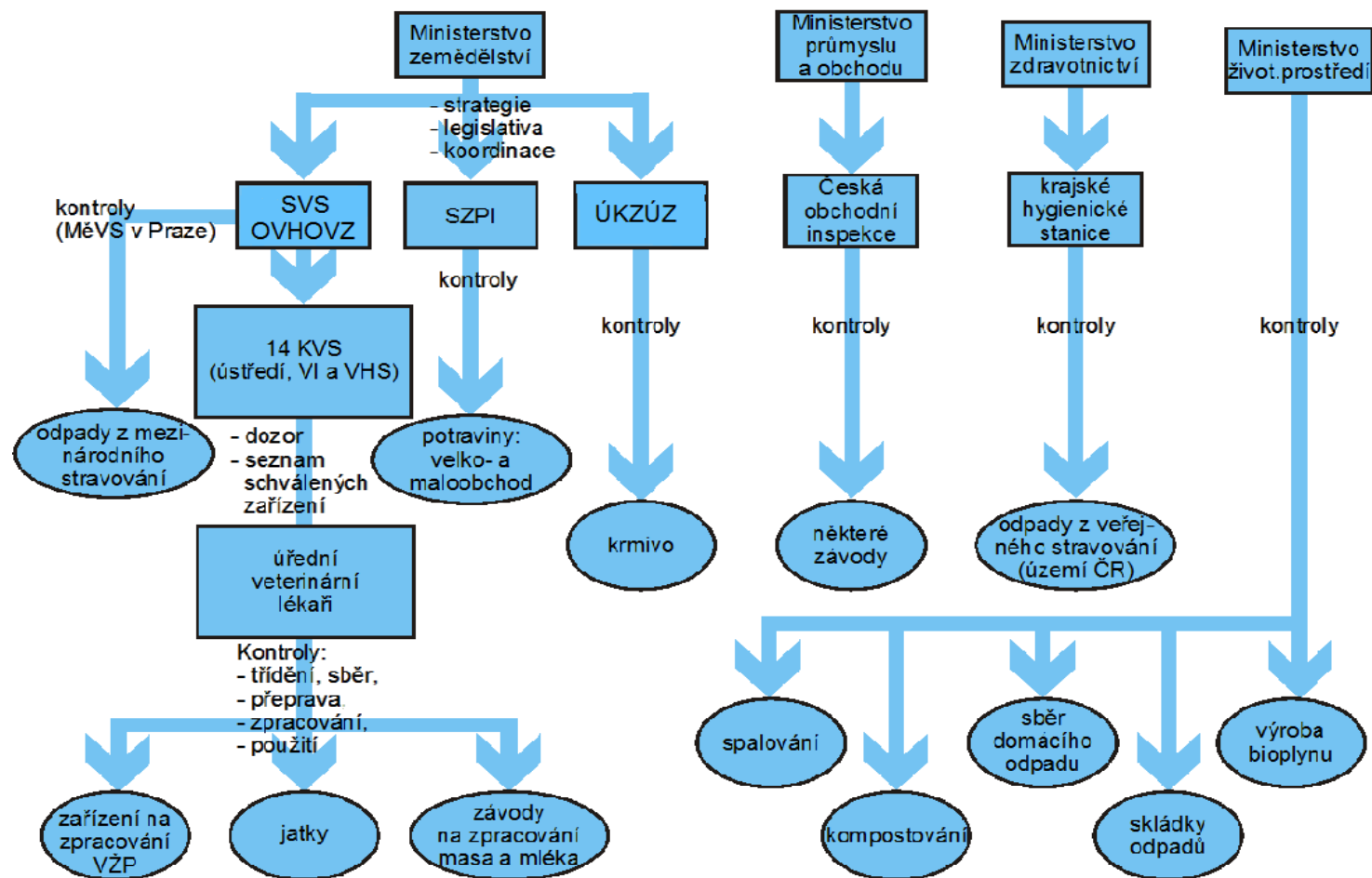
4. Systém kontrol krmiv a výživy zvířat

5.a) Systém kontrol TSE a VŽP

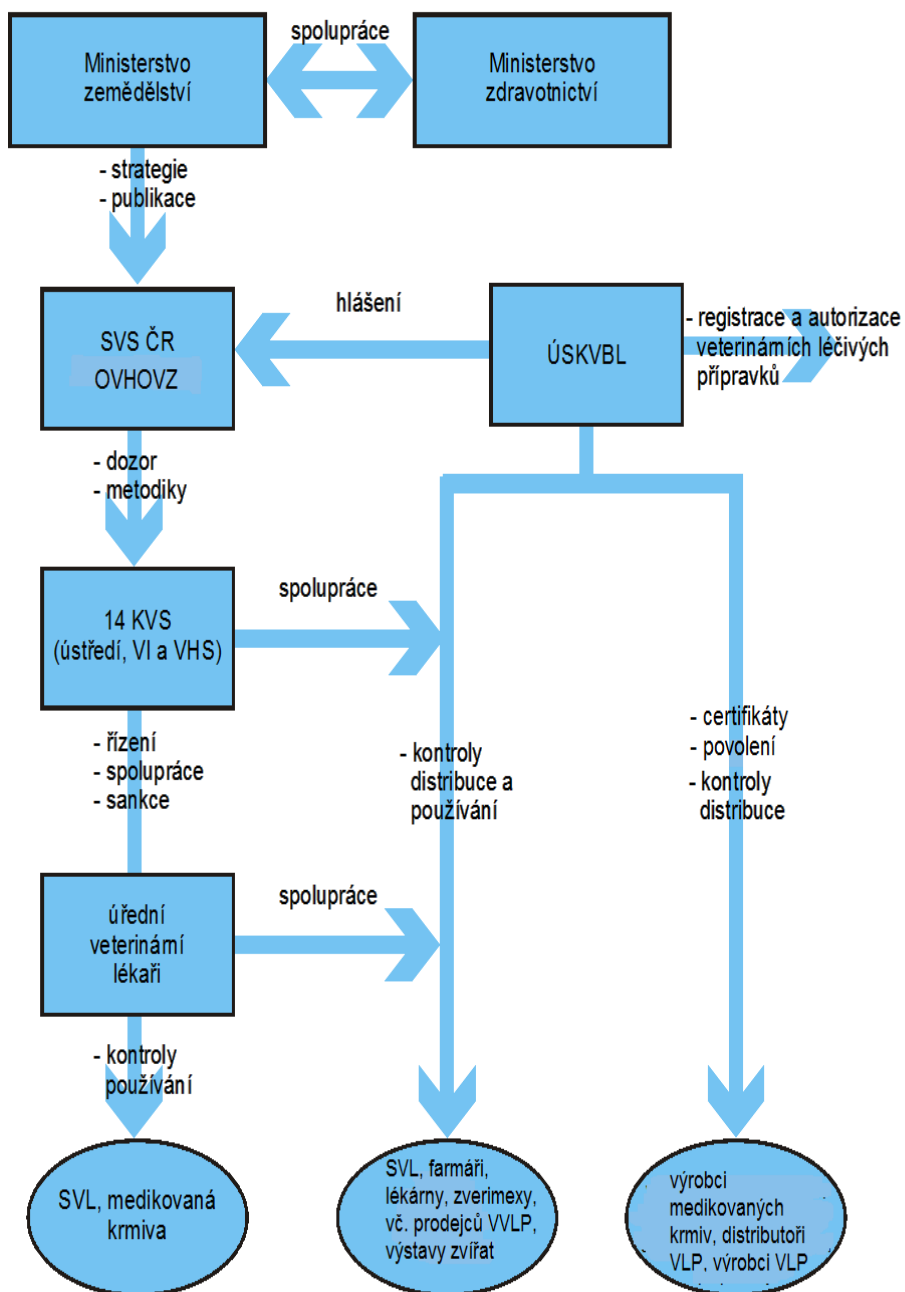

5.b) Systém kontrol VŽP

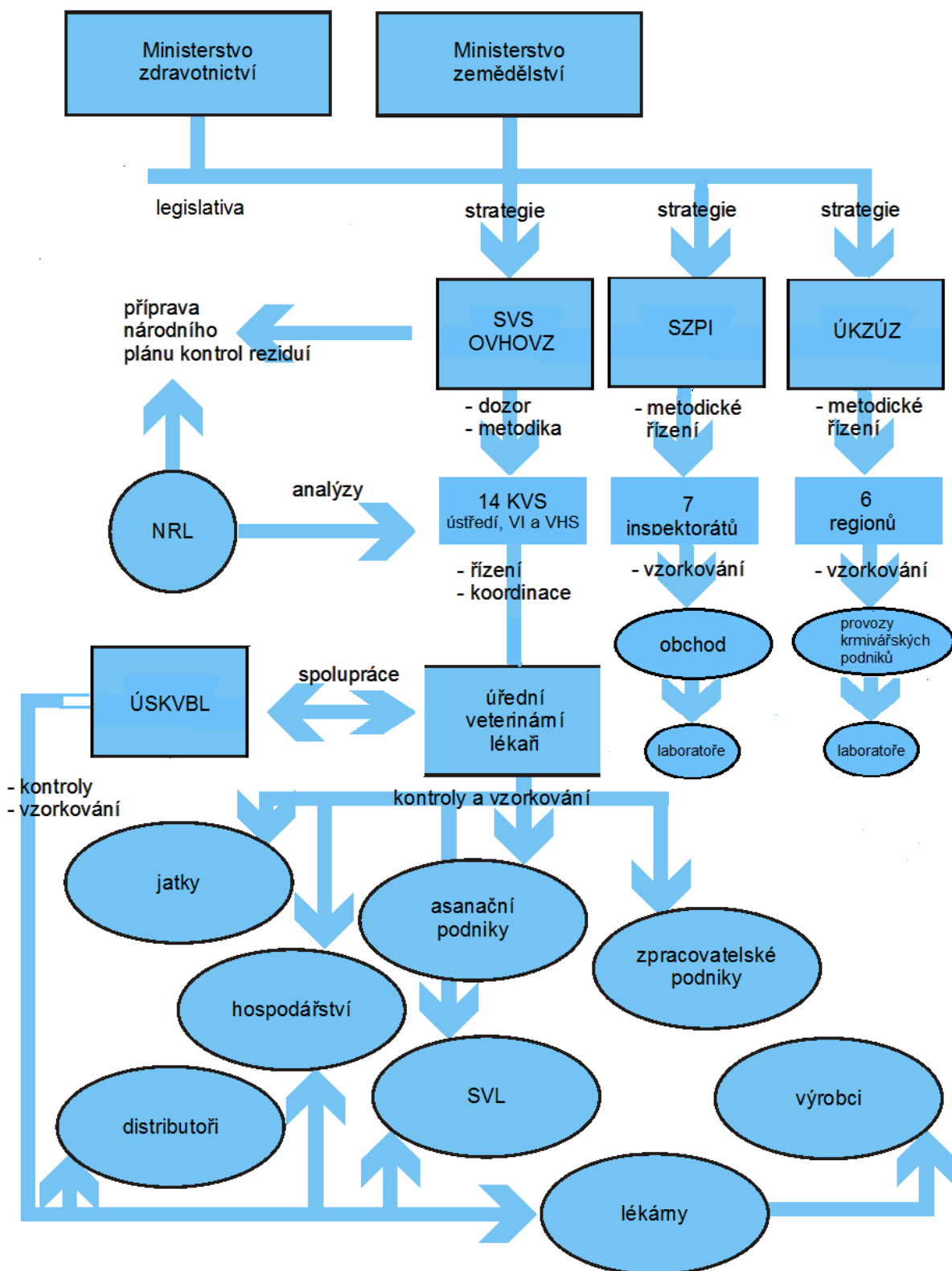

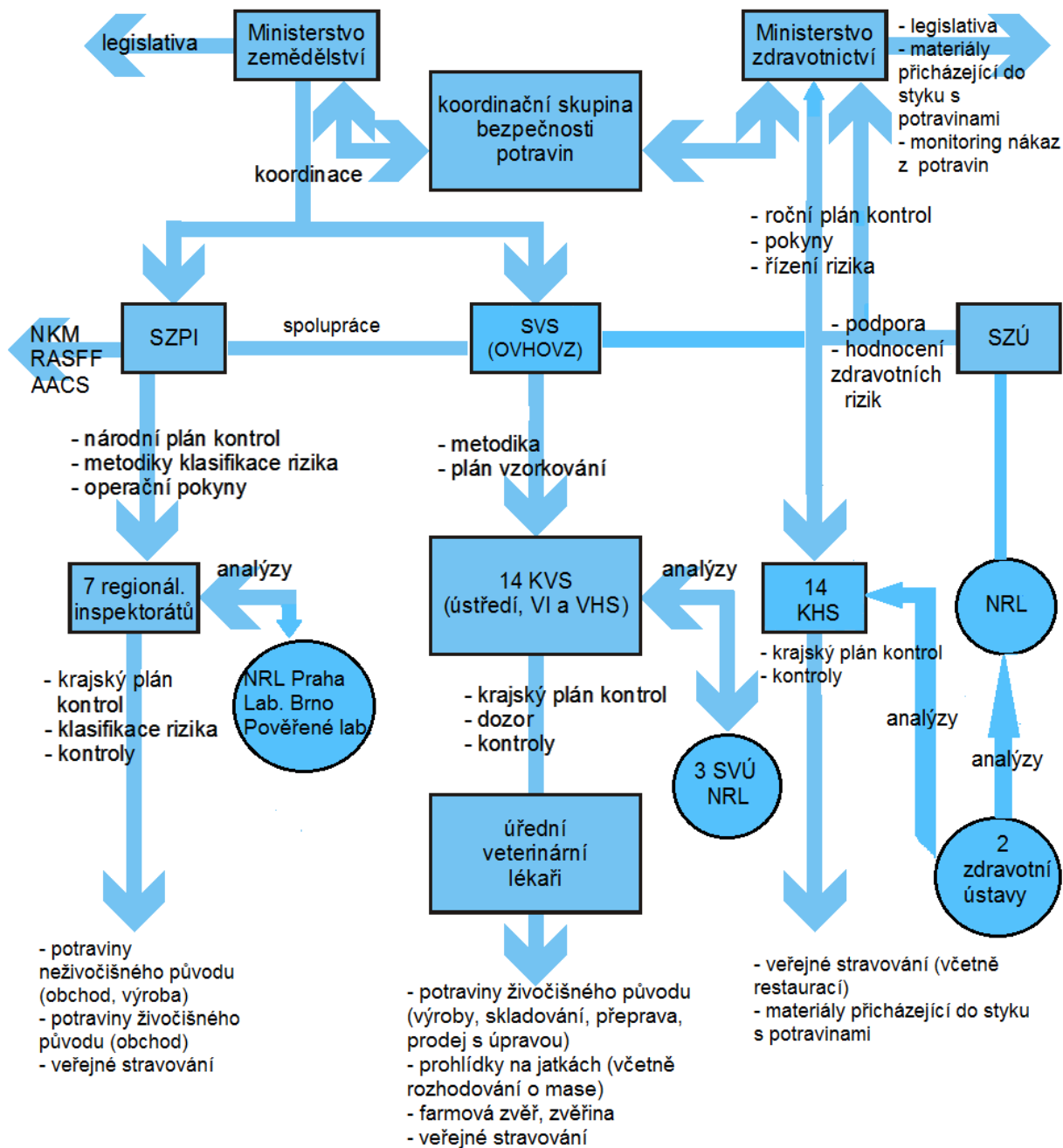
6.a) Systém kontrol výroby medikovaných krmiv, distribuce a používání veterinárních léčiv

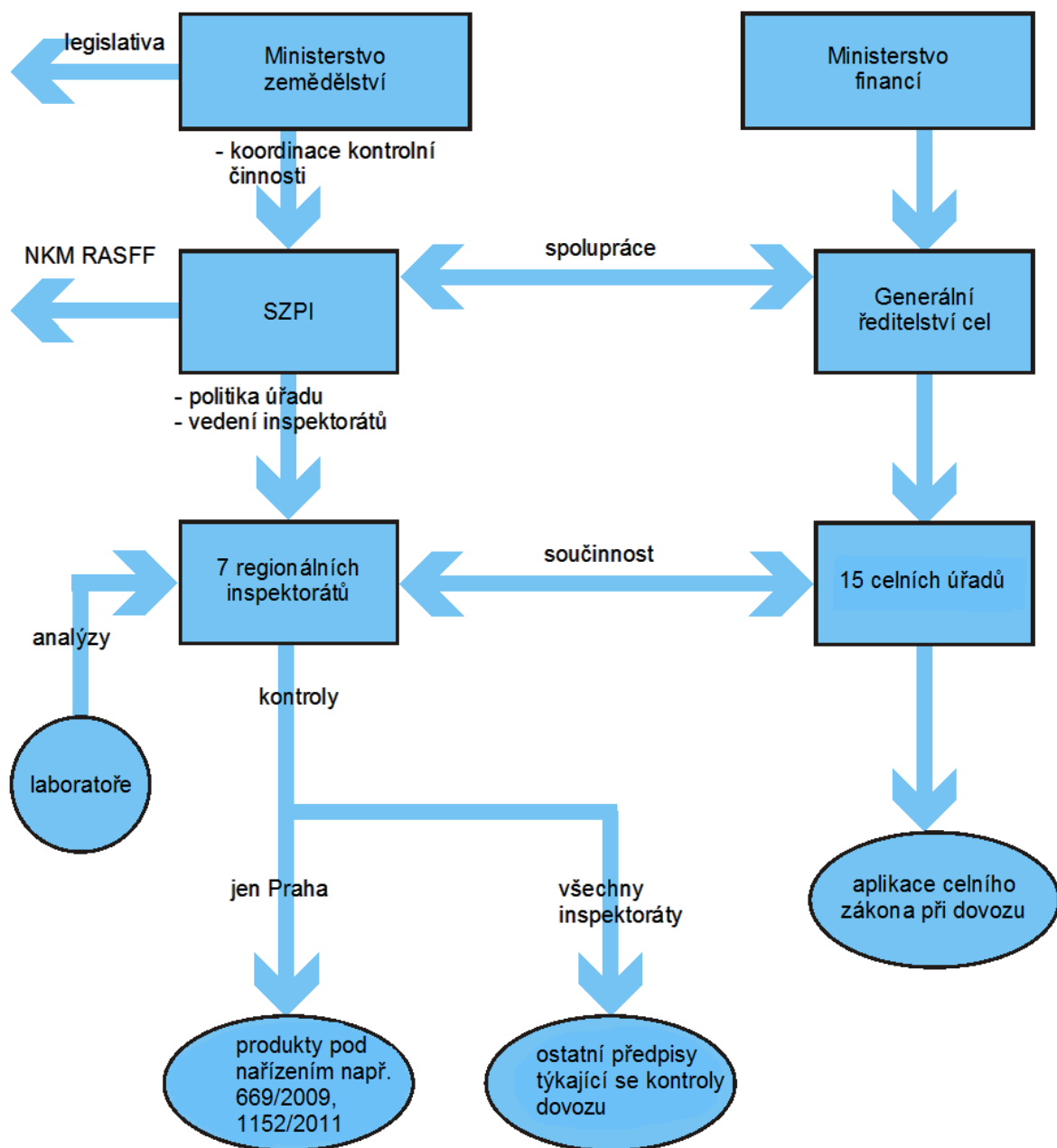
6.b) Systém kontrol reziduí veterinárních léčiv

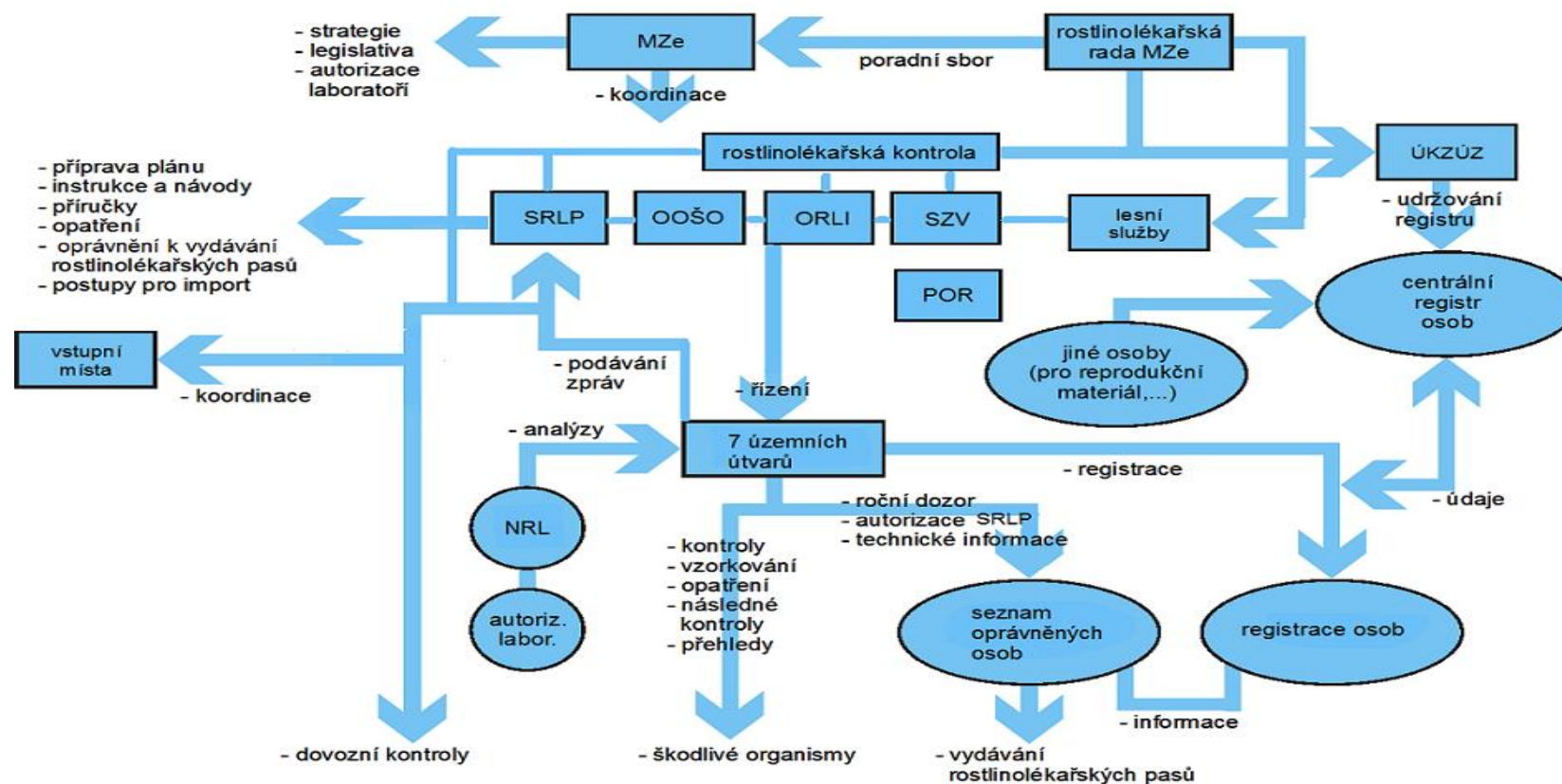
7. Systém kontrol potravin a hygieny potravin

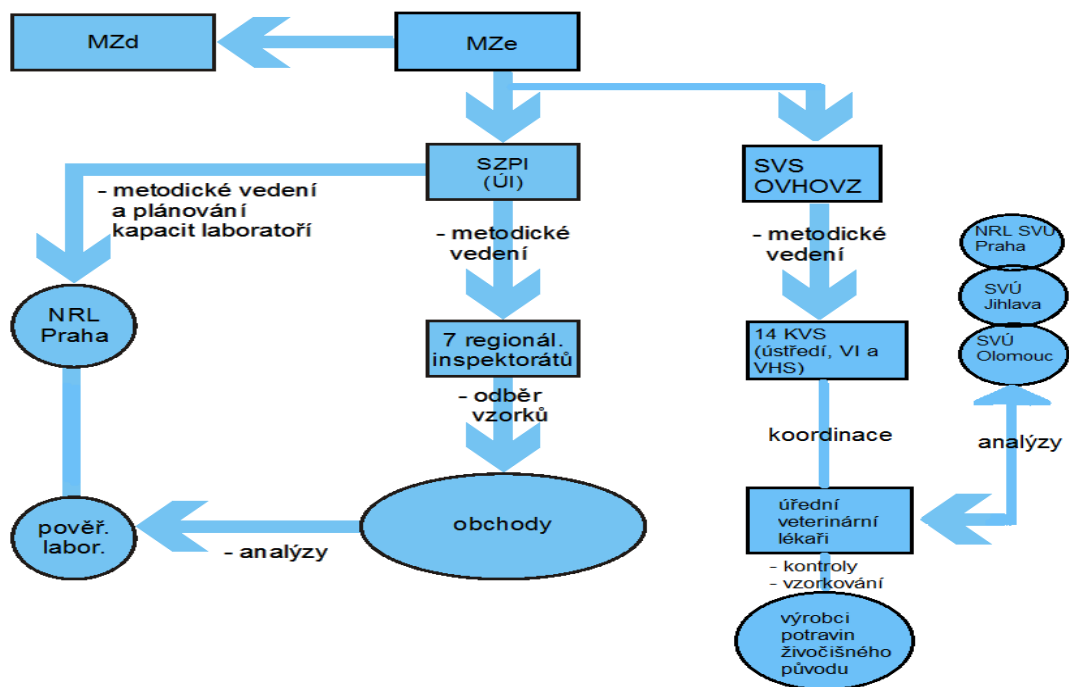
8. Systém kontrol dovozu potravin rostlinného původu

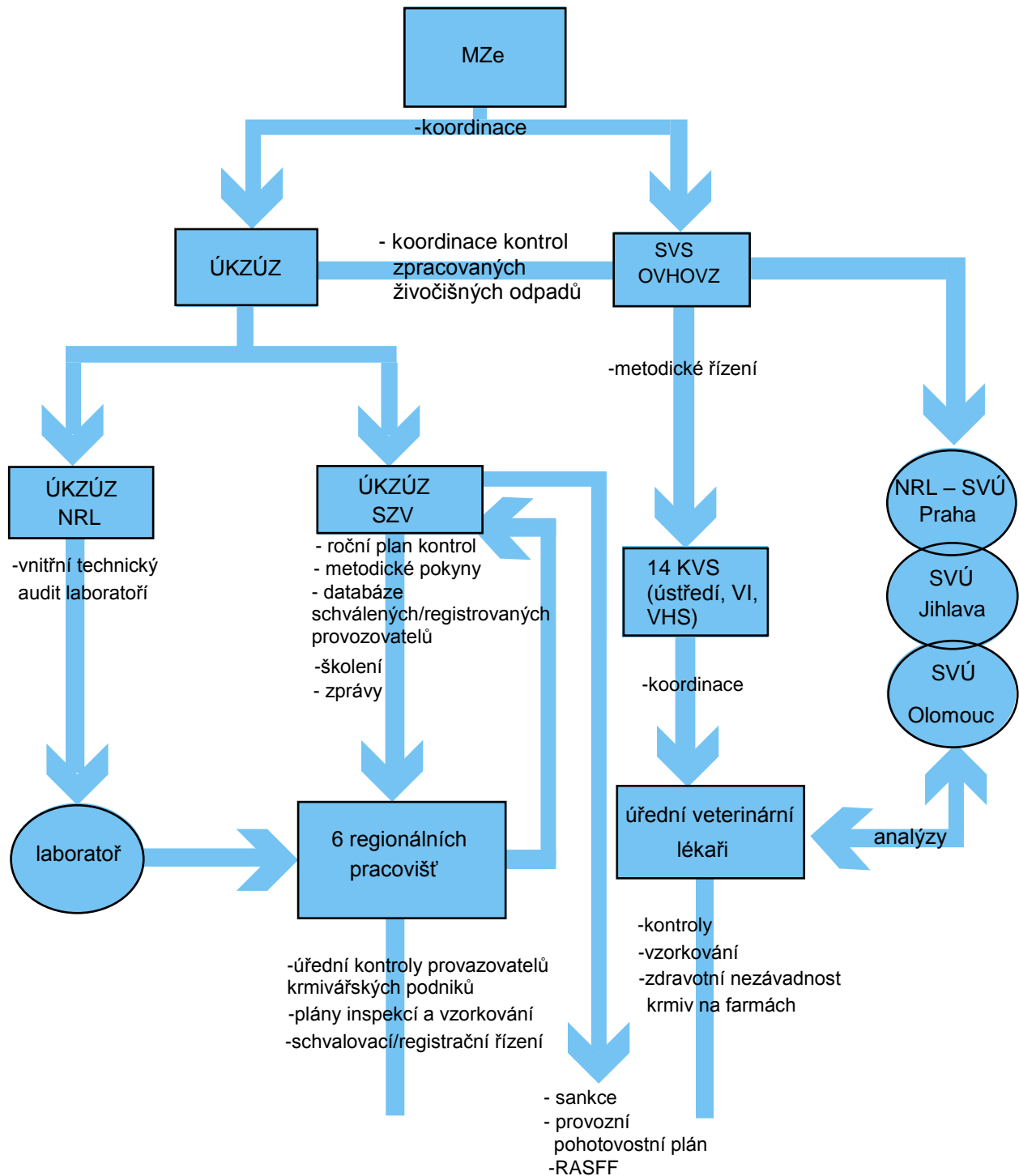
9.a) Systém kontrol zdraví rostlin

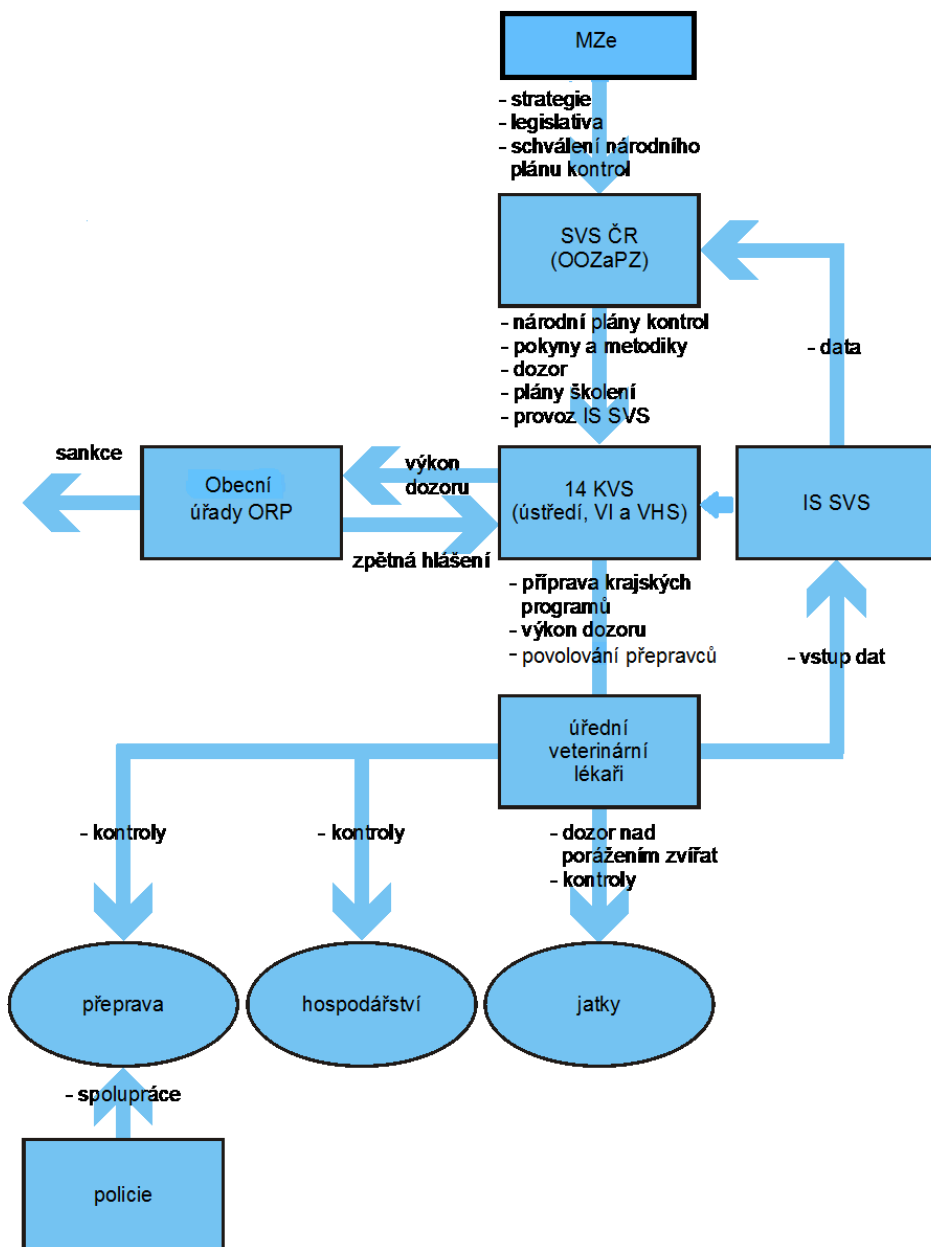
9.b) Systém kontrol reziduí pesticidů v potravinách

9.c) Systém kontrol reziduí pesticidů v krmivech

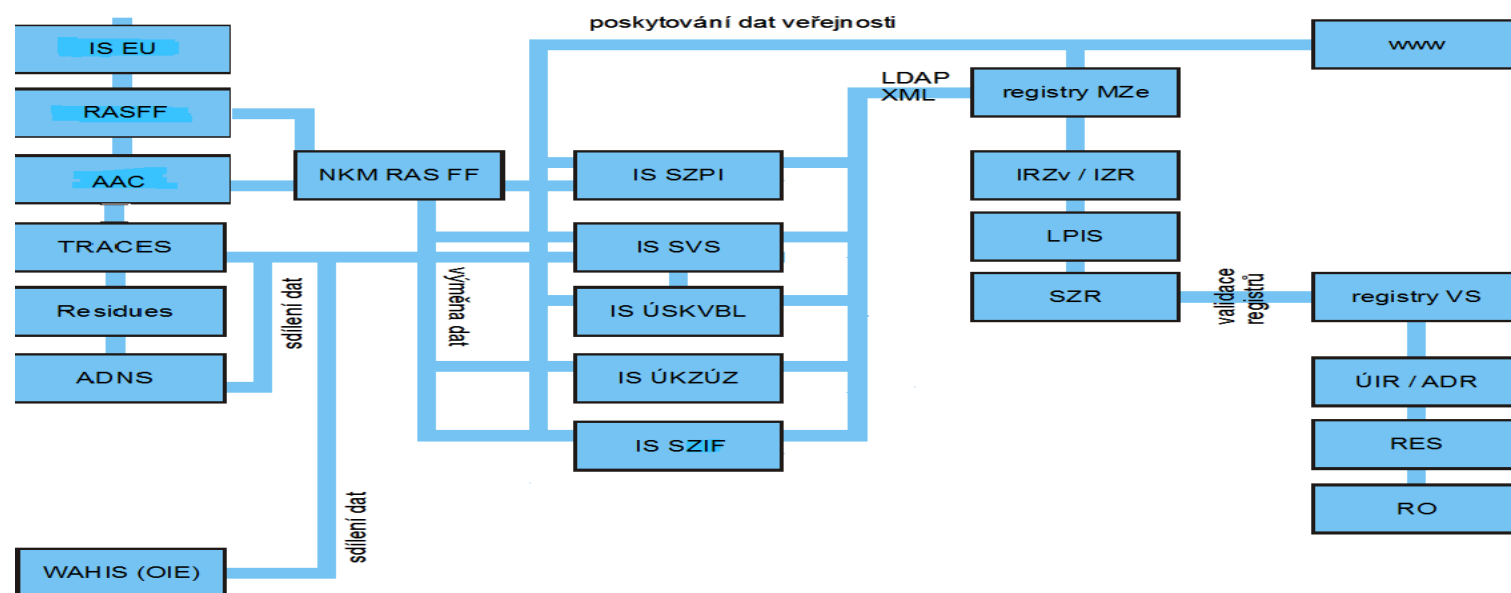

10. Systém kontrol ochrany zvířat a péče o jejich pohodu

11. Informační systémy – základní vztahy

Seznam použitých zkratk	
AAC	Systém správní pomoci a spolupráce
ADNS	Animal Disease Notification System
AEO	Agroekologická opatření
BEMA	Benchmarking of European Medicines Agencies
BSE	Bovinní spongiformní encefalopatie
BT- NET	Bluetongue network systém
CPCS	Systém spolupráce v oblasti ochrany spotřebitele (Consumer Protection Coordination Systém)
CPM	Celkový počet mikroorganismů (v mléce)
CRO	Centrální registr osob
CRL	Referenční laboratoř EU (Community Reference Laboratory)
ČIA	Český institut pro akreditaci
ČMSCH	Českomoravský svaz chovatelů
ČPI	Česká plemenářská inspekce
ČSN	Česká technická norma
DL	Doplňkové látky
DP	Další prostředky na ochranu rostlin
EDQM	European Directorate for the Quality of Medicines/Evropské ředitelství pro jakost léčiv
EK	Evropská komise
EMA	European Medicines Agency
EU	Evropská unie
EuFMD	Evropská komise pro slintavku a kulhavku (The European Commission for the control of Foot-and-Mouth disease)
FAO	Organizace OSN pro výživu a zemědělství (Food and Agriculture Organisation of the United Nations)
FAPAS, FEPAS	Mezinárodní autority v oblasti testování ISO
FTE (ÚSKVBL)	Full-time equivalent – počet zaměstnanců přepočtený na plnou pracovní dobu
GMO	Geneticky modifikované organismy
GOVNET	komunikační síť veřejné správy ČR
GŘC	Generální ředitelství cel
HKDL	Hodnocení krmiv a doplňkových látek
HVPBU	Hygiena výživy a předmětů běžného užívání (MZ)
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHOP	Chráněné označení původu
CHZO	Chráněná zeměpisná označení
IZR	Integrovaný zemědělský registr
IS	Informační systém (SVS, SZPI, ÚKZÚZ, SZIF)
IS ostatních složek VS	Informační systém složek veřejné správy z jiných resortů
ISO	International Organization for Standardization – mezinárodní organizace zabývající se tvorbou norem.

Seznam použitých zkratk	
IS HDM	Informační systém hygieny dětí a mladistvých (MZ)
IS HVY	Informační systém hygieny výživy (MZ)
IS PBU	Informační systém hygieny předmětů běžného užívání (MZ)
IKT	Informační a komunikační technologie
IZR	Integrovaný zemědělský registr (ústřední evidence hospodářských zvířat)
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHS	Krajské hygienické stanice (MZ)
KL	Kapacita laboratoří
KLČ	Kontrolní a laboratorní činnost (SZPI)
KSBP	Koordinační skupina bezpečnosti potravin
KVL	Komora veterinárních lékařů
KVS	Krajská veterinární správa Státní veterinární správy
LDAP	autorizace individuálních uživatelů
LIMS	Laboratorní informační systém (Laboratory Information Management System)
LPIS	Land Parcel Identification Systém - Registr půdy
MěVS	Městská veterinární správa Státní veterinární správy
MN	Metodické návody
MKZ	Metodika kontroly zdraví
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MRO	Mimořádné rostlinolékařské opatření
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Nařízení EP a R	Nařízení Evropského parlamentu a Rady
NB	Notebook
NIP	Národní implementační plán
NKM AACS	Národní kontaktní místo ČR pro AACS (SZPI)
NKM RASFF	Národní kontaktní místo ČR pro RASFF (SZPI)
NRL	Národní referenční laboratoř
OAŘK	Odbor auditu a řízení kvality
OIE	Světová organizace pro zdraví zvířat (The World Organisation for Animal Health)
OI	Odbor inspekce (ÚSKVBL)
OIS	Odborný informační systém (SVS)
ODV	Odbor dovozu a vývozu
OdK	Oddělení krmiv (ÚKZÚZ)
OdZPOR (ÚKZÚZ)	Oddělení zkoušení přípravků a ochranu rostlin
OKLC	Odbor kontroly, laboratoří a certifikace (SZPI)
OOVZ	Orgány ochrany veřejného zdraví (MZ)

Seznam použitých zkratk	
OKZV	Odbor kontroly zemědělských vstupů (ÚKZÚZ)
OKÚ	Odbor kancelář úřadu (SZPI)
OOPP	Osobní ochranné pracovní pomůcky
OPOR	Odbor přípravků na ochranu rostlin ÚKZÚZ
OOPP	Osobní ochranné pracovní pomůcky
OOŠO	Odbor ochrany proti škodlivým organismům
OOZaPZ	Odbor ochrany zdraví a pohody zvířat
OPIS IZS	Operační a informační středisko integrovaného záchranného systému
OPTE (SZPI)	Odbor personální a technicko-ekonomický
OPZ (SZPI)	Odbor právní a zahraniční
OR	Obchodní rejstřík
ORLI	Odbor rostlinolékařské inspekce
ORP	Obce s rozšířenou působností
OVHOVZ	Odbor veterinární hygieny, ochrany veřejného zdraví
OVVKDaV	Odbor vnějších vztahů, kontroly dovozu a vývozu
OZE	Obnovitelných zdrojů energie
PIC/S	Pharmaceutical Inspection Co-operation Scheme
PIS	Personální informační systém
POP	Perzistentní organické polutanty
POR	Přípravky na ochranu rostlin (Pesticidy)
PPP (ÚKZÚZ)	IS ÚKZÚZ PPP (Plant Protection Products) – kontroly používání POR
PPP	Provozovatel potravinářského podniku
PRK	Postregistrační kontrola přípravků
ProCoP	Kontaktní místo pro výrobky
PSB	Počet somatických buněk (v mléce)
PSMS	Pohotovostní středisko pro mimořádné situace
PVS	Pohraniční veterinární stanice
RAS	Rapid Alert System (Systém rychlé výstrahy – závady v jakosti veterinárních léčiv)
RASFF	Rapid Alert System for Food and Feed (Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva)
Registry MZe	Registry Ministerstva zemědělství
Registry VS	Úřední registry veřejné správy ČR
RES	Registr ekonomických subjektů
Residues	Veterinární IS EU pro rezidua cizorodých látek
RO	Registr obyvatel
RP	Referát právní
SDP	Správná distribuční praxe
SMJ	Systém managementu jakosti

Seznam použitých zkratk	
SMR	Směrnice Rady
SOP	Standardní operační postup
SOLVIT	Síť center pro řešení problémů vnitřního trhu
SPP	Standardní pracovní postupy
SRLP	Sekce rostlinolékařské péče
STATPOR	Informační systém pro vedení statistiky spotřeby POR
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SVD	Státní veterinární dozor
SVL	Soukromý veterinární lékař
SVP	Správná výrobní praxe
SVS	Státní veterinární správa
SVÚ	Státní veterinární ústav
SVVD	Společný veterinární vstupní doklad
SZD	Státní zdravotní dozor
SZIF	Státní zemědělský a intervenční fond
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SZR	Společný zemědělský registr
SZV	Sekce zemědělských vstupů ÚKZÚZ
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TIM	Travel Information Manual
TRACES	Trade Certificate Expert System (Integrovaný počítačový veterinární systém)
TSE	Transmisivní spongiformní encefalopatie
ÚI	Ústřední inspektorát
ÚIR / ADR	Územně identifikační registr a registr adres
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚP	Územní pracoviště
ÚPV	Úřad průmyslového vlastnictví
ÚŘK	Ústředně řízené kontroly
ÚSKVBL	Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv
ÚVL	Úřední veterinární lékař
ÚVS	Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy
VHS	Veterinární hygienické středisko
VI	Veterinární inspektorát
VLP	veterinární léčivý přípravek
VP	veterinární přípravek
VPN	virtuální privátní síť
VTP	veterinární technický prostředek
VÚRV	Výzkumný ústav rostlinné výroby
VÚVeL	Výzkumný ústav veterinárního lékařství

Seznam použitých zkratk	
VŽP	Vedlejší živočišné produkty
WAHIS (OIE)	World Animal Health Information System O.I.E.
OPTE (SZPI)	Odbor personální a technicko-ekonomický
ZTS	Zaručeně tradiční specialita
ZU	Zdravotní ústavy